प्राक्कथन

चालु आर्थिक वर्ष २०६०।६१ मा प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम र सो खर्च अनुसारको लक्ष्य हासिल भयो भएन भन्ने व्यहोराको जानकारी गराउने सिलसिलामा “मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम तथा लक्ष्य र प्रगति विवरण (०६०।६१)” सार्वजनिक जानकारीको लागि प्रस्तुत गरेको छु ।

भरतमोहन अधिकारी

उप-प्रधानमन्त्री तथा अर्थ मन्त्री

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ संख्या
(क)	प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको बजेट र खर्चको संशोधित अनुमान	
(ख)	संवैधानिक निकाय/मन्त्रालयगत व्यय विवरण	
१.	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१
२.	अर्थ मन्त्रालय	२
३.	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	५
४.	कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	११
५.	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१४
६.	गृह मन्त्रालय	२९
७.	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय	४३
८.	जलस्रोत मन्त्रालय	४८
९.	परराष्ट्र मन्त्रालय	६६
१०.	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	७१
११.	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	८५
१२.	महिला, बालवालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	१२७
१३.	रक्षा मन्त्रालय	१३७
१४.	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	१३९
१५.	विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	१७४
१६.	शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय	१९२
१७.	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	२०१
१८.	सूचना तथा संचार मन्त्रालय	२०३
१९.	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	२१२
२०.	स्थानीय विकास मन्त्रालय	२१७
२१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	२३६
२२.	श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२५२

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार राजदरबार, मन्त्रिपरिषद्, संवैधानिक परिषद्, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय योजना आयोग, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रसम्बन्धी कार्यहरुमा साथै विभिन्न मन्त्रायको कार्यहरुका साथै विभिन्न मन्त्रालयको कार्यको रेखदेख, नियन्त्रण, निरीक्षण, समन्वय, अनुगमन र मुल्याँकन गर्ने विधेयक, अध्यादेश, नियम तथा आदेशको तर्जुमा, स्वीकृति तथा जारी गर्ने श्री ५ को सरकारको अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीति एवं रणनीति तर्जुमा, स्वीकृत, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याँकन गर्ने, देशको राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, शान्ति सुरक्षा एवं प्रशासनिक गतिविधिहरुको अद्यावधिक जानकारी लिने, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने, केन्द्रीयस्तरमा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास र प्रभावकारिता ल्याउने आदि यस कर्यालयलाई ताकिएका कार्यहरु सम्पादन भइरहेका छन् ।

उल्लेखित कार्यहरुको अलावा विभिन्न राष्ट्रिय दिवसहरुको आयोजना, मन्त्रालयहरु अन्तर्गत सञ्चालित प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रमहरु, धुम्ती सरकार कार्यक्रम र क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाहरुको पुनर्निर्माणको अनुगमन, मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजनाको तयारीका साथै यस सम्बन्धी अन्य कार्यहरु, पुर्व मुख्य सचिव एवं सचिवहरुसंगको अन्तरक्रिया, कार्यालयहरुको भौतिक सुधार, कम्प्यूटर सम्बन्धी तालिम आदि कार्यहरु पनि सञ्चालन भइरहेका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०६०।६१ को फागुन मसान्तसम्मको वित्तिय प्रगति

क.सं.	ब.उ.शि.नं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
१	३०–३–१३०	–	२,३५,९७,०२३।-	८८,१६,८१६।४९	७६,३९,९६४।२६
२	२५–३–११०	–	२,०२,७५,०००।-	१,३५,०५,१५८।६९	१,२३,७५,६२५।९६
३	३०–४–२००	निरीक्षण तथा अनुगमन आयोजना	२१,००,०००।-	३,५०,०००।-	१,००,१४४।-

आर्थिक वर्ष २०५९।६० को वित्तिय प्रगति

क.सं.	ब.उ.शि.नं.	बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
१.	३०–३–१३०	१,०९,१२,०००।-	९९,७०,१५८।४०	९९,७०,१५८।४०
२.	२५–३–११०	१,५७,५२,९९६।-	१,५४,२०,२६०।४८	१,५४,२०,२६०।४८

अर्थ मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार बजेट तर्जुमा गर्ने, निकासा गर्ने, आर्थिक नीति निर्माण तथा विश्लेषण, मुद्रा बैंकिङ्ग, वीमा, राजस्व प्रशासन, वैदेशिक सहायता, विदेशी मुद्रा विनिमय तथा नियन्त्रण, भत्ता, निवृत्तभरण, उपदान, सरकारी कोषको प्रशासन, कोष प्रशासनको व्यवस्था, कर्मचारी संचय कोष तथा संस्थान समन्वय आदि अर्थ मन्त्रालयलाई तोकिएको कार्यहरु सुचारु रुपले सञ्चालन भैरहेका छन् । सोही सन्दर्भमा निम्न कार्यहरु देहाय बमोजिम सम्पन्न हुँदै आएका छन् :-

(१) विभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजनालाई द्विपक्षिय र बहुपक्षिय आर्थिक सहयोग जुटाउने क्रममा विभिन्न दातृ संस्थाहरुसँग संभौता गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ । बजेटमा बैदेशिक सहयोगको महत्वपूर्ण योगदान रहेको तथ्यलाई नेपाल विकास मन्च-२००४ को आयोजना, त्यसमा दातृ समुदायको उल्लेख्य उपस्थिति र सक्रिय सहभागिताले पुष्टि गरेको छ र थप आर्थिक सहयोगको बचनवद्धता प्राप्त भएको छ ।

(२) देशको सम्पूर्ण गतिविधिको सूक्ष्म अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने कार्यलाई निरंतरता दिने क्रममा आर्थिक सर्भेक्षणको प्रकाशन गर्ने गरिएको छ भने रेडियो, टि.भी. कार्यक्रम तथा "News and views" पत्रिकाको प्रकाशन गरी समयमै जनतालाई आर्थिक गतिविधि बारे सुसूचित हुने मौका प्रदान गरिएको छ ।

(३) विभिन्न संस्थाहरुमा श्री ५ को सरकारबाट हुने ऋण लगानी, शेयर लगानीको हिसाब अधावधिक गर्ने र सो को लागि आवश्यक पर्ने तमसुक गर्ने तथा विभिन्न ऋण पत्रहरु नविकरण गर्ने कार्य भैरहेका छन् । सरकारी संस्थानहरुमा दरवन्दी पुर्नसंरचना गर्ने क्रममा बैशाख मसान्तसम्म ३९९४ दरबन्दी खारेज भैसकेका छन् भने लेखापरीक्षण सम्पन्न गराउन दिइएको निर्देशन अनुसार आ.व.०५९।६० सम्मको लेखापरीक्षण बैशाख मसान्त सम्म १७ वटा संस्थानहरुले सम्पन्न गरिसकेका छन् ।

(४) बजेटमा एकमुष्ट रुपमा राखिएका भैपरी आउने, निवृत्तिभरण, उपदान जस्ता शिर्षकका रकमहरु आवश्यकतानुसार बाँडफाँड गरी परिचालन गरिएको छ । बजेटमा प्राथमिकता कायम गरिएका योजना/कार्यक्रमहरुलाई सोही अनुसार निकासा प्राप्त हुने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइएको छ भने सो को अनुगमन गर्ने कार्यलाई पनि प्रमुखताका साथ जारी राखिएको छ ।

(५) मन्त्रालय अन्तर्गतका संस्थानहरुको नियमित अनुगमन तथा आवश्यकतानुसार निर्देशन दिने कार्य भैरहेको छ । संस्थान मार्फत अनुदान उपलब्ध गराई गोबर ग्याँस उत्पादन, लघु जलविद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा आयोजना, पशु विमा (कर्जा सुरक्षण समेत), तथा शीतघर निर्माण (ब्याज अनुदान) तथा अन्य विविध कार्यक्रमहरु निरन्तर रुपमा भैरहेका छन् । संगठित तथा वित्तिय सुशासन आयोजना अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु पनि लक्ष्य अनुसार सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् ।

(६) राजस्व प्रशासनलाई सुदृढीकरण गर्न मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुको भौतिक सुविधा विस्तारको क्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । यस क्रममा मन्त्रालयको आफ्नै भवन निर्माण सम्पन्न भै सोही भवनबाट कार्य संचालन भैरहेको छ । यसैगरी को.ले.नि.का अर्घाखाँची तथा आन्तरिक राजस्व कार्यालय विराटनगर, धरान, लहान, नेपालगञ्ज तथा महेन्द्रनगर आदिको भवन सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् । राजस्व तथा आर्थिक प्रशासनलाई छिटो, छरितो बनाई सरल कार्यान्वयनको लागि कम्प्यूटर नेटवर्किङ्गको कार्यलाई तिब्रता दिईएको छ । साथै ऋण असूली न्यायाधिकरणको स्थापना भै कार्य संचालन भै सकेको छ ।

(७) विकासको गति तीव्र बनाउनका लागि सार्वजनिक जीवनको विभिन्न क्षेत्रमा रहेको सरकारी हस्तक्षेप कम पार्दै लगी बजारमुखी आर्थिक विकासलाई अग्रगति दिन र निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन दिने उद्देश्यले श्री ५ को सरकारले सार्वजनिक संस्थाहरुको क्रमशः निजीकरण गर्ने नीति लिएको छ । श्री ५ को सरकारको यसै प्रतिवद्धता अनुसार भक्तपुर ईंटा टायल कारखानाको प्लान्ट/मेशीनरी निजी क्षेत्रलाई बिक्री गरी हस्तान्तरण समेत भैं सकेको छ भने सो को भवन र जग्गा १० वर्षको लागि लिज भाडामा दिइएको छ । वीरगञ्ज चिनी कारखानाको सम्पत्ति बिक्री गरी निजीकरणको सिलसिलामा प्राविधिक प्रस्ताव खोली मूल्यांकनको क्रममा रहेको र नेपाल रोजीन एण्ड टर्पेन्टाइन लि. को प्राविधिक प्रस्तावको पुनः बोलपत्र आव्हान गरी सो को पनि मूल्यांकन कार्य भैरहेको छ ।

(८) सरकारी संस्थानहरुसँग व्यवस्थापन करार गर्ने क्रममा हाल सम्म ५ वटा संस्थान (उदयपुर सिमेन्ट उद्योग, हेटौंडा सिमेन्ट उद्योग, कर्मचारी संचयकोष र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.) को कार्य सम्पन्न करार भैसकेको छ ।

(९) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरुबाट आ-आफ्नो विभागहरुको साथै अन्यबाट समेत राजस्व असूली तर्फको लक्ष्यमा देहाय बमोजिम संसोधित गरि प्रगति हासिल गरिने छ :-

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	वार्षिक अनुमान	संसोधित अनुमान
1	वैदेशिक व्यापारमा आधारित वस्तुगत कर	१५,४४,४०,००	१५,४४,४०,००
2	मू.अ. कर	१५,५०,३५,००	१४,३०,२३,००
3	अन्तःशुल्क	६,०९,९८,००	६,१६,६१,००
4	सवारी साधन कर	७१,०४,००	६८,२८,००
5	आयकर	८,६९,७५,००	९,४८,३७,००
6	घर जग्गा तथा अन्य सम्पत्तिमा लाग्ने कर	१,७०,००,००	१,९०,००,००
7	दस्तुर तथा शुल्क	३,१३,१५,००	३,०५,०३,००
8	दण्ड जरिवाना तथा जफत	१५,३७,००	१४,९७,००
9	सरकारी सम्पत्ती, सेवा तथा वस्तुहरुको बिक्री तथा भाडाबाट प्राप्त आय	१,७७,२१,००	१,३७,०१,००
10	लाभांश	२,६०,४६,००	३,५४,००,००
11	व्याज	१,०२,३३,००	१,०६,५०,००
12	सावां फिर्ता	२,०५,००,००	१,५५,००,००
13	रोयल्टी र सरकारी सम्पत्ति बिक्री	१,६१,८२,००	१,३०,००,००
14	दातव्य तथा उपहार र विविध आय	१,७१,८४,००	२,२२,३०,००

उपरोक्त बमोजिमको राजस्व असूली गर्ने क्रममा भन्सार विभाग र आन्तरिक राजस्व विभागबाट विभिन्न सुधारात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिएका छन् । भन्सार विभागले भन्सार असूली गर्ने काममा पारदर्शिता ल्याउन भन्सार निर्देशिका प्रकाशित गरेको छ । प्रत्येक महिनाको असूलीको आधारमा भन्सार कार्यालयहरुलाई उत्कृष्ट ठहऱ्याई जनसमक्ष असूली रकम र कार्यालयको नाम सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ । भन्सार कार्यालयबाट छिटो छरितो सूचना प्राप्त गर्ने व्यवस्थाको लागि कम्प्यूटर नेटवर्किङ्गको कार्य भैरहेको छ ।

आन्तरिक राजस्व विभाग अन्तर्गत आयकर व्यवस्थालाई करदातामुखी बनाउने, करको दायरा बिस्तार गर्ने, निकासीकर्ताको लागि कर परिक्षण समेतमा विशेष व्यवस्था गर्ने, कर परिक्षण प्रकृयामा सुधार गर्ने, कर छल्ने कार्यलाई दुरुत्साहन गर्ने, प्रशासकीय पुनरावलोकनलाई व्यवस्थित तुल्याउने, कर फिर्ता व्यवस्थालाई सरल र प्रभावकारी बनाउने र कर अधिकृतको कार्य प्रणाली पारदर्शी बनाउने आदि जस्ता कार्यक्रमहरुलाई अंगिकार गरी अधिकतम राजस्व उठाउने तर्फ विभाग सक्रिय छ ।

(१०) महालेखा नियन्त्रक कार्यालय एवं जिल्ला जिल्लाका कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरुबाट विनियोजित रकमको निकासा तथा विनियोजन, राजस्व र धरौटीको आन्तरिक लेखा परीक्षणको कार्य र केन्द्रीय आर्थिक प्रशासनका साथै केन्द्रीय हिसाब तयार गर्ने कार्य सम्पादन हुँदै आएका छन् । राष्ट्रको समग्र आर्थिक स्थिति दर्शाउने विवरण तयार गर्ने कार्य महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट हुँदै आइरहेको छ । कुमारीचोक तथा केन्द्रीय तहसील कार्यालयबाट सरकारी बाँकी असूल उपर गर्ने कार्य हुँदै आएको छ ।

(११) कौशी तोषाखाना कार्यालयबाट सेवा निवृत्त संवैधानिक तथा निजामती तथा प्रहरी कर्मचारीहरुलाई निवृत्तभरण र अन्य व्यक्तिहरुलाई भत्ता वितरण गर्ने कार्यका साथै धार्मिक परम्परा एवं संस्कृति अनुरुप देवी देवताको पूजाआजा गर्ने कार्यहरु सम्पन्न भएका छन् ।

(१२) राजस्व प्रशासन तालीम केन्द्रबाट आवश्यक गोष्ठी एवं तालीमहरु संचालन हुँदै आएको छ । यस वर्ष राजपत्रांकित अधिकृत स्तर तर्फ ५७५ जना र राजपत्र अनंकित स्तर ५६० जना गरी जम्मा ११३५ जना कर्मचारीलाई अल्पकालीन एवं मध्यम अवधिको तालीम दिने लक्ष्य राखिएकोमा राजपत्रांकित अधिकृत स्तर तर्फ २९९ जना र राजपत्र अनंकित स्तरतर्फ ५७० जना गरी जम्मा ८६९ जना कर्मचारीलाई तालीम दिइएको छ । साथै तालीम सम्बन्धी गोष्ठी, अन्तर्कृया सम्पन्न भएका छन् । तालीम सम्बन्धी ३ वटा अध्ययन प्रतिवेदन सम्पन्न, ब्रोसर प्रकाशन र राजस्व पत्रिका २ पटक प्रकाशन भएको छ । साथै तालीम सम्बन्धी विभिन्न १२ वटा मोडुलहरु तयार गर्ने काम समेत सम्पन्न भएको छ ।

(१३) राजस्व अनुसन्धान विभागबाट राजस्व छल्ने र चुहावट गर्ने प्रवृतिलाई निरुत्साहित गर्न आवश्यक अनुसन्धनात्मक कार्यहरु संचालन गर्दै आएको छ । बिगत वर्ष देखि शुरु गरिएको अनुगमन टोली यस वर्ष पनि कार्यरत रही राजस्व छल्नेहरु उपर कारवाही गर्ने कार्य जारी राखिएको छ । साथै राजस्व चुहावट विशेष अनुसन्धान तथा नियन्त्रण योजना २०६०।६१ अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन भैरहेको छ ।

आ.व.०६०।६१ को चैत्र मसान्तसम्मको वित्तिय प्रगति

व.उ.शि.नं. ३५-४-२०१ (विकास) राजस्व सुदृढीकरण तर्फ

सि.नं	कार्यालयको नाम	विनियोजन	खर्च	प्रगति प्रतिशत
१	अर्थ मन्त्रालय	५,८८,००,०००।	१,०४,५०,७९३।	५५.६०
२	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	२,६०,५०,०००।	६७,०५,०५८।	६१.७९
३	भन्सार विभाग	१,०९,५०,०००।	३५,०७,३८१।	३२.१८
४	आन्तरिक राजस्व विभाग	२,८५,००,०००।	७१,२४,८२७।	२५.००
५	राजस्व अनुसन्धान विभाग	८८,००,०००।	१४,६७,०३९।	१६.६७
६	राजस्व प्रशासन तालीम केन्द्र	१६,००,०००।	६,९८,४२०।	४३.६७
	जम्मा	१३,४७,५०,०००।	२,९९,५३,५१८।	३७.६५

नोट : अर्थ मन्त्रालयलाई विनियोजन भएको रकम मध्ये रु.४ करोड र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई विनियोजन भएको रकम मध्ये रु. १ करोड ५२ लाख बैदेशिक श्रोत भएको र सो प्राप्त नभएकोले श्री ५ को सरकारको रकम मध्येबाट प्रगति प्रतिशत निकालिएको छ ।

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

भौतिक प्रगति :- आ.व.२०५९/०६०

३९.४९%

आयोजनाबाट तथ्यांक संकलन, उद्योग अनुगमन तथा निरीक्षण ६ पटक, औद्योगिक तथ्यांक पुस्तिका १००० थान, विदेशी लगानी सम्वन्धी ५०० थान, औद्योगिक लगानीकर्ताहरुसंग वातावरणीय प्रभाव कम गर्ने सम्वन्धी गोष्ठी कार्य भएको ।

९४.७४%

(क) खानीहरुको वातावरणीय अनुगमन (अधिराज्यभर) गर्ने, (ख) खानीजन्य उद्योग प्रवर्द्धन (सुर्खेत, सल्यान, तथा धनकुटामा), (ग) काठमाडौं ग्यास वेल संचालन मर्मत तथा अनुगमन काठमाडौंमा गर्ने लक्ष्य अनुरुप (१) अधिराज्यभरी संचालित विभिन्न खनिज पदार्थहरुको ४० वटा खानीहरुको १ देखि ३ पटकसम्म फिल्ड निरीक्षण एवं वातावरणीय अनुगमन गर्ने कार्य भएको, २) खनिजजन्य उद्योग प्रवर्द्धन अर्न्तगत ३ वटा उद्योग प्रवर्द्धन गर्ने बार्षिक लक्ष्य भएकोमा सुर्खेत जिल्लाको चौकुने चुनढुंगामा आधारित सिमेन्ट उद्योग स्थापनार्थ निजी लगानीकर्ताहरुवाट प्राप्त प्रस्तावहरुको मुल्यांकन गर्ने कार्य सम्पन्न भई कसमोस सिमेन्ट इण्डष्ट्रिज प्रा. लि. लाई ऋणको लागि Letter of intent प्रदान गरेको, सल्यान जिल्लाको कजेरी चुनढुंगामा आधारित सिमेन्ट उद्योग स्थापना गर्न डकुमेन्ट तयार गरी निजी लगानीकर्ताहरुवाट प्राप्त प्रस्तावहरुको मुल्याङ्कन अन्तिम चरण तथा धनकुटा जिल्लाको निगाले चुनढुङ्गामा आधारित सिमेन्ट उद्योग प्रवर्द्धन गर्न निजी क्षेत्रवाट प्राप्त प्रस्तावहरुको मुल्याङ्कन गर्ने कार्य मध्यावधि चरणमा रहेको, ३) काठमाडौंको प्राकृतिक ग्यास वेलहरुको नियमित अनुगमन तथा रेखदेख गर्ने कार्य भइरहेको ।

१००%

(क) भू-इन्जिनियरिङ्ग तथा भूवातावरणीय अन्वेषण अन्तर्गत रुपन्देही जिल्लाको भैरहवा, लुम्बिनी क्षेत्रमा २०० व.कि.मि. क्षेत्रमा इन्जिनियरिङ्ग जियोलजिकल म्यापिंग, १०० व.कि.मि. क्षेत्रमा अवार्ड तथा इन्भारोमेन्टल जियोलजिकल म्यापिङ्ग तथा १०० व.कि.मि. क्षेत्रमा जियोहेजार्ड एसेस्मेन्ट म्यापिङ्ग गरी जम्मा ३०० व.कि.मि. क्षेत्रमा फिल्ड अध्ययन कार्य पुरा भएको, ख) दुईथान रंगिन भौगर्भिक नक्साहरु प्रकाशन गर्ने कार्य अनुरुप 62 p/3 र 62 p/7 प्रकाशनमा भएको, ग) रिमोट सेन्सिङ्ग जि आई एस ल्याव केमिकल ल्याव र जियोटेक्नीकल ल्यावहरु नियमित रुपमा संचालन तथा संभार भैरहेको छ

८८.४९%

(क) राष्ट्रिय भुकम्पमापन केन्द्र संचालन (काठमाडौं) ३२२७ स्टेशन दिन, (ख) विरेन्द्रनगर भूकम्पमान केन्द्र संचालन १७४९ स्टेशन दिन कार्य प्रगति गरेको । साइस्मिक वुलेटिन प्रकाशन र विभिन्न साइस्मिक स्टेशनहरुवाट डाटा संकलन तथा प्रशोधन कार्य भइरहेको छ

१००%

(क) नक्सा प्रकाशन तथा तालिम ५००० व.कि.मि., (ख) प्रवर्द्धन मनिटरिङ्ग शतप्रतिशत कार्य सम्पादन गरेको । Texana Resources Company संग चारवटा Joint Review Committee को वैठक सम्पन्न भएको ।

१००%

(क) कम्पनीहरुको अनुगमन तथा अभिलेख सुदृढिकरण ११०० पटक र, (ख) कम्पनी दिग्दर्शन तथा कम्पनी डाइरेक्टरी ५००/५०० प्रति छपाई गर्ने कार्य भएको ।

१००%

(१) औद्योगिक प्रवर्द्धन सम्वन्धी गोष्ठी १ पटक, २) स्किम छपाई १५ वटा, ३) स्किम संशोधन १५ वटा, ४) कार्यालय प्रमुखको गोष्ठी १ पटक, ५) जनशक्ति विकास १८ जना, ६) उद्योगहरुको अनुगमन १२२ वटा, ७) चौमासिक वुलेटिन ३ पटक, ८) तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशन १ वटा तथा नयां प्रविधि प्रसार २ वटा, ८) प्राविधिक सेवा ५० जना, ९) उद्योगको तथ्यांक कम्प्यूटर गर्ने कार्य जिल्लामा तथा वेवपेज होस्टिग तथा परिमार्जन गर्ने कार्य भएको छ ।

१००%

(१) सीप विकास तालिम ४६४ जना, २) वस्तुगत तालिम : (क) हाते कागज १५० जना, (ख) छाला वस्तु ८७ जना, (ग) मेला प्रदर्शनी १ पटक, (घ) सेरामिक ९९ जना र (ङ) तयारी पोशाक २०७ जना, ३) पाठ्यक्रम विकास ७ वटा, ४) प्रशिक्षक प्रशिक्षण २० जना, ५) प्राविधिक परामर्श सेवा २० जना, ६) उद्यमशीलता विकास तालिम २५५ जना, ७) सहभागीतामूलक सीप विकास तालिम ७०० जना प्रशिक्षण दिएको छ ।

१००%

(१) सीप विकास तालिम ६८६१ जना, (२) उद्यमशीलता विकास तालिम १७२७ जना, (३) प्रशिक्षार्थी अनुगमन ३०८१ जना, (४) प्राविधिक परामर्श सेवा ११६२ जना (५) तालिमको प्रभावकारीता अध्ययन ३ जिल्लामा (६) घरधुरी सर्वेक्षण अध्ययन ३ जिल्लामा (७) दर्ता प्रवाह अनुगमन २७ जिल्लामा १४३७ जना (८) भवन निर्माण २, (९) सार्वजनिक निर्माण सुधार ६ जिल्ला तथा (१८) हस्तकला ग्राम/ललितपुर, भक्तपुर, पाल्पा र पाटन हस्तकला ।

९५.२४%

(१) तालिम संचालन – (क) वस्तु विकास तथा प्रशिक्षण (बाँस, निगालो)-३७ जना, (ख) एन.जि.ओ. सहभागीता तालिम -१०० जना, (ग) रेडियो, टि.भी. मर्मत साधारण तथा एडभान्स (३ महिने) २५ जना (घ) मोटरसाइकल मर्मत (४ महिने) ८० जना, तथा लेडिज हेयर कटिङ्ग (३ महिने) १० जना, (ङ) फोटोग्राफी साधारण (२ महिने) १० जना, (च) प्लम्विङ्ग सेनेटरी ३ महिने २१ जना, (छ) मेटल फेव्रिकेशन ४ महिने ८ जना, (ज) विविध प्रशिक्षण ८० जना, (छ) उद्यमशिलता विकास तालिम (२१ दिने) -८० जना, (झ) सिप विकास तालिम-११९ जना, एन.जि.ओ. सहभागीता तालिम ३९४ जना, र (ञ) बजार व्यवस्थापन १३ (ट) लेखा व्यवस्थापन १३ जना गरी कूल ९२८ जनालाई प्रशिक्षण दिएको छ ।

(२) विविध कार्यहरु : (क) परामर्श तथा प्रवर्द्धन सेवा ५२ पटक, (ख) अनुगमन तथा अध्ययन १२ पटक (ग) औद्योगिक भ्रमण ५६ जना, (घ) रेडियो टि.भी कार्यक्रम २४ वटा, प्रकाशन ३ वटा, (ङ) नमुना संकलन विकास तथा वितरण २६२ वटा, (च) जनशक्ति विकास ३४ जना, (छ) महिला अन्तरक्रिया कार्यक्रम ६ पटक, (ज) औद्योगिक भ्रमण १३ जनालाई व्यवस्था गरेको छ ।

९३.१९%

(क) तालिम : ७ दिनदेखि ३ महिनासम्मका विभिन्न बिषयहरुमा ५४७० जनालाई प्रशिक्षण दिने लक्ष्य अनुरुप ६०७५ जनालाई प्रशिक्षण दिएको ।

(ख) प्रवर्द्धन तथा परामर्श सेवा ५९६१ पटक, (ग) अनुगमन तथा अध्ययन ६० पटक, (घ) औद्योगिक प्रदर्शन २८ पटक, (ङ) योजना तर्जुमा गोष्ठि ४८ पटक, (च) सार्वजनिक निर्माण तथा पूँजीगत सुधार ४ वटा गरेको छ ।

१००%

(१) राष्ट्रिय गुणस्तर निर्धारणमा : (क) गुणस्तर निर्धाण १२०, (ख) गुणस्तर पुनः निरीक्षण १८ पटक । (२) गुणस्तर निरीक्षण तथा प्रमाणिकरणमा : (क) उद्योगको प्रारम्भिक निरीक्षण २३ पटक, (ख) गुणस्तर प्रमाण चिन्ह प्रदान -७ वटा, (ग) गुणस्तर अनुगमन तथा अनुसन्धान स्वदेशी वस्तुमा १४ वटा, आयातित वस्तु (सिमेन्ट, पेट्रोलियम, मिनरल वाटर, व्याट्री) २७ वटा, (घ) गुणस्तर प्रमाण चिन्ह प्रयोग गर्न इजाजत प्राप्त उद्योगहरुको आकस्मिक निरीक्षण, सुपरिवेक्षण, नमुना संकलन तथा नतिजा विश्लेषण गर्ने कार्यमा ५८९ पटक, (ङ) बजार निरीक्षण, नमुना संकलन तथा नतिजा विश्लेषण गर्ने कार्यमा २५० पटक, (च) खेप प्रमाणिकरण २८ पटक । (३) प्रयोगशाला प्रमाणिकरण तथा प्रोसेसिङ्ग टेष्टिङ्गमा : (क) टेष्टिङ्ग ५ वटा, (४) उपकरण खरिद : गर्ने कार्य सम्पन्न भएको । (५) रसायनिक तथा भौतिक जाँच विश्लेषण २३२ वटा, (६) विश्लेषण सेवा १३६२ पटक । (७) औद्योगिक तथा वैज्ञानिक नापतौल सेवा १८२ (८) गुणस्तर प्रमाण चिन्हको प्रवर्द्धन : (क) प्रकाशन २०, (ख) प्रमाण चिन्ह वोर्ड ३, (ग) प्रचार प्रसार ५० पटक, (घ) गुणस्तर सम्वन्धी तालिम १ पटक, (९) औद्योगिक प्रदुर्षण अनुगमन तथा मूल्याङ्कन : क) छाला प्रशोधन, उद्योग, कार्पेट, डिष्टीलरी उद्योग, कागज उद्योग, फोहर पानी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन २२० पटक तथा (१०) योजना मूल्याङ्कन तथा अनुगमन ३ पटक कार्य सम्पन्न भएको ।

७८.३९%

(१) वातावरणीय व्यवस्थापन प्रतिष्ठान (२) उद्योगहरुमा स्वच्छ उत्पादन कार्यक्रम (उर्जा संरक्षण) (३) प्रदूषित पानी उपचार संयन्त्र निर्माण (४) संस्थागत सृदृढिकरण तथा (५) काठमाण्डौं उपत्यकामा वायुको गुणस्तरको व्यवस्थापन गर्ने यी पांचवटा कम्पोनेटरुबाट लक्ष्य अनुरुप कार्य सम्पन्न गरेको ।

१००%

(१) नयाँ व्यवसाय सृजना तालीम १४७ जना, (२) प्रशिक्षकको लागि प्रशिक्षण तालिम ८८ जना, (३) जनशक्ति विकास कार्यक्रम (अन्य संस्थाहरुको लागि) ९२ जना, (४) लघु तथा साना व्यवसाय सृजना तालिम ६२ जना, (५) साना जल विद्युतमा आधारित उद्योग श्रृजना तालिम २१ जना, (६) एकिकृत लघु व्यवसाय विकास कार्यक्रममा ७२ जना गरी कूल ४८२ जनालाई प्रशिक्षण दिएको थियो । त्यस्तै नियमित परामर्श सेवा ७४ वटा, व्यवसाय व्यवस्थापन कार्यक्रम १२ वटा, अनुसन्धान सम्वन्धी कार्यक्रम ७ वटा, स्थानिय संस्थाहरुको संस्थागत तथा क्षमता विकास कार्यक्रम ५ वटा, प्राविधिक सुचना उपलव्ध गराउने ७४ वटा, विशेष तालिम ३ वटा, शिप विकास तालीमको प्रभावकारिता अध्ययन १ वटा, र व्यावसायीक तालीम संभाव्यता अध्ययन ३ वटा, तथा प्रशिक्षण शिप विकास कार्यक्रम १ वटा कार्य संचालन भएको ।

७४.३९%

(१) १५० कि.वा. सानो जलविद्युत योजनाको मर्मत संभार, २) २२०० मिटर शुरुङ्गको मर्मत संभार तथा ३) विद्युत प्रशारण लाइन र वाटोको मर्मत संभार गर्ने कार्य भएको ।

१००%

(१) उपत्यका अनुगमन ७५ पटक, २) जिल्ला अनुगमन ७५ पटक, ३) नमुना संकलन ३०० वटा, ४) उपभोक्ता जागरणतथा जनचेतना अभिवृद्धि ६३ वटा र ५) तालिम तथा गोष्ठी ५ वटा भएको छ ।

७९.९६%

(१) निर्यात विविधिकरण (२) नयां तथा निकासामा रहेका वस्तुहरुको विकास तथा प्रवर्द्धन (३) निर्यात स्थायिकरण (४) निर्यातकर्ता तथा विदेशी आयातकर्ताहरुको सम्मान (५) निर्यात वर्ष सन् २००३ को कार्यक्रम तजूमा तथा अन्य प्रवर्द्धनात्मक कार्य र (६) अनुगमन तथा मूल्यांकन लक्ष्य अनुरुप कार्य सम्पादन भएको ।

१३.९४%

(१) पूर्वाधार अध्ययन, (२) पर्खाल तथा पहुच सडक निर्माण, र (३) नदी नियन्त्रण तथा प्रोटेक्सन कार्य सम्पन्न गरेको ।

८२.८६%

(१) ट्रेड फेसिलिटेशन (ACYCUDA र ACIS) कार्य २ वटा, (२) कानुनी सम्वन्धी गोष्ठी र मल्टीमोडल यातायात सम्वन्धी गोष्ठी १ पटक, (३) कम लागत शौचालय (Low cost sanitation) १०० वटा, (४) गदौल सडक (नाली समेत) निर्माण कार्य ३.०२५ कि.मि. र (५) रिच् स्ट्याकरको सेड निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

८०.६९%

सफ्टवेयर पद्धती अध्ययन विश्लेषण गरी सफ्टवेयर विकास, सफ्टवेयर विकास गर्न परामर्शदाता नियुक्ति गर्ने काम सम्पन्न भएको छ । WTO सदस्यता लिन तयारी गर्ने सिलसिलामा बिभिन्न निकाय, निजी क्षेत्रसंग परामर्श लिने, छलफल गर्ने काम भएको छ । १००० पेज बराबरका सूचनाहरु वेभपेजमा राखी सूचना सेवा उपलव्ध गराइएको छ । कम्प्युटर एक्सेसरीज खरीद, तथा छपाई प्रकाशन कार्य सम्पादन भएको छ ।

९९.९७%

दुर्गम जिल्लाहरुमा नून २२७१७ क्वीन्टल ढुवानी गर्ने लक्ष्य अनुरुप २२७११.३० क्वीन्टल नून ढुवानी गरेको ।

९०%

यस संस्थानले ३१ दुर्गम जिल्लाहरुमा ६४०५ मे.टन खाद्यान्न ढुवानी गर्ने लक्ष्य अनुरुप ५७५३ मे.टन खाद्यान्न ढुवानी गरी लक्ष्यको ९०% ले प्रगति गरेको छ ।

आ.व. २०५९/६० को वित्तिय प्रगति

क्र. सं.	बजेट उप शिर्षक नं.	आयोजना	बजेट	निकासा	खर्च
१	३८-४-२७०	औद्योगिक तथ्याङ्क प्रणाली सुधार तथा अनुगमन आयोजना	१०००	५,२४,४६२।६४	५,१८,०७१
२	३८-४-३०१	खनिज अन्वेषण तथा विकास आयोजना	२४३४	११,१३,०००।-	११,१३,०००।-
३	३८-४-३०४	भू-वैज्ञानिक सर्वेक्षण तथा अनुसन्धान आयोजना	२१३८	१३,६७,०००।-	१३,६७,०००।-
४	३८-४-३०५	राष्ट्रिय भूकम्पमापन केन्द्र संचालन आयोजना	३८४२	३३,२४,०००।-	३३,२४,०००।-
५	३८-४-३०२	पेट्रोलियम अन्वेषण परियोजना	५००३	२९,३८,२४८।-	२९,३८,२४८
६	३८-४-६००	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय सुधार आयोजना	१८४४	४,८५,५०८।३६	४,८५,५०८।३६
७	३८-४-३०६	औद्योगिक प्रवर्द्धन आयोजना	११३००	१५२००००।-	११७९०३५।८०
८	३८-४-४०७	घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्र आयोजना	१५७८९	१५७८९०००।-	१३८४९००१।३३
९	३८-५-४०५	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (२७ जिल्लामा)	७३७८०	५७५८७५००।	५७५८७५००।-
१०	३८-४-४०६	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (केन्द्र)	२२५८३	१,५६,९८,०००।-	१,५६,९८,०००।-
११	३८-५-४०६	घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम (४८ जिल्ला)	७११०६	६,७५,५०,०००।-	६,७५,५०,०००।-
१२	३८-४-५००	नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल आयोजना	१२,७९४	१,२२,७३,०००	१,२,१३९,०००।-
१३	३८-४-२५२	वातावरण क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम	४५६५२०	३६,२२,०९,८००।-	३६,२२,०९,८००।
१४	३८-४-४०४	औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान	७७००	७०,८३,५६३।०५	६९,३५,६९४।४३
१५	८७-४-५०२	नेपाल मेटल कम्पनी लि.	७५००	६७,९३,६५०।-	६७,००,०००।-
१६	३८-४-६१२	मूल्य अनुगमन आयोजना	२८००	१७,३६,३६१।४२	१७,३६,३६१।४२
१७	३८-४-६५०	निर्यात प्रवर्द्धन कोष आयोजना	१८६०२	८६,०२,०००।-	६०,७४,०००।-
१८	३८-४-६५३	निर्यात प्रशोधन क्षेत्र आयोजना	३०,०००	४०,९४,२६१।६७	४०,९४,२६१।६७
१९	३८-४-६५२	नेपाल मल्टिमोडल ट्रान्जिट एण्ड ट्रेड फेसिलिटेशन आयोजना	६०,६२६	६७,१३,१५९।३९	६६,८७,७३२।४७
२०	३८-४-६५६	व्यापार सूचना तथा निर्यात सहयोग आयोजना	२२२७	१५०६९२०।-	१५०६९२०।-
२१	३८-४-६१३	कण्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	४६४००	५६,४०,०००।-	५,६३,९५,०००।-
२२	३८-४-६१०	नेपाल खाद्य संस्थान	१८५५००	१८,५५,००,०००।-	१७,५३,१३,०००।-

आ.व. २०६०/०६१ (दोश्रो चौमासिक)

<u>भौतिक प्रगति</u>

उद्योग अनुगमन तथा निरिक्षण – ४ पटक

तथ्याङ्क संकलन – ४ पटक

एकल विन्दु सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

नयाँ व्यवसाय सृजना तालीम २६२ जना, प्रशिक्षकको लागि प्रशिक्षण तालीम ९७ जना, जनशक्ति विकास कार्यक्रम ७ जना लघु तथा साना व्यवसाय सृजना तालीम २०८ जना लगायत अन्य विविध कार्य सम्पन्न भएको ।

– २० वटा खानीहरुको स्थलगत निरिक्षण -काठमाण्डौं उपत्यका, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, तनहुँ, पाल्पा, दाङ्ग

र जाजरकोट ।

– काठमाण्डौं ग्यासवेलहरुको नियमित मर्मत संभार गर्ने कार्य भइरहेको ।

वस्तु विकास तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत ५९२ जना तथा प्रवर्द्धन सेवा ३० पटक लगायत अन्य विविध कार्य सम्पन्न भएको ।

सीप विकास तालिम ७५४ जना, उद्योग विभाग तालिम ५५ जना, जनसंख्या तालीम ३०० जना, वस्तुगत तालीम मध्ये हातेकागजमा ४५ जना, छाला वस्तुमा २० जना सेरामिकमा ४० जना, तयारी पोशाकमा ७८ जना, उद्योगको अनुगमन ४० पटक लगायत अन्य विविध कार्यहरु सम्पन्न ।

राष्ट्रिय गुणस्तर निर्धारण अन्तर्गत गुणस्तर तर्फ २४ वटा, गुणस्तर पुन निरिक्षण ४ पटक, राष्ट्रिय गुणस्तर निर्माण ५३ वटा, गुणस्तर प्रमाण चिन्ह प्रदान ३ वटा लगायत अन्य विविध कार्यहरु सम्पन्न ।

ग्राभिटी सर्भेक्षण/डाटा प्रोसेसिङ्ग जियोलोजिकल सेक्सन मेजरमेन्ट पेट्रोजियोकेमिकल र प्रवर्द्धन, मनिटरिङ्ग लक्ष्य अनुरुपनै प्रगति भएको ।

संस्थागत सुधार तथा संचालन ३७६३ वटा, परामर्श सेवा प्राप्त गर्ने ४० जना, उद्योगहरुमा वातावरणीय व्यवस्थापन प्रणाली १७ वटा लागू गरिएको । WWTP को कमिशनिङ्ग र परिक्षण गर्ने कार्य भएको । कम्प्यूटर तालिम ३० जना लगायत अन्य विविध कार्य सम्पन्न ।

अर्वान जियोलजी तथा जियोहेजार्ड एसेस्मेन्ट फिल्ड अध्ययन कार्य २६६ व.कि.मि. पुरा भएको । ३३३ व.कि.मि. क्षेत्रमा फिल्ड कार्य सम्पन्न भएको र अन्य कार्यहरु लक्ष्य अनुरुप भईरहेको ।

राष्ट्रिय भूकम्प मापन केन्द्र संचालन (काठमाण्डौं) २१९६ दिन, विरेन्द्रनगर भूकम्प मापन केन्द्र संचालन १४४६ स्टेशन दिन कार्य सम्पन्न भएको । हाल १६ वटा स्टेशन संचालन भइरहेको ।

काठमाण्डौंमा छाला तथा छालाको सामानको ५ दिने औ.प्र. भएको । The nature stone show 2004 (लण्डन) नामक अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार मेलामा सहभागिता, जापान टेक्स नामक व्यापार मेलामा सहभागिता भएको, CIP सम्मान समारोह काठमाण्डौंमा आयोजना गरिएको, तथा अन्य विविध कार्यहरु लक्ष्य अनुरुप सम्पन्न भएको ।

निर्यात प्रशोधन क्षेत्र भैरहवामा पर्खाल निर्माण सम्पन्न, सडक निर्माण परामर्शदाता नियुक्त गरी सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

यस आयोजनाको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न हुनका साथै दोश्रो चौमासिकमा प्रशासनिक लक्ष्य अनुरुप कार्य सम्पन्न भएको ।

परामर्श सेवा अन्तगृत सफ्टवेयर पद्धति अध्ययन विश्लेषण, WTO सम्वन्धी गोष्ठी सम्पन्न भएको, कम्प्यूटर सक्सेसरिज खरिद लगायत अन्य कार्य सम्पन्न भएको ।

१३६२८.१७ क्वीन्टल नून ढुवानी भएको ।

३० दुर्गम जिल्लाहरुमा २८८३ मे.टन चामल ढुवानी भएको ।

एन.जि.ओ. सहभागिता तालीम १०८० जना, उद्यमी विकास तालीम ३१५ जना लगायत विभिन्न सीप मूलक तालिम गरी जम्मा २६७३ जनालाई तालिम दिएको, प्रवर्द्धन तथा परामर्श सेवा ३९२९ पटक, अनुगमन तथा अध्ययन २३ पटक, औद्योगिक प्रदर्शनी १५ पटक, योजना तर्जुमा गोष्ठी ४८ पटक सम्पन्न भएको ।

सीप विकास तालिम ४२५५ जना, उद्यमी विकास तालिम १४८२ जना, प्रशिक्षार्थी अनुगमन १९९७ जना, प्राविधिक परामर्श सेवा १९८६ जना, हस्तकला ग्राम कार्य भइरहेको, प्रशिक्षार्थी भ्रमण २६० जना लगायत अन्य विविध कार्यहरु सम्पन्न भएको ।

आ.व. २०६०/०६१ को वित्तिय प्रगति

उप-शिर्षक नं	आयोजना	वजेट '०००	निकासा	खर्च
३८-४-२७०	औद्योगिक तथ्याङ्क सुधार तथा अनुगमन आयोजना	१०००	३२२०४७।१५	१९६८६३।९७
३८-४-४०४	औद्योगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान	८५००	५६६५१८७।६६	४९६९५४९।२१
३८-४-३०१	खनिज अन्वेषण तथा विकास आयोजना	२०५६	६४६०७६।१८	७२१२३६।१८
३८-४-४०६	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यक्रम (समिति)	२२५८३	९८३८६९०।-	९८३८६९०।-
३८-४-४०७	घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्र	१६२००	७४८१५८७।६९	७२८२६१८।६९
३८-४-५००	नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल आयोजना	१०८७५	८२०३१५२।९१	५६१६६५८।४४
३८-४-३०२	पेट्रोलियम अन्वेषण तथा विकास आयोजना	४४०३	२११४९४१।३४	१५२७०२६।०८
३८-४-२५२	वातावरणीय क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम	२१९६६४	६८८५६८७०।-	६८६६७३००
३८-४-३०४	भू-वैज्ञानिक सर्वेक्षण तथा अनुसन्धान आयोजना	१९५०	७५४२५७३४	७५७८३४।०९
३८-४-३०५	राष्ट्रिय भू-कम्प मापन केन्द्र	३४५०	१८१३७१८।३५	१६८५००४।५५
३८-४-६५०	निर्यात प्रवर्द्धन कोष	१६५००	८४६६०००।-	५८०६०००।-
३८-४-६५३	निर्यात प्रशोधन क्षेत्र	४५१००	२०३४२६४६।१८	२०११०३९५
३८-४-६५२	नेपाल मल्टिमोडल ट्रान्जिट ट्रेड फेसिलिटेशन आयोजना	१७०००	३१३२५८६।३०	३०९८२२६।५९
३८-४-६५६	व्यापार सूचना तथा निर्यात सहयोग आयोजना	२२००	१२४५८९८।१२	१२४१७१५।१२
३८-४-६१३	कण्ठरोग नियन्त्रण आयोजना	५००००	३५००००००।-	३३६८६०००।-
३८-४-६१०	नेपाल खाद्य संस्थान	१८८९००	१२५९३२०००।-	१०६४२९०००।-
३८-५-४०६	घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम (समिति) ४८ जिल्ला	७११०६	२८३१५०००	२८३१५०००
३८-५-४५०	घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम (२७ जिल्ला)	७३७७८	४३८६२०६३।५३	४३८६२०६३।५३

कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय

आ.व. ०६०/०६१ फाल्गुनसम्मको भौतिक प्रगति

श्री ५ को सरकार कार्य बिभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयलाई तोकिएका् कार्यहरु नियमितरुपमा संपादन हुदै आएका छन् । मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुवाट देहायबमोजिमका कार्यहरु सम्पन्न गरिएको छ :-

१. बिभिन्न विषयमा ३९ वटा राय प्रदान गरिएको ।
२. बिभिन्न विषयमा ११ वटा रिट निबेदनको लिखित जवाफ पठाएको ।
३. राजपत्रमा प्रकाशित हुने ३१२ वटा सूचना संपादन गरिएको ।
४. बिभिन्न मन्त्रालयहरुवाट प्राप्त भएको आध्यादेश २५ वटाको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
५. बिभिन्न मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त १९ वटा नियमहरुको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
६. बिभिन्न मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त ४ वटा गठन आदेशको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
७. संसद सचिबालयको सम्पर्क मन्त्रालयकोरुपमा कार्य गरेको ।
८. बिभिन्न अन्तर्राराष्ट्रिय सन्धि सम्भौतामा ७२ वटा राय प्रदान गरिएको ।
९. बिभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुको ऋण सम्भौतामा ४ वटा राय प्रदान गरिएको ।

नेपाल कानून सुधार आयोग

१०. विधुतीय कारोबार बिधेयक, २०६० सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
११. सार्वजनिक सूचना सम्बन्धी बिधेयक, २०६० सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
१२. प्रहरी बिधेयक, २०६० सम्बन्धी छलफल कार्यक्रम गरिएको ।

न्याय सेवा तालिम केन्द्र

१३. नेपाल न्याय सेवा रा.प. द्वितीय श्रेणीका अधिकृतहरु ३० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।
१४. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. तृतीय श्रेणीका अधिकृतहरु ३० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।
१५. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. तृतीय श्रेणीका अधिकृतहरु ३० जनाको ५ हप्ते सेवा प्रबेस तालिम केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।
१६. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारीहरु ६० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम २ वटा केन्द्र बाहिर सम्पन्न गरिएको ।
१७. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारीहरु ६० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम १ वटा केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।
१८. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारी (तामिल्दार)हरु ६० जनाको ७ दिने सेवाकालिन तालिम २ वटा केन्द्रबाहिर सम्पन्न गरिएको ।
१९. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचरी (तामिल्दार) हरु ३० जनको ७ दिने सेवाकालिन तालिम १ वटा केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।

केन्द्रीय कानून पुस्तकालय

२० बिभिन्न किसिमका कानून सम्बन्धी किताबहरु ११३ थान खरिद गरिएको ।

०६०।०६१ फागुन मसान्तको वित्तिय प्रगति

सि. नं.	कार्यालयको नाम	बजेट उप शिर्षक नं.	बार्षिक बजेट	प्रथम र दोश्रो चौमासिक		कैफियत
				निकासा	खर्च	
१	कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३९-३-११० साधारण	१६२८२	८५२५	७२५३	
२	कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३९-४-२०० बिकास	१०००	०	०	
३	केन्द्रीय कानून पुस्तकालय	३९-३-११० साधारण	१०००	४७६	४५६	
४	नेपाल कानून सुधार आयोग	३९-३-१२० साधारण	४४५५	३१७९	३२५६	
५	न्याय सेवा तालिम केन्द्र	३९-३-१३० साधारण	३६९६	२३५२	२००२	
जम्मा			२६४३३	१४५३२	१२९६७	

आ.व. २०५९।६० को भौतिक प्रगति

श्री ५ को सरकार कार्य बिभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयलाई तोकिएका् कार्यहरु नियमितरुपमा संपादन हुदै आएका छन् । मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुवाट देहायबमोजिमका कार्यहरु सम्पन्न गरिएको छ :-

१. बिभिन्न विषयमा ५० वटा राय प्रदान गरिएको ।
२. बिभिन्न विषयमा २८ वटा रिट निबेदनको लिखित जवाफ पठाएको ।
३. राजपत्रमा प्रकाशित हुने ४८१ वटा सूचना संपादन गरिएको ।
४. बिभिन्न मन्त्रालयहरुवाट प्राप्त भएको अध्यादेश २७ वटाको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
५. बिभिन्न मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त ३१ वटा नियमहरुको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
६. बिभिन्न मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त ६ वटा गठन आदेशको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
७. संसद सचिबालयको सम्पर्क मन्त्रालयकोरुपमा कार्य गरेको ।
८. बिभिन्न अन्तर्राराष्ट्रिय सन्धि सम्झौतामा ८७ वटा राय प्रदान गरिएको ।
९. बिभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरुको ऋण सम्झौतामा ६ वटा राय प्रदान गरिएको ।
१०. राष्ट्रिय सभाका सांसदका स्वकीय सचिबहरु २० जनालई व्यबस्थापकीय शीप सम्बन्धी एक हप्ते तालिम प्रदान गरिएको ।
११. राष्ट्रिय सभाका सांसदका स्वकीय सचिबहरु ११ जनालाई बिधायिकी प्रकृया विषयक एक हप्ते तालिम प्रदान गरिएको ।

नेपाल कानून सुधार आयोग

१२. नेपाल कानून आयोग बिधेयक, २०६० सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
१३. संबैधानिक परिषद् बिधेयक, २०६० सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

न्याय सेवा तालिम केन्द्र

१४. नेपाल न्याय सेवा रा.प. तृतीय श्रेणीका अधिकृतहरु ३० जनाको ५ हप्ते सेवा प्रवेश तालिम केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।

१५. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. श्रेणीका कर्मचारीहरु ६० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम २ वटा केन्द्रमा बाहिर सम्पन्न गरिएको ।

१६. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारी ३० जनाको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम १ वटा केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।

१७. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारी (तामिल्दार)हरु ६० जनाको ७ दिने सेवाकालिन तालिम २ वटा केन्द्रबाहिर सम्पन्न गरिएको ।

१९. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारी (तामिल्दार) हरु ३० जनाको ७ दिने सेवाकालिन तालिम १ वटा केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।

१८. नेपाल न्याय सेवाका रा.प. अनं. कर्मचारी (तामिल्दार)हरु ३० जनाको ७ दिने सेवाकालिन तालिम १ वटा केन्द्रमा सम्पन्न गरिएको ।

१९. २ दिने कार्यशाला गोष्ठी केन्द्रमा सम्पन्न भएको ।

२०. UNDP/MGEP को सहयोग तथा तालिम केन्द्रको सकृयतामा न्याय सेवामा कार्यरत रा.प.अनं. प्रथम र द्वितीय श्रेणीका महिला कर्मचारीहरुको ५ हप्ते सेवाकालिन तालिम सम्पन्न भएको ।

केन्द्रीय कानून पुस्तकालय

२१. बिभिन्न किसिमका कानून सम्बन्धी किताबहरु १९१ थान खरिद गरिएको ।

आ.व. २०५९।६० को वित्तिय प्रगति

सि.नं.	कार्यालयको नाम	बजेट उप शिर्षक नं.	बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१	कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३९-३-११० साधारणा	१४८३४	१३०१३	१३०१३	
२	कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	३९-४-२०० बिकास	२८७१	२६९	२६९	
३	केन्द्रीय कानून पुस्तकालय	३९-३-११० साधारण	१०००	९८६	९८३	
४	नेपाल कानून सुधार आयोग	३९-३-१२० साधारण	३००४	२५७९	२५७९	
५	न्याय सेवा तालिम केन्द्र	३९-३-१३०साधारण	३६३४	२४६४	२४६४	
	जम्मा		२५३४३	१९३११	१९३०८	

कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन नियमावली) अनुसार कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएका छन् :-

क) केन्द्रिय स्तरवाट संचालित कार्यक्रमहरुको मुख्य उपलव्धीहरु

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
क) कृषि विकास कार्यक्रम						
१	फलफूल विरुवा उत्पादन तथा वितरण	संख्या	२५७३००	२५९५३१	१००	
२	तरकारी विउ उत्पादन वितरण	के.जी.	१५३११	१५८६३	१००	
३	अलैंची वीउ उत्पादन तथा वितरण	के.जी.	२०	१७	८५	
४	माछा भूरा उत्पादन वितरण ▪ ह्याचलिङ्ग ▪ फ्राई ▪ फिङ्गरलिङ्ग	सं.ह.	 ६९००० १३९०० ३८८५	 ६४०३८ ३१२७१ ३२७३	 ९२ १०० ८४	
५	रेशम धागो उत्पादन	के.जी.	१७००	१५८५	९३	
६	रेशम कोया खरीद	मे.टन	४६०००	३३१०७	७२	
७	चौकी किरा पालन वितरण	बक्स	३३८५	२७८४	८२	
८	किम्वु विरुवा उत्पादन वितरण	सं.ह.	२०००	१५८६	७९	
९	विज कोया उत्पादन केन्द्र	के.जी.	२०००	२३८५	१००	
१०	रेशम वीज उत्पादन	बक्स	४०००	५३६२	१००	
११	माटो नमूना परिक्षण	संख्या	१९००	१८८३	९९	
१२	माटो परिक्षण शिविर संचालन	पटक	३४	६७	१००	
१३	मलखाद विश्लेषण	संख्या	१५०	१७३	१००	
१४	खाद्य तत्व समस्या अध्ययन	संख्या	१०	१०	१००	
१५	विउ परिक्षण	हेक्टर	२२५०	३३७७	१००	
१६	वीउ वाली (खेत) निरिक्षण	मे.टन	९००	३१३९	१००	
१७	विउ प्रमाणिकरण	पटक	१२०	९२२	१००	
१८	वीउ भण्डार निरिक्षण	पटक	१५	१५	१००	
१९	कृषि विभाग तर्फको तालीम					
	▪ अधिकृत स्तर	पटक (संख्या)	६ १२०	६ ११४	१०० ९५	
	▪ प्रा.स./ना.प्रा.स.तालीम	पटक (संख्या)	४३ ७०३	५६ ७१४	१०० १००	
	▪ अगुवा कृषक	पटक (संख्या)	९२ २०७७	८८ १३२७	९५ ६४	
ख) पशु विकास कार्यक्रम						
१	उन्नत नश्लका विभिन्न पशुहरु उत्पादन	संख्या	१२८५	१६१४	१००	

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
२	कुखुरा चल्ला उत्पादन	ह. संख्या	१३५	१५७	११६	
३	जैविक मल उत्पादन	प्याकेट	५००	६०५	१००	
४	जमेको वीर्य उत्पादन/खरिद	डोज	१५०००	५१९३४	१००	
५	तरल नाइट्रोजन उत्पादन/खरिद					
६	रेविज विरुद्ध भ्याक्सिन उत्पादन	ह.मि.लि.	४१९	४३५	१००	
७	अन्य भ्याक्सिन उत्पादन	ह.मात्रा	११५२०	१८३८९	१००	
ग) कृषि अनुसन्धान तथा परिक्षण कार्यक्रम						
१	वाली अनुसन्धान परिक्षण	संख्या	१३४	१२२	९१	
२	वागवानी अनुसन्धान परिक्षण	संख्या	७२	६५	९०	
३	पशु अनुसन्धान परिक्षण	संख्या	६७	५९	८८	
४	मत्स्य अनुसन्धान परिक्षण	संख्या	१९	१९	१००	
५	विविध समस्या मूलक	संख्या	२०	२०	१००	
६	रिसर्च सपोर्ट	संख्या	६२	६२	१००	
७	धान मूल वीउ	मे.टन	२९५	३४१	१००	
८	मकै मूल वीउ	मे.टन	३५.६	३७.०	१००	
९	तरकारी मूल वीउ	मे.टन	४.०	४.२	१००	
१०	उखु मूल विउ	मे.टन	७८	१४४	१००	
११	गहु मूल वीउ	मे.टन	१०१	१०४	१००	
१२	तेलवाली मूल वीउ	मे.टन	१०.२	९.४	९२	
१३	जुट मूल वीउ	–	०.८	०.८९	१००	
१४	आलु मूल वीउ	मे.टन	७.२	९.०	१००	
१५	च्याउ वीउ	वोतल	५०००	५१००	१००	
१६	फलफूल विरुवा	ह.संख्या	८०	८८	१००	
१७	तरकारी वेर्ना	ह.संख्या	१००	१६४	१००	
१८	फिङ्गरलिङ्गस	ह.संख्या	११९०	१९८९	१००	
१९	फिसफ्राई	ह.संख्या	२३५०	२३९०	१००	
२०	खाने माछा	मे.टन	१९.२	२०.०	१००	
२१	ह्याचलिङ्ग उत्पादन	ह.संख्या	१५००	१५००	१००	
२२	कुखुरा चल्ला	संख्या	१०२०००	१८९३६७	१००	
२३	बाँछा बाँछी	–	१०	१७	१००	
२४	वंगुरको पाठापाठी	संख्या	७७०	८०६	१००	
२५	खरायोको बच्चा	संख्या	११५	१५०	१००	
२६	खरायोको ऊन	–	६०	६०	१००	
२७	साइलेज उत्पादन	मे.टन	५०	५८	१००	
२८	कम्पोष्ट मल	मे.टन	५५४	६३४	१००	
२९	डाले घाँस विरुवा	संख्या	४०००	४५००	१००	
३०	घाँस वीउ	के.जी.	५.९	६.५	१००	

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
३१	बाखा/भेडा	संख्या	४०५	४८२	१००	
घ)	विशेष कृषि उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत रासायनिक मल जगेडा मौज्दात (Buffer Stock) व्यवस्था	मे.टन	३०२५५	३१७४३	९८	प्रथम चौमासिकमा लक्ष पुरा भएको
ङ) रासायनिक मल खाद/वीउ विजन						
१	पोषकतत्व विक्रि (कृषि सामग्री कम्पनी तर्फको मात्र)	मे.टन	५५०००	३८९५०	७१	
२	वीउ विजन (विउ विजन कम्पनी लि. तर्फको मात्र)	मे.टन	२६३८	२०७७	७८	
च) कृषि चून उत्पादन						
१	कृषि चुन उत्पादन विवरण	मे.टन	२०००	८०५	४०	
२	रासायनिक चून ढुङ्गा	मे.टन	४००००	१३०२४	३२	
३	निर्माण चून	मे.टन	२९७५	३००	१०	
छ) पशु आहारा उत्पादन						
१	पशु पंक्षिको दाना उत्पादन	मे.टन	२२००	१४७०	६७	
२	वोनमील उत्पादन	मे.टन	१२०	७७	६४	
ज) दूध तथा दुग्ध पदार्थ उत्पादन वितरण						
१	स्थानिय दूध संकलन	ह.लिटर	६४०२१	६०१८५	९४	
२	प्रशोधित दूध विक्री	ह.लिटर	६४२१७	६०२७७	९४	
३	चीज उत्पादन	के.जी.	२०१०००	१७४४२०	८७	
४	मख्खन उत्पादन	के.जी	१३०८०००	१२४२७९९	९५	
५.	स्कीम मिल्क पाउडर उत्पादन	के.जी.	५४८०००	६३७८७५	१००	
झ) खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण						
१	गुणस्तर निरिक्षण कार्यक्रम ▪ बजार निरिक्षण तथा नमूना संकलन गर्ने खाद्य नमूना, दाना नमूना ▪ उद्योग निरिक्षण ▪ होटेल/रेष्टुरेण्ट तथा मिठाई पसलहरुको निरिक्षण	संख्या पटक संख्या	२२७० ३७० ६५०	२४०१ ३७१ ६३४	१०० १०० ९७	
२	विश्लेषण कार्यक्रम ▪ खाद्य नमूना जाँच विश्लेषण	नमूना	२००००	११५०५	५८	
	▪ दाना नमूना जाँच विश्लेषण ▪ स्तर निर्धारण कार्यक्रम	नमूना नमूना	१६० १००	१६० १००	१०० १००	
३	मुद्दाहरुको निरुपण तथा कारवाही व्यवस्था (न्यूनस्तर तथा दूषित खाद्य वस्तु उत्पादन गर्ने उत्पादक (उद्योग) विक्रि/वितरक र व्यवसायिकहरु)	मुद्दा	चालु	चालु	१००	

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
४	खाद्य प्रवधि विकास तथा तालिम कार्यक्रम ▪ शिप विकास तालिम ▪ प्रविधि विकास	पटक अध्ययन	१७ ३७	१७ ३७	१०० १००	
५	पोषण कार्यक्रम ▪ पोषक तत्व विश्लेषण	नमूना	१००	१००	१००	
६	उपभोक्ता ज्ञान विस्तार कार्यक्रम ▪ रेडियो/पत्र पत्रिका मार्फत सूचना तथा सन्देश प्रसारण	पटक	२४	२४	१००	
७	खाद्य प्रशोधन सम्बन्धि परामर्श एवं प्राविधिक सेवा	पटक	१२	१२	१००	
ञ) कृषि सूचना तथा संचार						
१	कृषि द्वय मासिक	प्रकार	६	६	१००	
२	पुस्तिका/फोल्डर/पर्चा	प्रकार	६	६	१००	
३	रेडियोबाट कृषि कार्यक्रम	प्रकार	१०४	१०४	१००	
४	ने.टि.भि. बाट कृषि कार्यक्रम	प्रकार	७८	७८	१००	
ट) वीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण कार्यक्रम						
१	वीउ वाली विमा सम्बन्धि अध्ययन	पटक	१	१	१००	
२	इष्टा र अप्साको सदस्यता नविकरण गर्ने	पटक	२	२	१००	
३	वीउ विजन परिक्षण	संख्या	२५०	२६७	१००	
४	Promising गहुं लाइनहरुमा DUS Test गर्ने	प्रतिशत	१००	१००	१००	
५	वीउ विजन प्रमाणीकरणको लागि Tag उपलब्ध गराउने ।	मे.टन	गद्द=ग=	११९४	१००	
६	संकेत पत्र (Truthful label) लगाइएको वीउ तथा अन्य विक्री वितरण भै रहेको नमूना परिक्षण	मे.टन	१००	११७	१००	
ठ) सहकारी विभाग						
१	केन्द्रस्तरका विभिन्न सहकारी सम्बन्धी तालिम	संख्या	१७ (४१०)	१७ (४१२)	१००	
२	जिल्लास्तरीय तालिम	संख्या	९० (३१५०)	९० (३१८५)	१००	
३	सहकारी सम्बन्धी अध्ययन तथा व्यवसायीक स्किम तयार गर्ने	संख्या	४	४	१००	
ड) सहकारी विकास बोर्ड सम्बन्धी कार्यक्रम						
१	अध्ययन अनुसन्धान	संख्या	३	३	१००	
२	संभाव्यता अध्ययन	संख्या	आ.अ.	आ.अ.	१००	

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
३	सहकारी रेडियो, टेलीभिजन कार्यक्रम	पटक	२४	२४	१००	
४	पत्रिका प्रकाशन	अंक	६	५	८३	
५	सहकारी विकास सम्वन्धि वार्षिक प्रतिवेदन तर्जूमा	संख्या	१	–	०	
६	शित भण्डार सम्बन्धी प्राविधिक अध्ययन	संख्या	१	–	०	
७	सहकारी विकास कोषबाट ऋण लगानी	रु.	गद्द=ग=	–	०	
ढ) सहकारी संघ सम्बन्धि कार्यक्रम						
१	राष्ट्रिय गोष्ठी	पटक	१	१	१००	
२	शिक्षा तालिम गोष्ठी	पटक	१५६	५४	३५	
३	सूचना तथा संचार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	४८	४९	१००	
४	सहकारी वैंक शेयर खरीद	पटक	२	–	०	
५	सहकारी संघ अनु. तथा सुपरिवेक्षण	पटक	३०	५	१७	
६	विमा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	पटक	२	–	०	
ण) राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड सम्बन्धि कार्यक्रम						
१	दुग्ध उत्पादक सहकारी संघहरुमा व्यवसाय विकास कोषको अनुगमन	पटक	३०	३०	१००	
२	दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाहरुबाट तथ्याङ्क संकलन	वटा	१२००	९००	७५	
३	नेपाल टेलिभिजनबाट जन चेतना मूलक काईक्रम प्रशारण	पटक	३४	३४	१००	
४	निजी डेरी तथा चीज उत्पादकहरुबाट तथ्याङ्क संकलन	वटा	२००	२००	१००	
५	चिलिङ्ग भ्याट वितरण	संख्या	११	११	१००	
६	विभिन्न तालिम/गोष्ठी	पटक	४०	३९	९७	
त) कालिमाटी फलफूल तथा तरकारी विकास समिति						
१	संरचना निर्माण, मर्मत तथा विकास कार्यक्रम	पटक	४	२.५	६३	
२	बजार सूचना प्रवाह	दिन	चालु	चालु	१००	
३	अध्ययन अनुसन्धान	पटक	आ.अ.	आ.अ.	१००	
४	सरसफाई व्यवस्थापन	दिन	३६५	चालु	१००	
५	सचेतन कार्यक्रम	पटक	३	२	६६	
थ) राष्ट्रिय कृषि अनुसन्धान तथा विकास कोष						
१	प्राविधिक उप-समितिका सदस्य, स्वतन्त्र समिक्षक र स्टाफहरुलाई तालिम	पटक	१	१	१००	

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	०५९/६० वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	भौतिक प्रगति प्रतिशत	
२	प्रोजेक्ट कम्पाइलेशन र रिर्पोटिङ्ग	पटक	३	३	१००	
३	कार्यशाला गोष्ठि संचालन	पटक	२	२	१००	
४	प्रस्ताव माग गर्ने र स्वीकृत गरी कार्यक्रम संचालन गराउने	पटक	१	१	१००	
५	वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन	पटक	१	–	०	

ख) जिल्लास्तरीय कार्यक्रमहरुको मुख्य उपलब्धीहरु

सि. नं.	कार्य बिबरण	इकाई	वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	प्रगति %	
क) कृषि विकास कार्यक्रम						
१	प्रदर्शन कार्यक्रम	संख्या	३९११०	३८२२४	९७	
२	मिनिकिट वितरण	संख्या	२१६१८४	२१०३३४	९७	
३	कृषक प्रतियोगिता	संख्या	२४२	२१२	८७	
४	कृषक समूह गठन	संख्या	२८०८	२६७८	९५	
५	कृषक गोष्ठि /दिवस	संख्या	१३५४	११११	८२	
६	कृषक भ्रमण (कृषि विभाग तर्फको) (क) कृषक भ्रमण(जिल्लास्तर) (ख) कृषक भ्रमण (अन्तर जिल्ला) (ग) सेवा केन्द्र स्तर अन्तर समूह	 संख्या संख्या संख्या	 १९९ १५९ ७९	 १९८ १४६ ७९	 ९९ ९१ १००	
७	कृषि मेला प्रदर्शन	संख्या	५३	५१	९६	
८	नमूना वगैचा स्थापना/व्यवस्थापन	संख्या	२२६	२२३	९८	
९	फलफूल वगैचा स्थापना	हेक्टर	२००६	१९४२	९६	
१०	निजी नर्सरी स्थापना	संख्या	४६९	४५६	९७	
११	विज वृद्धि (खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, आलु, तरकारी)	हेक्टर	९६०	१०६७	१००	
१२	सामग्री वितरण	संख्या	१२०८३	१०५७७	८८	
१३	मत्स्य निजी नर्सरी	संख्या	१४	१४	१००	
१४	माटो परिक्षण सेवा नमूना संकलन	संख्या	२८१५	२५३४	९०	
१५	अगुवा कृषक तालीम (कृषि विभाग तर्फको) (क) अगुवा कृषक तालीम (सेवाकेन्द्रस्तर)	पटक	४८९३	४७५१	९७	
१६	अलैंची खेती विस्तार	हेक्टर	८०	७९	९८	
१७	सेलार स्टोर निर्माण	संख्या	६	६	१००	
१८	कृषि तर्फको वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	पटक	५६	५६	१००	
ख) पशु सेवा तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम						
१	उन्नत नश्लका सानो ठूलो पशु वितरण (एकमुष्ट)	संख्या	६११८	६०२९	९९	
२	चल्ला वितरण	संख्या	५८८७२	५४१२५	९२	

सि. नं.	कार्य बिबरण	इकाई	वार्षिक प्रगति			कैफियत
			लक्ष	प्रगति	प्रगति %	
३	घाँसको प्याकेज वितरण (एकमुष्ट)	संख्या	४३२६	४३३४	१००	
४	एक वर्षिय घाँस लगाउने	हेक्टर	२८२५	२७८५	१००	
५	कृत्रिम गर्भाधान	संख्या	५३६५०	५२०३२	९७	
६	तालिम कार्यक्रम					
	▪ प्रा.स./ना.प्रा.स.	जवान	२९८	२३१	७८	
	▪ सेवा केन्द्रस्तरीय कृषक तालिम	पटक	४३२६	४३३४	१००	
	▪ अगुवा कृषक (७ दिने)	जवान	७६०	७४०	९७	
७	▪ प्रयोगशाला सेवा कार्यक्रम	हजार	आ.अ.	२२४	१००	
	▪ उपचार सेवा	हजार	आ.अ.	१२६१	१००	
	▪ रोग निरोधक खोप कार्यक्रम	हजार	आ.अ.	१२१३	१००	
८	रेविज रोग नियन्त्रण शिविर	पटक	११	११	१००	
९	पशु स्वास्थ्य वाँझोपन शिविर	पटक	२९	२९	१००	
१०	वितरण कार्यक्रम					
	▪ च्याफ कटर विवरण	संख्या	८९	८९	१००	
	▪ क्रिम सेपेरेटर	संख्या	१७	१५	८८	
११	वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	पटक	७५	७१	९५	

कृषि विभाग
आ.व. ०६०/६१ को अष्ट मासिक प्रगति प्रतिवेदन

क) केन्द्रियस्तर

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक		कैफियत
			लक्ष	प्रगति	
१.	फलफूल विरुवा उत्पादन वितरण	संख्या	१३०७५०	१५०८१०	
२.	तरकारी बीउ उत्पादन वितरण	के.जी.	३३०.५	३७७.८१	
३.	तरकारी वेर्ना उत्पादन वितरण	सं.ह.	१०९९५००	१४९८५८०	
४.	आलंकारीक विरुवा उत्पादन वितरण	संख्या	१६०००	१७५९३	
५.	आलु वीउ उत्पादन वितरण	के.जि.	१०००	१०००	
६.	मह उत्पादन	"	१००	१००	
७.	मह विक्री	"	३०	४२	
८.	माछा भुरा उत्पादन वितरण				
	▪ ह्याचलिङ्ग	सं.ह.	–	२२५५१.७	
	▪ फ्राई	"	–	३२९८.४७	
	▪ फिङ्गरलिङ्ग	"	–	२८८८.६७	
९.	रेशम कोया खरिद	मे.टन	२१.७	१९.९५	
१०.	रेशम धागो उत्पादन	के.जी.	१२२५	११९८	
११.	रेशम वीज उत्पादन	बक्स	२४००	२५४०	
१२.	चौकी कीरा पालन वितरण	बक्स	१३५१	१३५१	
१३.	किम्बु विरुवा उत्पादन/वितरण	सं.ह.	१८००	१८००	
१४.	वीज कोया उत्पादन	के.जी.	७५०	९१७	
१५.	रेशम कोया उत्पादन	के.जी.	१००	१००	

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक		कैफियत
			लक्ष	प्रगति	
१६.	माटो नमूना विश्लेषण	संख्या	१३६०	१५५९	
१७.	रासायनिक मलको गुणस्तर परिक्षण तथा विश्लेषण	संख्या	१२३	१५०	
१८.	शुक्ष्म तत्व विश्लेषण	संख्या	१३०	८०	
१९.	माटो परिक्षण शिवीर	पटक	४५	४६	
२०.	खाद्यतत्व समस्या अध्ययन	पटक	१२	१३	
२१.	बीउ परिक्षण	संख्या	-	१०८७	
२२.	बीउ वाली खेत निरिक्षण	हेक्टर	-	७३६.६३	
२३.	बीउ प्रमाणिकरण	मे.टन	-	५५५.६	
२४.	बीउ भण्डार निरिक्षण	पटक	-	१२	
२५.	तालिम कार्यक्रम अधिकृत स्तर	पटक (संख्या)	८(१४५)	७(११६)	
	प्रा.स./ना.प्रा.स.	"	१३(३४३)	२४(३११)	
	अगुवा कृषक	"	४५(९०८)	३९(७१२)	

ख) जिल्लास्तर

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक		
			लक्ष	प्रगति	प्रगति %
१.	प्रदर्शन	संख्या	३०२८०	२९३९९	९७.०९
२.	मिनीकिट वितरण	"	१७६९७७	१७५५९६	९९.२२
३.	कृषक प्रतियोगिता	"	९८	९४	९५.९१
४.	कृषक समूह गठन	"	३०८५	२९५३	९५.७२
५.	कृषक गोष्ठी/दिवस	"	५६६	५३९	९५.२३
६.	कृषक भ्रमण				
	कृषक भ्रमण जिल्लास्तर	संख्या	१३२	११६	८७.८७
	कृषक भ्रमण अन्तर जिल्लास्तर	"	५४	४६	८५.१८
	कृषक भ्रमण से.के.स्तर अन्तर्गत समूह	"	६४	६३	९८.४३
७.	कृषि मेला प्रदर्शन	"	४७	४७	१००
८.	फलफूल वगैचा स्थापना	हेक्टर	४१९	४१९	१००
९.	नमूना वगैचा स्थापना/व्यवस्थापन	संख्या	१९२	१८२	९४.७९
१०.	नीजि नर्सरी स्थापना	"	४५४	४५५	१००
११.	विजवृद्धि खाद्यान्न, तेलहन, दलहन, आलु	हेक्टर	४७७.३८	४९०.८३	१००
१२.	विभिन्न सामग्री वितरण				
	विभिन्न सामग्री वितरण	संख्या	५५९७	५०११	८९.५३
	मौरीघार वितरण	"	२५५५	२१४३	८३.८७
१३.	रेशम खेती विकास				
	किम्वु खेती विस्तार	हेक्टर	–	–	–
	एरी खेती विस्तार	"	–	–	–
	कोया उत्पादन	मे.टन	५.३२	४.९२	९२.४८
१४.	मत्स्य पालन कार्यक्रम				
	मत्स्य निजी नर्सरी	संख्या	१	१	१००
	माछा भुरा वितरण (हजारमा)	"	१५०७१	१५१५४	१००

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक		
			लक्ष	प्रगति	प्रगति %
१५.	अलैंची खेती विस्तार	हेक्टर	-	-	-
१६.	सेलार स्टोर निर्माण	संख्या	७	४	५७.१४
१७.	रष्टिक स्टोर निर्माण	"	३७२	१८५	४९.७३
१८.	माटो परिक्षण सेवा (नमूना संकलन)	"	१४८६	१३०१	८७.५५
१९.	अगुवा कृषक तालिम				
	सेवा केन्द्रस्तर	पटक	३५९४	३४९६	९७.२७
	क्षेत्रीयस्तर	जना	१२४३	११६८	९३.९६
	प्रा.स./ना.प्रा.स.	जना	४१५	३६३	८७.४७
२०.	वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन	पटक	५५	५३	९६.३६

पशु सेवा विभाग

क) केन्द्रियस्तर कार्यक्रम

सि नं	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति		वार्षिक अनुमानित प्रगति
				लक्ष	प्रगति	
क) पशु विकास फार्महरु						
१	मुर्रा भैसीको न्यूक्लियस हर्ड व्यवस्थापन	संख्या	८०	८०	८०	८०
२	बंगुरको न्यूक्लीयस हर्ड व्यवस्थापन	संख्या	७५	७५	७५	७५
३	जर्सी गाईको न्यूक्लीयस हर्ड व्यवस्थापन	संख्या	३०	३०	३०	३०
४	माउ बाखा तथा बोकाको व्यवस्थापन	संख्या	२६०	२६०	२६०	२६०
५	जैविक मल उत्पादन	के.जी.	१५०	१००	१०२	१५०
ख) पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम						
१	रेबिज बिरुद्ध भ्याक्सीन उत्पादन	ह.मि.लि.	४२०	२६२	२७४.६	४२०
२	अन्य भ्याक्सीन उत्पादन	ह. मात्रा	१७८२०	१११८३	११७३९.९	१७८२०
३	पि.पि.आर. बिरुद्ध भ्याक्सीनेशन	ह. संख्या	३२००	१६००	१९२१	३२००
ग) नश्ल सुधार कार्यक्रम						
१	रांगो/साढेको जमेको बिर्य उत्पादन	डोज	५००००	३४०००	३५९५६	५००००
घ) तेश्रो पशु विकास आयोजना						
१	पशु बधशालामा काम गर्ने प्राविधिकलाई					
	बधशाला सम्बन्धी तालिम २ हप्ते	पटक	३	२	२	३

ख. जिल्लास्तर कार्यक्रम

सि. नं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक प्रगति		वार्षिक अनुमानित प्रगति
			लक्ष	प्रगति	
१	उन्नत पशुपंक्षी वितरण				
१.१	उन्नत पशु वितरण	संख्या	१५९२	१४६१	९१.८
१.२	चल्ला वितरण	"	१७०००	१८३०५	१०७.७
२.	पशु प्रजनन् सेवा				

सि. नं.	मुख्य मुख्य कार्यक्रम	इकाई	अष्ट मासिक प्रगति		वार्षिक अनुमानित प्रगति
			लक्ष	प्रगति	
२.१	कृत्रिम गर्भाधान	संख्या	२०७८७	२५२०५	१२१.३
३.	पशु आहार कार्यक्रम				
३.१	घाँसको प्याकेज वितरण	संख्या	८४१	१००८	११९.९
३.२	सामुदायिक वनमा घाँस विकास	हेक्टर	२५	२५	१००
४	शिबिर कार्यक्रम				
४.१	पशु स्वास्थ्य शिबिर बाझोपन सहित	पटक	९	९	१००
४.२	रेबिज रोग नियन्त्रण शिबिर	पटक	८	८	१००
५.	तालिम कार्यक्रम				
५.१	प्रा.स./ना.प्रा.स. स्तर	जवान	७७	६८	८८.३
५.२	सेवा केन्द्रस्तरीय कृषक तालीम	पटक	४२०	४१९	९९.८
५.३	अगुवा कृषक (७ दिने)	जवान	१०८	७१	६५.७
६.	पशु स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम				
६.१	प्रयोगशाला सेवा	हजार	१९६.१	२०८.७	१०६.४
६.२	रोग नियन्त्रण सेवा खोप	"	२९४.२	३४९.५	११८.८
६.३	उपचार सेवा	"	७१४.७	८५४.८	११९.६
७	वार्षिक पुस्तीका	पटक	४२	४२	१००

खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग

सि.नं.	मुख्य/मुख्य कार्यक्रमहरु	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	वार्षिक अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	गुणस्तर निरिक्षण कार्यक्रम					आ.व. को अन्त सम्म बार्षिक लक्ष अनुरुप सतप्रतिशत प्रगति हुने अनुमान रहेको ।
	१.१ बजार निरिक्षण तथा नमूना संकलन गर्ने खाद्य नमूना - २५५० दाना नमूना - १६०	नमूना	२७१०	१६९०	२७१०	
	१.२ उद्योग निरिक्षण	संख्या	४९५	३२०	४९५	
	१.३ होटेल/रेष्टुरेष्ट तथा मिठाई पसलहरुको निरिक्षण	संख्या	४६०	२४०	४६०	
	१.४ स्तर निर्धारण कार्यक्रम नमूना संकलन - १०० स्तर निर्धारण - ६ खाद्य वस्तु	वस्तु	६	१०० नमूना	६	
२.	उपभोक्ता ज्ञान विस्तार कार्यक्रम					
	२.१ रेडियो पत्र/पत्रिका मार्फत	पटक	२४	१६	२४	
	२.२ पोष्टर/पुस्तिका प्रकाशन	पटक	२	२	२	
	२.३ अन्तरक्रिया गोष्ठी/जनचेतना अभिबृद्धि वारे भेला	पटक	७	२	७	
३.	विश्लेषण कार्यक्रम					
	३.१ खाद्य नमूना जांच विश्लेषण	नमूना	१२०००	८८८२	१२०००	
	३.२ दाना नमूना जांच विश्लेषण	नमूना	१६०	१२०	१६०	

सि.नं.	मुख्य/मुख्य कार्यक्रमहरु	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	वार्षिक अनुमानित प्रगति	कैफियत
४.	खाद्य प्रविधि विकास तथा तालिम कार्यक्रम					
	४.१ सीप विकास तालिम	पटक	१६	९	१६	
	४.२ प्रविधि विकास	अध्ययन	३६	२२	३६	
५.	पोषण कार्यक्रम					
	५.१ पोषण तत्व विश्लेषण	नमूना	१००	६५	१००	

सहकारी विभाग

क) केन्द्रियस्तर

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	
				लक्ष	प्रगति
१.	सहकारी तथ्यांक संकलन एवं अध्यावधिक गरी प्रतिवेदन प्रकाशन गर्ने	पटक	२	१	१
२.	अध्ययन अनुसन्धान				
२.१	सहकारी ऐन संशोधन प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने ।	वटा	१	१	१
२.२	सहकारी लेखापरिक्षण निर्देशिका तयार गर्ने ।	वटा	१	१	०.५
३.	निरिक्षण अनुगमन पूर्नताजगी तालिम	संख्या	२(५०)	१(२५)	१(२५)
४.	वेसिक कम्प्युटर तालिम	संख्या	१(१७)	१(१७)	१(१७)
५.	लेखापाल तालिम	संख्या	२(५०)	१(२५)	१(२५)
६.	सहकारी व्यवसाय प्रवर्द्धन तालिम	संख्या	८(२००)	४(१००)	४(१००)
७.	आधारभूत सहकारी व्यवस्थापन तालिम	संख्या	१२(३००)	६(१५०)	६(१५०)

ख) जिल्लास्तर

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	
				लक्ष	प्रगति
१.	सहकारी लेखापालन तालिम	संख्या	२२ (५५०)	१२ (३००)	६ (१५०)
२.	पूर्व सहकारी शिक्षा तथा तालिम कार्यक्रम	"	१० (२५०)	५ (१२५)	२ (५०)
३.	सहकारी जागरण शिक्षा तालिम	"	५९ (९७५)	७ (१७५)	६ (१५०)

कृषि अनुसन्धान कार्यक्रम

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति		कैफियत
				लक्ष	प्रगति	
१.	श्रोत बीउ उत्पादन	मे.टन	६७९	२४४	४०२	
२.	वेर्ना उत्पादन	संख्या	५९०००	३१०००	३९०००	
३.	फलफूल विरुवा उत्पादन	संख्या	४३४००	२६०००	१३५००	
४.	कुखुरा चल्ला	संख्या	७२०००	४५०००	५४७९५	
५.	बाखा पाठापाठी	संख्या	१५१७	१००	६२५	

पशु आहारा उत्पादन विकास समिति

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक		कैफियत
				लक्ष	प्रगति	
१.	पशु पंक्षिको दाना उत्पादन	मे.टन	१९२५	१२००	८७०.०४	
२.	बोनमिल उत्पादन	”	१००	६५	३.६७५	
३.	मेसिनरी ओजार खरिद	प्रतिशत	१००	१००	–	
४.	एडभान्स कम्प्युटर तालिम	पटक	१	१	१	

राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ठ मासिक प्रगति
१.	सहकारी संवाद प्रकाशन	अंक	६	४
२.	सहकारी रेडियो/टेलिभिजन कार्यक्रम	पटक	२४	१६
३.	सहकारी विकास कोष मार्फत ऋण लगानी	रुपैया ह.	१०००	२००

कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ठ मासिक प्रगति	वार्षिक अनुमानित प्रगती
१.	यूरिया	मे.टन	४५,०००	३,७६५	३०,०००
२.	डि.ए.पी.	”	३०,०००	७,५४१	२५,०००
३.	पोटास	”	३,०००	१,१११	३,०००
	जम्मा		**७८,०००**	**१२,४१७**	**५८,०००**

राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड

सि नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	अनुमानित वार्षिक प्रगति
१.	कोहलपुरमा दुग्ध प्रशोधन कारखाना स्थापना	वटा	१	–	१
२.	दाङ्ग, झापा र मोरङ्गमा साना दुग्ध उद्योग स्थापना	वटा	३	–	३
३.	दुग्ध विकास कोषको ऋण असुली एवं अनुगमन	रकम	२५,००,०००	११,७१,१८१	१३,२८,८१९
४.	पशु सेवा विभागसंग समन्वय गरि चिपा भन्ज्याङ्गमा चिज कारखानाको संभाव्यता अध्ययन एवं स्थापना		१	१	
५.	राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डको समाचार प्रकाशन गर्ने ।	प्रति	१०००	–	१०००
६..	बोर्डबाट दूध चिस्यान भ्याट लिई प्रभावकारी रुपले दुग्ध व्यवसाय संचालन गर्न नसकेका सहकारी संघ/संस्था एवं दुग्ध उद्योगहरुलाई सक्रियतापूर्वक संचालनका लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।	वटा	५	४	५

सि नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	अनुमानित वार्षिक प्रगति
७.	बोर्डबाट दूध चिस्यान भ्याट लिई प्रभावकारी रुपले दुग्ध व्यवसाय गर्दै आएका दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई साना दुग्ध प्रशोधन उद्योगतर्फ उन्मुख गराउन एवं बजार व्यवस्थाको लागि प्राविधिक तथा ऋण सहयोग उपलब्ध गराउने ।	वटा	४	-	-
८.	उत्कृष्ट दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ/संस्थाहरुलाई पुरस्कृत गर्ने ।	पटक	१	-	१

राष्ट्रिय वीउ विजन कम्पनी लि.

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक प्रगति	वार्षिक अनुमानित प्रगति
१.	गहुं	मे.टन	१९००	१७१५.५७९	१९००
२.	धान	मे.टन	४५०	२१.७३१	४५०
३.	मकै	मे.टन	२२	१७.३८०	२२
४.	मुसुरो	मे.टन	१०	०.७५०	१०
५.	जुट	मे.टन	११	-	५
६.	तोरी	मे.टन	५	-	-
७.	तरकारी	मे.टन	३	०.९११	२
जम्मा			२४०१	१७५६.३५१	२३८९

दुग्ध विकास संस्थान

सि नं	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	अष्ट मासिक	
				लक्ष्य	प्रगति
१.	कूल दूध संकलन	लि.	६,७५,७७,०००	४,८३,१५,०००	४,१५,६१,८२६
२.	कूल प्रशोधित दूध विक्री	लि.	४,५४,८९,०००	४,३२,७८,०००	३,८७,१६,४४३
३.	चीज उत्पादन	के.जी.	२,१०,०००	१,३५,०००	१,१०,३४३
४.	मखन उत्पादन	के.जी.	१५,१९,०००	१२,३९,०००	९,९४,३४९
५.	स्किम मिल्क पाउडर उत्पदन	के.जी.	६,३१,०००	४,७५,०००	५,१२,६७५

चिया तथा कफि विकास बोर्ड

विवरण	इकाई	अष्ठमासिक प्रगति		
		लक्ष्य	प्रगति	प्रतिशत
१. स्मारिका प्रकाशन	पटक	१	१	१००
२. चिया तथा कफि खेती कृषक तालिम	पटक	३	३	१००
३. चिया तथा कफि तथ्यांक संकलन	पटक	-	-	-
४. चियाको अनुसन्धान कार्य	पटक	चालु	चालु	१००
५. उन्नत जातको चियाको प्रयोगात्मक नर्सरी स्थापना	पटक	चालु	चालु	१००

चन्द्रडाँगी बीउ बिजन तथा दुग्ध विकास समिति

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक		कैफियत
				लक्ष	प्रगति	
१.	धान बीउ उत्पादन	हेक्टर	१५	१५	१५	
२.	गहुं बीउ उत्पादन	हेक्टर	६	६	६	
३.	मकै बीउ उत्पादन	हेक्टर	५	५	५	
४.	दलहन बीउ उत्पादन	हेक्टर	१	०	०.५	

कृषि सूचना तथा संचार केन्द्र

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	अष्ट मासिक	
				लक्ष	प्रगति
१.	प्रकाशन तर्फ				
	कृषि द्वैमासिक	अंक	६	४	४
	पुस्तिका	प्रकार	९	६	६
	फोल्डर	प्रकार	६	४	४
	पोष्टर	प्रकार	६	४	४
	पर्चा	प्रकार	३	२	२
	क्यालेण्डर	पटक	१		
२.	रेडियो कृषि कार्यक्रम प्रसारण				
	केन्द्रिय	पटक	२९३	१९५	१९५
	रेडियो श्रोता प्रतियोगिता	पटक	१	१	१
४.	ने.टि.भि. बाट कृषि कार्यक्रम प्रसारण	पटक	३०१	२००	२००
५.	भिडियो डकुमेन्ट्री निर्माण	संख्या	१२	८	८
६.	भिडियो र रेडियो इडिटिङ्ग तालिम	पटक	१	१	१

आ.व. २०५९/६० को वित्तिय प्रगति

सि.नं.	बजेट उप-शिर्षक	बार्षिक बजेट	यथार्थ खर्च
१.	४०-३-११०	१,५४,६३,०००.००	१,५०,७७,४३४.००
२.	४०-३-१३२	१०,००,०००.००	९,७०,०००.००
३.	४०-३-१९१	२०,००,०००.००	२०,००,०००.००
४.	४०-३-१९२	८,००,०००.००	८,००,०००.००
५.	४०-३-१९३	८०,७०,०००.००	८०,७०,०००.००
६.	४०-३-१९४	१५,५०,०००.००	१५,५०,०००.००
७.	४०-४-२२०	७३,१५,२९५.००	६४,२३,२८९.००
८.	४०-४-२४१	५,१०,००,०००.००	४,८५,५०,६७१.००
९.	४०-४-४६२	५०,००,०००.००	५०,००,०००.००
१०.	४०-४-७००	४,३४,००,०००.००	३,२८,१०,५००.००
११.	४०-४-७१०	२०,७०,००,०००.००	२०,७०,००,०००.००
१२.	४०-४-७११	२,५०,००,०००.००	२,५०,००,०००.००
१३.	४०-४-७६०	२३,८०,०००.००	२३,७९,०००.००
१४.	३५-४-२०४	३,००,०००.००	१,६५,४४२.००

आ.व. २०६०/६१ को दोश्रो चौमासिक सम्मको वित्तिय प्रगति

सि.नं.	बजेट उप-शिर्षक	बार्षिक बजेट	यथार्थ खर्च
१.	४०-३-११०	१,५९,४४,०००.००	१,०६,१०,५३२.००
२.	४०-३-१३२	१०,००,०००.००	५,९९,७००.००
३.	४०-३-१९१	२०,००,०००.००	१२,००,०००.००
४.	४०-३-१९२	८,००,०००.००	२,४०,०००.००
५.	४०-३-१९३	८०,००,०००.००	४८,००,०००.००
६.	४०-३-१९४	१५,५०,०००.००	९,३०,०००.००
७.	३५-४-२०३	८,००,०००.००	५७,१८९.००
८.	४०-४-२२०	१,७८,५४,४२५.००	३३,५६,५४६.००
९.	४०-४-२४१	३,५८,००,०००.००	१,९५,८२,९६६.००
१०.	४०-४-३०१	५६,००,०००.००	२२,५०,०००.००
११.	४०-४-३६०	७,००,०००.००	४,६६,०००.००
१२.	४०-४-४६२	३३,६४,०००.००	१,५६,०२५.००
१३.	४०-४-४७२	१४,२४,०००.००	५,३३,३८५.००
१४.	४०-४-६२०	२०,००,०००.००	१४,०४,०००.००
१५.	४०-४-७००	४,८३,००,०००.००	३,२२,००,०००.००
१६.	४०-४-७१०	२०,१९,६०,०००.००	१३,४६,४०,०००.००
१७.	४०-४-७५०	२,८०,५०,०००.००	१,८७,००,०००.००
१८.	४०-४-७६१	२,२२,६५,०००.००	१३,४९,०००.००
१९.	४०-४-८१०	१०,००,०००.००	५,८३,०००.००
२०.	४०-४-८३०	१,१०,००,०००.००	-

गृह मन्त्रालय

आ.ब.२०६०/६१ को चैत्र मसान्तसम्मको भौतिक प्रगति

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने प्रमुख जिम्मेवारीका साथसाथै नियमित रुपमा सम्पादन हुने साल वसाली कामहरु पनि यस मन्त्रालयबाट हुँदै आएका छन् । यसै क्रममा यस आ.व. मा पुनर्स्थापना कार्यक्रम, पुनःनिर्माण कार्यक्रम तथा संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ सम्पन्न गर्न विशेष जोड दिईएकोमा निम्न प्रगतिहरु हासिल भएका छन :-

क) घुम्ती सेवा अन्तर्गत :

श्री ५ को सरकारबाट जनताको घरदैलोमा सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने चालू आ.व.को नीति अनुरुप घुम्ती सेवा निर्देशिका स्वीकृत भै कार्यान्वयन भईरहेको छ । यो कार्यक्रम जनतालाई घरदैलोमा गई अत्यावश्यक सेवाहरु (नागरिकता, राहदानी, स्वास्थ्य सेवा, पशुसेवा, कृषि सेवा) पुऱ्याउन अति नै प्रभावकारी सिद्ध भएको देखिन्छ । यससम्बन्धी जिल्लागत विवरण यसैसाथ संलग्न छ ।

यस घुम्ती सेवा संचालन गर्दा देखा परेका मुख्य चुनौतिहरुमा सुरक्षा जोखिम, धेरै प्रकृतिका सेवा प्रदान हुने भएकाले अन्तर मन्त्रालय समन्वयको प्रभावकारिताको खाँचो, कर्मचारी र सुरक्षाकर्मी परिचालन खर्च, स्टेशनरी सामान आदीमा तत्काल बजेटको व्यवस्था हुन नसक्नु आदि रहेको पाइएको छ ।

ख) पुनःनिर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत :

विगतमा विध्वंसात्मक गतिविधिका कारणबाट विभिन्न जिल्लाका क्षतिग्रस्त सरकारी भौतिक संरचनाको तत्काल पुनःनिर्माण गरी जिल्लामा सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने भनी बजेट बक्तव्यको बुँदा नं. १८७ मा उल्लेख भए बमोजिम जिल्ला पुनःनिर्माण एवं पुनःस्थापना समितिको माध्यमबाट १९ जिल्लामा ५८ वटा सरकारी कार्यालय भवनहरुको पुनःनिर्माण गर्ने कार्य योजनावद्ध रुपमा सम्पन्न गर्न हालसम्म रु. ६ करोड ९३ लाख ५० हजार सम्वन्धित जिल्लामा पठाइ निर्माण कार्य तदारुकताका साथ भईरहेको छ । उपरोक्त अधिकांश जिल्लामा यसै आ.व. भित्र पुनःनिर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यस सम्बन्धी जिल्लागत प्रगति विवरण यसैसाथ संलग्न राखिएको छ ।

ग) पुनर्स्थापना कार्यक्रम (गणेशमान सिंह शान्ति अभियान) तर्फ :

आतङ्ककारी गतिविधिबाट मृत्यु भएकाहरुको आश्रित परिवारलाई आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने, सन्ततीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने, विधवा/विधुरहरुलाई विधवा भत्ता, धन सम्पत्ति नष्ट भएकाहरुलाई राहत सहयोग, घाईतेहरुको उपचार र अशक्त र अपाङ्ग भएका सुरक्षाकर्मीहरुलाई सहायत गर्ने लक्ष्य अनुरुप निर्धारित मापदण्ड अनुरुप आर्थिक सहायता वितरण भई २०६० चैत्र मसान्तसम्म जम्मा रु. २ करोड ८७ लाख रुपैया खर्च भएको छ । यसको भौतिक प्रगति विवरण यसैसाथ संलग्न छ ।

१. <u>छात्रवृत्ति प्रदानः</u>

अध्ययनरत कक्षा, उमेर र विद्यालय यकिन गरी अध्ययनरत मृतकका सन्ततीहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने नीति अनुरुपट ६३ जिल्लाका ७०० जनालाई छात्रवृत्तिवापत रु ६० लाख उपलब्ध गराई सकिएको छ ।

२. <u>विधवा/विदूरलाई भत्ता प्रदानः</u>

मृतकका आश्रित विधवा वा विदूरलाई सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्य अनुरुप मासिक रु. १०० का दरले भत्ता दिन ७० जिल्लाका ७५० जनालाई विधवा/विधुर भत्ताको लागि रु. ९ लाख उपलब्ध गराई सकिएको छ ।

३. <u>घाइतेहरुको उपचारः</u>

आतङ्ककारीहरुबाट घाइते भएका १२६ जनालाई सुविधा सम्पन्न तोकिएका स्वास्थ्य संस्थामा औषधोपचार गराउँदा रु. ११ लाख खर्च भएको छ । यसबाट अधिकांशले स्वास्थ्य लाभ गरी सामान्य जीवनयापन गरिरहेको छन् ।

४. <u>सम्पत्ति क्षतिवापत आर्थिक सहायताः</u>

सम्पत्ति क्षति वापत निर्धारित मापदण्ड वमोजिम दिइने आर्थिक सहायता वितरण गर्न यस वर्ष गत वर्षहरुको वाँकी रकम भुक्तानी दिन रु. ३ करोड खर्च भईसकेको छ ।

घ) बैदेशिक रोजगार :

हिंसा पीडितहरुलाई ऋण सहुलियतमा बैदेशिक रोजगारमा पठाउने प्रयोजनको लागि पीडितहरुको प्राथमिकताका आधारमा प्रथम चरणमा अधिराज्य भरका मृतकका इच्छुक सन्तानहरु ३५० जनाको नाम रोजगार प्रवर्द्धन आयोगमा सिफारिश गरी पठाईसकिएको छ । सो मध्ये १० जना मलेसिया गैसकेको जानकारी प्राप्त भएको छ । थप पीडितहरुलाई पठाउने तर्फ कारवाही भैरहेको छ ।

ङ) आत्मसमर्पक पुनर्स्थापन कार्यक्रम :

आतङ्कवादी गतिविधी परित्याग गरी शान्तिपूर्ण जीवनयापन गर्न चाहने माओवादीहरुलाई तनहुंको ढकालटारको पुनर्स्थापना केन्द्रमा राखी सामाजिक पुनर्स्थापना सम्वन्धी कार्य अगाडि वढाइएको छ।

च) लागू औषध नियन्त्रण तर्फ :

यस आ.व. लागू औषध माग घटाउ कार्यक्रम, दुर्व्यसनिको उपचार तथा पुनःस्थापन कार्यक्रम, लागू औषधको अवैध उत्पादन, ओसार पसार तथा उपभोग नियन्त्रण गर्न र जिल्ला स्तरमा लागु औषध बिरुद्धको जनचासो अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम कार्यान्वयन भईरहेको छ । लागू औषध माग घटाउ अभियान अन्तर्गत विभिन्न गोष्ठि, सेमिनार, प्रशिक्षण तथा अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रमहरु सम्पन्न भै सकेका छन् भने दुर्व्यसनीको उपचार तथा पुनःस्थापन सम्बन्धी स्वास्थ्य परीक्षण, परार्मश सेवा, प्रशिक्षण, तालिम जस्ता कार्यक्रमहरुबाट सञ्चालन भै रहेका छन् । गाँजा खेती नष्ट गर्ने अभियान अर्न्तगत विभिन्न जिल्लाहरुमा संभावित गाँजा खेति नष्ट गर्न विभिन्न निकायको संयोजनमा कार्य भईरहेको छ ।

लागू औषध नियन्त्रण कानून कार्यान्वयन इकाई तर्फ : चालु आ.व. ०६०।६१ को विगत ९ महिनामा देहाय वमोजिम लागू औषध वरामद, नष्ट तथा अभियुक्त गिरफ्तार भएका छन् ।

चरेश वरामद – १०६४ के.जि.
हिरोइन वरामद – ७ के.जि.
गाँजा वरामद - १२७८ के.जि.
अवैध गाँजा खेति नष्ट- १४० विघा
अभियुक्त गिरफ्तार – २२९ जना

छ) दैवी प्रकोप उद्धार तर्फ :

सहभागितामूलक दैवी प्रकोप व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत सिन्धुली, चितवन, मकवानपुर, तनहुँ, बर्दिया र स्याङजा जिल्लामा सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन भइरहेको र यसबाट सो क्षेत्रका जनताहरु प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित भएका छन् । प्रकोप पीडित परिवारहरुलाई राज्यबाट दिइने राहत

तथा उद्धार सम्बन्धी कार्यलाई पारदर्शी वनाईएको छ । प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना तथा नीति तयार गर्दा प्रकोप एवं वातावरणीय प्रभाव न्यूनीकरण हुने प्रविधिको प्रयोग तथा विकासमा जोड दिइएको छ ।

चालु आ.व. को चैत्र मसान्तसम्ममा विभिन्न प्राकृतिका प्रकोपका घटनामा परि ३०६ जनाको मृत्यु भएको छ । उक्त अवधिमा २६१ घर गोठहरुको क्षति हुन गई ११,५८६ घर परिवारहरु प्रभावित भएका छन् भने करिव रु. ५२ करोड ३६ लाख वरावारको धनमाल/सम्पत्तिको नोक्सान हुन पुगेको छ । प्रकोप पीडित परिवारहरुलाई तत्काल राहत सहायता उपलब्ध गराउन र उद्धार कार्य सञ्चालन गर्न जम्मा रु. ५५ लाख केन्द्रीय दैवी प्रकोप सहायता कोषबाट ५ क्षेत्रीय दैवी प्रकोप सहायता कोषमा निकासा गएको छ ।

ज) संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत :

यस मन्त्रालयलाई संस्थागत सृदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत रु २ करोड ९६ लाख ७५ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा बाँके र वर्दिया जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको भवन निर्माण शुरु भएको छ । अभिलेख व्यवस्थापनको लागि जिल्ला जिल्लामा कम्प्युटर र अन्य सामग्री उपलब्ध गराउने तर्फको कार्य अन्तिम अवस्थामा छ । नागरिकता कार्ड छपाउने र मातहतका कार्यालयहरुको मर्मत संभार गर्ने र अन्य सहयागी सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने कार्य भएको छ ।

पुनर्स्थापना कार्यक्रम गणेशमान सिंह शान्ति अभियान

भौतिक प्रगति विवरण (गत आ.व. २०५९।६०)

स्थान (जिल्ला):- तत्कालीन आतंकबाट प्रभावित ६४ जिल्लाहरु

रु.हजारमा

प्रमुख कार्यहरु	इकाई	लक्ष्य र प्रगति		कैफियत
		लक्ष्य रु.	प्रगति रु.	
मृतकलाई क्षतिपूर्ति प्रदान		६५००	१९६५०	
छात्रवृत्ति		४०००	०	
औषधोपचार व्यवस्था		३०००	४३३८	
क्षतिपूर्ति प्रदान(चल/अचल सम्पत्ति क्षतिवापत)		१५०००	१५८५८	
बिस्थापित भत्ता प्रदान		१५०००	१०२४५	युद्ध विराम पश्चात निकासा नगरिएको ।
विधवा भत्ता		५००	०	
शान्तिसुरक्षा		५५००	१७९८	
प्रशासनिक खर्च		५००	४९७	
जम्मा		**५००००**	**५२३८६**	

भौतिक प्रगति (आ.व. २०६०।६१)

स्थान (जिल्ला):- तत्कालीन आतंकबाट प्रभावित जिल्लाहरु

(रु.हजारमा)

प्रमुख कार्यहरु	इकाई	२०६० चैत्र सम्मको लक्ष्य र प्रगति		कैफियत
		लक्ष्य रु.	प्रगति रु.	
क) मृतकलाई क्षतिपूर्ति प्रदान	६५जना	१२५००	१२६५०	
ख) सन्तती छात्रवृत्ति	७०० जना	८५००	८५००	
ग) औषधोपचार व्यवस्था	१०४ जना	१८००	१४४१	
घ) क्षतिपूर्ति प्रदान (चल/ अचल सम्पत्ति क्षतिवापत)	८४९ जना	३००००	२८९३१	
ङ) विधवा भत्ता	७५० जना	९००	९००	
च) शान्तिसुरक्षा		१०००	३२६	
छ) प्रशासनिक खर्च		३००	१८	
जम्मा		**५५०००**	**५२७६६**	

पुनर्निर्माण कार्यक्रम (२०६०/६१) को प्रगति

क्र.सं.	जिल्ला र पुनर्निर्माण हुने कार्यालयको नाम	रकम		
		(रु.हजारमा)	फागुन	कैफियत
क.	आछाम			
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय भवन	३०००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
२	जिल्ला अदालत भवन	२०००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
३	जिल्ला हुलाक कार्यालय भवन	१५००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
४	मालपोत कार्यालय भवन	१५००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
५	नापी शाखा भवन	१०००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयको व्यारेक भवन समेत	१०००	ठेक्का संभौता गरी कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको ।	
ख	जुम्ला			
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालयको आवास भवन २	१९००	निर्माण कार्य शुरु भएको	

२	कारागार कार्यालय भवन तथा व्यारेक भवन	५००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
३	जिल्ला वन का.भवन, आवास र तालिम भवन	६००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
४	मालपोत कार्यालय भवन	५००		
५	जिल्ला शिक्षा कार्यालय भवन	५००	आफ्नै स्रोतमा भवन निर्माण भईरहेकोले पुनर्निर्माणको रकम अन्य भवनमा ल.ई.अनुसार खर्च गर्न व्यवस्था मिलाईएको ।	
६	विज्ञान शिक्षाको छात्रावास भवन (मा.शि.केन्द्र)	५००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
७	जिल्ला भूसंरक्षण कार्यालय भवन	६००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
८	जिल्ला हुलाक कार्यालय भवन नं १ र २	९००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
९	जिल्ला कृषि वि.का. भवन र आवास भवन	५००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
१०	जिल्ला अदालत भवन	२०००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
११	लो.से.आ. अञ्चल कार्यालय भवन	१५००	निर्माण कार्य शुरु भएका	
ग	**अर्घाखांची**			
१	जिल्ला प्रशासन का.भवन	३५००	एक तहमाथिको स्वीकृत लिन क्षे.प्र.का. पोखरामा पत्र पठाइएको ।	
२	जिल्ला प्रहरी का. भवन, निवास भवन, ब्यारेक भवन र भान्सा समेत	८०००	2060.11.26 मा जग्गा खरीद निमित्त रकम निकासा भएकोले अग्रीम कार्वाही शुरु भएको ।	
३	जि.वि.स.को कार्यालय भवन	२५००	एक तहमाथिको स्वीकृत लिन क्षे.प्र.का. पोखरामा पत्र पठाइएको ।	
४	कृषि विकास कार्यालय भवन	२५००	एक तहमाथिको स्वीकृत लिन क्षे.प्र.का. पोखरामा पत्र पठाइएको ।	
५	कारागार भवन	५००	एक तहमाथिको स्वीकृत लिन क्षे.प्र.का. पोखरामा पत्र पठाइएको ।	
३	**सोलूखूम्बू**			
१	जिल्ला प्रशासन का.भवन	३०००	चैत्र १५ सम्म संझौता गरी निर्माण शुरु गर्ने लक्ष्य रहेको ।	
२	कारागार भवन	२०००	चैत्र १५ सम्म संझौता गरी निर्माण शुरु गर्ने लक्ष्य रहेको ।	
ङ	**नूवाकोट**			
ज्ञ	कारागार भवन	२४००	पूनः टेण्डरको प्रक्रियामा रहेको ।	
द्द	मालपोत कार्यालय भवन	१००	मर्मत शुरु	

च	डोल्पा			
१	जिल्ला प्रहरी का.भवन र ब्यारेक भवन	१०००	निर्माण कार्य शूरु भएको	
२	कारागार भवन	५००	निर्माण कार्य शूरु भएको	
३	शे फोक्सुण्डो रा.निकुञ्ज भवन	५००	२०६०।११।२६ मा बजेट स्वीकृति भएकोले आवश्यक प्रक्रिया शूरु गरिएको ।	
छ	दाङ			
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय भवन	१८००		
२	कारागार भवन	२००		
घ	मालपोत कार्यालय भवन मर्मत	२५०		
ङ	जिल्ला प्रहरी कार्यालय कम्पाउण्ड वाल, भान्सा र अन्य समेत	५००		
ज	बझाङ			
१	जिल्ला अदालत भवन	२००		
झ	भोजपूर			
१	जिल्ला वन का.भवन	१००		
२	प्राथमिक शिक्षक तालिम केन्द्र भवन	५००	माओवादीको आक्रमणको कारणबाट निर्माण कार्य प्रभावित	
३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय भवन	२०००	ल.ई.को काम शुरु	
४	अन्य	५००	ल.ई.को काम शुरु	
ञ	बर्दिया			
१	जिल्ला वन कार्यालय भवन	३००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
२	छोटी भन्सार कार्यालय, गुलरिया	१००		
ट	ओखलढूंगा			
१	जि.वि.स.को कार्यालय भवन	१०००	टेण्डरको प्रक्रियामा रहेको	
२	जिल्ला सिंचाई कार्यालय भवन	२५०		
३	जि.खान.तथा सर.डि. कार्यालय भवन	२५०		
४	जिल्ला कृषि वि.का. भवन	१०००		
ठ	दैलेख			
१	जिल्ला शिक्षा कार्यालय भवन	२००	निर्माण कार्य शुरु भएको	

२	जिल्ला वन का.भवन तथा आवास भवन	४००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
३	जिल्ला हूलाक का.भवन र आवास भवन	१००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
४	जि.वि.स.को कार्यालय भवन	१३००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
ड	**गूल्मी**			
१	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय भवन	१५०	निर्माण कार्य शुरु भएको	
२	प.सिंचाई सव.डि.कार्यालय भवन	३५०	निर्माण कार्य शुरु भएको	
ढ	**लमजूङ**			
१	जिल्ला वन कार्यालय भवन	६००	चैत्र तेस्रो हप्ताबाट निर्माण शुरु गर्न लागिएको ।	
ण	**पाल्पा**			
१	जिल्ला वन कार्यालय भवन	२५०	निर्माण कार्य शुरु भएको	
२	प.सडक सव.डि.कार्यालय भवन	५०	निर्माण कार्य शुरु भएको	
त	**रुकूम**			
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय कम्पाउण्ड निर्माण	६००	निर्माण कार्य शुरु भएको	
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय आवास भवन निर्माण	१४००	टेण्डर सम्बन्धी प्रक्रियामा रहेको	
थ	**बारा**			
१	मालपोत कार्यालय भवन मर्मत	५००	टेण्डर सम्बन्धी प्रक्रियामा रहेको	
	जम्मा	**६१३५०**		

२०६० चैत्र २५ गतेसम्म

घुम्ती सेवाको प्रगति विवरण

सि.नं.	जिल्ला	राहदानी	नागरिकता	ठाडो उजुरी	स्वास्थ्य परीक्षण र औषधि वितरण	पशु स्वास्थ्य परीक्षण	दलित छात्रवृत्ति वितरण	वृद्ध, असहाय र अपांग भत्ता	कृषि			राहत सामग्री	खेलकूद सामग्री	अन्य सेवा	कैफियत
									वीउ वितरण	प्राविधिक सल्लाह	अन्य सेवा				
		वटा	वटा	वटा	जना	वटा	जना	जना	जना	जना	जना	परिवार	जना	जना	
१	ताप्लेजुङ	२४	५६६		१५८४	५१३८	६१६	१०	५७६०						४ पटक
२	पाँचथर	५	१०१		३१०	५८४	१६८	३२	१५०						१ पटक
३	इलाम	–	८१६	१	३५३४	१४७३	२३६	१९४	१०१५	६१५	दिएको	११ लाख	दिएको	२०८००	६ पटक
४	झापा	१८	६७६		८१५		१६६		३४	७०					२ पटक
५	संखुवासभा	२४५	२७०९	–	१५२८	३००	५८०	२१	१७५	१८८	२०	–	–	–	४ पटक
६	तेह्रथुम	१६	६५	१	६०४	१२८८		२१०	४०५	१५८					१ पटक
७	भोजपुर	४	३३८		३२५४	१५६०	५०	२८	३०२२						२ पटक
८	धनकुट्टा	४०	१४३८	–	१९२९	५४४८	–	१	१९९०	–	–	–	–	–	३ पटक
९	मोरङ	३	१५३		४१०३		५३		१७००						१ पटक
१०	सुनसरी	५	३४३		३७७	२१४	४१८		७०८	५६५					१ पटक
११	सप्तरी	९	१५७	–	११३७	६०३	२५१	८२७	१०४०	दिएको	दिएको	दिएको	दिएको	दिएको	३ पटक
१२	सिराहा	२४	५१०		५५८	५३०	२५३		८५०	३६०					१ पटक

१३	उदयपुर	१६	१०३१६		३५१६	३१३६	३२१	१०८३	८०२	१५९					४ पटक
१४	खोटाङ्ग	४६	६९५	–	१९०९	२१४८	७९८	७०	१८४६	–	–	–	–	–	३ पटक
१५	ओखलढुङ्गा														
१६	सोलुखुम्बु														
१७	दोलखा	–	१५१०	–	९१३	१६४४	२१२	–	–	७४८	–	–	–	–	२ पटक
१८	रामेछाप	४	३११	–	११२५	१९२४	४०८	–	८१६	–	–	१०३००	२०२३	–	३ पटक
१९	सिन्धुली	४	८३	३	६११	७३९	३६	६०	७०३	२५	दिएको	दिएको	२०	–	१ पटक
२०	सर्लाही	१०	३६६	–	२६३९	१६९८	१९६	–	९१२०	२५५	५०	१००	दिएको	दिएको	४ पटक
२१	महोत्तरी	१६	५५१	४६	२६८४	१२०८	२४३	१९६	६३०	४६७२		३५	–	दिएको	४ पटक
२२	धनुषा	४	६०	–	२००	१३६	१०९	–	१०८६	दिएको	दिएको	दिएको	दिएको	दिएको	२ पटक
२३	रसुवा	९	८३१		६१९	१७४	१४	१४३	१८१०	९०					३ पटक
२४	सिन्धुपाल्चोक	२१०	१२७७७	–	२०११	१२८५	४४०	१२५	९५७७	–	दिएको	–	दिएको	–	दुइ पटक
२५	काभ्रेपलाञ्चोक	१२	११६०	–	८१०	६००	२०५	–	३००	११००	–	–	–	–	१ पटक
२६	धादिङ्ग	९४	१५६३१	९	१८५८	१८८१	१२६९	दिएको	७५०	५५०	दिएको	दिएको	–	–	२ पटक
२७	भक्तपुर				४००	१०			३५						१
२८	काठमाडौं	–	८११	–	३११	२२३४	–	–	३८५	५५	–	–	–	दिएको	२ पटक
२९	ललितपुर	११	१०९५	१	१५६७	२७८	२४८	–	३८४	९१	–	–	–	–	५ पटक
३०	नुवाकोट														
३१	वारा	१९	६४७	१०	११३६	१६४३	–	२७१	१३००	२२१	–	–	–	२०८	२ पटक
३२	पर्सा	२	६५	१०	६०५	४७६	५०	–	२००	७६	२	–	–	९	१ पटक

३३	मकवानपुर	३६	८४		७००	५०२			३८०	४००					१ पटक
३४	चितवन	२८	१७६		५८६	३५०		१०	१०८	१८७					१ पटक
३५	रौतहट	६	४३९	–	९९०	४१५	३७१	४६०	२५०	५००	दिएको	–	–	–	४ पटक
३६	कास्की	२९	३१९												४ पटक
३७	तनहुँ	७	४७	–	२८४७	६७१	४५	५२	७२२	दिएको	दिएको	–	–	–	२ पटक
३८	लमजुङ्ग	६	३३३												१ पटक
३९	गोरखा	४	१७२												१ पटक
४०	मनाङ्ग														
४१	स्याङ्जा	४	१२२			७००									१ पटक
४२	रुपन्देही	९	३६१	–	६६०	२६८	४६९	३६०	२७९		–	–	–	३४२	२ पटक
४३	कपिलवस्तु		१८०		१७५०	१२६	१०९	१४७	५००						१ पटक
४४	नवलपरासी														
४५	पाल्पा	१०	२५३	–	१०३७	४५०	३७८	१६५	–	२९७	५२०	दिएको	–	दिएको	२ पटक
४६	गुल्मी														
४७	अर्घाखाँची	२२	९५०	–	२२०९	५३९३	३२४	१२४	–	–	–	–	–	–	२ पटक
४८	पर्वत	६९	८९४	–	३३३४	२९१८	२४१५	२२	४४१५	१७	१४७८	३७	–	–	४ पटक
४९	स्याग्दी	११	८८	–	४१२	३५०	५०५	१२०	५७७	दिएको	दिएको	३२४ जना	–	–	१ पटक
५०	मुस्ताङ्ग	४१	१०३२	–	२३१९	५५६३	२८१	–	७३०	७१५	दिएको	दिएको	–	दिएको	१ पटक
५१	वाग्लुङ्ग	८०	३९०७	–	२५६४	१५५०	६४३	–	२०४७	–	–	५३८	–	–	३ पटक
५२	दाङ्ग	१६	४०१	–	४०११	१२	३२३	२५८	५००	१४९	–	–	–	५३८	१ पटक

५३	रुकुम		२५०	१५	१५००	१५०	१५०	१५०	५००			१००			१ पटक
५४	रोल्पा	१५	२६९	१	३७६	४५८	६८७	४१	१२१						२ पटक
५५	सल्यान														सेवा प्रदान विवरण नआएको
५६	प्यूठान		२४६	१	११०३	५१४	१००७		२५०	१५१					२ पटक
५७	बाँके	६	४१६	–	१२०२	३२३८	१२६	२४४	२४४	१००	–	–	–	–	४ पटक
५८	वर्दिया	३५	२०५१	–	१५७७	९५७	–	४	८००	२५०	–	–	–	५०००	६ पटक
५९	सुर्खेत		९७		११५०	१३१४		१२२	१०००						१ पटक
६०	दैलेख	–	२५२	–	९८०	१११६	१६६	११	–	६४७	दिएको	–	–	दिएको	२ पटक
६१	जाजरकोट		३००		१०४३	६१९	२८६	८६	३००						
६२	जुम्ला														
६३	कालिकोट														
६४	मुगु		८४		३८७	३४०	१५३	१८	२४५			१०			२ पटक
६५	हुम्ला	३	३५७	–	१२४२	४९८९	६२६	भएको	७४०	भएको	–	भएको	भएको	भएको	४ पटक
६६	डोल्पा		३७८		१९२३	११६९		४१८	४१८	३८२					२ पटक
६७	बझाङ्ग		६२		२३९	३९०	२२१		३४८						१ पटक
६८	बाजुरा	२	१०४८	–	४३४८	४६२९	१६५२	३६६	१६११	७५	५००० विरुवा वितरण	–	–	–	४ पटक
६९	डोटी	१	८२३	–	२५६२	२१९२	६४९	५३३	७२३	७२०	–	–	–	–	६ पटक
७०	कैलाली		२८३		३५५	६७१	१४२५		४५०	२२					३ पटक
७१	अछाम	२	९२०	–	११२२	१६५१	१८२	७६०	१६२६		–	–	–	–	२ पटक

७२	दार्चुला		२४		२७७	३३३	३८		१६०						२ पटक
७३	वैतडी	भएको तर विवरण प्राप्त नभएको													४ पटक
७४	डडेल्धुरा		२२४		६०३	५९०	३३०		८६०	२९					१ पटक
७५	कञ्चनपुर	४३	२२९२	–	४३६६	२११२	५७४४	९९३	२२८३	२३८५	दिएको	दिएको	–	भएको	६ पटक
	जम्मा	१२४४	७४८९१	९६	९२४२१	८२७७२	२५७५१	७३००	५१३२३	१५८३६	२०७०	१०५८२	२०४३	६०९७	

आ.ब.२०५९/६० को भौतिक प्रगति

क) मतदाता परिचयपत्र वितरण तर्फ :

आ.व. ०५८।५९ मा मतदाता परिचयपत्र लागू भै सकेका ४३ जिल्लाका १०५ निर्वाचन क्षेत्रमा ८,१९,४०१ जनाको मतदाता परिचयपत्र तयार गर्न फोटो खिचेको र तयारी परिचयपत्र मतदाताहरुलाई सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत वितरण गर्ने कार्य भएको छ ।

ख) लागू औषध तर्फ :

१) यस आ.व. मा लागू औषध माग घटाउ, दुर्व्यशनीलाई उपचार तथा पुनर्स्थापना, लागू औषध नियन्त्रण कानून कार्यान्वयन, सूचनामूलक सामाग्री निर्माण प्रसारण, लागू औषध नियन्त्रण कार्यमा संलग्न संघ संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि र लागू औषध नियन्त्रणमा संलग्न संघ संस्थासंग सहकार्य गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्य वमोजिम प्रगति भएको छ । सामुदायिक उपचार केन्द्र मार्फत लागू औषध दुर्व्यसनीहरुलाई तालिम, औषधी वितरण, ध्यान शिविर, अन्तक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । उपयुर्क्त कार्यहरुको लागि जम्मा रु. ४२ लाख खर्च भई अपेक्षानुरुप प्रगति हासिल भएको छ ।

२) लागू औषध नियन्त्रण कानून कार्यान्वयन इकाई तर्फ देहाय वमोजिम लागू औषध वरामद तथा अभियुक्त गिरफ्तार भएका छन । यस कार्यका लागि रु.१७७१ हजार खर्च भई लक्ष अनुसार प्रगति सन्तोषजनक रहेको छ ।

चरेश वरामद – १२७३.१७१ किलो ग्राम
हिरोइन वरामद – १८ किलो ४१९.६०० ग्राम
गाँजा वरामद - ५७९९.५४० किलो ग्राम
गाँजा खेति नष्ट - ५५८.१० विघा
अफिम खेति नष्ट - ३०.९ विघा
फेन्सिडिल वरामद- ३०७ बोतल
टिडिजेसिक बरामद - ७४४९ थान
नाइट्रोजेपाम - ४६७ ट्याबलेट
डाइजेपाम - १५९ ट्याबलेट
अभियुक्त गिरफ्तार – ४६८(विदेशी ७४ सहित)

ग) दैवी प्रकोप उद्धार तर्फ :

१) यस आ.व.मा प्राकृतिक प्रकोपको घटना परी ४५८ व्यक्तिको मृत्यु भएको छ । उक्त अवधिमा प्राकृतिक प्रकोपबाट २६,६९७ घर गोठको क्षति भई ५६,०६३ घर परिवारहरु प्रभावित भई कूल रु. ५२ करोड ३६ लाख वरावरको धनमाल/सम्पत्तीको नोक्सान हुन गएको छ । उक्त आ.व. मा प्रकोप पीडित परिवारहरुलाई तत्काल राहत सहायता उपलब्ध गराउन र उद्धार कार्य संचालन गर्न जिल्ला दैवी प्रकोप सहायता कोषमा केन्द्रीय दैवी प्रकोप सहायता कोषबाट रु.२ करोड ६८ लाख निकासा पठाइएको थियो ।

घ) पुनर्स्थापना कार्यक्रम (गणेशमान सिह शान्ति अभियान) तर्फ :

आतंकबादी गतिविधिको कारणबाट मृत्यु भएकाहरुको आश्रित परिवारलाई आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने, सन्ततिहरुलाई छात्रवृत्ति, विधवाहरुलाई विधवा भत्ता, विस्थापित भै घरवार

छोडेकाहरुलाई राहत पुऱ्याउने, धन सम्पत्ति नष्ट भएकाहरुलाई मापदण्ड वमोजिम आर्थिक सहयोग, घाईतेहरुको उपचार र अशक्त र अपाङ्ग भएका सुरक्षाकर्मीहरुलाई सहायता गर्ने लक्ष्य अनुरुप कूल जम्मा रु. ५ करोड २३ लाख ८६ हजार रुपैया खर्च भएको छ ।

ब.शि.नं. ४५-४-२०० रु.हजारमा

प्रमुख कार्यहरु	इकाई	लक्ष्य र प्रगति		कैफियत
		लक्ष्य रु.	प्रगति रु.	
क) मृतकलाई क्षतिपूर्ति प्रदान		६५००	१९६५०	
ख) छात्रवृत्ति		४०००	०	
ग) औषधोपचार व्यवस्था		३०००	४३३८	
घ) क्षतिपूर्ति प्रदान (चल/अचल सम्पत्ति क्षतिवापत)		१५०००	१५८५८	
ङ) बिस्थापित भत्ता प्रदान		१५०००	१०२४५	युद्ध विराम पश्चात निकासा नगरिएको ।
च) विधवा भत्ता		५००	०	
छ) शान्तिसुरक्षा		५५००	१७९८	
ज) प्रशासनिक खर्च		५००	४९७	
जम्मा		**५००००**	**५२३८६**	

ङ) कारागार व्यवस्थापन विभाग तर्फ :

यस विभागको सालवसाली कार्यको अतिरिक्त यस आ.व.मा मा संस्थागत सुदृढीकरण निमित्त जम्मा रु. २० लाख खर्च भई केही कारागार भवनहरुको मर्मत सुधार र संभार कार्य सम्पन्न भएको छ ।

च) संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत :

यस मन्त्रालयलाई संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत रु २ करोड ६ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुको भवन निर्माण, अभिलेख व्यवस्थापनको लागि जिल्ला जिल्लामा ४३ थान कम्प्युटर/प्रिन्टर र अन्य सामाग्री उपलब्ध गराउने, सवारी साधन खरिद, नागरिकता कार्ड छपाउने र मातहतका कार्यालयहरुको मर्मत संभार गर्ने र अन्य सहयोगी सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने कार्य भएको छ ।

आ.व. ०५९/०६० को (विकास तर्फको) वित्तिय प्रगति

(रु.हजारमा)

सि.नं.	व.उ.शि.नं.	कार्यक्रम	वार्षिक बजेट	lgsf;f	vr{
1	४५-४-२००	गणेशमान सिंह शान्ति अभियान	5,00,00	4,99,95	4,99,95
2	४५-४-२००	गणेशमान सिंह शान्ति अभियान (९५-४-९५१)	2,00,00	1,99,98	1,99,98
3	४५-४-५०१	संस्थागत सुदृढिकरण	116,31	1,02,09	1,02,09

जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयलाई तोकिएको कार्यहरु सम्पादन गर्ने क्रममा आ.व. २०६०।६१ मा तोकिएका कार्यहरुमा देहाय बमोजिम प्रगति भएको छ ।

(क) **राष्ट्रिय जनसंख्या कार्यक्रम तर्फ :**

यस आ.ब. २०६०।६१ मा जनसंख्या सम्बन्धी दीर्घकालीन योजना (Population Perspective Plan) मा लैंगिक मूल प्रवाहीकरण, जनसंख्या नीति तथा कानून तर्जुमा, २००१ देखि २०२१ सम्म नेपालको जनसंख्या प्रक्षेपण, जनसंख्या दवाव सूचकांक (Population Pressure Index), नेपालको जनसंख्या प्रतिवेदन अंग्रेजी र नेपालीमा तयार गरी वितरण गर्ने, नेपालको मुख्य प्रवेश विन्दुहरुमा मानिसहरुको आवागमन प्रवृत्ति पहिचान अध्ययन गर्ने, किशोर किशोरी सम्बन्धी भएका अध्ययनहरुको विश्लेषण, वसाइ सराई सम्बन्धी अध्ययनहरुको विश्लेषण, International Conference on Population and Development (ICPD) अनुगमन/क्षेत्रगत समन्वय, सम्बन्धी कार्यक्रमहरु मुख्य रुपमा रहेका छन् । उपरोक्त कार्यक्रमहरु मध्ये यस आ.ब. को प्रथम र द्वितीय चौमासिकको कार्य सम्पादन प्रगति निम्न बमोजिम रहेको छ :–

* जनसंख्या सम्बन्धी दीर्घकालीन योजना (Population Perspective Plan) को अवधारणा पत्र तयार भएको । सो को आधारमा योजना तर्जुमा प्रक्रियाको प्रारम्भिक कार्यहरु शुरु भएको ।
* जनसंख्या सम्बन्धी दीर्घकालीन योजनामा लैंगिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भएको ।
* नेपालको जनसंख्या प्रक्षेपण (सन् २००१-२०२१) प्रतिवेदन तयार भई वितरणको व्यवस्था मिलाइएको ।
* Nepal Population Report, २००४ तयार भई प्रकाशन भएको र वितरण भैरहेको ।
* मुख्य प्रवेश विन्दुहरुमा मानिसको आवागमनको प्रवृत्ति अध्ययन वारे प्रारम्भिक कार्य भइरहेको ।
* किशोर किशोरी सम्बन्धी भएका अध्ययनहरुको विश्लेषण वारे अध्ययन गराउन सम्झौता कार्य सम्पन्न भई अध्ययन भैरहेको ।
* ICPD/POA (Programmes of Action) को दश वर्षे समीक्षा प्रतिवेदन तयारीको लागि ICPD/POA सम्बन्धी निर्देशक समितिको गठन भै तत्सम्बन्धी कार्यहरु भैरहेको ।
* Population and Development Strategies (PDS) सम्बन्धित Profile तयार गरिएको ।
* किशोर किशोरी लक्षित कार्यक्रमका लागि केन्द्रीयस्तरमा संजाल विस्तार गर्न तत्सम्बन्धी प्रोफाइल तयार गरी प्रकाशन र वितरण गरिएको ।
* स्थानीयस्तरमा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुसंग साझेदारीमा किशोर किशोरी लक्षित कार्यक्रम संचालनका लागि झापा जिल्लामा कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरी कार्यक्रम थालनी गरिएको । साथै बाँके, धादिङ्ग र कपिलबस्तु जिल्लामा कार्यक्रम संचालन गर्न प्रारम्भिक कार्य भै रहेको ।
* किशोर किशोरीका क्षेत्रमा कार्यरत झापा जिल्लास्थित गैर सकारी संघ संस्थाहरुको प्रोफाइल तयार भएको ।
* मन्त्रालय, जिल्ला विकास समिति र स्थानीय सक्रिय गैरसरकारी संस्थाको त्रिपक्षीय साझेदारीमा सञ्चालन हुने जिल्ला किशोर किशोरी तथा युवा जनसंख्या सूचना केन्द्रको अवधारणा तयार गरिएको ।
* २००९।११-२०७८ सम्मको जिल्लागत किशोर किशोरी तथा युवा जनसंख्या प्रतिवेदन तयार भएको, Adolescent Monograph तयार गर्ने कार्य भै रहेको ।
* नेपालको जनसंख्या २००९।११-२०५८ नामक पुस्तीका प्रकाशन भै वितरण भैरहेको ।
* स्थानीयस्तरमा जनसंख्या व्यवस्थापन विषयक जिल्लास्तरीय कार्यशाला गोष्ठी झापा जिल्लामा सम्पन्न भएको, साथै बाँके, धादिङ्ग र कपिलबस्तु जिल्लामा सो कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रारम्भिक कार्य भएको ।

* जनसंख्या र विकास सम्बन्धि दुइ हप्ते तालिम त्रि.वि., जनसंख्या अध्ययन केन्द्रीय विभाग जनसंख्या अनुसन्धान र तालिम केन्द्रमा सम्पन्न भएको ।
* स्थानीयस्तरमा जनसंख्या व्यवस्थापन कार्यक्रम लागु भएका रामेछाप, मोरङ्ग, वर्दिया, कास्की, मकवानपुर र भक्तपुरमा जिल्लामा अगुवा महिला र माध्यमिक तथा निम्न माध्यमिक विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरुलाई जनसंख्या व्यवस्थापन विषयक तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
* स्थानीयस्तरमा जनसंख्या व्यवस्थापन कार्यक्रम लागु भएका मोरङ्ग, झापा, मकवानपुर, कास्की, वर्दिया, रामेछाप र भक्तपुर जिल्लामा जनसंख्या कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्न जनसंख्या व्यवस्थापन स्वयंसेवक (Population Management Volunteer) लाई परिचालन गरिएको ।
* स्थानीयस्तरमा जनसंख्या व्यवस्थापन कार्यलाई सघाउ पुर्‍याउन कार्यक्रम लागू भएका जिल्लामा जिल्लास्तरीय जनसंख्या तथ्यांक संकलन फाराम तयार गरी तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने कार्य प्रारम्भ भैरहेको ।
* नीति निर्माता, कार्यान्वयनकर्ता तथा जनसंख्या र विकास विषयमा चासो राख्नेहरुवीच जनसंख्या सम्बन्धी शब्दावलीहरुको अर्थमा द्विविधा नहोस भन्ने उद्देश्यले अग्रेंजीमा भएका जनसंख्या शब्दहरु (Terminology) को नेपालीमा व्याख्या सहित शब्दकोष बनाउने कार्य भैरहेको ।

(ख) वातावरण संरक्षण कार्यक्रम तर्फ :

आ.व. 2060.61 को वातावरण संरक्षणको वार्षिक कार्यक्रममा विकेन्द्रिकृत कार्यक्रम अन्तर्गत (स्थानीय निकाय, उपभोक्ता समूह मार्फत अनुदान दिएर विभिन्न मन्दिरहरुको संरक्षण, बन उपभोक्ता पार्क विकास र संरक्षण, उद्यान निर्माण तथा वातावरण संरक्षण, ताल संरक्षण, डल्फीन संरक्षण, भानु शान्ति निकुञ्जको संरक्षण र विकास, प्राकृतिक, एवं सांस्कृतिक स्थलको वातावरणीय सुधार, नगरोन्मुख शहर एवं सदरमुकाममा वातावरणीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रमहरु र ग्रीन स्टीकर प्रणाली लागू गर्न तालीम, मरुभूमिकरण सम्बन्धी गोष्ठी कार्यक्रमहरु रहेका छन् ।

केन्द्रीयस्तरीय कार्यक्रमतर्फ, सिंहदरवार वातावरण संरक्षण, प्रदूषण नियन्त्रणतर्फ Hazardous Waste को Inventory तयार गर्ने, निरीक्षण, अनुगमन, सवारी प्रदूषण जनचेतना सम्वन्धी कार्यक्रमहरु, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनतर्फ National EIA Guidelines परिमार्जन र तयारी, अनुगमन र वातावरणीय परिक्षण निर्देशिका तर्जुमा गर्ने, EIA का लागि Capacity Building गर्ने कार्यक्रम, जलवायु परिवर्तन महासन्धी कार्यान्वयन गर्ने क्रममा Clean Development Mechanism (CDM) Strategy को तर्जुमा, वातावरण कोष अनुदान र परिषद् संचालन, वातावरणीय प्रवर्द्धन तथा जनचेतना, वातावरणीय संगठनात्मक सुदृढीकरण कार्यक्रम, ICIMOD अनुदान, UN Park निर्माण जस्ता कार्यक्रम रहेका छन् ।

प्रथम प्राथमिकता क्रममा परेका उक्त कार्यक्रमहरुको प्रथम चौमासिक अवधिमा 91=30 प्रतिशत भारित प्रगति भएको र दोश्रो चौमासिक अवधिमा 74=9 प्रतिशत भारित प्रगति भएको छ । प्रथम र दोश्रो चौमासिकको भारीत प्रगतिको आधारमा आ.व. 2060.61 को कूल बार्षिक कार्यक्रम मध्ये 80 प्रतिशतसम्म प्रगति हुने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

उल्लेखित कार्यक्रमको अलावा देहायका कार्यक्रमहरु पनि कार्यान्वयन भैंरहेका छनः

- वातावरण संरक्षणको सन्दर्भमा डेनिस सरकारको सहयोगमा शहरी वातावरण सुधार कार्यक्रम संचालन भैरहेको,
- जलवायू परिवर्तन महासन्धिको कार्यान्वयनको सिलसिलामा ग्लष्तभम ल्बतष्यलक झ्लखष्चयलकभलत Program को सहयोगमा राष्ट्रिय सुचना तयारीको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको,

- UNEP, ICIMOD, SACEP र मन्त्रालयको संयुक्त तत्वाबधानमा चितवनको रामपुर क्याम्पसको हाता भित्र Trans boundary Air Pollution Monitoring Station स्थापना गरिएको,
- बिश्व बन्य जन्तु कोषको सहयोगमा संस्थागत विकासमा सहयोग पुर्‍याइएको,
- नर्वे सरकारको सहयोगमा वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन सम्बन्धि तालिम तथा निर्देशिका तयारीमा सहयोग भैरहेको,
- क्यानाडा सरकारको सहयोगमा स्थानिय निकायले योजना तर्जुमा गर्दा वातावरणीय पक्ष समावेश गर्न सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलान्चोक, नवलपरासी र पाल्पा जिल्लामा कार्यक्रम संचालन भैरहेका ।

(ग) **सूचना, शिक्षा र संचार तर्फ :**

आ.व. २०६०।६१ मा सूचना, शिक्षा र संचार मार्फत जनसंख्या र वातावरण सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न निम्न वमोजिमका वार्षिक कार्यक्रमहरु रहेकोमा यस आ.ब. को प्रथम र द्वितीय चौमासिकको कार्य सम्पादन प्रगति निम्न बमोजिम रहेको छ :–

- १. १५ मिनेट अवधिका ४० वटा रेडियो नाटिका उत्पादन गर्ने लक्षमा ३२ वटा नाटिका उत्पादन भएको ।
- ६ वटा रेडियो सन्देश उत्पादन गर्ने लक्ष प्रारम्भिक कार्य पुरा भएको ।
- १।१ मिनेटका रेडियो सन्देश ३०० पटक प्रसारण गर्ने लक्षमा ७५ पटक सन्देश प्रसारण भएको ।
- आधा घण्टा अवधिका ३० वटा टेलिश्रृखंलाहरु उत्पादन गर्ने लक्षमा १२ वटा उत्पादन भएको ।
- टेलि श्रृंखला ४६ पटक प्रसारण गर्ने लक्षमा ३३ पटक प्रसारण भएको ।
- १।१ मिनेटका ३ वटा टेलिसन्देश उत्पादन गर्ने लक्ष पुरा भएको ।
- १।१ मिनेटका १३५ पटक टेलिसन्देश प्रसारण गर्ने लक्षमा ७५ पटक प्रसारण भएको ।
- एफ.एम. छलफल कार्यक्रम ४० घण्टा प्रसारण गर्ने लक्षमा १५ घण्टा प्रसारित भै प्रसारण कार्य जारी रहेको ।
- गैरसरकारी संस्था मार्फत प्रत्यक्ष संचार कार्यक्रम अन्तर्गत अनौपचारिक जनसंख्या शिक्षा शिविर संचालन सम्बन्धी कार्यका लागि आवश्यक सामग्री उत्पादन गरी यसवर्ष रुपन्देहीको भैरहवामा अभिमुखीकरण गोष्ठी संचालन भै लक्ष पूरा भएको छ भने सो जिल्लाका विभिन्न स्थानमा शिविरहरु संचालन भएका छन् ।
- अर्धवार्षिक 'टुकी' पत्रिकाको प्रकाशन गरी अधिराज्यका विभिन्न कार्यालय एवं शैक्षिक संस्थाहरुमा वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका हिमालय टाइम्स र स्पेस टाइम्सको १।१ वटा पुरा पृष्ठहरुमा जनसंख्या र वातावरण सम्बन्धी विभिन्न लेख, रचना साप्ताहिक रुपमा प्रकाशन गर्ने कार्य भैरहेको ।
- अन्य संचार सामाग्रीमा Information, Education and Communication (IEC) Strategy, गैससका लागि सूचना संगालो, गैससका लागि निर्देशिका परिमार्जन एवं क्यालेण्डर प्रकाशनको प्रारम्भिक कार्य पुरा भएका ।

राष्ट्रिय जनसंख्या कार्यक्रमतर्फ
आ.व.२०५९।६० को भौतिक प्रगति

१. जनसंख्या नीति

जनसंख्या सन्बन्धी दीर्घकालीन योजना (PPP) तर्जुमाका लागि आधारपत्र (Approach Paper) तयार भएको । जनसंख्या कानुन तर्जुमा सम्बन्धमा अध्ययन/विश्लेषण तथा अभिलेख संकलन कार्य गरिएको । त्यसै गरी तथ्यांक व्यवस्थापनको लागि अवधारणा पत्र तयार भएको र नेपाल जनसंख्या प्रतिवेदन (वार्षिक) २००३ प्रकाशन र वितरण सम्पन्न भएको ।

२. जनसंख्या कार्यक्रम

स्थानीयस्तरबाट जनसंख्या व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा ७ वटा जिल्ला क्रमशः मोरङ्ग, रामेछाप, मकवानपुर, भक्तपुर, कास्की र वर्दीयामा अभिमुखिकरण गोष्ठी सम्पन्न भै तत्पश्चात मन्त्रालय र सम्बन्धित जिल्ला बिकास समिति वीच २ वर्षको सम्झौता सम्पन्न भयो ।

स्थानीयस्तरमा जनसंख्या व्यवस्थापन गर्न जिल्ला बिकास समितिबाट पहिचान भै आएका गा.वि.स. सचिवहरुका लागि जनसंख्या समन्वय तालिम, अगुवा कमैयाहरुका लागि सानो परिवारको महत्व सम्बन्धी तालीम कार्यक्रममा साझेदारीको सिद्धान्त अनुरुप सघाउ पुऱ्याईएको ।

जनसंख्या सम्बन्धी मानव संसाधन बिकासको लागि सरकारी/गैरसरकारी क्षेत्र/स्थानीय निकाय र संचारकर्मीहरुका लागि तालीम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको हो ।

जनसंख्याका विविध पक्षमा पक्षपोषण र जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले विश्व जनसंख्या दिवस २०६० आयोजना गरिएको ।

३. युवा जनसंख्या बिकास कार्यक्रम

किशोर किशोरीको व्यक्तित्व विकास र भूमिका प्रवद्धनका लागि मन्त्रालय, सम्बन्धित जिल्ला बिकास समिति र सो जिल्लामा कार्यरत गैर सरकारी संस्था बीच त्रिपक्षिय साझेदारीको आधारमा किशोर किशोरी लक्षित कार्यक्रम ६ जिल्ला क्रमशः मोरङ्ग, रामेछाप, मकवानपुर, भक्तपुर, कास्की, र बर्दियामा संचालन गरिएको ।

किशोर किशोरी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालनको लागि आयोजना गरिएको अभिमूखिकरण गोष्ठीमा उच्च माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरुमा किशोर किशोरी परिलक्षित कार्यक्रमका लागि शिक्षक, शिक्षिकाहरु तथा समूहमा आवद्ध किशोर किशोरी तथा युवा युवतीलाई सहभागी गराइएको । किशोर किशोरी लक्षित कार्यक्रमलाई टेवा पुऱ्याइ प्रभावकारी बनाउन युवा जनसंख्या बिकास कार्यक्रमको रुपरेखा नामक पुस्तिका प्रकाशन र वितरण गरिएको ।

युवा जनसंख्याका बिकास कार्यक्रममा संलग्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय तथा अध्ययन अनुसंधान गर्ने संस्थाहरुका बीच संजाल प्रवद्धन गर्न केन्द्रीय तथा जिल्लास्तरीय प्रतिवेदन तयार भएको ।

वातावरण संरक्षण कार्यक्रम

वातावरणीय योजना तर्जुमा निर्देशिका कार्यान्वयन गोष्ठी सम्पन्न भएको । साथै धनकुटा, धादीङ, बागलुङ्ग, सुर्खेत र कैलालीका जि.वि.स. हरुलाई १/१ लाख अनुदान दिइएको ।

शाही शुक्लाफाटाको रानीताल संरक्षण, कन्चनपुर, डल्फीन संरक्षण ।

शहरी वातावरण सुधार

भानु शान्ति निकुञ्जको अवधारणा अनुरुप तनहूँमा संरक्षण र बिकास कार्यक्रम संचालन गरिएको । काठमाडौं उपत्यकाको कुनै एक स्थानमा शहरी उद्यान निर्माण गर्ने उद्देश्य अनुरुप अनामनगर स्थित बाल उद्यानको बिकास गर्न लागिएको ।

राजदरबार क्षेत्र वरपर र सिहंदरवार वातावरण संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याइएको ।

EIA समितिको बैठक र सूचना प्रकाशनको कार्य भएको ।

National EIA guidelines परिमार्जन गरिएको ।

Hazards waste को Inventory तयार भएको ।

EIA Dept कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन/वातावरणीय परिक्षण निर्देशिका तर्जुमा भएको ।

EIA कार्यक्रममा नोराडको सहयोगमा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन भएको ।

हावा पानी परिवर्तन र मरुभूमिकरण सम्बन्धी महासन्धीहरुको कार्यान्वयनको साथै वातावरण कोष अनुदान, वातावरण पुरस्कार र इको टुरिजम सम्बन्धी नेपाल पर्यटन बोर्डलाई अनुदान दिइएको ।

वातावरणको क्षेत्रमा उत्कृष्ट योगदान गर्ने महिलाहरुलाई पुरस्कृत गरिएको ।

वातावरणीय सूचना तथा तथ्यांक बैंकलाई सुदृढीकरण गर्नेतर्फ कदम चालिएको ।

SDAN को कार्यान्वयनमा विभिन्न प्रयासहरु गरिएको ।

आ.व.२०६०।६१ को फाल्गुन मसान्तसम्मको वित्तिय प्रगति

क.सं	व.शि.नं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१	४६(४(२००	राष्टि?य जनसंख्या तथा वातावरण संरक्षण कार्यक्रम	४,१६,५०,०००।(	९५,२९,२७१।४८	८९,४१,०५५।३१	

आ.व.२०५९।६० को वित्तिय प्रगति

क्रसं	व.शि.नं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१	४६(४(२१०	वतावरण संरक्षण कार्यक्रम	१,५२,४९,०००।(	४९,४७,२५९।(	४९,४७,२५९। (	
१	४६(४(२००	राष्टि?य जनसंख्या कार्यक्रम	१,८०,००,०००।(	९५,२९,२७१।४८	९४,०२,५४८। (	

जलस्रोत मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाबट निम्न कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएका छन् ।

सिंचाइ विभाग

आ.व. २०५९/६० को वार्षिक प्रगति सारांश

आ.व. २०५९/६० मा सिंचाइ विभाग अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका निम्न आयोजनाहरुको भौतिक र वित्तिय प्रगति निम्न अनुसार छ ।

प्रथम प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरु (P1)

क.सं.	आयोजनाहरुको नाम	वार्षिक बजेट (रु.हजारमा)	वार्षिक यथार्थ खर्च (रु.हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति प्रतिशत
१	मर्मत सम्भार आयोजनाहरु	१४५७७१	१३५८५०	९८
२	भूमिगत जल अन्वेषण	१८४६८	१७९०१	१००
३	भूमिगत जल सिंचाई सेक्टर आयोजना	४५३६८	३२१२१	७९
४	सिंचाई व्यवस्थापन हस्तान्तरण आयोजना	६९०८८	४४८८२	८७
५	बागमती सिंचाइ आयोजना	३६६८४४	२७२३०७	८०
६	दोस्रो सिंचाइ सेक्टर आयोजना	१०४४३७	५३५५१	८९
	सुनसरी-मोरङ्ग सिंचाइ आयोजना	१९५९४१	१९५९४१	९८
	बबई सिंचाइ आयोजना	३६२५१	३४९०७	९०

माथि उल्लेखित प्रथम प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरु बाहेक आ.व. २०५९/६० मा सिंचाइ विभाग अन्तर्गत सञ्चालित आयोजनाहरुको प्राप्त विवरण अनुसार वार्षिक प्रगति विवरण निम्न अनुसार छ ।

सिं.नं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक वजेट रु. हजारमा	वार्षिक यथार्थ खर्च (रु.हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति प्रतिशत
१	प्रणाली व्यवस्थापन तथा तालिम कार्यक्रम	६६०३	५१६२	९४
२	सिंचाइ संस्थागत विकास आयोजना	८८५७	६०६४	५४
३	नेपाल सिंचाइ सेक्टर आयोजना	५६२१९८	२३२१७६	४४
४	सिंचाइ विकास आयोजना	४००६१	४००६१	९२
५	सिंचाइ सम्भाव्यता अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यक्रम	७१४१	३१६०	८१
६	निर्माण गुणस्तर परिक्षण प्रयोगशाला	४८८८	२३७५	४५
७	यान्त्रिक व्यवस्थापन कार्यक्रम	१५०००	५०००	३३
८	भूमिगत स्यालो ट्यूववेल सिंचाइ आयोजना	७९५२	४४६१	६३
९	भूमिगत डिप ट्यूववेल सिंचाइ आयोजना	३५४२५	२९३३८	८३
१०	चन्दा-मोहना सिंचाई आयोजना	९९८१	४९८१	४७
११	भैरहवा-लुम्बिनी भूमिगत जल	१७६०२	१७१७५	१००

	परियोजना			
१२	राजापुर सिंचाइ आयोजना	१००६५	८६१२	९८
१३	महाकाली सिंचाइ आयोजना	३५९९६	३२३०८	८१
१४	प्रगन्ना सिंचाइ आयोजना	२१६२७०	१९९३४८	७५
१५	बाघमारा सिंचाइ आयोजना	१५९८	०	०
१६	सिक्टा सिंचाइ आयोजना	९६५५	११५०	०
१७	अन्य सिंचाइ आयोजनाहरु :	२६४७५	१६८१२	
क)	चन्दुबाँध सिंचाइ आयोजना			९४
ख)	केरुङ्गा घोल सिंचाइ आयोजना			०
ग)	कन्काई सिंचाइ आयोजना (सुदृणिकरण)			५९
घ)	मल्लाज सिंचाइ आयोजना			५७
ङ)	एकीकृत आन्तरिक सुरक्षा कार्यक्रम			६६

आ.व. २०६०/६१ को
दोश्रो चौमासिक सम्मको प्रगति

आर्थिक वर्ष २०६०/६१ मा सिंचाइ विभाग अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका तपसीलका आयोजनाहरुको दोश्रो चौमासिक सम्मको भौतिक र वित्तीय प्रगति निम्न अनूसार छ।

प्रथम प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरु (P1)

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको खर्च	दोश्रो चौमासिकसम्मको भौतिक प्रगति प्रतिशत
१	सुनसरी मोरङ सिंचाइ आयोजना (तेस्रो)	१२६२८०	९४८७३	६२२८७	९८
२	बागमती सिंचाइ आयोजना	२७००००	१५४८११	११३१५६	८१
३	बबई सिंचाइ आयोजना	९९९९०	४६१५०	१८६३९	७५
४	सिंचाइ व्यवस्थापन हस्तान्तरण आयोजना	२२५०००	११८८७१	२५१५१	२५ (औसत)
५	सामुदायिक भूमिगत जल सिंचाइ से.आ.	६२५४६	३५३५१	१५२८४	८४
६	भूमिगत स्यालो ट्यूववेल सिंचाइ आयोजना	२५००	१६३४	३६०	७०
७	प्रगन्ना कुला सिंचाइ आयोजना	२०९२००	३६९७९	२१६१६	२८
८	सिंचाइ विकास आयोजना	४६८००	२५४२५	२२४७६	९५

९	दोसो सिंचाइ सेक्टर आयोजना	३३६००	२००५५	३१४७	१७ (औसत)
१०	नेपाल सिंचाइ सेक्टर आयोजना	२७०९५०	१८८३८९	४०३५६	२७ (औसत)
११	मर्मत सम्भार आयोजनाहरु	३१००००	१७४८३६	६७००१	४९ (औसत)
१२	नयाा प्रविधिमा आधारित सिंचाइ आयोजना	१३५००	३३८१	७९७	९० (औसत)

दोश्रो चौमासिक प्रगति विवरण

<u>दोस्रो प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरु (P2)</u>

रु.हजारमा

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको खर्च	दोश्रो चौमासिकसम्मको भौतिक प्रगति प्रतिशत
१	राजापुर सिंचाइ योजना	७५००	४१०७	१८८७	५०
२	महाकाली सिंचाइ योजना	२११२८	७५८९	१२३	३९
३	भैरहवा लुम्विनी सिंचाइ आयोजना	१२२४५	९१६७	५१५४	८६
४	अन्य सिंचाइ योजना	६७०००	२९४३८	५०६५	३३
५	सूनसरी सिंचाइ योजना	२६००		–	–
६	डिप ट्यूववेल विकास (बिशेष कार्यक्रम)	८०७०	३६८०	१०७०	१०
७	सिंचाइ सम्भाव्यता अध्ययन तथा अनुसन्धान	११०००	७२०३	६४०	५०
८	प्रणाली व्यवस्थापन तथा तालीम कार्यक्रम	८०००	४८११	१४४८	६१
९	सिंचाइ संस्थागत विकास आयोजना	१०६४०	८४९५	५९०१	५५
१०	निर्माण गुणस्तर परिक्षण प्रयोगशाला	११९००	९१०७	१३८४	४७
११	यान्त्रिक व्यवस्थापन कार्यक्रम	२३०००	१२९७५	७७१२	८०

तेस्रो प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरु (P3)

रु.हजारमा

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको वजेट	दोश्रो चौमासिकसम्मको खर्च	दोश्रो चौमासिकसम्मको भौतिक प्रगति प्रतिशत
१	चन्दा मोहना सिंचाइ योजना	५९९०	४६४०	२८९६	७२
२	सिक्टा सिंचाइ योजना	९१४०	११४४	१७१	८७
३	भूमिगत जल अन्वेषण कार्यक्रम	२६९७०	१७९४६	४६१६	८७

आ.व. २०५९।६० को भौतिक तथा वित्तिय प्रगति
(वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनको आधारमा)

आयोजना	ब.उप शि.नं.	भौतिक प्रगति	बजेट	खर्च
		प्रतिशतमा	रु. हजारमा	रु. हजारमा
१. काली गण्डकी ु ए ज.वि.आ.	८७–४–६०१	९०.६२	६८१६८६	१००२३९५
२. मध्य मर्स्याङ्गदी ज.वि.आ.	८७–४–६०३	९६.४६	३४४३४४०	२६०१२१६
३. सा.ज.वि. आयोजना हेल्दूङ्ग	८७–४–६०४	१००	९२५०	९२५०
४. १३२ के.भी. तथा अन्य प्र.ला.विस्तार	८७–४–६५५			
क. बूटवल(सूनौली १३२ के.भी.प्र.ला.	”	३.०८	३९८४८	८१९०
ख. ढल्केवार-भित्तामोड १३२ के.भी.प्र.ला.	”	५९.६२	२४००	१४७
ग. परवानीपूर(बिरगंज १३२ के.भी.प्र.ला.	”	७९.४४	१३५२	११९७
५. थानकोट-चापागाउं(भक्तपूर १३२ के.भी.	८७–४–६५९	३८.०२	२३४०४९	२५२९३
६. ग्रा.वि.,वितरण र प्रशारण आयोजना	८७–४–६६१	७७.७८	३८००	२६०८
७. अन्य ३३ के.भी. तथा सवस्टेशन	८७–४–६७०			
क. बूइपा-ओखलढूङ्गा ३३ के.भी.	”	९१.६	५०००	४६५०
ख. सितलपाटी-मूसिकोट ३३ के.भी.	”	१००	५०००	१३८०
ग. इलाम-1फदिम(ताप्लेजूङ्ग ३३ के.भी.	”	१००	५०००	७५२९
घ. बूडर सवस्टेशन तथा प्र.ला. निर्माण	”	१००	४०००	४७४८
ङ. छिन्चू(राकम(जाजरकोट ३३ के.भी.	”	८०	५०००	४४८२
च. मोदीखोला सवस्टेशन	”	८६.८९	३३१३२	१४९३२
छ. जिरीखिम्ती (तेह्रथूम) सवस्टेशन	”	६५.२२	१५००	६९८
ज. रसूवाघाट (खोटाङ) सवस्टेशन	”	६०.२३	२०००	१५००
झ. आबूखैरेनी-गोरखा ३३ के.भी.	”	१००	५९९२	५९९२
ञ. घोराही-हालेरी (रोल्पा) ३३ के.भी.	”	१००	३०००	५८५
ट. तातोपानी-लार्जूङ(मूक्तिनाथ ३३ के.भी.	”	१००	११००	८००
ठ. उदीपूर-वेशीशहर(मनाङ ३३ के.भी.	”	१००	५०००	३०८०
ड. डडेलधूरा-वैतडी ३३ के.भी.	”	१००	१०००	१०००
ढ. सिंधूवा-खांदवारी ३३ के.भी.	”	१००	३०००	२५२४

ण. धादिङ-सल्यानटार ३३ के.भी.	"	८३	७५०	४५९
त. देवीघाट-चौघडा ३३ के.भी.	"	८६	७५०	६२२
८. ग्रामीण विद्यूतीकरण तथा वितरण प्रणाली सू.	८७-४-७१२	२३.३७	१०१०५००	४१९९८
९. सिन्धू दोलखा वितरण लाइन विस्तार	८७-४-७१३	१००	१२२५०	१२२५०
१०. कैलाली कंचनपूर विद्यूतीकरण	८७-४-७२२	७५.८१	२३३७४२	२३२७००
११. कूलेखानी तेश्रो जलविद्यूत	८७-४-७२५	१००	६०००	६०००
१२. साजवि अध्ययन (गुरु योजना)	८७-४-७३०	५७.६५	७५०	६७५
१३. गमगाड सा.ज.वि.	८७-४-७३२	२२.०३	९२५०	९१७३
१४. भार प्रेषण केन्द्र विस्तार	८७-४-७५४	१००	६१५३९०	५३२३७६
१५. प्रशारण प्रणाली विकास	८७-४-७५५			
क. हैटौडा-ढल्केवार तथा बूटवल(बर्दघाट दोश्रो स.	"	५२.८६	४५१००	२७४९७
ख. बिरगंज कारिडोर	"	७.१	३००००	२२१
ग. हेटौडा -बर्दघाट २२० के.भी.	"	७०	७००	_
घ. खिम्ती-ढल्केवार २२० के.भी	"	१००	४०००	३५४२
ङ. के-३ सवस्टेशन	"	१००	२००	२००
१६. बनेपा पांचखाल सवस्टेशन	८७-४-७५६	९४	२३५६४	२२८३३
१७. वितरण प्रणाली विकास	८७-४-७५७	१००	३०००	२८०१
१८. कम्पूटराइज्ड विलिङ	८७-४-८१३	१२.८	४०८२०	२८६२
१९. चमेलीया जलविद्यूत	८७-४-८१७	६२.३५	३००००	२९४३५
२०. जलाशययूक्त आयोजनाहरुको छनौट तथा संभाव्यता अध्ययन	८७-४-८१८	४४.४४	९०००	३७१०

आ.व. २०६०।६१ को अष्टमासिक अवधिको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति

(प्रथम र दोश्रो चौमासिक प्रगति प्रतिवेदनको आधारमा)

आयोजना	ब.उप शि.नं.	भौतिक प्रगति			बजेट	खर्च
		लक्ष्य	प्रगति	प्रगति	रु. हजारमा	रु. हजारमा
		भारमा	भारमा	प्रतिशतमा		
१. काली गण्डकी ए ज.वि.आ.	८७-४-६०१	०.०९५	०.०९३	९७.८९	४१२१४५	११८५१८
२. मध्य मर्स्याङ्गदी ज.वि.आ.	८७-४-६०३	७.९१३	७.८२८	९८.९३	१२१५७००	११८१९२९
३. सा.ज.वि. आयोजना हेल्दूङ्ग	८७-४-६०४	२०.८४	९.४६	४५.३९	२१२५४	६१६
४. १३२ के.भी. तथा अन्य प्र.ला.विस्तार	८७-४-६५५					
क. बूटवल(सूनौली १३२ के.भी.प्र.ला.	"	*७.१९*	*०.२६*	*३.६२*	*१७३८२*	*१९५८*
ख. ढल्केवार(भित्तामोड १३२ के.भी.प्र.ला.	"	*०.१३*	*०.१३*	*१००*	*११२५*	*८९२*
ग. परवानीपूर(बिरगंज १३२ के.भी.प्र.ला.	"	*०.०१*	*०.०१*	*१००*	*९००*	*४८९*
५. थानकोट(चापागाउं(भक्तपूर १३२ के.भी.	८७-४-६५९	२.६	१.९२	७३.८५	१२१२५	११०२३
६. ग्रा.वि.,वितरण र प्रशारण आयोजना	८७-४-६६१	६.८	६.८	१००	२५५०	१७६६
७. अन्य ३३ के.भी. तथा सवस्टेशन	८७-४-६७०					
क. बूइपा(ओखलढूङ्गा ३३ के.भी.	"	*३.८४*	*१.८*	*४६.८८*	*६४००*	*१७००*
ख. सितलपाटी(मूसिकोट ३३ के.भी.	"	*४.५*	*३.७५*	*८३.३३*	*३९००*	*३७५*
ग. इलाम(फिदिम(ताप्लेजूङ्ग ३३ के.भी.	"	*३.१७*	*२.६४*	*८३.२८*	*८३००*	*६२६*

घ. छिन्चू(राकम(जाजरकोट ३३ के.भी.	”	४.९८	४.३४	८७.१५	६४००	११४
ङ. मोदीखोला सवस्टेशन	”	२७.६३	२७.६	१००	७०५०	४८३१
च. जिरीखिम्ती (तेह्रथूम) सवस्टेशन	”	४३.९४	३२.२	७३.३५	१५९००	२९२६
छ. रसूवाघाट (खोटाङ) सवस्टेशन	”	२	१.७९	८९.५०	३०००	१२००
ज. आबूखैरेनी(गोरखा ३३ के.भी.	”	१६.९	१६.९	१००	१५००	१५००
झ. घोराही(हालेरी (रोल्पा) ३३ के.भी.	”	१.७५	१.५	८५.७१	३१५०	९५
ञ. तातोपानी(लार्जूङ(मूक्तिनाथ ३३ के.भी.	”	९.२२	८.४१	९१.२१	३२००	१०४१
ट. उदीपूर(वेशीशहर(मनाङ ३३ के.भी.	”	३.०४	२.७१	८९.१४	४४००	३३६
ठ. डडेलधूरा(वैतडी ३३ के.भी.	”	९.९	९	९०.९१	४४००	६३५
८. ग्रामीण विद्यूतीकरण तथा वितरण प्रणाली सू.	८७–४–७१२	१३.३	५.०७२	३८.१५	१८३९५०	१०२७०
९. सिन्धू दोलखा वितरण लाइन विस्तार	८७–४–७१३	१२.८३	८.९१	६९.४५	४२४००	१९३००
१०. कैलाली कंचनपूर विद्यूतीकरण	८७–४–७२२	१३.१८	९.९१९	७५.२७	१५८०००	७६०२०
११. कूलेखानी तेश्रो जलविद्यूत	८७–४–७२५	०.००७	०.००६	८५.५१	६२०	२५११
१२. साजवि अध्ययन (गूरु योजना)	८७–४–७३०	१.४४	१.३२	९१.६७	१६५६	१५००
१३. गमगाड सा.ज.वि.	८७–४–७३२	१.५६	०	०	१५३००	५५४
१४. भार प्रेषण केन्द्र विस्तार	८७–४–७५४	३.५१३	३.५१३	१००	३४१९६५	१६५२५७
१५. प्रशारण प्रणाली विकास	८७–४–७५५					
क. हैटौडा(ढल्केवार तथा बूटवल(बर्दघाट दोश्रो स.	”	२२.६७	२१.६	९५.०६	६२३००	६११५९
ख. बिरगंज कारिडोर	”	६.७१७	६.६५	९८.९६	११०००	११६२१
घ. खिम्ती(ढल्केवार २२० के.भी	”	०.२८४	०.२८	९६.८३	२५३०	१२००
ङ. के(३ सवस्टेशन	”	२९.६८	११.२	३७.६७	८४७५२	३०७३.६
१६. बनेपा पांचखाल सवस्टेशन	८७–४–७५६	१०.५३	१०.५३	१००	१८०००	१२६३३
१७. वितरण प्रणाली विकास	८७–४–७५७					
क. वितरण प्रणाली विकास	”	१.१७	०.४८	४१.०३	५२७८	४४२
ख. ने.वि.प्रा. संस्थागत वित्तिय सू.	”	२.४५	०	०	१७५०	११८
१८. कम्पूटराइज्ड विलिङ	८७–४–८१३	७.२४२	०	०	८७५८	२११२
१९. चमेलीया जलविद्यूत	८७–४–८१७	०.१५३	०.१३२	८६.२७	१४६०३	१०३२३
२०. जलाशययूक्त आयोजनाहरुको छनौट तथा	८७–४–८१८					
संभाव्यता अध्ययन						
क. जलाशययूक्त आयोजनाहरुको छनौट तथा	”	११.५८	११.६	१००	१०६७५	४७६६
संभाव्यता अध्ययन						
ख. माथिल्लो सेती	”	०.८८	०.८८	१००	१२१०	९१८
२१. मझौला तथा ठुला जलविद्यूत अध्ययन	८७–४–८१५					
क. माथिल्लो तामाकोशी	८७–४–८१५(s)	३३.२५	३०.७	९२.३०	७११००	३७८४४
ख. माथिल्लो मोदी (ए)	८७–४–८१५(v)	०.७८	०.६८	८७.१८	७२५	६९७

आ.व. २०६०।६१ फाल्गुन मसान्तसम्मको प्रगति

(संक्षिप्तमा)

(रु.हजारमा)

क्र.सं.	बजेट शीर्षक नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	२०६० फाल्गुण मसान्तसम्म को खर्च	२०६० फाल्गुण मसान्तसम्म को औसत भारित लक्ष्य (प्र.श.)	२०६० फाल्गुण मसान्तसम्म को औसत प्रगति (प्र.श.)	२०६० फाल्गुण मसान्तसम्म को खर्च (प्र.श.)	कैफियत
1	47.4.340	नदी नियन्त्रण कार्यक्रम	३७५३००	६०४८१	८०	४७	१६	
2	47.4.341	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण प्रविधि परियोजना	१२१५००	६८६३४	८७	८२	५६	
3	47.4.343	वागमती नदी नियन्त्रण योजना	८००००	३३१८६	१७	८७	४१	भारत सरकारको सहयोग
4	47.4.345	लाल बकैया नदी नियन्त्रण योजना	६०००	०	८	-	-	भारत सरकारबाट टेण्डर स्विकृत गर्ने तर्फ सहमती प्राप्त नभएको हुँदा निर्माण कार्य संचालन हुन नसकेको ।
		जम्मा	[illegible]८२८[illegible] ०	१६२३०[illegible]		७२	२८	

चालु आ.व. २०६०।६१ को २०६० फाल्गुण मसान्तसम्मको औसत प्रगति (लाल बकैया नदी नियन्त्रण बाहेक) = ७२.० %

जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विभाग

आ.व. २०५९।६० को भौतिक प्रगति

(रु.हजारमा)

़.स	बजेट शीर्षक नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	बार्षिक भारित लक्ष्य (प्र.श.)	वार्षिक खर्च	बार्षिक रित प्रगा (प्र.श.)	वार्षिक खर्च (प्र.श.)	कैफियत
1	47.4.340	नदी नियन्त्रण कार्यक्रम	३३३१७५	१००	३२८४७०	९४	९९	
2	47.4.341	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण प्रविधि परियोजना	८४९०५	१००	८३९०६	९६	९९	
3	47.4.342	वक्राहा नदी नियन्त्रण योजना	४५५७८	१००	४१७३७	९७	९२	
4	47.4.343	वागमती नदी नियन्त्रण योजना	६२६६०	२२	१५४८	-	२	भारत सरकारबाट रकम प्राप्त नभै निर्माण कार्य हुन नसकेको ।
5	47.4.345	लाल बकैया नदी नियन्त्रण योजना	११०२०	६	६९	-	१	भारत सरकारबाट रकम प्राप्त नभै निर्माण कार्य हुन नसकेको ।
		जम्मा	,३७३३ः		४५५७३८	९६	८५	

बार्षिक औसत प्रगति (बागमती र लाल बकैया नदी नियन्त्रण बाहेक) = ९५.९४ %

विद्युत विकास विभाग

यस विभाग अन्तर्गत संचालन भएका कार्यक्रमहरुको वार्षिक बजेट, खर्च एवं लक्ष्य र प्रगति विवरण निम्न बमोजिम भएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

रकम रु. हजारमा

सि.नं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	०५९।६० को खर्च	०५९।६० को लक्ष्य	०५९।६० को प्रगति	कैफियत
१	विद्युत विकासमा निजी क्षेत्रको प्रवर्द्धन (४७-४-८५०)	८९९५४	९७६३६	स्वीकृत वार्षिक कार्य योजनामा उल्लेख भएका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	स्वीकृत वार्षिक कार्य योजना अनुसारका निम्न कार्यहरु सम्पन्न भएको । क) विश्व बैंकसंग एमँ सम्बन्धी ऋण सम्झौता सम्पन्न । ख) EIA तथा SIA सम्बन्धी :बलगर्बा हरु तयार । ग) वातावरण सम्बन्धी विभिन्न गोष्ठिहरु सम्पन्न	USAID को सहयोगमा संचालित पांच वार्षे कार्यक्रम ब्वल, 2002 मा शुरु भएको । यो कार्यको लागि खर्चको स्वीकृती दिने र लेखा परिक्षण गर्ने अधिकार ग्क्ब्क्ष मा रहने ।
२	साना जलविद्युत आयोजना अध्ययन (४७-४-८५५)	७९१०	७६०२	आ.व. ०५८।५९ मा शुरु गरिएका मेवा तथा सिङ्गटी खोला सा.ज.वि. आयोजनाहरुको संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	मेवा तथा सिङ्गटी खोला सा.ज.वि. आयोजनाहरुको फिल्ड अध्ययन कार्य पुरा भई यी दुवै आयोजनाको Draft Report प्राप्त भएको ।	अध्ययन सम्बन्धी सम्पुर्ण कार्य आ.व. ०५९।६० भित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको भएता पनि शान्ति सुरक्षाको कारणले समयमै कार्य सम्पन्न हुन नसक्ने भनि परामर्शदाता ध्च्क्ष् बाट समय थपको माग गरेकोले २०६० पौषसम्म म्याद थप भएको ।

३	सप्तकोशी बहुउद्देशीय आयोजना (४७-४-८५३)	१५१७३६	२१२	बिराटनगरमा मुख्य कार्यालय र विभिन्न स्थानमा डिभिजन तथा सब डिभिजन कार्यालयहरु स्थापना गरी फिल्ड अध्ययन कार्य शुरु गर्ने ।	अध्ययन कार्यको लागि लाग्ने सम्पुर्ण खर्च भारत सरकारले व्यहोर्ने सहमति भएको भएतापनि हालसम्म अध्ययन सम्बन्धी सम्झौता भई नसकेकोले अध्ययन कार्य शुरु नभएको ।	भरत सरकार अध्ययन कार्यको लागि २९ करोड ३४ लाख ५० हजार भा.रु. खर्च व्यहोर्न सहमत भएको ।
४	जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी मापदण्ड (४७-४-८६६)	३३६२	१७९	जलविद्युत आयोजनाहरुको Weir, Embankment Barrage तथा Apron सम्बन्धी निर्देशिका तयार गर्ने ।	एड्ढ मा परेको यो कार्यक्रम अर्थ मन्त्रालयको निर्देशन अनुसार आ.व. ०५९।६० को लागि स्थगित भएको ।	खर्च भएको रु. १७९ गत वर्षको कार्यक्रमको लागि भुक्तानी भएको ।
५	बहुउद्देशीय आयोजना अध्ययन (भेरी बबई) (४७-४-८५२)	५१४७३		अध्ययनको दोस्रो चरणको कार्य अन्तर्गत डिलिगं, टोपो सर्भे र हाईडोलोजी सम्बन्धी अध्ययन कार्य सम्पन्न गर्ने ।	आयोजनास्थलको शान्ति सुरक्षाको स्थिति अनुकुल नभएर वक्ष्ऋब को अनुरोधमा विगत केहि वर्ष देखि अध्ययन कार्य स्थगित भएको ।	सुरक्षा स्थितिको बारेमा जापनी दुतावासका प्रतिनिधिहरुसंग छलफल भई सुरक्षा स्थिति सामान्य भएपछि बांकी अध्ययन कार्य शुरु गर्ने बारे छलफल भएको ।
६	पंचेश्वर बहुउद्देशीय आयोजना (४७-४-८५४)	२५५४८	३१९९	संयुक्त डि.पि.आर तयार गर्ने कार्य अन्तर्गत अध्ययन सम्बन्धी विभिन्न थप कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	डि.पि.आर. परिमार्जन गर्ने कार्य भएको र अध्ययन सम्बन्धी कार्यको लागि परामर्श दाता छनौट गर्न टेन्डर डकुमेन्ट तयार गर्ने कार्य भएको ।	प्रशासनिक खर्च मात्र भएको ।

आ.व. २०६०।६१ को वार्षिक बजेट, खर्च, लक्ष्य तथा आठ महिनाको प्रगति विवरण

रकम रु. हजारमा

सि.नं.	आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट	आठ महिनाको खर्च	आठ महिनाको लक्ष्य	आठ महिनाको प्रगति	कैफियत
१	विद्युत विकासमा निजी क्षेत्रको प्रवर्द्धन (४७-४-८५०)	९१०६१		स्वीकृत वार्षिक कार्य योजना अनुसारका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	विद्युत विकासमा निजी क्षेत्रको संलग्नता बढाई साना र मझौला खालका जलविद्युत आयोजनाहरुको विकासमा निजी क्षेत्रको संलग्नता बढाउन सहयोग पुग्ने विभिन्न प्रकारको दस्तावेजहरु तयार गरेको तथा जलविद्युत संग सम्बन्धित ९क्ष्ब गोष्ठिहरु सम्पन्न ।	ग्क्ब्क्ष्म् को सहयोगमा संचालित यो कार्यक्रमको वार्षिक कार्य योजना अनुसारको कार्यहरु अन्तरराष्ट्रिय परामर्शदाता IRG बाट भईरहेको । यस अवधि भित्र भएको खर्चको विवरण USAID बाट प्राप्त नभएको ।
२	साना जलविद्युत आयोजना अध्ययन (४७-४-८५५)	३०२४०		आ.व. ०५८।५९ मा शुरु भएको मेवा र सिंगटी सा.ज.वि. आयोजनाको EIA रिपोर्ट तयार गर्ने र विभिन्न सा.ज.वि. आयोजनाहरुको अध्ययन शुरु गरी क्ष्लअभउतष्यल रिपोर्ट तयार गर्ने ।	मेवा तथा सिङ्गटी खोला सा.ज.वि. आयोजनाहरुको ९क्ष्ब च्भउयचत तयारी कार्य अन्तिम चरणमा रहेको तथा नयां शुरु गरिने सा.ज.वि. आयोजनाहरुको अध्ययनको लागि परामर्शदाता छनौट कार्य पुरा गरी सम्झौताको लागिा आव्हान गरेको । नर्वे सरकारसंग अध्ययनको लागि एक करोड नर्वेजियन क्रोनर अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउने बारेको सम्झौता सम्पन्न भएको ।	संशोधित आर्थिक प्रशसन नियमावलीको प्रक्रिया अनुसार कार्य गर्दा समायावधी बढी लागेर लक्ष्य अनुसारको रकम खर्च नभएको । उल्लेखित वार्षिक बजेट मध्ये एक करोड नर्वे सरकारको अनुदान सहयोग समेत समावेश भएको ।
३	सप्तकोशी बहुउद्देशीय	१०२८३३		मुख्य कार्यालय र विभिन्न स्थानमा डिभिजन तथा सब	भरत सरकारसंग अध्ययन सम्बन्धी सम्झौता हालसम्म हुन	आयोजना अध्ययनको लागि लाग्ने भा.रु. २९ करोड ३४

	आयोजना (४७-४-८५३)			डिभिजन कार्यालयहरु स्थापना गरी आयोजनाको नक्शा बनाउने, जलमापन तथा भौगर्भिक अन्वेषण कार्यको थालनी गर्ने ।	नसकेकोले अध्ययनको कार्य शुरु हुन नसकेको ।	लाख ५० हजार खर्च व्यहोर्न भारत सरकार सहमत भएता पनि यस सम्बन्धमा सम्झौता भई नसकेकोले अध्ययन कार्य शुरु नभएको ।
४	जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी मापदण्ड (४७-४-८६६)	३०००		निर्देशिका तयारीको कार्य स्थनिय परामर्शदाताबाट गराउन आवश्यक दस्तावेजहरु तयार गरी परामर्शदाता छनौट गर्ने र यस सम्बन्धी कार्य शुरु गरी Inception Report / Field Report तयार गर्ने ।	स्थानिय परामर्शदाता छनौटको लागि आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी परामर्शदाता छनौट गरी सम्झौताको लागि आव्हान गरिएको ।	संशोधित आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावलीको प्रक्रिया पुरा गरी कार्य गर्दा बढी समय लागेकोले आठ महिनाको लागि निर्धारण गरिएको लक्ष्य पुरा हुन नसकेको ।
५	बहुउद्देशीय आयोजना अध्ययन (भेरी बबई) (४७-४-८५२)	१२६००		संभाव्यता अध्ययन सम्बन्धी दोस्रो चरणको कार्य शुरु गर्ने र अध्ययन सम्बन्धी कार्य जारी राख्ने ।	सुरक्षा स्थिति अनुकूल नभएर हाल अध्ययन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य स्थगित रहेको ।	दोस्रो चरणको अध्ययन कार्य शुरु गर्ने सम्बन्धमा जापानी दुतावासका अधिकारीहरुसंग छलफल भएको ।
६	पंचेश्वर बहुउद्देशीय आयोजना (४७-४-८५४)	२००००	१५६३	संयुक्त म्एच तयार गर्ने कार्य अन्तर्गत सिंचाई सम्बन्धी अध्ययन, मुख्य बांध र रिरेगुलेटिगं बांधबाट पर्ने वातावरणीय प्रभाव र पुनर्वास सम्बन्धी अध्ययन र अन्य कार्यहरु गर्ने ।	अध्ययन सम्बन्धी कार्यको लागि त्इच तयार गर्ने र परामर्शदाता छनौटको लागि टेन्डर डकुमेन्ट तयारी कार्य भई रहेको ।	यो कार्यक्रम तेस्रो प्राथमिकतामा परेकोले रकम निकाशामा भएको ढिलाई र आर्थिक प्रशासन नियमावलीको संशोधनले गर्दा यस आ.व. मा अध्ययन सम्बन्धी कार्य हुन नसक्ने देखिन्छ । हालसम्म प्रशासनिक खर्च मात्र भएको ।

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.ब. ०५९/६०

बजेट उपशिर्षक नं.४७-४-२१० विकास

७. यस अवधिको खर्च रु. ७३३८ (क) आन्तरिक

यस अवधिको बजेट रु: ३०२९५ (१) श्री ५ को सरकार : रु. १७३६

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं	क्रियाकलाप	इकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		प्रतिवेदन अवधि सम्मको यस आ.ब.को प्रगति		आयोजनाको कूल मध्ये हालसम्मको		कैफियत
			परिमाण	बजेट	भार	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित	सम्पन्न परिमाण	भारित प्रगति	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१	राष्ट्रिय जल योजना (National Water Plan) तयार गर्ने ।	प्र.श.	९०%	१६०४०.००	०.२४३	७५%	०.२०३	७५%	०.२०३	७५%	०.२०३	१०% कार्य गत आ. ब. मा संम्पन्न भएको ।
२	जल योजनाको सिलसिलामा आवश्यक थप अध्ययन कार्य गर्ने ।	प्र.श.	१००%	१००००.००	०.२७०	९०%	०.२४३	९०%	०.२४३	९०%	०.२४३	
३	एकिकृत जलस्रोत नीति तयार गर्ने ।	प्र.श.	१००%	५००.००	०.०१३	९०%	०.०१२	९०%	०.०१२	९०%	०.०१२	
४	जलस्रोत ऐन संशोधन गर्ने ।	प्र.श.	१००%	५००.००	०.०१३	९०%	०.०१२	९०%	०.०१२	९०%	०.०१२	
५	Documentation केन्द्रको सुदृढिकरण गर्ने ।	प्र.श.	१००%	२०००.००	०.०२७	-	-	-	-	-	-	
	जम्मा			२९०४०.००	०.५६६		०.४७०		०.४७०		०.४७०	
	प्रशासनिक खर्च			१२५५.००								

	कूल जम्मा			३०२९५.००								

बार्षिक प्रगति = ८३.०३%

१.आ.ब. ०५९/६०

२.बजेट उपशिर्षक नं.४७-४-२०० विकास

७. यस अवधिको खर्च रु. ६७१०

६.यस अवधिको बजेट रु. ८५००

(रकम रु.हजारमा)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	इकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		प्रतिवेदन अवधि सम्मको यस आ.ब.को प्रगति		आयोजनाको कूल मध्ये हालसम्मको		कैफियत
			परिमाण	बजेट	भार	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित	सम्पन्न परिमाण	भारित प्रगति	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१	रुपन्देही/मर्चवार क्षेत्रको डुवान समस्या सम्बन्धी विस्तृत अध्ययन	प्र.श.	४0%	१५००	०.८६	४0%	०.८६	४0%	०.८६	४0%	०.८६	६0% कार्य गत आ. ब. मा संम्पन्न भएको ।
२	सप्तगण्डकी वहुउद्देश्यीय आयोजना	प्र.श.	१0%	२५०	०.१४	–	–	–	–	–	–	
	जम्मा			१७५०	१.००		०.८६		०.८६		०.८६	
	प्रशासनिक खर्च			६७५०								
	कूल जम्मा			८५००								

बार्षिक प्रगति = ८५.७%

२. वजेट उपशिर्षक नं.४७-४-२१० ८. यस अवधिको खर्च : रु. ४३,०९,३१६/८२

७. यस अवधिको बजेट : रु. २५००

(रकम रु हजारमा)

क्र. सं.	कार्य विवरण	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक वजेट	द्वितीय चौमासिक लक्ष्य			चौमासिक प्रगति		प्रतिवेदन अवधिसम्मको यस आ.व.को प्रगति		आयोजनाको कूल मध्ये हालसम्म		कैफियत
			परिमाण	भार		परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भारित	परिमाण	भारित	सम्पन्न परिमाण	भारित प्रगति	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१	राष्ट्रिय जल योजना तथा बातावरणीय व्यवस्थापन योजनालाई अन्तिम रुप दिने कार्य ।	प्र.श.	०.१६१	०.५४६	५०००	आवश्यक Complimentary अध्ययन कार्यहरु गरी Final Report तयारी कार्य शुरु गर्ने (३.२१%)	०.१०९	१०००	०.०३२	०.११	०.०६२१	०.२११	०.०६२१	०.२११	गत आ.ब. मा ८३.०३% कार्य संम्पन्न भएको । Report अनुसार सानो गोष्ठीहरु गर्न सकिने ।
२	नेपालको ग्रामिण आवासिय क्षेत्रमा ऊर्जा खपत र आपूर्ति संम्वन्धि विस्तृत अध्ययन कार्य ।	प्र.श.	१	०.०९८	९००	प्रस्ताव आव्हान गरी अध्ययन कार्य शुरु गर्ने (३३.३३%)	०.०३३	३००	–	–	०.२२२२	०.०२२	०.२२२२	०.०२२	
३	नेपाल भारत सिमा क्षेत्रमा पर्ने नदीहरुको Inventory तयार गर्ने कार्य ।	प्र.श.	१	०.०७७	७००	प्रस्ताव आव्हान गरी अध्ययन कार्य शुरु गर्ने (२८.५७%)	०.०२२	२००	–	–	०.२८५७	०.०२२	०.२८५७	०.०२२	
४	सप्तगण्डकी बहुउद्देश्यीय आयोजनाको अध्ययन कार्य ।	प्र.श.	०.१	०.०५५	५००	अध्ययन कार्य चालु राख्ने (३%)	०.०१६	१५०	–	–	–	–	–	–	बाँकि कार्य आगामी आ. ब. हरुमा गर्ने

५	Water use Inventory का Database तयार गर्ने कार्य ।	प्र.श.	१	०.०४४	४००	प्रस्ताव आव्हान गरी अध्ययन कार्य शुरु गर्ने (३७.५०%)	०.०१६	१५०	–	–	०.३७५	०.०१६	०.३७५	०.०१६	
६	जल तथा शक्ति आयोगको सचिवालयको प्रलेखालय (Documentation Center) तथा सूचना प्रविधिको संजाल (IT Network) को सुदृढिकरण र संम्भार कार्य ।		१	०.०५५	५००	मर्मत कार्य तथा परामर्श लिने कार्य जारी रहने (४०%)	०.०२२	२००	०.४	०.०२	०.७	०.०३८	०.७	०.०३८	
७	नेपालको जलस्रोत क्षेत्रको आर्थिक तथा वित्तिय मुल्य संम्वन्धि अध्ययन कार्य ।		१	०.०२७	२५०	प्रस्ताव आव्हान गरी अध्ययन कार्य शुरु गर्ने (४०%)	०.०११	१००	–	–	०.२	०.००५	०.२	०.००५	
८	रुपन्देही/मर्चवार क्षेत्रको डुवान समस्या संम्वन्धि अध्ययन कार्य समाप्त गरी भुक्तानी दिने कार्य ।		१	०.०४८	४४०		–	–	–	–	१	०.०४८	१	०.०४८	
९	जलस्रोत क्षेत्रमा सहयोग पुग्ने अन्य अध्ययन कार्य ।		१	०.०१७	१६०	अध्ययन कार्य शुरु गर्ने (३१.२५%)	०.००५	५०	–	–	–	–	–	–	अपरझट पर्न सक्ने कार्यहरु गर्ने
१०	कार्यक्रम खर्च (कार्यशाला गोष्ठी, सेमिनार आदि संचालन गर्ने तथा बुलेटिनहरु प्रकाशित गर्ने)		१	०.०२२	२००				–	–	–	–	–	–	ब.शि.नं. ४७-४-२१० को ४.०४ अन्तर्गत
११	मेशिनरी औजार		१	०.०११	१००	प्रीन्टर, यु.पि.यस, सिडि आदि (२५%)	०.००३	२५	–	–	–	–	–	–	

	जम्मा			१	९१५०		०.२३८	२१७५		०.१३		०.३६२		०.३६२	
	प्रशासनिक खर्च				८५०			३२५							
	कूल जम्मा				१००००			२५००							

संम्बन्धित मंन्त्रालयले राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालयको क्षेत्रगत महाशाखा र केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखामा पठाउने विशेष प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरुको समष्टिगत द्वितीय चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०६०/०६१

जल तथा शक्ति आयोगको
सचिवालय

सि नं	बजेट उपशीर्षक नं.	आयोजनाको नाम	यस अवधिमा भएका मुख्य मुख्य उपलब्धि/क्रियाकलापहरु	आयोजना कार्यान्वयनमा देखापरेका प्रमुख समस्याहरु	समस्या समाधानार्थ भएका प्रयास र सुझाव	NDAC मा प्रस्तुत हुनुपर्ने समस्याहरु
१	२	३	४	५	६	७
१	४७-४-२१०	जलस्रोत रणनीति दोस्रो चरण	राष्ट्रिय जल योजना, बिश्व बैंकको ऋण सहयोगवाट संचालित भई June सम्ममा संम्पन्न गर्नुपर्ने भएको र हाल Draft Report तयार भईसकेको ।	Draft Report लाई सरोकारवालाहरु समक्ष पेश गरी Final Report तयार गर्न क्षेत्रीय तथा राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठी गर्न आवश्यक भएको र सो को लागि बजेट कम भएको ।	राष्ट्रिय जल योजना तयार गर्न आवश्यक पर्ने थप बजेट संम्वन्धमा अर्थ मंन्त्रालय संग छलफल गर्दा संम्वन्धित कार्यालय तथा कार्यक्रम अन्तर्गत नै समायोजन (Readjustment) गरी सहमति माग गर्ने सहमति भए अनुरुप राष्ट्रिय जल योजना प्रथम प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुनाले यस सचिवालयवाट गरिने अन्य कार्यक्रमहरुमा खर्च हुन नसक्ने रकम तथा यसै आयोजनाको नेपाल सिंचाई सेक्टर कार्यक्रम समेतवाट बचत हुन सक्ने रकम यकिन गरी अथ मंन्त्रालयको स्वीकृती प्राप्त गर्न पेश गरिएको ।	

				यस सचिवालयवाट गरिने अन्य कार्यक्रमहरुको संन्दर्भमा, TOR तयार भइसकेको र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने परिप्रेक्षमा परामर्शदाताको पारिश्रमिकमा एकरुपता ल्याउने हेतुले सो पारिश्रमिकको दररेट महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयमा सहमतिको लागि पठाइएकोमा हालसम्म पनि जवाफ प्राप्त नभएकोले अव उप्रान्त सो कार्यहरु गर्न समयले नभ्याउने भई दोस्रो चौमासिक को प्रगति कम हुन गएको ।		

परराष्ट्र मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष २०६०।६१ को लक्ष र प्रगति

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार परराष्ट्र मन्त्रालयले सम्पादन गर्ने भनी तोकिए वमोजिम विभिन्न कार्यहरु सम्पादन भएका छन् । उक्त कार्यहरुको सिलसिलामा निम्न उल्लेख भए वमोजिम कार्यहरु उल्लेखनीय रहेका छन् ।

१. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ ले निर्देशन गरे वमोजिम संयुक्त राष्ट्र संघको वडापत्र, असंलग्नता, पंचशीलको सिद्धान्त तथा अन्तराष्ट्रिय कानूनको अनुशरण गरेर विश्वशान्तिप्रतिको प्रतिवद्धता कायम राख्दै नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, स्वतन्त्रता, संवैधानिक राजतन्त्र तथा वहुदलीय प्रजातन्त्रप्रति अटल विश्वास राखी मुलुकको परराष्ट्र नीति परिचालन हुंदै आएकोछ ।

१. भारतका महामहिम उपराष्ट्रपतिको निमन्त्रणामा श्री ५ युवराजाधिराज सरकार तथा श्री ५ युवराज्ञी सरकारवाट माघ ४ देखि १८, २०६० सम्म मैत्रीपूर्ण भ्रमण सम्पन्न गरिवक्सेको । यस किसिमको उच्चस्तरिय भ्रमणवाट दुई मुलुक वीच रहिआएको पारस्परिक सम्वन्धहरु अरु दिगो हुने

२. श्री ५ युवराजाधिराज सरकारवाट असोज ७ देखि १४, २०६० सम्म संघीय गणतन्त्र जर्मनीको भ्रमण गरिवक्सेको

३. सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूवाट सार्क अध्यक्षको हैसियतले मार्ग २०६० मा सार्क मुलुकहरुको परामर्श भ्रमण Consultation visit सम्पन्न गर्नु भएको

४. क्षेत्रीय सहयोग संगठन SAARC को काठमाण्डौमा सम्पन्न ११ औं शिखर सम्मेलनवाट नेपालले लिएको अध्यक्षताको जिम्मेवारी सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी सार्कको १२ औं शिखर सम्मेलनमा पाकिस्तानलाई अध्यक्षता हस्तान्तरण गरेको

५. संयुक्त राष्ट्र संघको ५८ औं महासभामा परराष्ट्र मामिला सम्वन्धी विशेष प्रतिनिधि डा. श्री भेषवहादुर थापावाट नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै भाग लिनु भएको साथै महासभालाई सम्भोधन गर्नु भएको

६. जेनेभा स्थित संयुक्त राष्ट्र संघ मानव अधिकार आयोगको ६० औं अधिवेशनमा माननीय परराष्ट्र मन्त्री डा. श्री भेषवहादुर थापाज्यूको नेतृत्वमा गएको प्रतिनिधिमण्डलद्वारा सहभागिता । उक्त अधिवेशनलाई माननीय मन्त्रीज्यूले सम्वेधन गरी नेपालमा चर्किएको आन्तरिक द्वन्दको स्थितिमा समेत मानवअधिकारको सम्मान तथा संरक्षण गर्ने सरकारी अठोट वारे अन्तराष्ट्रिय समुदायलाई आश्वस्त पार्ने प्रयास गरिएको

७. नेपालले संयुक्त राष्ट्र संघको कार्यक्रममा पुऱ्याएको योगदान एवम् मानवअधिकार प्रति देखाएको प्रतिवद्धताको मान्यता स्वरुप नेपाल जेनेभा स्थित संयुक्त राष्ट्र संघ मानवअधिकार आयोगको सदस्यमा ३ वर्षको (सन् २००४(२००६) लागि दोश्रो पटक सदस्य निर्वाचित भएको

८. नेपाल पक्ष भएका अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धीरअनुवन्धका प्रावधान अनुरुप United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984 मा नेपालको तर्फवाट वुझाउनु पर्ने दोश्रो, तेश्रो एवम् चौथो आवधिक प्रतिवेदनहरु पेश गरेको

९. Committee on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women मा न्यूयोर्कमा प्रस्तुत गरेको नेपालको दोश्रो तथा तेश्रो आवधिक प्रतिवेदन माथि गत जनवरीमा भएको

लफलमा माननीय महिला, वालवालिका तथा समाज कल्याण राज्यमन्त्रीज्यूवाट नेतृत्व भएको प्रतिनिधिमण्डलवाट सहभागित भएको

१०. Committee on the International Convention on the Racial Elimination of all the Forms of Racial Discrimination को जेनेभामा गत मार्चमा सम्पन्न वैठकमा नेपालको १५ औं एवम् १६ औं आवधिक प्रतिवेदन माथि भएको छलफलमा नेपालको तर्फवाट सहभागिता

११. सन् २००३/२००४ अवधिका लागि भुटानी शरणर्थीलाई खाद्यान्न सहयोग उपलव्ध गराउने सम्झौतामा श्री ५ को सरकार र विश्व खाद्य कार्यक्रम वीच समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर

१२. संयुक्त राष्ट्र संघ प्रणाली भित्रका तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरु र श्री ५ को सरकारका सम्वन्धित फोकल एजेन्सीहरु वीचको समन्वय सम्वन्धी कार्यहरु भएको

१३. विश्वव्यापिकरणको सन्दर्भमा शुरु भएका क्षेत्रीय तथा उपक्षेत्रीय सहयोग समुहहरुमा सहभागी भई राष्ट्रको आर्थिक सामाजिक तथा राजनैतिक हितहरुलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्धेश्य अनुरुप वंगलादेश, भारत, म्यान्मा, श्रीलंका र थाईल्याण्ड आर्थिक समुहमा नेपालले औपचारिक रुपमा सदस्यता प्राप्त गरेको छ । साथै BIMST-EC अर्न्तगत तयार भएको Free Trade Agreement मा समेत नेपालले हस्ताक्षर गरेको

१४. दशौं योजना तथा वार्षिक रुपमा श्री ५ को सरकारवाट प्रस्तुत हुने वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रमले लिएका लक्षहरु पूरा गर्ने तर्फ आर्थिक कुटनीतिलाई अन्तर्राष्ट्यि क्षेत्रमा नेपालको आर्थिक हित प्रवर्द्धन गर्ने गरी प्रभावकारी तथा उपलव्धिमूलक रुपमा परिचालन गर्न विदेश स्थित नियोगहरुलाई कृयाशील वनाउन प्रयाश गरिएको

१५. मुलुकको आर्थिक सामाजिक विकासमा गैरआवासीय नेपालीहरुलाई सहभागि वनाउने विषयलाई आर्थिक कुटनीतिको प्राथमिकताका क्षेत्रमा समावेश गरिएको । यस पृष्ठभुमिमा श्री ५ को सरकार, नेपाल वाणिज्य महासंघ तथा गैरआवासीय नेपालीहरुको अन्तराष्ट्यि समन्वय समितिको संयुक्त आयोजनामा गत आश्विन २४-२७, २०६० मा गैरआवासीय नेपालीहरुको प्रथम सम्मेलन ठोस तथा उपलव्धिमुलक निर्णय तथा सुझावहरुका साथ काठमाण्डौमा सम्पन्न भएको र यसवाट राष्ट्रको आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रको विकासमा सघाउ पुग्ने विश्वास लिईएको

१६. भारत सरकारले वीरगंजमा महावाणिज्यदूतावास खोलेको हुंदा उक्त दूतावास र श्री ५ को सरकारको अन्य निकायहरुसंग सम्पर्क तथा समन्वय गर्न परराष्ट्र मन्त्रालय अन्तर्गत रहने गरी वीरगंजमा सम्पर्क कार्यालय स्थापनाको लागि तयारी कार्य भई रहेको

१७. हालका वर्षहरुमा वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा खाडी राष्ट्रहरुमा नेपाली कामदारहरु जाने सिलसिला वढेको र श्रम सम्वन्धी समश्याहरु लगायत दुर्घटना र नेपाली कामदारहरुको मृत्यु हुने संख्या समेत वढ्दै गएको परिप्रेच्छमा नेपाली युवाहरुलाई वैदेशिक रोजगारको अवसरको खोजी र रोजगारमा रहेकाहरुलाई परिआउने कन्सुलर सेवाहरु प्रदान गर्ने उद्धेश्यले श्री ५ को सरकारले संयुक्त अरव ईमिरेट्सको राजधानी अवुधावीमा शाही नेपाली राजदूतावासको स्थापना गरेको

१८. खाडी मुलुकहरु लगायत मलेशीया, कोरिया आदि मुलुकहरुमा वैदशिक रोजगारमा गएका नेपाली कामदारहरु मध्ये समश्यामा परेका र जेलमा परेका नेपाली कामदारहरुको सहयोग तथा उद्धार गर्ने कार्यमा नेपाली राजदूतावासहरु सकृय रुपमा कृयाशील रहेका

१९. खाडीका केही मुलुकहरु र मलेशीयासंग श्रम सम्झौता गर्ने विषयमा कारवाही भई रहेको

२०. परराष्ट्र मन्त्रालय र अन्तर्गत नियोगहरुवाट नेपाली नागरिकहरुले पाउन पर्ने सेवा उचित समय भित्र विना कुनै ढिलासुस्ती प्राप्त गर्न सकुन भन्ने उद्धेश्यले नागरिक वडापत्र तयार गरी लागु गरिएको

२१. मन्त्रालयवाट प्रदान गरिने कन्सुलर सेवाहरु सोही दिन यथाशिघ्र प्रदान गरिने व्यवस्था मिलाईएको

२२. नेपाली राहदानी निर्देशिका वनाईएको र उक्त निर्देशिकालाई लागु गरिएको

२३. परराष्ट्र मन्त्रालय र अन्तर्गत विदेश स्थित शाही नेपाली राजदूतावास तथा नियोगहरुवाट देहायमा उल्लेखित कार्यहरु सम्पन्न भएका छन्

क) विदेशमा नेपालको प्रतिनिधित्व

ख) विदेशमा नेपाल वारे प्रचार प्रशार

ग) विभिन्न मुललुकहरुमा रहेका नेपाली नागरिकहरुको हक हित संरक्षण

घ) नेपाल स्थित विभिन्न कुटनैतिक नियोगहरु एवम् अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाका कार्यालयहरुसंग सम्पर्क

ड.) अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरुका नियमित वैठकहरुमा भाग लिई अन्तराष्ट्रिय मञ्चहरुमा नेपालको सहभागिता वृद्धि एवम् राष्ट्रिय हित प्रवर्द्धन कार्य

आर्थिक वर्ष २०६०।६१ को फाल्गुनसम्मको वित्तिय प्रगतिः

(हजारमा)

वजेट उपशिर्षक नं.	विवरण	निकासा	खर्च
५०-३-११०	परराष्ट्र मन्त्रालय	८,८६,८९	८,२३,४०
५०-३-१२०	राजदूतावासहरु	३८,१६,९९	३८,१६,९९
५०-३-१५०	शाही नेपाली नियोगहरु	१५,१३,५०	१५,१३,५०
५०-३-२१०	चन्दा विविध	५,२०,००	३,७२,९७
५०-३-२२०	सार्क गतिविधि	५९,९५	५०,८२
५०-३-२३०	सिमा नापी	१,१०,६१	८०,९१
५०-३-१९०	अतिथि सत्कार विभाग	३६,४७	३१,५१
९५-३-११०	भ्रमण	२,३९,१४	१,८१,२६
९५-३-१२ ०	प्रतिनिधिमण्डल भ्रमण	२,१४,८३	१,६१,७२
९५-३-६१०	औषधी उपचार	५३	५३

आर्थिक वर्ष २०५९।६० को लक्ष र प्रगति

१. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ ले निर्देशन गरे वमोजिम संयुक्त राष्ट्र संघको वडापत्र, असंलग्नता, पंचशीलको सिद्धान्त तथा अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अनुशरण गरेर विश्वशान्तिप्रतिको प्रतिवद्धता कायम राख्दै नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, स्वतन्त्रता, संवैधानिक राजतन्त्र तथा वहुदलीय प्रजातन्त्रप्रति अटल विश्वास राखी मुलुकको परराष्ट्र नीति परिचालन हुँदै आएकोछ ।

२. श्री ५ महाराजाधिराज सरकार तथा श्री ५ वडामहारानी सरकारवाट २०५९ साल आषाढ ९ गते देखि १४ गतेसम्म गरिवक्सेको गणतन्त्र भारतको राजकीय भ्रमण सम्वन्धी कार्यहरु गरेको । यस भ्रमणवाट दुई मुलुक वीच रही आएको परम्परागत सुमधुर सम्वन्धहरु अरु वलियो भएको अनुभव गरिएको छ ।

३. श्री ५ महाराजाधिराज सरकार तथा श्री ५ वडामहारानी सरकारवाट २०५९ साल आषाढ २५ देखि श्रावण २ गतेसम्म गरिवक्सेको जनवादी गणतन्त्र चीनको राजकीय भ्रमण सम्वन्धी कार्यहरु गरेको । यस भ्रमणवाट दुई मुलुक वीच रही आएको परम्परागत सुमधुर सम्वन्धहरु अरु वलियो भएको अनुभव गरिएको छ ।

४. श्री ५ युवराजाधिराज सरकारवाट २०६० साल वैशाख ४ देखि ११ सम्म सम्पन्न गविक्सेको थाईल्याण्डको अध्ययन भ्रमण सम्वन्धी कार्यहरु सम्पन्न गरिएको ।

५. श्री ५ युवराजाधिराज सरकारवाट Bishkek Global Mountain Summit मा भाग लिन २०५९ साल कार्तिक १० देखि १७ सम्म किर्जिगिस्थानको राजधानी विश्केकको भ्रमण गरिवक्सेको ।

६. २०५९ साल जेष्ठ २५ देखि २७ सम्म न्यूयोर्कमा आयोजित UN Special Session on Children मा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको नेतृत्वमा एक नेपाली प्रतिनिधिमण्डलले भाग लिएको र भ्रमण सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

७. सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूले २०५९ साल जेष्ठ २२ देखि आषाढ १ सम्म संयुक्त राज्य अमेरिका र संयुक्त अधिराज्यको भ्रमण गर्नु भएकोमा उक्त भ्रमण सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

८. सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले २०५९ फाल्गुण १० देखि १५ सम्म मलेसीयाको राजधानी क्वालालाम्पुरमा आयोजि्त असंलग्न आन्दोलनको १३ औं शिखर सम्मेलनमा नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्नु हुंदै भाग लिनु भएको र भ्रमण सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

९. अगस्त ५ देखि ७, २००२ सम्म वेनिन्को कोटोनाउमा भएको अतिकम विकशित राष्ट्रका विदेश मन्त्रीहरुको वैठकमा नेपालको तर्फवाट सो वैठकमा माननीय परराष्ट्र राज्यमन्त्रीले भाग लिनु भएको र भ्रमण सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

१०. २०५९ साल भाद्र १० देखि १९ सम्म दक्षिण अफ्रिकाको जोहानेसवर्गमा भएका World Summit on Sustainable Development वैठकमा भाग लिएको ।

११. परराष्ट्र सचिव र काठमाण्डौ स्थित धँए का प्रतिनिधि बीच भुटानी शरणार्थीहरुको सहयोगको निमित्त Protracted Relief and Recovery Operation (100058.1) विषयक समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न गरेको ।

१२. काठमाण्डौमा आयोजना गरिएको दक्षिण एशीयाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन सार्क मन्त्रीपरिषदको २३ औं वैठक, स्थायी समितिको २८ औं वैठक र कार्यकम समितिको २३ औं वैठकको तयारी तलगायत अन्य सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

१३. संयुक्त राष्ट्र संघ महासभाको ५७ औं अधिवेशनमा माननीय परराष्ट्र मन्त्रीको नेतृत्वमा एक प्रतिनिधिमण्डलले भाग लिएको र सो सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको ।

१४. सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले २०५९ साल भाद्र ९ देखि १८ सम्म संयुक्त अधिराज्य, वेल्जीयम, युरोपीयली संघ र थाईल्याण्डको भ्रमण सम्वन्धी कार्यहरु गरेको .

१५. Joint Technical Nepal-India Boundary Committee को २५ औं वैठक सम्वन्धी कार्यहरु गरको ।

१६ चौथो सार्क व्यापार मेला काठमाण्डौमा आयोजना गर्ने सम्वन्धमा आवश्यक कार्य सम्पन्न गरेको ।

१७. नेपाल र युरोपियली संघ बीच टेक्सटाईल सम्झौताको म्याद बढाउने सम्वन्धमा कार्य भएको ।

१८. परराष्ट्र मन्त्रालयले संचालन गर्ने आर्थिक कुटनीतिलाई अझ सशक्त वनाउंदै मुलुकको आवश्यकता वमोजिम आर्थिक विकासलाई गति प्रदान गर्न मन्त्रालयमा रहेको मौजुदा आर्थिक सम्वन्ध तथा

समन्वय महाशाखालाई समायोजन गरी वहुपक्षीय आर्थिक मामिला सम्वन्धी महाशाखा स्थापना गरिएको ।

१९. संयुक्त राज्य अमेरिकाको दक्षिण एशीयाली मामिला सम्वन्धी विदेश मन्त्री श्रीमती क्रिस्टिना वी. रोक्काले २०५९ साल मार्ग २६ देखि २९ सम्म नेपालको भ्रमण गर्नु भएकामा भ्रमण सम्वन्धी कार्यहरु गरेको ।

२०. भुटानका परराष्ट्र मन्त्री महामहिम श्री ल्योन्पो जिग्मी वाई. थिन्लेले काठमाण्डौमा आयोजना भएको मन्त्रीस्तरीय संयुक्त समितिको १२ औं चरणको बैठकमा भाग लिन एक प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै २०५९ साल माघ २२ गते देखि २४ गतेसम्म गर्नु भएकोमा नेपाल भ्रमण सम्वन्धी सम्पूर्ण कार्यहरु गरेको

२१. केही वर्ष यता देखि नेपाली कामदारहरु वैदेशिक रोजगारीको लागि मलेशीया जान शुरु गरेको र संख्यात्मक हिसावले समेत वढदै गएको परिप्रेक्षमा दुई मुलुक वीचको पारस्परिक सम्वन्धहरुलाई अरु वलियो वनाउन तथा नेपाली कामदाहरुको हक हीतको संरक्षण समेत गर्ने उद्धेश्यले श्री ५ को सरकारको मिति २०५९।१०।२३ को निर्णयानुसार क्वालालाम्पुरमा कार्यवाहक राजदूतस्तरको शाही नेपाली राजदूतावासको स्थापना गरिएको ।

२२. खाडी मुलुकहरु लगायत मलेशीया, कोरिया आदि मुलुकहरुमा वैदेशिक रोजगारमा गएका नेपाली कामदारहरु मध्ये समश्यामा परेका र जेलमा परेका नेपाली कामदारहरुको सहयोग तथा उद्धार गर्ने कार्यमा नेपाली राजदूतावासहरु सकृय रुपमा कृयाशील रहेका ।

आ.ब २०५९/६० को वित्तिय प्रगति

(रु हजारमा)

सि.न.	नाम	बजेट उपशिर्षक	बजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१	परराष्ट्र मन्त्रालय	५०-३-११०	१२२,५९५	११३,८७१	११३,८७१	
२	शाही नेपाली राजदूतावास	५०-३-१२०	५३८,६६२	४३३,६१८	४३३,६१८	
३	शाही नेपाली महावाणिज्यदूतावास	५०-३-१५०	१८३,६०३	१४८,५११	१४८,५११	
४	अतिथि सत्कार बिभाग	५०-३-१९०	७,६५२	६,८८३	६,८८३	
५	अन्तर्राष्ट्रिय संघ तथा सदस्यता शुल्क	५०-३-२१०	९०,०००	६९,१६९	६९,१६९	
६	सार्क गतिबिधि	५०-३-२२०	२६,१२०	१७,८०९	१७,८०९	
७	सीमा नापी टोली	५०-३-२३०	१८,१०५	१७,७३१	१७,७३१	

भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय

आ.व. ०६०।०६१

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०५७ ले भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयलाई देहाय वमोजिमको कार्यक्षेत्र निर्धारण गरेको छ :

- भूमिसुधार तथा व्यवस्था सम्बन्धी नीति,योजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन र मूल्याङ्कन सम्बन्धी ।
- मालपोत र रजिष्ट्रेशन सम्बन्धी ।
- जग्गा दर्ता सम्बन्धी ।
- भूमि सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सम्बन्धी ।
- जग्गा नाप जांच सम्बन्धी प्रशासन तथा तालिम सम्बन्धी ।
- अनिवार्य वचत योजना, ऋण वितरण र ऋण असुली सम्बन्धमा हाल सम्म संकलित वचतलाई वितरण गर्ने सम्बन्धी ।
- जियोडेटिक नापी, टोपोग्राफिक नक्शा तयारी र हवाई सर्वेक्षण सम्बन्धी ।
- गुठी संस्थान र गुठी अन्तर्गतको जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी
- सुकुम्वासी सम्बन्धी ।
- नेपाल इन्जिनीयरीङ्ग सेवा, सर्भे समूहको सरुवा, नियुक्ति, योग्यता निर्धारण तथा बढुवा सम्बन्धी ।

साधारण तर्फ मन्त्रालय/विभाग/केन्द्र र जिल्लास्थित भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालयहरु र नापी शाखा र गुठी संस्थान र यसका शाखा कार्यालयहरुबाट दैनिक रुपमा जग्गा प्रशासन सम्बन्धी नियमित कार्यहरु जस्तै जग्गाधनी श्रेस्ता, नक्सा आदि अद्यावधिक, जग्गा दर्ता, लिखत पारित, नामसारी, दाखिल खारेज, लगत कट्टा, हकसफि निर्णय आदि पर्दछन् । यसका साथै धार्मिक पर्वपूजा चलाउने र धार्मिक सम्पदा एवं गुठीको संरक्षण गर्ने र गुठी जग्गा प्रशासन सम्बन्धी कार्यका साथै जग्गाधनी र मोहीसँग सम्बन्धित मुद्दाहरु फछ्र्यौट, हदवन्दी सम्बन्धी विषय, मोही र जग्गाधनी वीचको हकहिस्सा छुट्याई दिने जस्ता विविध कार्यहरु भई रहेका छन् ।

विकास कार्यक्रम तर्फ यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग/केन्द्र अन्तर्गत हाल निम्न बमोजिम ९ वटा आयोजना/कार्यक्रमहरु सञ्चालन भई रहेका छन् जस अन्तर्गत आ.व. ०६०।६१ मा भए गरेका कार्यहरुको प्रगति विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

मुक्त कमैया पुनर्स्थापन तथा वृत्ति विकास कार्यक्रम

ब.शि.नं. ५५-४-२६० रु हजारमा

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		०६० चैत्र सम्मको प्रगति			०६१ वैशाखदेखि असारसम्मको अनुमानित प्रगति		कैफियत
			भौतिक	वित्तिय	भौतिक	वित्तिय	प्रतिशत	भौतिक	वित्तिय	
१	छुट मुक्त कमैयाको छानविन गर्ने र पहिचान भएकालाई परिचयपत्र वितरण	परिवार	१००००	६३०	९९८२	४३६	६९.२०	१८	१९४	
२	पुनर्स्थापनाका लागि उपयुक्त जग्गाको खोज तथा सट्टाभर्ना मिलान	परिवार	१५००	१५००	६४८	४८९	३२.६०	८५२	१०११	

३	समूह व्यवस्थापन तथा वचतकोष सञ्चालन	समूह	७८१	५०३	४०	९	१.७८	७४१	४९४	
४	समूह प्रोत्साहन पुरस्कार	समूह	१००	१००	–	–	–	१००	१००	पुरस्कार वितरणको लागि समूह छनौट गर्ने काम मात्र भएको ।
५	कार्यक्रम अनुगमन	पटक	४	४१०	२	४१	१०	२	३६९	
६	मुक्त कमैयाका क्षेत्रमा काम गर्ने Donor NGO INGO बीच कार्यशाला गोष्ठी	पटक	१	३००	–	–	–	१	३००	
७	मेशिनरी औजार खरिद	थान	१२	५१४	१२	३४	६.६१	१२	४८०	
८	शिपमूलक तालीम	गोटा	५	२०८५	५	१५२९	७३.३३	५	५५६	
	जम्मा :		–	६०४२	–	२५३८	–	–	३५०४	

नापी विभाग

कित्तानापी महाशाखा :

सि.नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	२०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रगति प्रतिशत	२०६१ वैशाख देखि ०६१ अषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	कित्तानापी	हेक्टर	४६०००	१७८७१	३८.८५%	२८१२९	
२.	(क) नक्सा ट्रेस (ख) कित्ता नक्सा (ग) नक्सा अध्यावधिक	सिट सिट सिट	८०० २७०० ७०	६५८ १९०० ४२	८२.२५% ७०.३७% ६०%	१४२ ८०० २८	
३.	चक्लावन्दी कार्यकम	जिल्ला	आयोजना स्थापना	आयोजना स्थापना तयारी	(	आयोजना स्थापना हुने	अवधारणपत्र मन्त्रालयमा पठाइएको तर स्विकृत भई नआएकोले प्रगति हुन नसकेको
४.	वेसिक कम्प्युटर तथा सफ्टवेयर तालिम	संख्या	१०	१०	१००%	–	

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : ११७०६६०००

ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : ८६२३५०००

ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : ३०८३१०००

स्थलरुप नापी महाशाखा :

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	२०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रगति प्रतिशत	२०६१ वैशाख देखि ०६१ अषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	नक्सा पुनः छपाई गर्ने	सिट	१२	१०	८३.३३%	२	
२.	१:२५००० मान नापको लुम्वीनी नक्सा अध्यावधिक	सिट	८	४	५०%	४	
३.	ACRS सम्मेलन तथा सदस्यता नवीकरण	संख्या	१	१	१००%	–	
४.	नापी विभागको पुर्वाधार विकास गर्ने		१	१	१००%	–	
५	GIS / रिमोट सेन्सिङ्ग सम्वन्धि कम्प्युटर तालिम	संख्या	१०	१०	१००%	–	
६.	यन्त्र उपकरण	संख्या	३	३	१००%	–	

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : २५७२१०००
ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : १८०१७२५६
ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : ७७०३७४४

खगोल तथा भूमापन महाशाखा :

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	२०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रगति प्रतिशत	२०६१ वैशाख देखि ०६१ अषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	कित्ता नापीको लागि ट्रिग सिट उत्पादन	सिट	३००	३२३	१००%		कित्ता नापीवाट माग भएमा थप कार्य गर्नु पर्ने
२.	थपथाप विन्दु स्थापना	विन्दु	५५०	१११	२०.१८%	४३९	
३.	जियोडेटिक नेटवर्क विस्तार तथा सुदृढीकरण						
	(क) उच्च दर्जा नियन्त्रण विन्दु सर्भेक्षण (ख) उच्च दर्जा नियन्त्रण विन्दु संभार तथा सर्भेक्षण	विन्दु विन्दु जिल्ला	२८ १	१५ –	५३.५७% –	१३	असुरक्षाको कारणले गर्दा फिल्डमा काम गर्न नसकिने
४	जि.पि.एस./मेजर ट्राभर्स नापी	विन्दु					

	(क) जि.पि.एस स्मारक स्थापना र सर्वेक्षण	विन्दु	२००	६०	३०%	१४०	
	(ख) मेजर ट्राभर्स स्मारक स्थापना र सर्वेक्षण	विन्दु	८००	६०६	७५.७५%	१९४	
५	समतलन नापी						
	(क) उचाई विन्दु स्थापना (ख) उचाई विन्दु सर्भेक्षण	कि.मी. कि.मी.	१५० १५०	९०.१० –	६०.०७% –	५९.९० १५०	
६	नगरकोट वेधशाला						
	(क) वेधशाला सिमा स्तम्भ निर्माण मर्मत संभार (ख) आधार रेखा सर्भेक्षण	मि. पटक	२४०० १२	२००० १०	८३.३३% ८३.३३%	४०० २	
७	यन्त्र उपकरण खरिद	गोटा	४	१	२५%	३	

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : ३५२२३०००
ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : २०४७६८०१
ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : १४७४६१९९

राष्ट्रिय भौगोलिक सूचना पूर्वाधार आयोजना :

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	२०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रगति प्रतिशत	२०६१ वैशाख देखि ०६१ अषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
	(क) ई .सि. को अनुदान तर्फ						
१	विशेषज्ञ सेवा	महिना	१६	९.५	५९.४%	३	
२.	पाईलट प्रोजेक्ट	थान	१	९५%	९५%	५%	
३.	यन्त्र उपकरण	निकाय	६	२५% टेण्डर डकुमेन्ट तैयार भै ई.सी.वाट कारवाही भैरहेको	२५%	२५% टेण्डर हुने	
४.	जि.आई.एस. सिस्टम विकास	सिस्टम	१	१७% टेण्डर डकुमेन्ट तैयार भै ई.सी.वाट कारवाही भैरहेको	१७%	२५% टेण्डर हुने	
	(ख) श्री ५ को सरकार तर्फ						

५	List of Geographical Names कम्पाइल गर्ने	जिल्ला	२०	१७	८५%	३	
६	थिमेटिक नक्सा बनाउने	थान	५०	२५	५०%	२५	

(श्री ५ को सरकार तर्फको)

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : २४०००००
ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : १६६२०००
ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : ७३८०००

(ई.सी. तर्फको)

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : ६३५०००००
ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : २२४०००००
ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : ८००००००

नापी शाखा सुदृढीकरण :

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष	२०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रगति प्रतिशत	२०६१ वैशाख देखि ०६१ अषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	ना.शा. वागलुङ्गको भवन–१ निर्माण सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१००	भवन निर्माण चालु राख्ने	६५%	३५%	
२.	१० वटा ना.शा.को भौतिक सुधार सम्पन्न गर्ने ।	प्रतिशत	१००	भौतिक सुधार चालु	८५%	१५%	
३.	१० वटा ना.शा.को अभिलेख सुधार सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१००	अभिलेख सुधार	८५%	१५%	

क. आ.व.०६०/६१ को विनियोजित वजेट रु. : ४२०००००
ख. २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्च रु. : २८५९०००
ग. २०६१ अषाढ मसान्त सम्म हुने अनुमानित खर्च रु. : १३४१०००

भूमि सुधार तथा व्यवस्थापन :

सि. नं.	कार्यक्रम	इकाई	वार्षिक लक्ष		दोश्रो चौमासिक सम्मको प्रगति		प्रतिसत	तेश्रो चौमासिक अनुमानित प्रगति		कैफियत
			भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय		वित्तीय	प्रगति	
१.	भवन निर्माण (चालु) नयां	वटा	४ ३	२८२१ ४७९९	३ सम्पन्न, १ सम्पन्न,	१७७३ १५००	६३.३० ३१.२६	१०२८ ३२९९	३६.७० ६८.७४	
२.	भूमिसुधार कार्यक्रम	जिल्ला	७५	४७००	लक्ष अनुरुप		१००	भू.वा.	-	भौतिक प्रगति सतप्रतिसत
३.	अध्ययन अनुसन्धान	संख्या	४	१८६०	१ हुदैगरेको,	१००	१०.७५	६००	३२.२६	टेण्डर नपरेकोले कार्यक्रम हुन नसक्ने भै संशोधनको लागि पेश भएको ।
४.	कार्यालय सुदृढिकरण	जिल्ला	२२	१२५०	लक्ष अनुरुप,	१२००	१००	-	-	
५.	मर्मत संभार (भवन,श्रेस्ता,अन्य)	वटा	१६	२३५०	६ सम्पन्न,	११६४	५४	१०८५	४६.१७	
६.	यन्त्र उपकरण खरिद	पटक	१	१२७०	लक्ष अनुरुप खरिद	१०००	१००	-	-	
७.	पुस्तक खरिद	पटक	१	६०	सम्पन्न		१००	-	-	
८.	जनशक्ति विकाश (गोष्ठि)	संख्या	३	६००	१ सम्पन्न,	२००	३३.३३	४००	६६.६६	
९.	जग्गाको न्यू.मू.यथार्थ परक वनाउने	जिल्ला	३५	१०००		३००	३०	७००	७०	
१०.	ज.ध.संकेत नं कायम गर्ने	कार्यालय	२	१००		५०	५०	५०	५०	
११.	क्षतिग्रस्त कार्यालय पुनर्स्थापना	संख्या	९	१८००		७२०	४०	१०८०	६०	
१२.	अनुगमन तथा मूल्यांकन			५५०		३३५	५८	२१५	४२	
	जम्मा :			२३८२०		११८४२	६४.५०	८४५७	३५.५०	

समष्टिगत प्रगति ८९.२७

भू-उपयोग आयोजना :

सि.नं.	कार्यक्रम	ईकाई	२०६० चैत्र सम्मको लक्ष्य	२०६० चैत्रसम्मको प्रगति	प्रतिशत	२०६१ बैशाख देखि असार मसान्तसम्मको अनुमानित प्रगति	कैफियत
१.	भू- उपयोग नक्सा अध्यावधिक गर्ने (१:५०,००० मानमा)	५६ सिट (८ जिल्ला)	१२ सिट (२ जिल्ला)	१२ सिट (२ जिल्ला)	१००	४४ सिट (६ जिल्ला)	
२.	जिल्लास्तरीय जि.आई.एस. डाटावेस तयार गर्ने	५६ सिट (८ जिल्ला)	४० सिट (६ जिल्ला)	४० सिट (६ जिल्ला)	१००	१६ सिट (२ जिल्ला)	
३.	जिल्लाको प्रोफाईल तयार गर्ने	८ जिल्ला	५ जिल्ला	५ जिल्ला	१००	३ जिल्ला	
४.	जिल्लास्तरीय भू–उपयोग क्षेत्र नक्शा (Land Use Zoning Maps) तयार गर्ने	५६ सिट (८ जिल्ला)	१२ सिट (२ जिल्ला)	१२ सिट (२ जिल्ला)	१००	४४ सिट (६ जिल्ला)	
५.	अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने (Land use Zoning model modification)	१ थान	१	१	१००	–	
६.	यन्त्र उपकरण खरीद गर्ने Computer-1, Printer-2, Colour printer A 1 size -1, Photocopy -1	५ गोटा	५	४	८०.०	१ गोटा	
७.	राष्ट्रिय भू-नीतिका प्रारम्भिक प्रारुप तयार गर्ने	१ संख्या	–	–	–	–	कार्यक्रम संशोधनको लागि प्रक्रिया शुरु भैराखेको
८.	भू-उपयोग परिषदको वैठक	२ पटक	१	-	०	२	

भू-सूचना तथा अभिलेख :

क सं	क्रियाकलाप	इकाई	आ.व 060/061 चैत्र सम्मको		प्रतिशत	२०६१बैशाख देखी अषाढ मसान्त सम्मको अनुमानित प्रगती	कैफियत
			लक्ष्य	प्रगती			
१							
१	मालपोत कार्यालय चावहिलमा भू -सूचना प्रणाली विकास						
१.१	तथ्यांक प्रविष्टि (Data capture)	कित्तासंख्या	१.२५ लाख	२५प्र.	२५ प्र.	७५ प्रतिशत	कार्य चालुनै रहेको
१.२	कम्प्युटर तथा उपकरण व्यवस्था	गोटा	३	३	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त

क्र सं	क्रियाकलाप	इकाई	आ.व 060/061 चैत्र सम्मको		प्रतिशत	२०६१बैशाख देखी अषाढ मसान्त सम्मको अनुमानित प्रगती	कैफियत
			लक्ष्य	प्रगती			
१							
							भै सकेको
१.३	भौतिक सुविधा सुधार सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१००	१००	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
२	नापी शाखा चावहिलमा भू- सूचना प्रणाली विकास					-	
२.१	कित्तानापी नक्साको Digital Conversion	कित्तासंख्या	५००००	५००००	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
२.२	कम्प्युट्र तथा उपकरण व्यवस्था	गोटा	३	३	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
२.३	भौतिक सुविधा सुधार सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१००	१००	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
३	मालपोत कार्यालय भक्तपुर, कास्की तथा नापी शाखा भक्तपूरमा भू-सूचना प्रणाली सुदृढीकरण					-	
३.१	कार्य निर्देशिका तयारी सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	७० प्र.	७० प्र.	शतप्रतिशत	३० प्रतिशत	कार्य चालुनै रहेको
३.२	भौतिक सुविधा सुधार सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१०० प्र.	१०० प्र.	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
३.३	Application Software को विकास तथा सुधार	पटक	१	१	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
४	एकिकृत भू-सूचना सञ्जालको प्रारम्भिक स्थापना (विभाग - भक्तपुर)					-	
४.१	Application Software को विकास गर्ने	संख्या	२५ प्र.	२५ ण|=	शतप्रतिशत	७५प्रतिशत	फागुन महिनामा संम्झौता गरि कार्य चालु रहेको
४.२	सञ्चार सुविधा स्थापना	पटक	२५ प्र.	२५ प्र.	शतप्रतिशत	७५ प्रतिशत	
५	अभिलेख व्यवस्थापन						
५.१	Field Book Scanning	पाना	७३७५०	८०३२६	शतप्रतिशत	१९६७४	कार्य चालुनै रहेको
५.२	नक्सा एमोनिया प्रिन्ट	जिल्ला	९जि	११ जि.	शतप्रतिशत	१ जिल्ला	कार्य चालुनै रहेको
५.३	नक्सा Scanning	जिल्ला	९जि	११जि	शतप्रतिशत	१ जिल्ला	कार्य चालुनै रहेको

क्र सं	क्रियाकलाप	इकाई	आ.व 060/061 चैत्र सम्मको		प्रतिशत	२०६१बैशाख देखी अषाढ मसान्त सम्मको अनुमानित प्रगती	कैफियत
			लक्ष्य	प्रगती			
१							
५.४	केन्द्रीय मालपोत अभिलेख सुदृढीकरण कार्य योजना तयार गर्ने	प्रतिशत	७० प्र	७० प्र	शतप्रतिशत	३० प्रतिशत	कार्य चालुनै रहेको
५.५	भौतिक सुविधा सुधार सम्पन्न गर्ने	प्रतिशत	१००	१००	शतप्रतिशत	–	कार्य समाप्त भै सकेको
५.६	पुस्तकालय तथा अभिलेख केन्द्र	पटक	१	१	शतप्रतिशत	–	कार्य समाप्त भै सकेको
५.७	कम्प्युटर तथा यन्त्र उपकरण व्यवस्था	सेट	१	१	शतप्रतिशत	–	कार्य समाप्त भै सकेको
६.	जनशक्ति विकास						
६.१	आधारभूत कम्प्युटर तालिम	जवान	२५	२५	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
६.२	सूचनाधार व्यवस्थापन तालिम	जवान	५	५	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
६.३	आधारभूत भौगोलिक भू(सूचना प्रणाली तालिम	जवान	६	६	शतप्रतिशत	-	कार्य समाप्त भै सकेको
६.४	जिल्ला स्तरीय भू सूचना संचालन तालिम	जवान	१०		२५ प्र	कार्य आरम्भ	,सफटवेयर पुन Install गरि प्रयोग मा ल्याउन पर्ने हुदा तालिम 2061.1.23 देखी संन्चालन गर्ने गरि निर्णय गरिएको ।
६.५	भौगोलिक सूचना प्रणाली - कित्तानापी उपयोग तालिम	जवान	८	८	शतप्रतिशत	–	कार्य समाप्त भै सकेको
६.६	कम्प्युटर संजाल तथा उपकरण सम्भार तालीम	जवान	५	५	शतप्रतिशत	–	कार्य समाप्त भै सकेको
६.७	भू - सूचना प्रणाली अभिमुखीकरण तालिम	समूह	१	१	शतप्रतिशत	१ समुह	दोश्रो समुह को लागी आवस्यकता पहिचान

क्र सं	क्रियाकलाप	इकाई	आ.व 060/061 चैत्र सम्मको		प्रतिशत	२०६१बैशाख देखी अषाढ मसान्त सम्मको अनुमानित प्रगती	कैफियत
			लक्ष्य	प्रगती			
१							
							गरिसकिएको
६.७	प्रचार - प्रसार प्याकेज तयार गर्ने	पटक	१	९० प्रतिशत (कार्य पुरा)	९० प्र.	10 k|ltzt	ढण प्रतिशत कार्य पुराभै सकेको
८	अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन	पटक	२	२	शतप्रतिशत	1 k^s	अनुगमन तथा मुल्य८.कन कार्य चालुनै रहेको
9	प्रशासनिक खर्च	-	-	-		-	
	जम्मा			१००		९१७७	

आ.ब.२०६०.०६१ को बार्षिक बजेट १४७९७
आ.ब.२०६०.०६१ सम्मको निकाशा १०९०७
आ.ब.२०६०.०६१ सम्मको खर्च ९१७७

सि.नं.	कार्यक्रयम	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	०६० चैत्र सम्मको प्रगति	प्रतिशत	०६० बैशाख देखि आषाढ सम्मको अनुमानित प्रगति	कुल प्रतिशत आषाढ मसान्त सम्मको अनुमानित	कैफियत
१	२	३	४	५	६	७		८
१	गत आ.व.०६०।६१ को तालीम जुनियर नापी तालीम (क समूह) (क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	जवान घण्टा घण्टा दिन	२६ १८९ ४४३ २५	२६ २३७ ४७० १०	१००.०० १००.०० ८०.००	सम्पन्न भई सकेको	१००%	०६० माघ मसान्तमा समाप्त भई सकेको । (प्रशिक्षार्थीहरुले ईच्छाधिन विषयमा Indoor विषय लिएकोले फिल्ड कार्य घटेको र सैद्धान्तिक एवं प्रयोगात्मक अभ्यास बढेको
२	जुनियर नापी तालीम (ख समूह)	जवान घण्टा	२७ १८५	२७ २४९	१००.०० १००.००	,,	१००%	०६० माघ मसान्तमा समाप्त भई सकेको । (प्रशिक्षार्थीहरुले

	(क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	घण्टा दिन	४०५ ३५	४७९ ३०	९३.३३			(प्रशिक्षार्थीहरुले ईच्छाधिन विषयमा Indoor विषय लिएकोले फिल्ड कार्य घटेको र सैद्धान्तिक एवं प्रयोगात्मक अभ्यास बढेका
३.	सिनियर नापी तालीम (क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	जवान घण्टा घण्टा दिन	२३ ४४४ २७७ ६८	२३ ४४२ ३०५ ४३	९९.५ १००.०० ६३.२	२२ - १५	१००%	०६१।२।१९ गते समाप्त हुने ।
४	आ.व(०६०।६१ को तालीम आधारभूत नापी तालीम (क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	जवान घण्टा घण्टा दिन	१० २४८ ३९९ १२०	१९ ६० ६८ १०३	२४.० १६.० ८५.८	१८८ ३३१ १७	१००%	लक्ष्यमा १० जना भएता पनि संख्या बढाएर १९ पुऱ्याइएको । (महिला समूह)
५.	जुनियर नापी तालीम (क समूह) (क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	जवान घण्टा घण्टा दिन	२५ १७४ २३७ ४५	३० - ८५ ३०	०.० १२.० ६६	१७४ १५२ १५	१००%	०६०।११।१० वाट सुरु भएको ।
६.	जुनियर नापी तालीम (ख समूह) (क) शैद्धान्तिक कक्षा (ख) प्रयोगात्मक अभ्यास (ग) फिल्ड तालीम	जवान घण्टा घण्टा दिन	२५ १७४ २३७ ४५	३० - ८५ ३०	०.० १२.० ६६	१७४ १५२ १५	१००%	०६०।११।१० वाट सुरु भएको ।
७	प्रवेश परिक्षा संचालन	पटक	३	२	६६.६६	३३.३३	१००%	आधारभूत र जुनियर नापी तालीमका निमित्त प्रशिक्षार्थी छनौट गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
८.	भूमि व्यवस्थापन तालीम	जवान दिन	१० ४०	-		१० ४०	१००%	आगामी महिनामा सञ्चालन हुने
९.	विशेष तालीम (नापी)	जवान दिन	१० ४०	१० १५	३७	१० २५	१००%	आगामी महिनामा सम्पन्न हुने
१०	भू-सूचना तालमि	जवान दिन	१० ४०	१० ४०	१००	-	१००%	तालीम सम्पन्न भैसकेको ।
११	अनुसन्धान तथा अन्वेषण	प्रतिशत	१००%	६०	६०	४०	१००%	कार्य सञ्चालन भइराखेको ।
१२	प्रमाण–पत्र वितरण समारोह	पटक	१	-	-	१	१००%	आषाढ महिनामा हुने ।
१३	यन्त्रउपकरण खरिद	थान	१०	१०	८५.८	१४.२	१००%	१० वटा कम्प्यूटर खरिद भएको ।

१४	भवननिर्माण	प्रतिशत	१००%	७०.२६	७०.२६	२९.७४	१००%	कार्य सञ्चालन अवस्थामा रहेको ।
१५	सार्वजनिक निर्माण सुधार	प्रतिशत	१००%	२१	२१.०	७९	१००%	आगामी महिनामा बाँकी कार्य पूरा हुने । ।
	कार्यक्रम जम्मा		१०९८२	६४०३	५८.३	४१.७	१००%	
१६	प्रशासनिक खर्च (हजारमा)	खर्च	८७५२	५९२१	६७.६	३२.४	१००%	
१७	जम्मा खर्च		१,९७,३४	१२३२४	६२.४	३७.६	१००%	

आ.व. २०५९।०६० को प्रमुख कार्यहरुको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण

सिनं	आयोजना/कार्यक्रम	इकाई	लक्ष्य	प्रगति	कैफियत
१	भू-सूचना तथा अभिलेख विभाग				
	श्रेस्ता सुधार तथा डाटासोर्स तयारी	कार्यालय	३	३	
	डाटा इन्ट्री एण्ड भ्यालीडेसन	संख्या	८०००००	६५००००	कार्य सम्पन्न
	फिल्डवुक स्क्यानिड०	पाना	८००००	८३१४१	
	नक्सा स्क्कयानिड०	जिल्ला	१०	१०	
	नक्शा एमोनिया प्रिन्ट	,,	१०	१०	
२	राष्ट्रिय भू-उपयोग आयोजना				
	भू-उपयोग नक्शा तैयार गर्ने	सिट	२९	२९	
	जिल्ला प्रोफाइल तैयार गर्ने	,,	४	४	
	जि.आई.एस.डाटावेश तैयार गर्ने	,,	२९	२९	
३	मुक्त कमैया पुनर्स्थापन तथा वृत्ति विकास				
	समूह पुनः संरचना तथा घुम्ती कोष परिचालन	समूह	८००	८०३	
	सम्पर्क इकाई स्थापना	जिल्ला	१	१	
	सीपमूलक तालिम	गोटा	३०	३०	
		जना	(३६८)	(३६८)	
	समूह वचत प्रोत्साहन परस्कार	समूह	५०	१००	
४	कित्ता नापी				वैदेशिक.तर्फको रकम निकासा नभएको
	पुनः नापी	हेक्टर	४५०००	१४१९	
	नक्शा ट्रेस	सिट	४००	४००	
	कित्ता नक्शा	सिट	३०००	३०००	
	नक्शा अध्यावधिक	सिट	३५	३५	
	वैदेशिक कम्प्यूटर तथा सफ्टवेयर तालिम	संख्या	१०	-	
५	स्थलरुप नापी :				
	नक्शा पुनः छपाई	सिट	१०	१०	
	लुम्विनी नक्शा अद्यावधिक गर्ने	सिट	२	२	
	काठमाण्डौ पर्यटन नक्शा निकाल्ने	सिट	१	१	
६	खगोल तथा भू-मापन				
	कित्ता नापीको लागि ट्रिगसिट उत्पादन	सिट	२८०	२९४	
	थपथाप नियन्त्रण विन्दू स्थापना	विन्दू	१००	२८	

	जियोडेटिक नेटवर्क विस्तार तथा सुदृढिकरण जि.पि.एस.सर्वेक्षण जि.पि.एस.मेजर ट्राभर्स समतल नापी	विन्दू विन्दू विन्दू कि.मि.	७ १०० १५० १५०	१० ७७ २३४ ७७	
७	राष्ट्रिय भौगोलिक सूचना पूर्वाधार आयोजना १:१०००० डाटा कम्पाइलेसन १:२५००० डाटा कम्पाइलेसन १:१०००० अर्थोरेक्टिफिकेसन अर्थोफोटो नक्शा वनाउने लिष्ट अफ जियोग्राफिकल नेम्स कम्पाइल गर्ने थिमेटिक नक्शा उत्पादन	 सिट सिट व.कि.मी. सिट जिल्ला थान	 ८२ १९ २५००० २२०० ३ १०	 ५२ – २३२७५ २१७४ ३ १०	
८	नापी शाखा सुदृढिकरण कार्यक्रम भवन निर्माण भौतिक सुधार अभिलेख सुधार तथा निर्माण	 वटा कार्याल य ,,	 १ ५ ५	 - ५ ५	श्री ५ को सरकारको निर्णयानुसार नयाँ भवन निर्माण कार्य स्थगित
९	भूमि व्यवस्थापन प्रशिक्षण केन्द्र जुनियर नापीतालीम पहिलो समूह(गत वर्षको वांकी) जुनियर नापी तालिम (दोश्रो समूह) सिनीयर नापी तालिम ०५९।६० को जुनियर नापी तालिम सिनियर नापी तालीम भूमि व्यवस्थापन तालीम	 जवान जवान जवान जवान जवान जवान	 ४० ३९ १८ ४० १६ १०	 ४० ३९ १८ ५३ २३ १४	
१०	मालपोत अभिलेख सुरक्षा तथा सुदृढिकरण कार्यक्रम रजिष्ट्रेशन वापत राजश्व असुली भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने अभिलेख सुरक्षा तथा श्रेस्ता सुधार	 रु. कार्याल य ,,	 १३८२८ला ख ५ २३	 १६४३९लाख ५ २३	

आ.ब. ०५९।६० को वित्तिय प्रगति

(रु.हजारमा)

बजेट शिर्षक नं.	विभाग, कार्यालयको नाम	वार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	ब
५५।४।२१०	भू-सूचना तथा अभिलेख विभाग	12646000	10638126.05	10638126.05	1607873.9
५५।४।२२०	मालपोत अभिलेख सुरक्षा तथा सुदृढीकरण आयोजना	14930000	13595742.73	13595742.73	1334257.2
५५।४।२६०	मुक्त कमैया पुनर्स्थापना तथा बृत्ति विकास कार्यक्रम	16714000	14648319.43	14648319.43	915680.5
५५।४।३१२	राष्ट्रिय भौगोलिक सूचना पूर्वाधार कार्यक्रम	77197000	5177922.66	5177922.66	2019077.3
५५।४।३२०	भूमि व्यवस्थापन प्रशिक्षण केन्द्र	16363000	15546555.37	15546555.37	30444.
५५।४।३३०	कित्ता नापी	106214000	99745241.86	99745241.86	14264758.1
५५।४।३४०	स्थलरुप नापी (भूमि श्रोत)	23940000	21766292.55	21766292.55	1373707.4
५५।४।३५०	खगोल तथा भू-मापन	31268000	29813826.08	29783025.51	2201974.4
	जम्मा :-	299272000	210932026.73	210901226.16	23747773.8

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरु हुँदै आएका छन् । आ.व. ०५९।६० को समष्टिगत लक्ष्य र प्रगति निम्न अनुसार छ ।

(क) **केन्द्रिय स्तरका आयोजनाहरु**

यस विभाग अर्न्तगत संचालित केन्द्रियस्तरका खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना र कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त प्रगति विवरण यस प्रकार छ ।

क.स.	आयोजना र कार्यक्रमको नाम	आ.व.०५९।६० को प्रगती		कैफियत
		लक्ष्य (क्रियाकलाप)	वार्षिक	
१	वातावरणिय सरसफाई आयोजना	स्वास्थ्य सरसफाई जनचेतना अभिवृद्धि आदि	९६.०	
२	ढल निर्माण आयोजना	विभिन्न स्थानमा ढल डिजाइन तथा निर्माण गर्ने	९२.०	
३	खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना	पानी प्रशोधन प्रणालीको सर्भेक्षण डिजाइन तथा इष्टिमेट, आर्सेनिक प्रदुषण अनुसन्धान कार्य आदि ।	८८.२	
४	डिप ट्यूववेल तथा मिटरिङ्ग आयोजना	डिप टयूवुवेल निर्माण, पम्प खरीद, पम्प जडन, ट्रान्सफरमर तथा हाईटेन्सन बिद्युत लाइन जडान आदि ।	५८.४	वैदेशिक ऋणको रकम निकासा नभएकोले ।
५	जन साधन विकास आयोजना	ई. र ओ.सि. तालिम तथा केन्द्रस्तरका तालिम आदि	१००.०	
६	राष्ट्रिय सुचना व्यवस्थापन आयोजना	जिल्लावाट संकलित सुचनाहरुको संप्रेषण र प्रतिवेदन अद्यावधिक गर्ने ।	१००.०	
७	मानगढ खानेपानी योजना	इन्टेक, पानी टैकि आदि निर्माण गर्ने ।	१००.०	
८	अन्य निर्माण सुधार आयोजना	वाढिग्रस्त खा.पा.यो मर्मत आदि	१००.०	
९	वर्षाते पानी संकलन आयोजना	वर्षातको पानी संकलन गरी खानेपानी आपुर्ति गर्ने ।	८१.२	
केन्द्रियस्तरका आयोजनाहरुको औसत वार्षिक प्रगति			९०.६५	

(ख) विशेष प्राथमिकता प्राप्त आयोजना

(साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना)
श्री ५ को सरकार र ए.डि.बिं को ऋण सहयोगमा साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना सञ्चालन भैरहेको छ । आयोजना र यस अन्तर्गत संचालित नगर आयोजनाहरुको प्रगति विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क. सं.	आयोजनाको नाम	आ.व.०५९।६० को प्रगति प्र.श.मा		कैफियत
		तालीमा	सार्बजनिक निर्माण, परामर्श सेवा तथा अन्य	
१.	साना शहरी खा.पा. तथा स.स.आ. आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय	६०	९९.३५	
२	**नगर आयोजना कार्यालयहरु**			आयोजना निर्माण कार्य सुरु भैनसकेको हुनाले प्रगती कम देखिएको ।
क.	फिक्कल खा.पा.यो., इलाम	१००	०	
ख.	त्रिजुगा खा.पा.या., उदयपुर	१००	०	
ग.	पर्सा खा.पा.यो, चितवन	१००	७७	
घ	रत्ननगर खा.पा.यो., चितवन	१००	०	
ङ..	बन्दिपुर खा.पा.यो., तनहूं	१००	०	
च.	लेखनाथ खा.पा.यो.	२८	०	
छ.	बिरेन्द्रनगर खा.पा.यो, सूर्खेत	१००	२९	
ज.	अत्तरिया खा.पा.यो., कैलाली	१००	०	
	नगर आयोजनाहरुको औषत प्रगति	९१	१३.२५	

(ग) डिभिजन र सव (डिभिजन कार्यालयहरुको औसत प्रगति (खानेपानी आयोजनाहरु)

यस विभाग अर्न्तगत आ.व. ०५९।६० मा ५ क्षेत्रीय अनूगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यालय, ४३ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय तथा २७ सव-डिभिजन कार्यालय मार्फत १११६ योजना र कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । डिभिजन र सव(डिभिजन कार्यालयहरुको औसत प्रगति ९७.१० प्रतिशत सन्तोषजनक देखिन्छ ।

आ.व. २०६०।६१ को प्रथम आठ महिनाको भौतिक प्रगति

(क) केन्द्रिय स्तरका आयोजनाहरु

क.स.	आयोजना र कार्यक्रमको नाम	आ.व.२०६०।६१ को अष्टमासिक लक्ष्य तथा प्रगती		कैफियत
		लक्ष्य (कियाकलाप)	प्रगति(%)	
१.	वातावरणिय सरसफाई आयोजना	स्वास्थ्य सरसफाई जनचेतना अभिवृद्धि आदि	९५.९	
२.	ढल निर्माण आयोजना	विभिन्न स्थानमा ढल डिजाइन तथा निर्माण गर्ने	९२.५	

३	खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना ८	पानी प्रशोधन प्रणालीको सर्भेक्षण, डिजाइन तथा इष्टिमेट, खानेपानी गुणस्तर परिक्षण तथा निराकरण, आर्सेनिक प्रदूषण निराकरण कार्य आदि ।	९५.०	
४	डिप ट्यूववेल तथा मिटरडिण आयोजना	डिप ट्यूवुवेल निर्माण, पम्प, मोटर कन्ट्रोल प्यानल, विद्युत ट्रान्सफरमर तथा पानी मिटर खरीद तथा पम्प जडान आदि ।	८३.०	
५	जन साधन विकास आयोजना	सि.डि.ई., ई., ओ.सि., पम्प अपरेटर, मिटर रिडर हरुको शिप अभिवृद्धि गर्ने तालिम तथा तालिम केन्द्र परिसरमा retaining wall लगाउने कार्य आदि ।	८२.२	
६	राष्ट्रिय सुचना व्यवस्थापन आयोजना	सूचकहरुको तालिम, संस्था तथा स्थानीय निकायको गोष्ठी, ई. हरुको कम्प्यूतर तालिम (MIS, GIS etc) तथा सूचना व्यवस्थापनको अनुगमन आदि ।	३५.६	
७	मानगढ खानेपानी आयोजना	पाइप तथा फिटिङ्ग उपलब्धि, पाइपलाइन जडान, विद्युतिकरण, कम्पाउण्ड वाल निर्माण कार्य आदि ।	८२.२	
८	अन्य निर्माण सुधार आयोजना	जम्मा ९२ वटा सम्पन्न खा.पा.आ. हरुको मर्मत गर्ने तथा घज्ञ व६। ओजनाहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तर० गर्ने ।	-	लक्ष्य तेस्रो चौमासिकमा म रहेको ।
९	वर्षातको पानी संकलन आयोजना	अन्तर्गतका सबै आयोजनाहरुको अध्ययन तथा पुनरावलोकन, डिभिजनहरु मार्फत स्ट्रक्चरहरु निर्माण, अभिमूखीकरण गोष्ठीहरु संचालन तथा IEC सामाग्री तयारी आदि ।	४६.०	वार्षिक कार्यक्र ढिलो स्वीकृत भएकोले ।
१०	सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	जनशक्ति व्यवस्था, आयोजना संचालन रणनीति तयारी तथा प्रारम्भिक कार्यहरु गर्ने आदि ।	१००.०	
११	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय तयारी/ निर्माण चरणका कार्यक्रम तथा तालिम कार्यक्रम	७१.५	
केन्द्रियस्तरका आयोजनाहरुको औसत प्रगति			७८.४	

(ख) डिभिजन र सव-डिभिजन कार्यालयहरु औसत प्रगति

यस विभाग अर्न्तगत आ.व.०६०।०६१ मा क्षेत्रीय अनूगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन/सव(डिभिजन कार्यालयहरु मार्फत ९५४ योजना र कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । डिभिजन र सव-डिभिजन कार्यालयहरुको अष्टमासिक औसत प्रगति ८०.०८ सन्तोषजनक देखिन्छ ।

नेपाल खानेपानी संस्थान

आ.ब. २०६०/०६१ को आठ महिनाको प्रगति विवरण

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	ईकाइ	वार्षिक लक्ष	वार्षिक वजेट	भौतिक प्रगति	वित्तिय प्रगति	भौतिक स्थिती
१	शहरी क्षेत्र खानेपानी तथा सरसफाई पुनर्स्थापना आयोजना			४११५००	— —		
	१ मिनभवनमा ३० लाख लिटर क्षमताको ईलिभेटेड ट्यांक निर्माण	गोटा	१	१४००००	९० प्र.श.	-	-
	२ सिंहदरवार, अनामनगरमा २७ लाख लिटर क्षमताका ईलिभेटेड ट्यांक निर्माण	गोटा	१	१२००००	८० प्र.श.	-	-
	३ वोडेदेखि मिन भवन सम्म ट्रंकमेन निर्माण	कि.मि.	७	१०००००	८० प्र.श.	-	-
	४ कनेक्सन कार्यहरु	प्र.श.	१००	८०००	५० प्र.श.	-	-
	५ आयोजना प्रभावित क्षेत्रमा वितरण प्रणाली सुधार विस्तार	कि.मि.	८	२००००	६० प्र.श.	-	ल.ई. तयार भई पाईप पलब्धीको लागि बोलपत्र आव्हान भईरहेको ।
	६ विद्युतिकरण कार्य	प्र.श.	१००	६५००	८० प्र.श.	-	-
	७ मिनभवनमा र अनामनगरमा ४ रोपनी जग्गा प्राप्ती तथा सडक स्वीकृति	प्र.श.	१००	७०००	१०० प्र.श.	-	-
	८ कम्पाउण्डवाल, चौकिदार तथा अपरेटर क्वाटर तथा अफिस भवन निर्माण आदि	प्र.श.	१००	१००००	५० प्र.श.	-	-
२	खानेपानी उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम			१५०००			
	१ काठमाण्डौ स्थित गोगंबूको पूरानो वेल साइटमा नयां ट्युववेल निर्माण गर्ने कार्य	गोटा	१	३०००	६० प्र.श.	-	-
	२ रत्नपार्कमा ट्युववेल प्रशोधन केन्द्र निर्माण अन्तर्गत १० लाख लिटर क्षमताको प्रेशर फिल्टर निर्माण गर्ने कार्य	गोटा	१	४०००	५० प्र.श.	-	ठेक्कापट्टाको कार्य सम्पन्न भैसकेको
	३ मनमैजू कन्भेएन्स मेन पम्पिङ्ग सिष्टममा पम्प खरिद तथा जडान ट्रंक मेन निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	३०००	४० प्र.श.	-	
	४ टिका भैरव लगायत अन्य सतह श्रोतको सम्भावना अध्ययन	प्र.श.	१००	१०००	१० प्र.श.	-	

	५ ज्वागलमा प्रशोधन केन्द्र निर्माण अन्तगर्त १० लाख लिटर क्षमताको प्रशर फिल्टर तथा पानी टयांकी निर्माण गर्ने कार्य	गोटा	२	४०००	५० प्र.श.	-	
३	बृहत ढल निकास आयोजना (किर्तिपुर समेत)			५०००		-	-
	१ काठमाण्डौ उपत्यका भित्रका शहरमा ८" देखि २०" व्यासको ढल निर्माण कार्य	कि.मि.	०।८	१२००	६० प्र.श.	-	-
	२ ललितपूर जिल्लामा ८" देखि २०" व्यासको ढल निकास सम्बन्धी विभिन्न निर्माण कार्यहरु	कि.मि.	०।८	१२००	६० प्र.श.	-	-
	३ कोड्कु ढल प्रशोधन केन्द्र पुनर्स्थापना कार्य	प्र.श.	१००	१८००	१० प्र.श.	-	टेण्डर आव्हान भईसकेको
	४ धोवीघाट ढल प्रशोधन केन्द्र पूनर्स्थापनाको लागि अध्ययन	प्र.श.	१००	८००	१० प्र.श.	-	टेण्डर आव्हान भईसकेका
४	खानेपानी चुहावट नियन्त्रण तथा मर्मत कार्यक्रम			५०००		-	-
	१ कमलादी शाखामा नमूना शाखा कार्यक्रम कार्यान्वयन	प्र.श.	१००	३०००	७० प्र.श.	-	-
	२ काठमाण्डौ उपत्यकामा						
	क) चुहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	७००	७० प्र.श.	-	-
	ख) मुठ्ठा मुठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	४५०	३००	७० प्र.श.	-	-
	३ पोखरामा						
	क) चुहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	३५०	७० प्र.श.	-	-
	ख) मुठ्ठा मुठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	२२५	१५०	७० प्र.श.	-	-
	४ भरतपुरमा						
	क) चुहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	७० प्र.श.	-	-
	ख) मुठ्ठा मुठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	१५०	१००	७० प्र.श.	-	-
	५ हेटौडामा						
	क) चुहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	७० प्र.श.	-	-
	ख) मुठ्ठा मुठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	७५	५०	७० प्र.श.	-	-
	६ भैरहवामा					-	-
	क) चुहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	७० प्र.श.	-	-
	ख) मुठ्ठा मुठ्ठा पाईप हटाउने	मिटर	७५	५०	७० प्र.श.	-	-
५	खानेपानी तथा ढल निकास कार्यक्रम			१५०००	_ _		

	१ काठमाण्डौ उपत्यकाको ५ नगर क्षेत्र तथा त्यस वरिपरिका ग्रामिण ईलाकामा २" देखि ४" व्यासको मा खानेपानी पाईप लाईन विस्तार कार्य	कि.मि	११	६६००	४० प्र.श.	-	-
	२ उपत्यका वाहिरका शहरहरु (धरान, विराटनगर, जनकपूर, बिरगंज, हेटौडा, पोखरा, वूटवल, भैरहवा, नेपालगंज र वनेपा)मा २" देखि ४" व्यासको खानेपानी पाईपलाईन विस्तार कार्य	कि.मी	७३	४४००	७० प्र.श.	-	-
	३ काठमाण्डौ उपत्यकाको ५ नगर क्षेत्र तथा त्यस वरिपरिका ग्रामिण ईलाकामा १०" देखि ३०" व्यासको ढल निकास सुधार विस्तार कार्यक्रम	कि.मी.	४	४०००	५० प्र.श.	-	-
६	नयां शहरमा प्रणाली सुधार कार्यक्रम			१५०००		-	-
	१ कलैयामा ८" व्यास र २०० मि. गहिराईको डिप टयूववेल निर्माण सम्पन्न गर्ने	गोटा	१	२०००	७० प्र.श.		
	२ जनकपुरमा ४५० क्यु.मि. क्षमताको ओभर हेड टैंक निर्माण सम्पन्न गर्ने	गोटा	१	२८००	७० प्र.श.	-	-
	३ भैरहवामा ४५० क्यु.मि. क्षमताको ओभर हेड टैंक निर्माण सम्पन्न गर्ने	गोटा	१	२८००	६० प्र.श.	-	-
	४ नयां शहर (भद्रपूर, राजविराज, लाहान, मलंगवा, गौर, भरतपूर, धनगढी, जलेश्वर, कलैया, तौलिहवा, कृष्णनगर र महेन्द्रनगर) मा २" देखि ४" व्यासको खानेपानी पाईप लाईन सुधार विस्तार	कि.मि	४१९	४९००	७० प्र.श.		
	५ नयां शहर (राजविराज, लाहान, मलंगवा, गौर, भरतपूर, धनगढी, तौलिहवा, कृष्णनगर) को लागि ३० देखि ७० एच.पी. क्षमताको पम्प खरिद	थान	८	२५००	७० प्र.श.	-	-
७	धरान खानेपानी आयोजना			२५००		-	-

	१ फ्लोकुलेशन तथा सेडिमेण्टशन टैंक निर्माण (अन्तिम चरण)	प्र.श.	१००	२५००	१०० प्र.श.	-	निर्माण कार्यसम्पन्न भैसकेको तर भूक्तानी बांकी रहेको ।
८	वुटवल नगरपालिका खानेपानी योजना			१०००		-	-
	१ सेडिमेन्टेशन टैंकमा छाना राख्ने कार्य	प्र.श.	१००	१०००	४० प्र.श.	-	बोलपत्र आव्हान गरेको तर ठेक्का पट्टाको संझौता हून बांकी रहेको

नेपाल खानेपानी संस्थान

आ.ब. २०५९/६० को बार्षिक प्रगति विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.		आयोजनाको नाम	ईकाइ	वार्षिक लक्ष	बार्षिक वजेट	भौतिक प्रगति	वित्तिय प्रगति	भौतिक स्थिती	समस्या र प्रगति नहूनूको कारण
१		**खानेपानी तथा ढल निकास कार्यक्रम**			**६५००**	१०० प्र.श.			
	क	काठमाण्डौ उपत्यकामा खानेपानी पाईपलाईन विस्तार कार्य	कि.मीं	४	२६०००	४	-		-
	ख	काठमाण्डौ उपत्यका वाहिरका शहरहरुमा खानेपानी पाईपलाईन विस्तार कार्य	कि.मीं	४	२६००	४	-		-
	ग	काठमाण्डौ र ललितपूरमा ढल विस्तार कार्यक्रम	कि.मीं	१	१३००	१	-		-
२.		**नयांशहरमा प्रणाली सूधार कार्यक्रम**			**६५००**	७२.३३ प्र.श.			-
	१	विभिन्न शहरहरुमा (लाहान,तौलीहवा, मलंगवा, महेन्द्रनगर, राजविराज,भरतपूर, धनगढी) मा पम्प खरिद गर्ने कार्य	गोटा	७	२१००	७	-		-
	२	१२ वटा नयांशहरमा पाईप लाईन सूधार विस्तार कार्य	कि.मी.	४	२४००	४	-		-
	३	कलैयामा ट्युववेल निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	१० प्र.श.		ठेक्का सम्झौता भएको	वजेट निकासा नभएको
३.		**खानेपानी चूहावट नियन्त्रण तथा मर्मत कार्यक्रम**			**३७५०**	**१०० प्र.श.**			

	१		**<u>काठमाण्डौ उपत्यकामा</u>**							-
		क)	चूहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	२०००	१००			-
		ख)	मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	१५००	१०००	१५००			-
	२		**<u>पोखरामा</u>**							-
		क)	चूहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	१००			
		ख)	मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	१५०	१००	१००			-
	३		**<u>भरतपूरमा</u>**							
		क)	चूहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	१००			
		ख)	मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	१५०	१००	१५०			
	४		**<u>हेटौंडामा</u>**							
		क)	चूहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	१००			
		ख)	मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	१५०	१००	१५०			
	५		**<u>भैरहवामा</u>**							
		क)	चूहावट मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	१००	१००			
		ख)	मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य	मिटर	७५	५०	७५			
४.			**<u>खानेपानी उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम</u>**	—		**<u>३२५००</u>**	**<u>६१.५३ प्र.श.</u>**			
	१		रत्नपार्कमा ट्युववेल निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	१			
	२		स्वयम्भूमा पम्प जडान तथा पम्पहाउस निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	१५००	१००			
	३		वालाजू मनमैजू ट्युववेल निर्माण कार्य (पाईप लाईन समेत)	प्र.श.	१००	३०००	१००			
	४		काठमाण्डौमा नयां ट्युववेल निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	१			
	५		त्रिपूरेश्वरमा ट्युववेल तथा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	१	-	ट्यूववेल निर्माण सम्पन्न भएको ।	
	६		पाटन ज्यागलमा ट्युववेल संचालनमा ल्याउने कार्य	प्र.श.	१००	३०००	-	-		
	७		स्वयम्भूमा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	-	-	-	

	८	ताहाचलमा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	गोटा	१	२०००	१	-	-	
	९	भक्तपूर स्थित जगातेमा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	गोटा	१	१०००	१	-	सम्पन्न भैसकेको	
	१०	भैरहवामा ओभरहेड टैंक निर्माण कार्य	गोटा	१	२५००	१	-		
	११	जनकपूरमा ओभरहेड टैंक निर्माण कार्य	गोटा	१	२५००	१	-		
	१२	बूटवलमा फिल्टर निर्माण कार्य	गोटा	१	१५००	-	-		
	१३	धरानमा सवमर्सिवल पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	१५००	१	-		
	१४	विभिन्न स्थानहरुमा पम्प खरिद कार्य	प्र.श.	१००	६०००	-	-		
५.		<u>बृहत ढल निकास आयोजना (किर्तिपूर समेत)</u>			<u>६५००</u>	<u>४४.६६प्र.श.</u>			
	१	तीनकूने (अश्विनी मार्वल - वागमती) मा ढल निर्माण कार्य	र.मि	३३०	२८०	३३०	-	-	
	२	बूद्धनगर,नेशनल एकेडेमीमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	७०	७५	७०	-	-	–
	३	बालाजू चक्रपथ-वनस्थालीमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१६५	३५०	८२.५	-	-	बैदेशिक श्रोतको निकासा नभएको
	४	कूमारी मार्ग, बागबजारमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	२००	२००		-	-	” ” ”
	५	आलोक नगर मीनभवनमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	८०	१६०		-	-	” ” ”
	६	कालीमाटी डोल(ताराहल अगाडी),सिंनामंगलमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३००		-	-	” ” ”
	७	कालीमाटी डोल(उत्तरतर्फ),सिंनामंगलमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	४०	६५		-	-	” ” ”
	८	लक्ष्मीनगर महाराजगञ्जमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	४००	३५०	१६०	-	-	” ” ”
	९	नयांकोलोनी धूम्वाराहीमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१५०	२००	६०	-	-	” ” ”
	१०	खोलागाल नानीगञ्जमा ढल निमाण कार्य	र.मि	८७	३५०	८७	-	-	–
	११	धापासी ७, पंचकन्यामा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१५०	२००	१५०	-	-	–
	१२	मनमैजू ७, हिडोलमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	३००	२२५	३००	-	-	–
	१३	पूनरावेदन अदालत,पूल्चोकमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१५३	३१५	१५३	-	-	–
	१४	ग्वार्कोमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	७०	३५०		-		बैदेशिक

									श्रोतको निकासा नभएको
	१५	सानेपा सांचलमा ढल निमाण कार्य	र.मि	१००	३००	४०	-		" " "
	१६	सानेपा स्थास्थ्य चौकीमा ढल निमाण कार्य	र.मि	८०	३००	४०	-		" " "
	१७	सानेपा क्याम्पेन कलेजमा ढल निमाण कार्य	र.मि	५०	१००	५०	-		" " "
	१८	कोड्कू ढल प्रशोधन केन्द्र सूधार कार्य	प्र.श.	१००	३००	-	-	-	बैदेशिक श्रोतको निकासा नभएको
	१९	टूटेपानी विशाल चोकमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	२५०	३००	१५०	-		" " "
	२०	ढूगाखानी नयां धोविघाटमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	९५	२००	५७	-		" " "
	२१	शान्तिवस्ती ठाडोढूंगामा ढल निर्माण कार्य	र.मि	५०	१००	५०	-		" " "
	२२	पोखरामा ढल निकास अध्ययन कार्य	प्र.श.	१००	६००	-	-	-	-
	२३	किर्तिपूर स्थित समलमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	७५	१२०	७५	-		-
	२४	मध्येपूर स्थित ठिमीमा ढल निकास अध्ययन कार्य	प्र.श.	१००	४६०	-	-	-	-
	२५	भक्तपूर स्थित ग:पलामीमा ढल निर्माण कार्य	र.मि	५०	८०	-	-	-	बैदेशिक श्रोतको निकासा नभएको
	२६	काठमाण्डौ उपत्यका विभिन्न क्षेत्रमा ढल मर्मत सूधार कार्य	प्र.श.	१००	१७०	१००	-	-	-
	२७	कम्प्युटर खरिद गर्ने कार्य	गोटा	१	५०	-	-	-	-
६.		**<u>शहरीक्षेत्र खानेपानी तथा सरसफाई पूनर्स्थापना आयोजना</u>**			२५९५००	१०० प्र.श.			
	१	जग्गा अधिकरण कार्य	प्र.श.	१००	१३१००	१००	-	सम्पन्न भएको	-
	२	ईन्टेक पानी प्रशोधन केन्द्र र पानी पोखरी निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	२०००००	१००	-	सम्पन्न भएको	-
	३	वितरण पाईप लाईन र अन्य निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	४००००	१००	-	सम्पन्न भएको	-
	४	बिद्यूत सप्लाई गर्ने कार्य	प्र.श.	१००	६४००	१००	-	सम्पन्न भएको	-
३	१	**<u>खानेपानी उत्पादन बृद्धि कार्यक्रम</u>** <u>बल्खूखोला खानेपानी आयोजना</u>			७००००	९९.६ प्र.श.			
		क) ड्याम्प तथा सम्पवेल निर्माण	गोटा	२	२०००	१५ प्र.श.	-	-	-
		ख) पम्प खरिद तथा जडान	गोटा	१	१०००	५० प्र.श.	-	-	-
		ग) पम्प हाउस आदि निर्माण	प्र.श.	१००	३००	-	-	-	-

		घ) ६" व्यासको एच.डि.पी. पाईप तथा फिटिङ्गस खरिद	कि.मीं	२	२४००	-	-	-	-
		ङ०) पाईप जडान	कि.मीं	२	३००	-	-	-	-
		च) पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	१	३०००	३० प्र.श.	-	-	-
	२	कूलेश्वरमा सम्पवेल (१०० घ.मि.) को निर्माण र पम्प खरिद तथा जडान	प्र.श.	१००	१५००	१००	-	-	-
	३	बालाजू प्रणालीमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	३०००	१	-	-	-
	४	त्रिपूरेश्वरमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	३०००	७० प्र.श.	-	-	-
	५	काठमाण्डौ वडा नं. १५ मा ट्युववेल र पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	२	४०००	५० प्र.श.	-	पानी प्रशोधन केन्द निर्माण नभएको ।	-
	६	टिका भैरव खानेपानी आयोजनाको विस्तृत सर्भेक्षण र डिटेल डिजाईन	प्र.श.	१००	६००	ङ	-	*कार्य स्विकृतीको लागी बोर्डमा पेश भएको	-
	७	शिवपूरी जलाधार क्षेत्र भित्र बर्षाको पानी जम्मा गर्न पोखरी निर्माण	गोटा	२	२०००	घ	-	# यस कार्यक्रम संशोधन भई कालिमाटी र गोगंबुको ट्युववेल निर्माण तथा संचालन कार्य भएको	-
	८	लगनमा पानीपोखरी तथा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	२	४०००	९५ प्र.श.	-	-	-
	९	इनवहालमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	२५००	१	-	-	-
	१०	भक्तपूर जगातेमा पानी प्रशोधन केन्द्र (५०० घ.मि.) निर्माण	गोटा	१	४०००	१	-	-	-
	११	शिवपूरी खा.पा. आयोजना अन्तर्गत गूर्जेमा							
		क) विस्तृत संभाव्यता अध्ययन	प्र.श.	१००	२००	२०	-	-	-
		ख) विस्तृत सर्भे तथा डिजाईन	प्र.श.	१००	५००	(	-		-
		ग) निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	२०००	(	-	-	-
	१२	कालिमाटी र महाराजगञ्ज रजत जयन्ती पार्कमा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण तथा कनेक्शन कार्य	गोटा	२	६०००	८० प्र.श.	-	कनेक्शन कार्य सम्पन्न ।	-
	१३	लोकन्थली खा.पा. आयोजना अन्तर्गत					-	-	
		क) बांकी सिभिल कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
		ख) पम्प तथा कन्ट्रोल प्यानल जडान	गोटा	२	२००	२	-	-	-
		ग) ट्रक मेनको बांकी कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-

	१४	उत्पादन प्रणाली विकास तथा गुणस्तर सूदृढीकरण अनुसन्धान कार्यक्रम	प्र.श.	१००	१५००	७५ प्र.श.	-	-	-
	१५	जनकपूरमा ओभरहेड ट्याङ्क (४५० घ.मी.) निर्माण कार्य (फेजवाईज)	गोटा	१	२५००	३५ प्र.श.	-	-	-
	१६	भैरहवामा ओभरहेड ट्याङ्क (४५० घ.मी.) निर्माण कार्य (फेजवाईज)	गोटा	१	२५००	४० प्र.श.	-	-	-
	१७	हेटौडा वडा नं. ६ को खा.पा. प्रणालीमा श्रोत बृद्धि कार्य	१००	३०००	४.२९	९० प्र.श.	-	-	-
	१८	लाहानमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	१९	गौरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२०	भरतपूरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२१	जलेश्वरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२२	महेन्द्रनगर खानेपानी प्रणालीमा श्रोत बृद्धि कार्य	१००	१०००	१.४३	६० प्र.श.	-	-	-
	२३	पनौतीमा ईनफिल्ट्रेशन ग्यालरी निर्माण कार्य	१	१०००	१.४३	१	-	-	-
	२४	बनेपामा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	९० प्र.श.	-	-	-
	२५	बिरगञ्जमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
४		नयां शहरमा प्रणाली सूधार कार्यक्रम			१००००	९०.७ प्र.श.			
	१	भद्रपूरमा							
		क) नयां सवमर्सिवल पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	५००	१	-	-	-
		ख) पम्प तथा जेनेरेटर मर्मत सूधार कार्य	गोटा	२	२००	२	-	-	-
		ग) विद्यूत हाईटेन्सन लाईन सार्ने कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
		घ) ट्युववेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	३	३००	३	-	-	-
	२	राजविराजमा							
		क) अपरेटर क्वार्टर (१ थान), ट्वाईलेट (२ थान) र चौकिदारघर (१थान)	गोटा	४	८००	७५ प्र.श.	-	-	-
		ख) वेल नं. १ डेभेलप गरि पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
	३	लाहानमा							-
		क) स्टोर भवन निर्माण कार्य	गोटा	१	३००	१	-	-	-
	४	मलंगवामा							

		क) सवमर्सिवल पम्प मोटर सेट, केवल तथा कोलम पाईप खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	४००	७५ प्र.श.	-	-	-
		ख) चौकीदार क्वार्टर निर्माण कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
	५	जलेश्वरमा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
		ख) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
	६	गौरमा							
		क) पानी ट्याङ्की मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
		ख)सवमर्सिवल पम्प खरिद र जडान कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	७	कलैयामा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	९० प्र.श.	-	-	-
		ख) ओभरहेड टैंकको ओभरफ्लो मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
	८	भरतपूरमा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट तथा पम्प खरिद कार्य	प्र.श.	१००	६००	१००	-	-	-
	९	तौलिहवामा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट, पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
		ख) ओभरहेड टैंकको मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
		ग) ट्रान्सफरमर खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	३००	१	-	-	-
	१०	कृष्णनगरमा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	९० प्र.श.	-	-	-
	११	धनगढीमा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
		ख) सवमर्सिवल पम्प खरिद कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	१२	महेन्द्रनगरमा							
		क) फिल्टर निर्माण संभार कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
		ख) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
		ग) सवमर्सिवल पम्प खरिद	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	१३	फूटकर पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	११००	५० प्र.श.	-	-	-
५		बूटवल नगरपालिका खानेपानी आयोजना			१००००				
	१	तिनाउखोलाको पानीलाई प्रशोधन गर्न पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	२००००	ड	-	डिजाईन कार्य भई स्विकृतीको लागी प्रधान कार्यालयमा पेश भईरहेको	-

६		खानेपानी चूहावट नियन्त्रण तथा मर्मत कार्यक्रम			१५०००	८८.६७प्र.श.			
		चूहावट पत्तालगाई मर्मत गर्ने र मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य अन्तर्गत							
	१	काठमाण्डौ उपत्यकामा	प्र.श.	१००	९०००	९५ प्र.श.	-	-	-
	२	पोखरामा	प्र.श.	१००	२०००	६० प्र.श.	-	-	-
	३	भरतपूर	प्र.श.		२०००	१००	-	-	-
	४	हेटौंडा	प्र.श.	१००	१०००	७५ प्र.श.	-	-	-
	५	भैरहवामा	प्र.श.	१००	१०००	८० प्र.श.	-	-	-
७		बृहत ढल निकास आयोजना (किर्तिपूर समेत)			१५०००	७९.०४प्र.श			
	१	किर्तिपूरमा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	१००	-	-	-
	२	कूलेश्वरमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३००	१५०	-	-	-
	३	डल्लू चागल एरियामा ढल निर्माण	र.मि	३००	८००	३००	-	-	-
	४	ल.पू./सांचलमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३००	१५०	-	-	-
	५	ल.पू./ग्वार्कोमा ढल निर्माण	र.मि	२००	६००	२००	-	-	-
	६	का.जि./चमति एरियामा ढल निर्माण	र.मि	३००	४००	८० प्र.श.	-	-	-
	७	एराहिटी एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	८० प्र.श.	-	-	-
	८	नया कलोनी धूम्वाराहीमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३५०	१५०	-	-	-
	९	ल.पू./टूट्टे पानी एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१५०	२५०	१५०	-	-	-
	१०	माईतिघर एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	२५ प्र.श.	-	-	-
	११	राजदरबारको उत्तर एरियामा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१००	२००	६० प्र.श.	-	बजेट अपर्याप्त भएकोले कार्य नभएको ।	-
	१२	ल.पू.सूरेन्द्र भवन पश्चिम ओरालो देखी सानेपा स्वास्थ्य चौकि एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	१००	-	-	-
	१३	काठमाण्डौ र ललितपूरको विभिन्न एरियामा ढल विस्तार सूधार कार्य	र.मि	१५००	३०००	१५००	-	-	-
	१४	शहरीक्षेत्र भित्र पानी प्रदूशन रोक्न पूरानो ढल सफाई र मर्मत सूधार कार्य	र.मि	५००	१०००	५००	-	-	-
	१५	वा:हिटी रिङ्गरोडमा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	७०	-	बजेट प्राप्त	-

						प्र.श.		नभएको ।	
	१६	लगन भोटेवहालमा राजकूलो (खि ढल) सूधार कार्य	र.मि	१००	१५०	२५ प्र.श.	-	-	-
	१७	कालिमाटी डोल-सिनामंगल एयरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	३००	१००	-	-	-
	१८	कोड्कू ढल प्रशोधन केन्द्र संचालनमा मर्मत सूधार कार्य	मुष्ठ	एक	३००	५० प्र.श.	-	बजेट प्राप्त नभएको	-
	१९	मध्येपूर ठिमीमा अर्निको राजमार्ग एरियामा ढल निर्माण	र.मि	२००	४००	२००	-	-	-
	२०	कुपण्डोल (क्याम्पियन कजेल) एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	१५०	१००	-	-	-
	२१	काठमाण्डौ उपत्यका वाहिरका विभिन्न शहरीक्षेत्र भित्र ढल निकासको संभाव्यता अध्ययन गर्ने कार्य	ठाउं	३	१५००	५५ प्र.श.	-	जनकपुरमा सम्पन्न भएको, ठिमी र पोखरामा चालु भईरहेको ।	-
	२२	विराटनगर, विरगञ्ज, नेपालगञ्ज, जनकपुर आदि शहरहरुमा							-
		क) क्रमिक निर्माणाधिन पूरानो ढल विस्तार सूधार	र.मि	५००	२०००	(	-	बजेट उपलब्ध नभएकोले लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको ।	-
		ख) नयां ढल निर्माण	र.मि	६००	२०००	(	-	बजेट उपलब्ध नभएकोले लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको ।	-
८		धरान खानेपानी आयोजना			३०००				
	१	मारी खोलाबाट पानी ल्याउन पाईप लाईन विस्तार कार्य	कि.मी.	७	७०००	ड	-	डिजाईन कार्य भई आवश्यक कार्यवाही भईरहेको ।	-
	१	बल्खूखोला खानेपानी आयोजना							
		क) ड्याम्प तथा सम्पवेल निर्माण	गोटा	२	२०००	१५ प्र.श.	-	-	-
		ख) पम्प खरिद तथा जडान	गोटा	१	१०००	५० प्र.श.	-	-	-
		ग) पम्प हाउस आदि निर्माण	प्र.श.	१००	३००	(	-	-	-
		घ) ६" व्यासको एच.डि.पी. पाईप तथा फिटिङ्गस खरिद	कि.मीं	२	२४००	(	-	-	-
		ड०) पाईप जडान	कि.मीं	२	३००	(	-	-	-
		च) पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	१	३०००	३० प्र.श.	-	-	-
	२	कूलेश्वरमा सम्पवेल (१०० घ.मि.) को निर्माण र पम्प खरिद तथा जडान	प्र.श.	१००	१५००	१००	-	-	-

३	बालाजू प्रणालीमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	३०००	१	-	-	-
४	त्रिपूरेश्वरमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	३०००	७० प्र.श.	-	-	-
५	काठमाण्डौ वडा नं. १५ मा ट्युववेल र पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	२	४०००	५० प्र.श.	-	पानी प्रशोधन केन्द निर्माण नभएको ।	-
६	टिका भैरव खानेपानी आयोजनाको विस्तृत सर्भेक्षण र डिटेल डिजाईन	प्र.श.	१००	६००	ङ	-	*कार्य स्विकृतीको लागी बोर्डमा पेश भएको	-
७	शिवपूरी जलाधार क्षेत्र भित्र बर्षाको पानी जम्मा गर्न पोखरी निर्माण	गोटा	२	२०००	घ	-	# यस कार्यक्रम संशोधन भई कालिमाटी र गोगंबुको ट्युववेल निर्माण तथा संचालन कार्य भएको ।	-
८	लगनमा पानीपोखरी तथा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण	गोटा	२	४०००	९५ प्र.श.	-	-	-
९	इनवहालमा ट्युववेल निर्माण	गोटा	१	२५००	१	-	-	-
१०	भक्तपूर जगातेमा पानी प्रशोधन केन्द्र (५०० घ.मि.) निर्माण	गोटा	१	४०००	१	-	-	-
११	शिवपूरी खा.पा. आयोजना अन्तर्गत गूर्जेमा							
	क) विस्तृत संभाव्यता अध्ययन	प्र.श.	१००	२००	२०	-	-	-
	ख) विस्तृत सर्भे तथा डिजाईन	प्र.श.	१००	५००	(	-		-
	ग) निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	२०००	(	-	-	-
१२	कालिमाटी र महाराजगञ्ज रजत जयन्ती पार्कमा पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण तथा कनेक्शन कार्य	गोटा	२	६०००	८० प्र.श.	-	कनेक्शन कार्य सम्पन्न ।	-
१३	लोकन्थली खा.पा. आयोजना अन्तर्गत					-	-	
	क) बांकी सिभिल कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
	ख) पम्प तथा कन्ट्रोल प्यानल जडान	गोटा	२	२००	२	-	-	-
	ग) ट्रक मेनको बांकी कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
१४	उत्पादन प्रणाली विकास तथा गूणस्तर सूदृढीकरण अनूसन्धान कार्यक्रम	प्र.श.	१००	१५००	७५ प्र.श.	-	-	-
१५	जनकपूरमा ओभरहेड ट्याङ्क (४५० घ.मी.) निर्माण कार्य (फेजवाईज)	गोटा	१	२५००	३५ प्र.श.	-	-	-
१६	भैरहवामा ओभरहेड ट्याङ्क (४५० घ.मी.) निर्माण कार्य (फेजवाईज)	गोटा	१	२५००	४० प्र.श.	-	-	-

	१७	हेटौडा वडा नं. ६ को खा.पा. प्रणालीमा श्रोत बृद्धि कार्य	१००	३०००	४.२९	९० प्र.श.	-	-	-
	१८	लाहानमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	१९	गौरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२०	भरतपूरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२१	जलेश्वरमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
	२२	महेन्द्रनगर खानेपानी प्रणालीमा श्रोत बृद्धि कार्य	१००	१०००	१.४३	६० प्र.श.	-	-	-
	२३	पनौतीमा ईनफिल्ट्रेशन ग्यालरी निर्माण कार्य	१	१०००	१.४३	१	-	-	-
	२४	बनेपामा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	९० प्र.श.	-	-	-
	२५	बिरगञ्जमा डिपट्युववेल निर्माण कार्य	१	२५००	३.५७	१	-	-	-
४		नयां शहरमा प्रणाली सूधार कार्यक्रम			१००००	९०.७ प्र.श.			
	१	भद्रपूरमा							
		क) नयां सवमर्सिवल पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	५००	१	-	-	-
		ख) पम्प तथा जेनेरेटर मर्मत सूधार कार्य	गोटा	२	२००	२	-	-	-
		ग) विद्यूत हाईटेन्सन लाईन सार्ने कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
		घ) ट्युववेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	३	३००	३	-	-	-
	२	राजविराजमा							
		क) अपरेटर क्वार्टर (१ थान), ट्वाईलेट (२ थान) र चौकिदारघर (१थान)	गोटा	४	८००	७५ प्र.श.	-	-	-
		ख) वेल नं. १ डेभेलप गरि पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
	३	लाहानमा							-
		क) स्टोर भवन निर्माण कार्य	गोटा	१	३००	१	-	-	-
	४	मलंगवामा							
		क) सवमर्सिवल पम्प मोटर सेट, केवल तथा कोलम पाईप खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	४००	७५ प्र.श.	-	-	-
		ख) चौकीदार क्वार्टर निर्माण कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
	५	जलेश्वरमा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
		ख) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
	६	गौरमा							

		क) पानी ट्याङ्की मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
		ख)सवमर्सिवल पम्प खरिद र जडान कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	७	कलैयामा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	९० प्र.श.	-	-	-
		ख) ओभरहेड टैंकको ओभरफ्लो मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
	८	भरतपूरमा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट तथा पम्प खरिद कार्य	प्र.श.	१००	६००	१००	-	-	-
	९	तौलिहवामा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट, पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	५००	१००	-	-	-
		ख) ओभरहेड टैंकको मर्मत कार्य	प्र.श.	१००	२००	१००	-	-	-
		ग) ट्रान्सफरमर खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	३००	१	-	-	-
	१०	कृष्णनगरमा							
		क) पम्प खरिद तथा जडान कार्य	गोटा	१	४००	९० प्र.श.	-	-	-
	११	धनगढीमा							
		क) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
		ख) सवमर्सिवल पम्प खरिद कार्य	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	१२	महेन्द्रनगरमा							
		क) फिल्टर निर्माण संभार कार्य	प्र.श.	१००	३००	१००	-	-	-
		ख) वेल डेभेलपमेण्ट कार्य	गोटा	१	२००	१	-	-	-
		ग) सवमर्सिवल पम्प खरिद	गोटा	१	४००	१	-	-	-
	१३	फूटकर पम्प खरिद तथा जडान कार्य	प्र.श.	१००	११००	५० प्र.श.	-	-	-
५		बूटवल नगरपालिका खानेपानी आयोजना			१००००				
	१	तिनाउखोलाको पानीलाई प्रशोधन गर्न पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माण कार्य	प्र.श.	१००	२००००	ड	-	डिजाईन कार्य भई स्विकृतीको लागी प्रधान कार्यालयमा पेश भईरहेको ।	-
६		खानेपानी चूहावट नियन्त्रण तथा मर्मत कार्यक्रम			१५०००	८८.६७प्र.श.			
		चूहावट पत्तालगाई मर्मत गर्ने र मूठ्ठा मूठ्ठा पाईप हटाउने कार्य अन्तर्गत							
	१	काठमाण्डौ उपत्यकामा	प्र.श.	१००	९०००	९५ प्र.श.	-	-	-

	२	पोखरामा	प्र.श.	१००	२०००	६० प्र.श.	-	-	-
	३	भरतपूर	प्र.श.		२०००	१००	-	-	-
	४	हेटौंडा	प्र.श.	१००	१०००	७५ प्र.श.	-	-	-
	५	भैरहवामा	प्र.श.	१००	१०००	८० प्र.श.	-	-	-
७		बृहत ढल निकास आयोजना (किर्तिपूर समेत)			१५०००	७९.०४प्र.श.			
	१	किर्तिपूरमा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	१००	-	-	-
	२	कूलेश्वरमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३००	१५०	-	-	-
	३	डल्लू चागल एरियामा ढल निर्माण	र.मि	३००	८००	३००	-	-	-
	४	ल.पू./सांचलमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३००	१५०	-	-	-
	५	ल.पू./ग्वार्कोमा ढल निर्माण	र.मि	२००	६००	२००	-	-	-
	६	का.जि./चमति एरियामा ढल निर्माण	र.मि	३००	४००	८० प्र.श.	-	-	-
	७	एराहिटी एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	८० प्र.श.	-	-	-
	८	नया कलोनी धूम्वाराहीमा ढल निर्माण	र.मि	१५०	३५०	१५०	-	-	-
	९	ल.पू./टूट्टे पानी एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१५०	२५०	१५०	-	-	-
	१०	माईतिघर एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	२५ प्र.श.	-	-	-
	११	राजदरबारको उत्तर एरियामा ढल निर्माण कार्य	र.मि	१००	२००	६० प्र.श.	-	बजेट अपर्याप्त भएकोले कार्य नभएको ।	-
	१२	ल.पू.सूरेन्द्र भवन पश्चिम ओरालो देखी सानेपा स्वास्थ्य चौकि एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	१००	-	-	-
	१३	काठमाण्डौ र ललितपूरको विभिन्न एरियामा ढल विस्तार सूधार कार्य	र.मि	१५००	३०००	१५००	-	-	-
	१४	शहरीक्षेत्र भित्र पानी प्रदूशन रोक्न पूरानो ढल सफाई र मर्मत सूधार कार्य	र.मि	५००	१०००	५००	-	-	-
	१५	वा:हिटी रिङ्गरोडमा ढल निर्माण	र.मि	१००	२००	७० प्र.श.	-	बजेट प्राप्त नभएको ।	-
	१६	लगन भोटेवहालमा राजकूलो (खि ढल) सूधार कार्य	र.मि	१००	१५०	२५ प्र.श.	-	-	-
	१७	कालिमाटी डोल-सिनाम+गल एय/यामा ढल निर्माण	र.मि	१००	३००	१००	-	-	-
	१८	कोड्कू ढल प्रशोधन केन्द्र संचालनमा मर्मत सूधार कार्य	मुष्ठ	एक	३००	५० प्र.श.	-	बजेट प्राप्त नभएको ।	-

	१९	मध्येपूर ठिमीमा अर्निको राजमार्ग एरियामा ढल निर्माण	र.मि	२००	४००	२००	-	-	-
	२०	कुपण्डोल (क्याम्पियन कजेल) एरियामा ढल निर्माण	र.मि	१००	१५०	१००	-	-	-
	२१	काठमाण्डौ उपत्यका वाहिरका विभिन्न शहरीक्षेत्र भित्र ढल निकासको संभाव्यता अध्ययन गर्ने कार्य	ठाउं	३	१५००	५५ प्र.श.	-	जनकपुरमा सम्पन्न भएको, ठिमी र पोखरामा चालु भईरहेको ।	-
	२२	विराटनगर, विरगञ्ज, नेपालगञ्ज, जनकपूर आदि शहरहरुमा							-
		क) क्रमिक निर्माणाधिन पूरानो ढल विस्तार सूधार	र.मि	५००	२०००	(	-	बजेट उपलब्ध नभएकोले लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको ।	-
		ख) नयां ढल निर्माण	र.मि	६००	२०००	(	-	बजेट उपलब्ध नभएकोले लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको ।	-
८		धरान खानेपानी आयोजना			३०००				
	१	मारी खोलाबाट पानी ल्याउन पाईप लाईन विस्तार कार्य	कि.मी.	७	७०००	ड	-	डिजाईन कार्य भई आवश्यक कार्यवाही भईरहेको ।	-

खानेपानी तथा ढल निकास विभाग, पानीपोखरी

?=xhf/df

ब.उ.शि.नं.	आयोजनाको नाम	आ.व.२०५९।६० को खर्च	चालु आ.व.को फागुनसम्मको		
			बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
४८।४।९२३	aftfj/)fLo ;/;kmfO{	२,८५७	७,९००	2,246	१,९१३
४८।४।९२४	/f=;"=Jo= tyf cg'udg cfof]hgf	१७५	३,५००	380	१२७
४८।४।९२५	cGo dd{t ;'wf/ cfof]hgf	१९,०७२	१०,०००	1,666	७२४
४८।४।९२६	l*k ^o'a]n tyf ld^l/*= cfof]hgf	२,७२२	४,०००	1,331	३३५
४८।४।९२७	hg;fwg ljsf; cfof]hgf	२,४३७	८,०००	3,406	२,९१२
४८।४।९२८	vf=kf=u')f:t/ ;'wf/ cfof]hgf	८,८४८	३३,२००	16,081	८,६३५
४८।४।९३४	;fgf zx/L vfg]kfgL tyf ;=;=cf=	६९,०३२	४९०,०३०	45,000	१,२०५
४८।४।९३५	aiff{bsf] kfgL ;+sng	३,६३३	४,०००	667	३२६
४८।४।९३७	dfgu(vfg]kfgL cfof]hgf	१,६५३	५,०००	4,318	३,५१८

४८।४।९४०	(n lgdf{)f cfof]hgf	३,९०९	१०,०००	2,082	१,८१६
४८।४।९४४	;fd'bflos vfg]kfgL tyf ;/;kmfO{ cf=	-	२०,०००	1,063	६३६
४८।५।३११	u|f=vf=tyf ;/;kmfO{ sfo{qmd	११,०२०	७५,४००	9,500	८,८५३
४८।५।३१२	u|f=vf=cf= klZrdfGrn	१,४०४	२४,०००	639	४३९
४८।५।३१४	vfg]kfgL cfof]hgfx?	५१९,२०३	५४०,०००	295,000	७१,१४६
s'n hDdf		६४५,९६५	१,२३५,०३०	३८३,३७९	३४२,५८५

आ.व. ०६०/६१ को फागूनसम्मको प्रगति विवरण:

	इकाई	लक्ष्य	प्रगति
क) संस्था छनौट	संख्या	१००	८९
ख) समूदाय छनौट	संख्या	४००	३०२
ग) पुर्व निर्माण सामूदायिक परिचालन र तयारी	संख्या	४००	३०२
घ) खा.पा. आयोजना निर्माण	संख्या	३७०	२८९
ङ) लाभान्वित जनसंख्या	संख्या	२२२,०००	२२२,०००
च) बजेट	रकम	२८,७०,००	६,२८,९७ (रु. हजारमा)

आठ महिनाको अन्य प्रगति

१)	चौथो समुहमा अधिराज्यका पांच विकास क्षेत्रहरुका ४९ जिल्लाहरुमा कार्यान्वयन भईरहेका ३७० वटा ग्रामीण खानेपानी आयोजनाहरु मध्ये २८९ वटा आयोजनाहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेको छ । बांकी आयोजनाहरुको पनि करीब ८५% कार्य सम्पन्न भएको छ । यसबाट करीब २,२०,००० ग्रामीण जनसंख्या लाभान्वित हूनेछन् ।
२)	बाढी पैह्रो जस्ता प्राकृतिक प्रकोपको कारणले क्षतिग्रस्त भएका ३७ वटा आयोजनाहरुको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य सम्पन्न भएको छ ।
३)	पांचौं समुहका लागि विकास चरणको कार्य शूरु गरिने लक्ष्य रहेका ४०० आयोजना मध्ये ३०२ आयोजनाहरु छनौट भई पुर्व संभाव्यता अध्ययन सम्बन्धि कार्य समेत सम्पन्न भई ८९ वटा गैरसरकारी संस्थाको संलग्नतामा विकास चरणको कार्य शूरु गर्नको लागि अन्तिम तयारी भैरहेको छ । बांकी आयोजना संचालनको लागि मध्य तथा सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका नयां गैरसरकारी संस्था (सहयोगी संस्था) हरुको छनौट सम्बन्धि कार्य भईरहेको छ ।
४)	सहयोगी संस्था तथा सेवामुलक निकायहरुका ७२६ जना सहभागिहरुलाई विभिन्न विषयको तालिमहरु उपलब्ध गराईएको छ ।
५)	दोश्रो तथा तेश्रो समुहमा सम्पन्न भएका ५०५ आयोजनाहरु मध्ये करीब १३० वटा नमुना (Sample) आयोजनाहरुको विस्तृत् प्राविधिक परीक्षण कार्य सम्पन्न भएको ।
६)	प्रथम समुहमा सम्पन्न भएका आयोजनाहरुको दिगोपन सम्बन्धि अध्ययन सम्पन्न गरी दोश्रो समूहको अध्ययन कार्य पनि करीब सम्पन्न हूने स्थितीमा रहेको छ ।

७)	खानेपानीको गुणस्तर र नियमितताालाई सुनिश्चित गर्न खानेपानीको परीक्षण कार्य (विशेष गरी आर्सेनिकको) गरिएको छ । आर्सेनिक देखिएका खानेपानीको उपचार गरी प्रयोग गर्न बिधि तथा उपकरण समेत उपभोक्ताहरुलाई उपलब्ध गराइएको छ ।
८)	चौथो समूहसम्म सम्पन्न विकास चरणका करीब १०३५ वटा आयोजनाहरुको वित्तिय लेखा परीक्षण समेत सम्पन्न भएको छ भने कार्यान्वयन चरणको पनि चौथो समूह समेतको लेखा परीक्षण कार्य प्रारम्भ भईसकेको छ ।
९)	यसै गरी आयोजनाबाट समूदायमा परेको तत्काल प्रभाव सम्बन्धि अध्ययन तथा आयोजनाबाट उपलब्ध भएको फाईदाको तूलनात्मक अध्ययन कार्य पनि भईरहेको छ ।
१०)	चालु आ.ब. को बांकी अबधिमा बार्षिक लक्ष्य बमोजिम तोकिएको कार्य सम्पन्न हूने तथा बार्षिक बजेट समेत सोही अनूसार खर्च हूने अनूमान रहेको छ ।

ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ कोष बिकास समिति

ब.शि.नं.	आर्थिक बर्षः	बार्षिक बजेटः	खर्चः
४८/४/९३०	२०५९/०६०	३९,७७,००,०००.००	१३,४१,४०,३७४.०४

क. सं.	क्रियाकलापहरु	बार्षिक कार्य लक्ष्य		बार्षिक प्रगति	
		बजेट	लक्ष्य	बजेट	प्रगति
१	मेशिनरी, फर्निचर तथा औजार	९३९.५	समितिको कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने मेशिनरी फर्निचर तथा अन्य औजारहरु जस्तैः कार्यालयको लागि फर्निचर सवारी साधनहरु (साइकल), विद्युतिय तथा कार्यालय उपकरणहरु (पूंजीगत सामान) खरीद गरिने ।	४४८	फर्निचर तथा अन्य कार्यालय उपकरणहरु आवश्यकता बमाुजिम खरीद गरिएको छ ।
२	खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना (विकास चरण	१०७१००	अधिराज्यका ५ वटा विकास क्षेत्रहरुमा पांचौं समुहमा करीब ३५० वटा तथा छैठौं समुहमा करीब ४०० वटा समेत जम्मा ७५० वटा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरुको निर्माण पूर्वका सामुदायिक तयारी (बिकास चरण) को कार्य संचालन हुने ।	९३९	पांचौ समूहमा समितिसंग आवद्ध हुन चाहने प्रथम देखि चौथो समूहसम्मका सहयोगी संस्थाहरुको मूल्याकंन गरी संस्था छनौट गरी ३०२ आयोजनाहरुका पूर्व संभाव्यता फारम प्राप्त गरी सकिएको तथा नयां सहयोगी संस्था छनौट सम्बन्धी कार्य भैरहेको ।

३	**खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना (कार्यान्वयन चरण)**	१७६५८०	विकास चरण (सामुदायिक तयारी) कार्य सम्पन्न हुने अधिराज्यका ५ वटा विकास क्षेत्रहरुका ४९ वटा जिल्लाहरुका ३७० वटा तथा पांचौ समुहमा विकास चरण (सामुदायिक तयारी) कार्य सम्पन्न हुने करीब १०० वटा गरी ४७० समुदायहरुमा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना कार्यान्वयन हुने ।	८८४४८	विकास चरणको कार्य सम्पन्न भएका चौथो समूहका ३५९ वटा आयोजनाहरुमा कार्यान्वयन चरणको कार्य (निर्माण) प्रारम्भ भै करीब १२४ वटा आयोजनाहरु पूर्ण रुपले सम्पन्न भैसकेको छ भने बांकीको पनि कार्य करीब ७०% सकिएको छ ।
४	**परामर्श सेवा तथा तालिम :**	१७८०५	समितिसंग सहकार्य गर्ने सहयोगी संस्था तथा सेवामुलक निकायहरुका विभिन्न तहका करीब १२३५ कर्मचारीहरुको लागि विभिन्न विषयका तालीमहरु उपलब्ध गराउने तथा खानेपानी आयोजना सम्बन्धी विविध विषय जस्तैः बिशेष अध्ययन, समितिको भावी कार्यक्रम तयारी जस्ता कार्यक्रम समावेश छ ।	३९१७	
	क) सहयोगी संस्थाहरुको तालिम	११८०५	आयोजना संचालन तथा मर्मत संभार सम्बन्धि विविध विषयका १२३५ व्यक्ति/दिन बराबरको तालिमहरु सहयोगी संस्था तथा सेवामुलक निकायहरुका कर्मचारीहरुलाई उपलब्ध गराई जनशक्ति विकास गरिने ।	१३७०	सहयोगी संस्था तथा सेवामूलक निकायका ३४५ कर्मचारीहरुलाई विभिन्न अवधिको तालीम उपलब्ध गराइएको ।
	ख) खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रगत विकास तथा अध्ययनः	६०००	खानेपानी आयोजना सम्बन्धी विविध विषय जस्तैः बिशेष अध्ययन, समितिको भावी कार्यक्रम तयारी जस्ता कार्यक्रम समावेश छ ।	२५४७	
	इ) खा.पा. तथा स.स. सम्वन्धी विशेष अध्ययनहरु	४०००	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि ३६ व्यक्ति महिना बराबरको विशेष अध्ययन कार्य सम्पन्न गरी सो सम्बन्धि सूझावहरु पेश हुने ।	२५१९	रा.यो.आ. तथा भौ.यो. तथा नि. मन्त्रालयको क्षेत्रगत अनूगमन अध्ययन तथा अन्य विशेष अध्ययन कार्य सम्पन्न भएको ।
	ई) समितिको भावी कार्यक्रमको तयारी	२०००	मार्च ३१, २००३ मा चालु आयोजनाको अवधि समाप्त हुने र नयां आयोजना (Follow on project) को तयारीको लागि करीब १५३ व्यक्ति महिना बराबरको अध्ययन तथा अन्य आवश्यक तयारी कार्य सम्पन्न	२८	आगामी आयोजना (Follow on project) को तयारी सम्बन्धी कार्य भएको ।

			आवश्यक तयारी कार्य सम्पन्न हुने ।		
५	आयोजनाको अनूगमन मुल्यांकन तथा कर्मचारी तालिम :	७०४२३.५	यस शीर्षकमा समितिसंग सम्बन्धीत क्षेत्रहरुको अध्ययन भ्रमण, सहयोगी संस्था तथा खानेपानी उपभोक्ता समितिको लेखा परीक्षण, प्रभाव मुल्याकंन अध्ययन, विकास तथा कार्यान्वयन चरणका आयोजनाहरुको सूपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने, खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण सामग्री गुणस्तर तथा खानेपानीको गुणस्तर जांच कार्य उपभोक्ता समुहको कानुनी दर्ता, अनुगमन, प्राविधिक परीक्षण, प्रभाव मुल्यांकन अध्ययन, आयोजनाहरुको पूर्व विकास निरिक्षण, आर्सेनिक परीक्षण तथा सम्पन्न भएका आयोजनाहरुको दिगोपन अध्ययन गर्ने कार्यहरु पर्दछन् ।	१९९८२	
	क) अध्ययन भ्रमण	४०००	समिति सदस्य तथा समिति कार्यालयका कार्यकारी तथा पेशागत तहका कर्मचारीहरुबाट ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना कार्यान्वयन गर्ने अन्य राष्ट्रको अबलोकन भ्रमण गरिने ।	३७६	समिति कार्यालयका कर्मचारीहरु बदेशिक तालीममा सहभागी हुनु भएको ।
	ख) तालिम सामाग्रीहरुको उपयोग तथा विकास	१६५०	२०० वटा सहयोगी संस्थाहरुलाई आवश्यक पर्ने बिभिन्न तालिम सामग्रीहरु ति संस्थाहरुलाई उपलब्ध गराई खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टेवा पुर्‍याइने ।	४५	बिभिन्न तालिम सामग्रीहरु उपलब्ध गराइएको ।
	ग) आन्तरिक लेखा परिक्षण	११०	समितिको आ.व. ०५९/६० को आन्तरिक लेखा परीक्षण कार्य सम्पन्न गरिने ।	१०९	समितिको आ.व. ०५९/६० को आन्तरिक लेखा परीक्षण कार्य सम्पन्न भएको ।

	घ) प्रभाव मुल्यांकन अध्ययन	३८२०	समितिद्वारा बिभिन्न समुहमा कार्यान्वयन गरिएको सामुदायिक तयारी (विकास चरण) तथा आयोजना निर्माण (कार्यान्वयन चरण) कार्य सम्पन्न भएका ३८२ समुदायहरुमा आयोजनाबाट परेको प्रभावको बारेमा मुल्यांकन गरीने ।	१३६३	समितिद्वारा बिभिन्न समुहमा कार्यान्वयन गरिएको सामुदायिक तयारी विकास चरण तथा कार्यान्वयन चरण कार्य सम्पन्न भएका आयोजनाबाट परेको प्रभावको बारेमा अध्ययन गरीएको ।
	ङ) सहयोगी संस्थाहरुको लेखा परीक्षण	३९००.७	समितिद्वारा उपलब्ध गराइएको कोषबाट कार्यान्वयन चरण तथा विकास चरण सम्पन्न हुने ४८५ आयोजनाहरुको लेखा परीक्षण सम्पन्न हुने ।	१४८४	कार्यान्वयन चरण तथा विकास चरण सम्पन्न भएका आयोजनाहरु तथा सहयोगी संस्थाहरुको लेखा परीक्षण सम्पन्न भएको ।
	च) प्राविधिक परीक्षण	१५६०	समितिको सहयोगमा निर्माण कार्य सम्पन्न भएका खानेपानी आयोजना मध्ये प्रत्येक सहयोगी संस्थाको संलग्नतामा निर्माण भएका कम्तिमा १ वटा आयोजनाहरुको प्राविधिक/संचालन सम्बन्धि परीक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य अनूरुप १५६ वटा आयोजनाहरुको परीक्षण सम्पन्न हुने ।	१७६८	प्रथम तथा दोस्रो समूहमा सम्पन्न भएका खा.पा. आयोजनाहरुको प्रबिधिक परीक्षण कार्य सम्पन्न भएको ।
	छ) प्रचार तथा प्रसार	१२००	समितिको कार्यक्रम तथा समितिद्वारा सम्पन्न भएका बिभिन्न कार्यहरुको बारेमा सर्व साधारणमा जानकारी गराइने ।	२२६९	समितिको कार्यक्रम तथा समितिद्वारा सम्पन्न भएका बिभिन्न कार्यहरुको बारेमा सर्व साधारणमा बिभिन्न माध्यमद्वारा जानकारी गराइएको ।
	ज) आयोजनाहरुको पूर्व विकास निरिक्षण तथा विश्लेषण र समितिको कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टेवा पुऱ्याउने	९७६१.८	खानेपानी आयोजना छनौटको लागि संभाव्य ५७५ आयोजनाहरुको पूर्व सम्भाब्यता अध्ययन तथा आयोजना सम्बन्धि अन्य प्रारम्भिक अध्ययन गरीने ।	६३१	समितिको कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सेवा प्राप्त गरिएको ।
	झ) पानीको गुणँस्तर जाच	१५६८४	निर्माण कार्य सम्पन्न भएका र सम्पन्न हुंदै गरेका १३०७ आयोजनाहरुको पानीको गुणस्तर परीक्षण (आर्सेनिक समेत) कार्य सम्पन्न गरि सो सम्बन्धि प्रतिवेदन प्राप्त हुने	४२८	निर्माण कार्य सम्पन्न भएका र सम्पन्न हुंदै गरेका आयोजनाहरुको पानीको गुणस्तर परीक्षण (आर्सेनिक समेत) कार्य गरिएको ।

	ञ) सहयोगी संस्था छनौटको लागि स्थलगत भ्रमण	५००	समितिसंग आवद्ध हुन चाहने र समितिको मापदण्ड पूरा गर्ने सहयोगी संस्था छनौटको लागि ५० वटा बिभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुको स्थलगत अनूगमन मुल्यांकन गरि संस्था छनौट हुने ।		
	ट) विकास तथा कार्यान्वयन चरणका कार्यहरु सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन, डिजाइन इष्टिमेट जांच, निर्माण सामग्रीको गुणस्तर जांच आदि	२७६०७	विकास तथा कार्यान्वयन चरणका गरी करीब १८७ आयोजनाहरुको क्रमशः २/२ पटक अनुगमन तथा मुल्यांकन भ्रमण सम्पन्न गरिने तथा आयोजना निर्माणको लागि तयार गरिएको डिजाइन इष्टिमेट जांच तथा निर्माण सामग्रीहरुको गुणस्तर समेत परीक्षण गरीने ।	११५११	चौथो समूहमा कायान्वयन भैरहेका आयोजनाहरुको दोस्रो तथा तेस्रो पटकको अनुगमन मुल्यांकन भ्रमण भैरहेको तथा निर्माण सामग्रीहरुको गुणस्तर परीक्षण कार्य भएको ।
	७) खानेपानी उपभोक्ता समुहको कानुनी दर्ता अनुगमन	६३०	अनुमानित ७० वटा खानेपानी उपभोक्ता समुहलाई जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता गर्दा आउन सक्ने कानुनी बाधा निरुपणको लागि सहयोगी संस्था तथा समुदायमा स्थलगत अनुगमन गरिने र दर्ताको लागि सरलीकरण गरिने ।		
६	अन्य (प्रशासनिक खर्च)		२४८५२	२०४०६	
	जम्मा (क्र.सं १ – ५ सम्म कार्यक्रम खर्च		३७२८४८		११३७३४
	कुल जम्मा (क्र.सं. ६ समेत)		३९७७००		१३४१४०

मेलम्ची खानेपानी विकास समिति

(स्थिति प्रतिवदेन)

आयोजनाको नाम	:	मेलम्ची खानेपानी आयोजना
लाभान्वित जनसंख्या	:	काठमाण्डौ उपत्यकाका करिब १६ लाख जनसंख्या
आयोजनाको लागत तथा श्रोत	:	४६.४ करोड अमेरिकि डलर (HMG, ADB, JBIC, NORAD, SIDA, NDF, OPEC tyf JICA)
आयोजना सुरु मिति	:	आ.ब. २०५५/५६ (१९९८/९९)
आयोजना सम्पन्न हुने मिति	:	आ.ब. २०६४/६५ (२००८/९) - शंसोधित

आयोजनाको उद्देश्य :
आयोजनाको पहिलो चरणमा सि.पा. जिल्लाको मेलम्ची खोलाबाट दैनिक १७ करोड लिटर र दोश्रो तथा तेश्रो चरणमा क्रमश याङ्ग्री तथा लार्केखोला बाट थप दैनिक १७/१७ करोड लिटर पानी काठमाण्डौ उपत्यकामा ल्याइ उपत्यकाको खानेपानी समस्यालाई दीर्घकालिन रुपमा समाधान गर्ने ।

आयोजनाको हाल सम्मको भौतिक प्रगति विवरण :

(क) **मेलम्ची डाईभर्सन स्किम** :

१. परामर्शदाता NORPLAN बाट सुरुङ्ग निर्माणको दुबै प्याकेज (DT - 01, तथा DT - 02) को अन्तिम Bid Document तयार भएको । दुवै प्याकेजको लागि Pre qualification मूल्याङ्कन कार्य भैरहेको ।

२. सुरुङ्ग निर्माण कार्य सुपरिवेक्षण परामर्शदाताहरूको प्राबिधिक प्रस्ताब समितिबाट मूल्याङ्कन भैरहेको ।

३. मुल प्रवेश मार्ग निर्माण (मेलम्ची पुल बजार टिम्बु खण्ड) :
- स्थानीय ठेकेदारहरूबाट मुल प्रवेश मार्गमा पर्ने ९ वटा पुलहरू मध्ये ८ वटा सम्पन्न, ९ औं पुलको कार्य विगत २ वर्ष देखि रोकिएकोमा पुनः प्रारम्भ ।
- मेलम्ची - तालामाराङ्ग खण्डको २.५ कि.मी. बाटोमा ग्राभलिङ्ग तथा संरचनाहरूको ७०% कार्य सम्पन्न ।
- तालामाराङ्ग - ग्याल्थुम खण्डको कल्भर्ट, ढल तथा अन्य संरचनाहरूको ७५% निर्माण कार्य सम्पन्न ।
- ग्याल्थुम - चनौटे खण्डको करिब २ कि.मी. बाटोमा माटो खन्ने कार्य भईरहेको र ६०० मिटर चट्टान फोर्ने कार्य मध्ये ४५० मिटर सम्पन्न । समग्रमा ७५% कार्य सम्पन्न भएको । बाँकि १५० मिटरमा बिष्फोटक पदार्थ प्रयोग गर्न नसकिएको हुँदा Hydraulic Hammering प्रवधि अपनाई कडा चट्टान फोर्न Variation order जारी गर्ने तर्फ कार्यवाही भैरहेको । साथै चट्टान भन्दा माथिको भाग निर्माणको लागि Diversion निर्माण गरि डोजर र अन्य उपकरणहरू पुऱ्याई कार्य शुरु गरिएको । उक्त कार्यहरूको आयोजनाका प्राबिधिक तथा NEPECON बाट संयुक्त रुपमा सुपरिवेक्षण भैरहेको ।

४. ठेकेदार Hanil Koneco बाट एडिट प्रवेश मार्ग अन्तर्गत Engineer's Camp निर्माण भईरहेको तथा केही समयको ब्यावधान पश्चात सिन्धु, ग्याल्थुम तथा सुन्दरीजल एडिट प्रवेश मार्गको निर्माण कार्य शुरु भएको । तर ठेकेदारले वातावरणिय प्राबधानहरू पूरा गर्न नसकेको कारण, निजको दाबिहरू (Claims) भुक्तानी नभएको जस्ता कारणहरू देखाई काम बन्द गरेकोमा सहमति कायम गरी पुनः कार्य प्रारम्भ गरेको ।

५. अन्तर्राष्ट्रिय ठेक्का अन्तर्गत मुल प्रवेश मार्ग स्तर सुधार कार्यको ठेक्का संख्या (MDS/UAR/01) जोरपाटी-सुन्दरीजल तथा (MDS/UAR/02) लामिडाडा-मेलम्ची पुलवजार खण्डको टेण्डर मुल्यांकन प्रतिवेदन NORPLAN बाट प्राप्त भएकोमा MDS/UAR/01 को पुनरावलोकन कार्य सम्पन्न भएको । MDS/UAR/02 को सम्बन्धमा Design परिवर्तन भएको कारण पुनः बोलपत्र माग गर्ने तर्फ कार्यवाही भैरहेको ।

६. अन्तर्राष्ट्रिय ठेक्का अन्तर्गत बिद्युत प्रशारण लाईन (33 KV/PTL) निर्माणको आर्थिक प्रस्ताब खोलि मूल्याङ्कन कार्य भइरहेको ।

७. सामाजिक उत्थान (SUP) तथा वातावरणिय कार्यक्रम :

- ◆ सामाजिक उत्थान सम्बन्धि परामर्शदाता नियुक्ति भई कार्य संचालन भईरहेको र बातावरणिय व्यवस्थापन परामर्शदाताको लागि Short list भएका परामर्शदाताहरूबाट प्राविधिक प्रस्ताबहरू प्राप्त भएको ।

- ◆ प्रभावित १४ गा.वि.स. हरूका १४ स्वास्थ चौकिहरुमा नपुग औषधीहरू थप गर्ने, ८९ बिद्यालयहरुमा शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्री बितरण गर्ने कार्य लगायत उक्त क्षेत्रमा यस सम्बन्धि अन्य विभिन्न क्रियाकलापहरू संचालन भएको ।

(ख) <u>पानी प्रशोधन केन्द्र</u> :
पानी प्रशोधन केन्द्रको डिजाइन कार्य परामर्शदाता NJS Consult बाट सम्पन्न भएको ।

(ग) <u>थोक बितरण प्रणाली</u> :

- थोक वितरण प्रणालीको डिजाईन कार्य परामर्शदाता Lahmeyer तथा Mott Macdonald बाट सम्पन्न भएको सो को वैकल्पिक डिजाइनको लागि JBIC को सहयोगमा अध्ययन कार्य भैरहेको ।

- भूमिगत जल अनुगमन अन्तर्गत उपत्यकाका ५० बटा ट्यूवेलहरूमा भूमिगत जलको स्थिति अनुगमन भईरहेको ।

(घ) <u>परियोजना व्यवस्थापन</u> :
यस अन्तर्गत जनसम्पर्क परामर्शदातृ सेवाको लागि प्राप्त प्राबिधिक तथा आर्थिक प्रस्ताबहरू मध्य प्राबिधिक प्रस्ताबहरूको मूल्याङ्कनमा ADB बाट सहमति प्राप्त भएकोले आर्थिक प्रस्ताब खोल्ने तर्फ कार्यबाही भईरहेको । खोल्ने कार्य सम्पन्न गरी मूल्याङ्कन कार्य भईरहेको ।

(ङ) <u>काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन सहयोग समिति</u> :
कार्यान्वयन समिति गठन भएको र ए.डि.बी.को प्राबिधिक सहयोग अन्तर्गत परामर्श दातृ संस्थाबाट पूर्व तयारी कार्य भई रहेको । उपत्यकाको खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन गर्न

गठन हुने निकायहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउन एसियाली बिकास बैङ्कबाट १५ मिलियन अमेरिकी डलरको ऋण स्विकृत भएको ।

(च) <u>जग्गा प्राप्ति तथा क्षतिपूर्ति</u> :

- मुल प्रवेश मार्गमा पर्ने ५२६ कित्तामध्ये ४५२ को भुक्तानी भएको ।
- एडिट प्रवेश मार्गमा पर्ने ८१२ कित्तामध्ये ७३६ कित्ताको भुक्तानी भएको ।
- थोक बितरण प्रणाली अन्तर्गत पानीपोखरी तथा गोकर्ण सुन्दरीजल पाईपलाइनको लागि आवश्यक जग्गाहरू मध्ये पानी पोखरी निर्माण स्थलमा पर्ने ३२९ कित्ता मध्ये २२८ कित्ताको भुक्तानी भएको ।
- उपरोक्त जग्गाहरूमा परेका संरचना तथा रुख, बिरुवाहरूको क्षतिपूर्ति बितरण कार्य भइरहेको ।

<u>आयोजना निर्माणका क्रममा आइपरेका समस्याहरु</u> :

- विस्फोटक पदार्थ प्रयोग गर्ने वातावरण नरहेको कारण मुल प्रवेशमार्गको चनौटे खण्डमा Hydraulic Hammering प्रबिधिबाट कडा चट्टान फुटाउनु पर्ने स्थिति श्रृजना भएको । वैकल्पिक प्रबिधिबाट कार्य गर्दा करिब रु. ४५ लाख थप आर्थिक व्ययभार पर्न जाने हुँदा सो सम्बन्धी Variation Order जारी गर्नु पर्ने अवस्था साथै शान्तिसुरक्षाको कारण मूल प्रवेशमार्ग निर्माणकार्यमा रोकावट आएको ।
- स्थानिय जनतामा बृद्धि भएको उच्च आकांक्षाको कारण जग्गाको मुआब्जा, घर, बाली इत्यादिको क्षतिपूर्ति बितरणमा असन्तोष जनाइ विगतमा पुऱ्याइएका बिभिन्न प्रकारका अवरोधहरूबाट पटक पटक काममा पर्न गएको बाधा ।
- पर्याप्त प्रोत्साहन सुविधा/भत्ताको अभावमा आयोजनाका कर्मचारी तथा अन्य निकायबाट काजमा ल्याउनु पर्ने व्यक्तिहरूबाट अपेक्षित कार्यसम्पादनमा भैरहेको बाधा ।
- गुठीको स्वामित्वको जग्गाहरूको हकमा मोहियानी हक कायम हुन नसकेको र मोहिहरूले मुआव्जा कम भयो भनि मुआब्जा वितरण हुन नसकि मूल प्रवेश मार्गको निर्माणमा भएको अवरोध ।
- सुरुङ्ग प्रवेश मार्ग निर्माण गर्ने ठेकेदार (Hanil Koneco) बाट बिभिन्न समस्याहरू देखाई निर्माण कार्य स्थगन गरेको कारण आयोजनाको कार्ययोजना (Schedule) मा पर्न गएको असर ।
- शान्ती सुरक्षाको कारण मुलप्रवेश मार्ग स्थगन भएको।

<u>समस्या समाधानका लागि भएका प्रयासहरु</u> :

- श्री ५ को सरकारको निर्णय अनुसार मेलम्ची उपत्यकामा शाही नेपाली सेनालाई शान्ती सुरक्षाको जिम्मा दिइएको ।
- तत्कालको लागि मूल प्रवेशमार्गको अत्यावश्यक (Critical) खण्डहरूमा विष्फोटक पदार्थको विकल्प अपनाई कार्य प्रगतिमा तिव्रता ल्याउनको लागि थप आर्थिक भार पर्ने भएतापनि Variation Order जारी गर्ने तर्फ कार्यबाही भईरहेको ।। साथै उक्त कडा चट्टान भएको क्षेत्र भन्दा

माथि मार्ग निर्माण गर्न वैकल्पिक मार्ग (Diversion Road) निर्माण गरि आवश्यक उपकरणहरू पुऱ्याई निर्माण कार्य अघि बढाईएको ।

- आयोजनामा स्थानीय जनसमूदायहरूको गुनासा र समस्याहरूबारे स्थलगत सुनुवाई र त्यसको समाधानको लागि बिभिन्न कमिटिहरू गठन गरि क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने कार्य धमाधम भैरहेको । छिटै मुआब्जा बितरण सम्बन्धि निर्णयको लागि पेश गरिने ।
- गुठीको स्वामित्वको जग्गाको हकमा भूमिसुधार मन्त्रालयबाट जोताहा प्रमाण सम्बन्धि निर्णयको लागि सम्बन्धित व्यक्तिहरूको निवेदनको आधारमा कार्यवाही अघि बढाइएको । यस सम्बन्धी यथाशिघ्र निर्णय हुनु पर्ने ।
- मेलम्ची खानेपानी आयोजना "उच्च स्तरिय समन्वय समिति"को बैठकबाट आयोजनालाई सहयोग पुऱ्याउनुपर्ने सबै निकायहरूबाट प्राथमिकताका साथ सहयोगको लागि अनुरोध गर्ने निर्णय भए अनुसार सम्बन्धित सबै पक्षलाई अनुरोध गरिएको । उक्त बैठकबाट आयोजनामा परि आएका अन्य समस्याहरूका समाधानका लागि समेत बिभिन्न निर्णयहरू भएको र सो को कार्यान्वयन गर्ने क्रममा रहेको ।
- सुरुङ्ग प्रवेश मार्ग निर्माण गर्ने ठेकेदार Hanil Construction Company, Korea संग सहमति भए पश्चात निजले पुनः कार्य संचालन गरेको ।
- कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराईने प्रोत्साहनहरू/सुविधाको प्रस्ताव छिटै निर्णयको लागि पेश गरिने ।

नेपाल आवास विकास वित्त कम्पनी लिमिटेड

आ. व. ०६०।०६१ को वार्षिक बजेट

(रु.. हजार मा)

१.	कूल लगानी लक्ष्य	रु. १५,००,००,०००. -
२.	कूल असूली लक्ष्य	रु. ९,१४,१७,९०७. -
३.	कूल निक्षेप लक्ष्य	रु. २१,००,००,०००.-

आ. व. 060.061 को फागुनसम्मको खर्च एव लक्ष्य / प्रगति

(रु.. हजार मा)

सि. न.	विवरण	लक्ष्य	प्रगति
१	ऋण लगानी	१५,००,००	६,६८,६८
२	ऋण असूली	८,१४१,८	१०,२३,९५
३	निक्षेप संकलन	२१,००,००	१३,५२,००
४	आम्दानी	६,८७,४८	३,४०,२६
५	खर्च	४,६१,७१	२,७३,५९

आ. व. ०५९।०६० को वार्षिक बजेट

१.	कूल लगानी लक्ष्य	रु..१५,००,००,०००. -
२.	कूल असूली लक्ष्य	रु. ८,६८,३७,४२२. -
३.	कूल लगानी लक्ष्य	रु. १०,००,००,०००. -

आ. व. ०५९।०६० को वास्तविक खर्च एवं लक्ष्य र प्रगति

(रु.. हजार मा)

l;= g+=	ljj/)f	nIo	k|ult
१.	ऋण लगानी	१५,००,००	१२,३१,००
२.	ऋण असूली	८,७८,३७	१०,६८,९१
३.	निक्षेप संकलन	१०,००,००	५,५०,००
४.	आम्दानी	७,०३,३७	५,९८,००
५.	खर्च	४,६१,३६	४,६३,७९
६.	कर अघिको नाफा	२,१७,८१	१,३४,३८
७.	कर व्यवस्था	६५,३४	३९,४४
८.	कर पछीको नाफा	१,५२,४६	९४,९३
९.	लाभांश प्रस्तावित		७१,८७

शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

आ.व. ०६०।०६१ को फागुन मसान्तसम्मको लक्ष्य तथा प्रगति

(रकम रु. हजारमा)

सि.नं.	ब.शि.नं.	कार्यक्रमको नाम	भौतिक		वार्षिक बजेट	प्रथम र दोश्रो चौमासिक	
			लक्ष्य (%)	प्रगति	(%)	बजेट	खर्च
१	४८-४-९५५	शहरी क्षेत्र विकास तथा बजार केन्द्र अध्ययन कार्यक्रम	६०	८६.२६	६०००	३७६५	१३००
२	४८-४-९५६	साना शहर बजार विकासबाट ग्रामीण विकास	६०	९४.०९	६०००	३५७९	३०५९
३	४८-४-९५८	एकिकृत कार्यमुलक योजना	६०	८५.७५	६०००	३९४०	२५००
४	४८-४-९६४	विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास आयोजना	६०	९१.५७	८०००	६३१०	४८१०
५	४८-४-९६९	शहरी विकास आयोजना	६०	९२.४९	२६५००	२००५४	१४२८०
६	४८-४-९७०	विष्णुमती लिंकरोड आयोजना	६०	९७.८६	१००००	७५४३	५४३०
७	४८-४-९७३	शहरी तथा वातावरण सुधार आयोजना	६०	६१.७४	७३०००	२१३७५	७३३७
८	४८-४-९८२	भवन संहिता, स.भ.नि. तथा अभिलेख आयोजना	६०	८०.५३	१५०००	९६६०	३२८६
		कुल जम्मा				७६२२६	४२००२

आ.व. ०५९।०६० को वार्षिक लक्ष्य तथा प्रगति

(रकम रु. हजारमा)

सि.नं.	ब.शि.नं.	कार्यक्रमको नाम	भौतिक		वार्षिक बजेट	वार्षिक	
			लक्ष्य (%)	प्रगति	(%)	निकासा	खर्च
१	४८-४-९५५	शहरी क्षेत्र विकास तथा बजार केन्द्र अध्ययन आयोजना	१००	१००.००	४५८९	३६२७	३६२७
२	४८-४-९५८	एकिकृत कार्यमुलक योजना	१००	९२.२८	८०००	१७७०	१७७०
३	४८-४-९६०	चारखाल व.व्या.तथा कार्यालय भ.नि.आयोजना	१००	१००.००	१८०२	१०७६	१०७६
४	४८-४-९६४	विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास आयोजना	१००	९१.३८	५५३७	४५५८	४५५८

५	४८-४-९६९	शहरी विकास आयोजना	१००	९५.४५	३८५३९	३२५३२	३२५३२
६	४८-४-९७०	विष्णुमती लिंकरोड आयोजना	१००	९९.९९	९८२७	५२५२	५२५२
७	४८-४-९८२	भवन संहिता, स.भ.नि. तथा अभिलेख आयोजना	१००	९०.४७	६८७४	३०४९	३०४९
		कूल जम्मा				**५१८६४**	**५१८६४**
नोट : वैदेशिक ऋण IDA को सबै रकम निकासा नभएको हुंदा निकासा प्राप्त भएको कामको मात्र कार्यक्रम समावेश गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिएको ।							

सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति
सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण प्रोजेक्ट

आ.व.२०५९।६० को भौतिक र वित्तिय प्रगति

बजेट (हजारमा)	खर्च (हजारमा)	लक्ष्य	प्रगती
२६१३८	२५८०५	भुमिसुधार तथा व्यवस्था, अर्थ, संचार मन्त्रालय, सुरक्षण मुद्रण भवन, सिंहदरवार परिषर परखाल निर्माण र सिंहदरवार पश्चिम पुरानो लङ्ग सुधारको साथै आवश्यक भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थाको काम गर्ने ।	अर्थ मन्त्रालय भवन निर्माण सम्पन्न भएको, भुमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय भवनको सिभिल निर्माणको काम ८५ प्र.श. पुरा भएको, सुरक्षण मुद्रण भवन निर्माण सिभिल निर्माणको काम (मुद्रण विभागको कार्यक्रम अन्तरगत) सम्पन्न भएको, संचार मन्त्रालय भवन(संचार मन्त्रालयको कार्यक्रमबाट) चालु रहेको छ । सिंहदरवार परिषर परखाल निर्माण, सिंहदरवार पश्चिम (पुरानो) लङ्ग मजबुत पार्ने र सिंहदरवार हाता भित्र भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थाको काम चालु रहेको छ ।

चालु आ.व.०६०।६१ को भौतिक र वित्तिय प्रगति

बजेट (हजारमा)	फल्गुण मसान्त सम्मको खर्च (हजारमा)	बार्षिक लक्ष्य	फल्गुण मसान्त सम्मको प्रगती
१४२००	११२५८	निमार्णधिन भुमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय भवनको सिभिल निर्माणको काम सम्पन्न गरी विजुली टेलिफोन र स्यानिटरी जडानको काम सुरु गर्ने, संचार मन्त्रालय भवनको सिभिल निर्माण चालु राख्ने, सिहदरवार पश्चिमलङ्ग (पुरानो लङ्ग) मजबुत पार्ने काम चालु राख्ने र भौतिक पुर्वाधार तर्फ सिहदरवार परिषर पर्खाल निर्माणको काम चालु राख्ने, सिंहदरवार क्षेत्रको ल्याण्डस्केपिङ्ग, विरुवा रोप्ने, सरसफाईको र अग्नी निरोधक यन्त्र सुधारको काम चालु राख्ने ।	निमार्णाधिन भुमीसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय भवनको सिभिल निर्माण काम सम्पन्न भएको, संचार मन्त्रालय भवन निर्माण सिभिल काम, पशिचमलङ्ग (पुरानो लङ्ग) सुधार, परिषर पर्खाल निर्माण लगायत भौतिक पूर्वाधारको काम चालु रहेको छ । प्रगति ८३.३८५ प्र.श.।

वीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र, विकास समिति

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. ०५९।६०
बजेट शिर्षक नं. ४८–३–१८४

(रकम रु.हजारमा)

क्र.सं.	विवरण	इकाई	वर्षिक लक्ष्य			प्रगती		कैफियत
			पीरमाण	बजेट	भार	परिमाण	भार	
१.	परामर्श तथा अन्य सेवा ८बगैंचें तथा सर सफाईको मासिक ज्याल भुक्तानी ८करारमा नियुक्त भएकालाई पारिश्रमिक	प्रतिशत	१०० प्र.	१४००	५७.१४ प्र.	१०० प्र.	५७.१४ प्र.	
२.	फर्निचर	प्रतिशत	१०० प्र.	१५०	६.१२ प्र.	–	–	अर्थ मंत्रालयबाट निकासा प्राप्त नभएको)
३.	मेशिनरी औजार खरिद	प्रतिशत	१०० प्र.	९००	३६.७४ प्र.	१०० प्र.	३६.७४ प्र.	
	जम्मा			२४५०	१०० प्र.		९३.८८प्र.	

४.	प्रशासनिक खर्च			१५९९२				
	कुल जम्मा			१८४४२				

प्रगति प्रतिवेदन (प्रथम आठ महिना)

आ.व. ०६०।६१
बजेट शिर्षक नं. ४८–३–१८४

(रकम रु.हजारमा)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	वर्षिक लक्ष्य			प्रथम (आठ महिनाको)लक्ष्य		प्रथम (आठ महिना) को प्रगति		कैफियत
			पीरमाण	बजेट	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	
१.	प्रशासनिक खर्च			१२,०००।–	१००	६६ प्र.	६६ प्र.	६६ प्र.	६६ प्र.	
जम्मा				१२,०००।–	१००	६६ प्र.	६६ प्र.	६६ प्र.	६६ प्र.	यस केन्द्र अन्तर्गत कुनै पनि विकास आयोजना संचालन नभएको ।

सडक विभाग

<u>विकास आयोजनाको खर्च तथा प्रगति शारांस</u>

cf=j= 2060.061			अवधिः- दोश्रो चौमासिक तथा अष्टमासिक प्रगति विवरण									
						बार्षिक भौतिक लक्ष्य			अष्टमासिक भौतिक प्रगति			
सि. नं.	व.उ.शि.नं.	आयोजनाको नाम		जम्मा खर्च	अष्टमासिक भारित प्रगति प्र.श.	मा.	ख.	का.	मा.	ख.	का.	कैफियत
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१	४८-४-२००	मेची राजमार्ग (फिदिम□ ताप्लेजू□ खण्ड)	२७५००	१०८५७	८७		२					यातायात संचालन ८६.७०कि.मे. (Wall मर्मत)
१	४८-४-२०१	सगरमाथा राजमार्ग(गाइघाट ष्ट दिक्तेल खण्ड)	७०००	०		३	१					

२	४८-४-२०२	बिश्वेश्वर कोइराला मार्ग(बनेपा – सिन्धुली खण्ड)	४०००००	२२२२७७	९५		२	१२			९.५	
३	४८-४-२०३	राप्ती राजमार्ग (सल्यान – मूसिकोट खण्ड)	४५०००	२४४०९	५२			३				
४	४८-४-२०४	कर्णाली राजमार्ग (सूर्खेत – जूम्ला खण्ड)	४६००००	३०८२१	३८		५१			१६		Cutting
५	४८-४-२०५	महाकाली राजमार्ग (वैतडी – दार्चूला खण्ड)	१५५०००	८००००	८९	१५			८			
७	४८-४-२०६	कान्ति राजपथ (चापागांउ टिका भैरव समेत)	५०००	०								
८	४८-४-२०७	त्रिभुवन राजपथ	९०००	०								
९	४८-४-२४९	केन्द्रीय स्तरका बिभिन्न क्रमानूगत सडक आयोजनाहरु	२६७५००	४९४६६	७	५०	३०	२				
१०	४८-४-२५०	इलाम – माइपोखरी – सन्दकपूर	४०००	०	१०	१						
११	४८-४-२५१	फिक्कल – श्रीअन्तूडाडा	२०००	०	९१	१						
१२	४८-४-२५२	वसन्तपूर – तेह्रथूम – आठराइ (पूल समेत)	१३५००	६११	५		५					ठेकेदारले टेण्डर बहिस्कार गरेकोले प्रगति हुन नसेको
१३	४८-४-२५४	बसन्तपूर – चैनपूर – खादवारी	४०००	११७८	८५							मर्मत
१४	४८-४-२५५	नारदमूनी – थूलू□ (हिलेथ्लेगूवाघाट) भोजपूर	१००५००	५६११	९०	५०	२६					Cutting
१५	४८-४-२५८	कद्दारी □ ओखल९ुंगा (पूल समेत)	५६०००	९३०४	५१				३			शाही नेपाली सेना
१६	४८-४-२६१	पूष्पलाल मार्ग (खिम्ती – मन्थली)	८५००	१७२८	२४		१					ड्राईवाल
१७	४८-४-२६२	चक्रपथ – टोखा – भोर – छहरे– गूर्जे भंज्या□ – छहरे – तलाखू तथा छहरे पूल समेत	१२०००	३०८	४		५					सुरक्षाको कारणलेकामगर्न कठिनाई ।

१८	४८-४-२६३	गल्छी – देवीघाट (पूल समेत)	२००००	५८१९	६०		४					सुरक्षाको कारणलेकामगर्न कठिनाई ।
१९	४८-४-२७०	बाग्लू□ – बेनी – जोमसोम	३५०००	९०९९	५२	११			५			शाही नेपाली सेना
२०	४८-४-२७२	छिन्चू – जाजरकोट	१६६०००									
		धारापानी ५देग९ जाजरकोट		१४६९३३	९		२४					
२१	४८-४-२७३	सूर्खेत – रानीमत्ता – दैलेख	१६०००	०			२					
२२	४८-४-२७५	जयपृथ्वी बहादूर सिंह मार्ग (खोड्पे – वभा□)	२५०००	३१९३	४४	४						dfcf]]jfbL ;d:of .
२३	४८-४-२७७	साफेवगर – मार्तडी	५१७००	२७८८	१२	४						शान्ति सुरक्षाको कारण तथा समय समयमा बन्द एवं नाकाबन्दीको कारणले निर्माण कार्य सुचारु राख्न नसकेकोले प्रगति कम भएको ।
२४	४८-४-२७८	साफेवगर म□लसेन	१३०००	१११	२४							शान्ति सुरक्षाको कारण तथा समय समयमा बन्द एवं नाकाबन्दीको कारणले निर्माण कार्य सुचारु राख्न नसकेकोले प्रगति कम भएको ।
२५	४८-४-२८०	दशरथचन्द्र मार्ग (सतबाझ – बैतडी – झूलाघाट)	१००००	०	०		१					टेण्डर सम्वन्धी काम
२६	४८-४-२८२	गगटे – लब्धू – समून्द्रटार – गल्फूभन्ज्या□ सडक (दोर्खू पूल समेत)	१००००	१२६१	२२	२						सुरक्षाको कारणलेकाम गर्न कठिनाई ।
२७	४८-४-२९९	हूलाकी सडकहरु	२५०००	२०२	०		५					
२८	४८-४-३०२	दमक चिसापानी सडक	७२००	०		२						
२९	४८-४-३१५	चतरा – गाइघाट – कटारी	४०००	०			१					
३०	४८-४-३५८	तल्लो डू□ेश्वरथ्सात खम्वा दूल्लू पिपलकोट दैलेख	७५००	०		२						Cutting

३१	४८-४-३६१	होल्लेरी चूनावा□	७०००	४६९७	५२	२			१			शाही नेपाली सेना
३२	४८-४-३६३	कालाकाटे थगढवा सिक्टा	५०००	८३३	२९		१					निर्माण व्यवसायी संघले ठेक्का वहिस्कार गरेकोले हालैमात्र ठेक्का पट्टा वन्दोवस्त भै निर्माण कार्य सुरु
३३	४८-४-३६४	देवस्थल कनैडाडा चौरजहारी ध डोल्पा	२२०००	३१७७	५५	६			२			शाही नेपाली सेना
३४	४८-४-३६८	गूमी ध पाटीहाल्ना चौर ध सूर्खेत	४०००	०		१						
३५	४८-४-३७५	त्रिशूली ध स्यापूवेशी ध रसूवागढी	२२०००	२००	१००							सुरक्षाको कारणलेकाम गर्न कठिनाई ।
३६	४८-४-३७६	टनकपूर लि□ रोड	१३००००	०								
३७	४८-४-३७९	कर्णाली राजमार्ग ध थमान्मा, कालीकोट	३००००	२०१०७	५२	७			४			शाही नेपाली सेना
३८	४८-४-३८६	मूसिकोट ध वूर्तिवा□	३००००	७३५०	५६	३			३			शाही नेपाली सेना
३९	४८-४-४५१	गोर्खा मनकामना	२०००	३९५५	५२				१			शाही नेपाली सेना
४०	४८-४-४५२	द्रव्यशाह मार्ग(अवूवा सात दोबाधो लूईदेल भच्चेक सिरानडांडा)	२०००	२०२३	५२				०			शाही नेपाली सेना
४१	४८-४-५००	काठमाण्डौं उपत्यका शहरी सडक	७४०००	७३००	६		२०	१०				
४२	४८-४-५०२	अन्य शहरी सडक	३००००	२०५२	०		२					
४३	४८-४-५५५	विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सूधार	२९००००	०								
४४	४८-४-५५७	रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेन्ट प्रोजेक्ट	९५७०००	०	०		३३	१६९		२५	९	
४५	४८-४-५७४	मिर्चैया कधारी सडक	२०००	०								

४६	४८-४-५७९	वेशी शहर चामे	२००००	५७४७	५४	५			२			
४७	४८-४-५८२	चकचके लिवा□ (पूलहरु तथा आय सडक)	१२०००	०	०		६					ठेक्का वन्दोवस्त
४८	४८-४-५८४	चौथो सडक सूधार योजना (राड नेटवर्क डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट)	३५००००	२७३६०	१							DFID संग अनुदान सम्फौता भैनसकेको ।
४९	४८-४-९६५	सडक बोर्ड	२२००००	०								
५०	४८-४-७५०	पूल निर्माण कार्यक्रम	४६५५००	४९७७८	७							
५१	४८-४-७६०	पूल पूलेसा संरक्षण	२६०००	८००	१२							
५२	४८-४-८००	सडक तथा पूलहरुको बिष्तृत सम्भव्यता अध्ययन	५०००	०								
५३	४८-४-८२०	मूआव्जा	१२३०००	०	७१							
५४	४८-४-८५४	मेशीन मर्मत तथा सम्भार	१७५००	२१४४	१०७							
५५	४८-४-८५५	यान्त्रिक उपकरण खरिद	१४५०००	०								
५६	४८-४-८५७	सडक यातायात सूरक्षा , अतिक्रमण नियन्त्रण तथा सिमा सूरक्षा	३५००	०	१००							
५७	४८-४-८७२	योजना, कार्यक्रम, अनूगमन, मुल्या□न,भुथ्बाताबरण अध्ययन तथा अन्य कार्यकमहरु	४०००	३३०	१००							
		जम्मा	४९६५४००	७४३८२९	३३							

आ.व. ०५९।६० को वजेट खर्चको विवरण

सिनं.	व.उ.शि.नं.	आयोजनाको नाम	jflif{s				s}lkmot ++
			jh]^	lgsf;f	vr{	efl/t k|ult – k|=z=_	
1	2	3	4	5	6	7	8

		राजमार्ग					
१	९८-४-२०८	मेची राजमार्ग (फिदिम□ ताप्लेजू□ खण्ड)	१२७४७	१२४६८	१२७४७	१००	
२	९८-४-२०९	सगरमाथा राजमार्ग(गाइघाट द दिक्तेल खण्ड)	१२०८७	५१०९	५१०९	९८	
३	९८-४-२०२	बिश्वेश्वर कोइराला मार्ग(बनेपा द सिन्धुली खण्ड)	१४२७२९	१८३२९	१६८६०८	१००	
४	९८-४-२०३	राप्ती राजमार्ग (सल्यान द मूसिकोट खण्ड)	१२७५०	१२७५०	१२७५०	५५	शाही नेपाली सेना
५	९८-४-२०४	कर्णाली राजमार्ग (सूर्खेत द जूम्ला खण्डमा पर्ने पुलहरु)	१३७८२	६४३४	६४०६	०	ठेक्का वन्दोवस्त भैरहेको । गत आ.व.को मात्र भुक्तानी भएको ।
६	९८-४-२०५	महाकाली राजमार्ग (वैतडी द दार्चूला खण्डको पस्ती सम्म)	१०९७२	१४०११	१४०११	८३	
७	९८-४-२०६	कान्ति राजपथ	७७५०	४८१८	४८१८	९१	
८	९८-४-२०७	त्रिभुवन राजपथ	५०००		०	१००	बजेट निकासा नभएको । तर NCCN बाट ठेक्का अनुसारको कार्य सम्पन्न गरेको ।
९	९८-४-२४९	केन्द्रीय स्तरका बिभिन्न क्रमानूगत सडक आयोजनाहरु	२१३७००	१०९२२२	१५८७४१	७५	
१०	९८-४-२५०	इलाम द माइपोखरी द सन्दकपूर	४०५०	५५०	५५०	३६	
११	९८-४-२५१	फक्कल द श्रीअन्तूडाडा	२०००	८९६	८९६	४०	
१२	९८-४-२५२	वसन्तपूर द तेह्रथूम	१२२५०	५२५०	५२५०	४३	
१३	९८-४-२५४	बसन्तपूर द चैनपूर द खादवारी	१५७२८	१४७४०	१४७४०	८९	
१४	९८-४-२५५	नारदमूनी द थूलू□ (हिलेथ्लेगूवाघाट)	१३४८७९	४२५५०	१५३८०	७२	
१५	९८-४-२५८	कटारी द ओखलढू□ा	३१७५०	१७७५०	१७७५०	५६	शाही नेपाली सेना
१६	९८-४-२६१	पूष्पलाल मार्ग (खिम्ती द मन्थली)	८५००	८४४३	८४४३	९७	
१७	९८-४-२६२	छहरे द टोखा सडक	७५००	७५००	७५००	६८	
१८	९८-४-२६३	गल्छी द देवीघाट (पूल समेत)	१३५००	१३५००	१३५००	१००	हिउंदमा मात्र यायात चालु
१९	९८-४-२६९	लूम्बिनी उद्यान सडक म.रा.मा सम्म	६०००	३०००	३०००	३०	आंशिक रुपमा निकासा भएको र गत आ.को भुक्तानी दिएको ।
२०	९८-४-२७०	बाग्लू□ द बेनी द वेनी जोमसोम	१६५००	१४८५६	१४८५६	५९	शाही नेपाली सेना
२१	९८-४-२७२	छिन्चू द जाजरकोट (छिन्च धारापानी खण्ड)	७५०९	६४१८	६४१८	७९	
२२	९८-४-२७३	;'v{]t Y /fgLdQf Y b}n]v	१६०००		०	८०	

२३	४८-४-२७५	जयपृथ्बी बहादूर सिंह मार्ग (खोड्पे ‑ वभ्फा□)	२००५६	३३४०	२०२७	४८	ाषायामको पहिरे हटाई हाल २+००० कि.मी सम्म यातायात ाचालन भएको
२४	४८-४-२७९	साफेवगर ‑ मार्तडी (१५ कि मि)	११७०८	८१५८	८१५८	७०	वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृतीमा ढिलाई भएको।
२५	४८-४-२७८	साफेवगर म□लसेन (२३ कि मि)	७१२५	३४७५	३६७	११	ADB/PSM को निकासा ढिलो भएको कारण ेक्का व्यवस्था गरी निर्माणको कार्य मोविलाईजेन मात्र हुन सकिन तर निर्माण कार्य गर्न वर्षातले अवरोध हुने भई ठेक्का व्यवस्था नै नगरिएको । शान्ति सुरक्षाको कारण समेतले गर्दा काममा बाधा परि प्रगति कम भएको ।
२६	४८-४-२८०	दशरथचन्द्र मार्ग (सतबाफ्ष ‑ बैतडी ‑ भ्फूलाघाट)	५५५०	३७१९	१८१९	५९	
२७	४८-४-२८३	ागटे ‑ लब्धू ‑ समून्द्रटार ‑ ाल्फूभन्ज्या□	९०००	६१३९	६१३९	७३	
२८	४८-४-२९९	हूलाकी सडक	३२०००	११८९८	११८९८	६९	
२९	४८-४-३०३	मक चिसापानी सडक	७२५०	४१९५	४१९५	४३	
३०	४८-४-३१५	चतरा ‑ गाइघाट ‑ कटारी	१००००	१७५०	१७५०	१८	
३१	४८-४-३५८	तल्लो डू□श्वरथ्सात खम्वा दूल्लू पिपलकोट	७२५०	७५०	७५०	४२	कार्यक्रम समयमा स्वीकृत नभएको ।
३२	४८-४-३६१	होल्लेरी चूनावा□	६८२५	६८२५	६८२५	६२	शाही नेपाली सेना
३३	४८-४-३६३	ालाकाटी थगढवा सिक्टा	६०००	३२८४	३२८४	४०	
३४	४८-४-३६४	सल्लेबजार ‑ देवस्थल कनैडाडा चौरजहारी	७०००	७०००	७०००	५५	शाही नेपाली सेना
३५	४८-४-३६८	गूमी ‑ पाटीहाल्ना चौर	५०००		०	४८	कार्यक्रम समयमा स्वीकृत नभएको ।
३६	४८-४-३७५	त्रिशूली ‑ स्यापूवेशी ‑ रसूवागढी	१२१२५	२१२५	२१२२	१००	चालु
३७	४८-४-३७६	टनकपूर लि□ राड	६५५००	१५५००	१५५००	३	
३८	४८-४-३७९	कर्णाली राजमार्ग (पान्तडी)थ्मान्मा कालीकोट	१४२५०	१४२५०	१४२५०	५१	शाही नेपाली सेना
३९	४८-४-३८६	मूसिकोट ‑ वूर्तिवा□	११४७५	११४७५	११४७५	५७	शाही नेपाली सेना
४०	४८-४-५००	शहरी सडक	७४०००	५७२४९	५७२४९	५४	
४१	४८-४-५०३	अन्य शहरी सडक	२८५००	१२५७५	१२५०१	७९	
४२	४८-४-४५९	ाोर्खा मनकामना	४२५०	४२६०	४२६०	६५	शाही नेपाली सेना
४३	४८-४-४५३	व्यशाह मार्ग (अवूवा लूईटेल ा्ररानडाडा)	५२५०	५२५०	५२५०	६२	शाही नेपाली सेना

४४	८-४-५५५	विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सूधार	२९७६००	१७९०८१	१७३२३८	९१	
४५	८-४-५५९	रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेन्ट प्रोजेक्ट	०४३०५८	६१४२२	४२६९६४	५५	
४६	८-४-५७१	मिर्चैया□कद्दारी सद्क	३३५०	२०६८	२०६८	५४	यातायात संचालन २७ कि.मी.
४७	८-४-५७५	अरनिको राजमार्ग मर्मत सूधार	५८०७	६३५२७	१५३१	९८	
४८	८-४-५७८	कालूपाण्डे मार्ग (मलेख थ्धादि□)	१४५५०		०	०	यस आ.व. मा निकासा नभएको ।
४९	८-४-५७९	वेशी शहर चामे	१७७५०	१७७५०	१७७५०	५४	शाही नेपाली सेना
५०	८-४-५८९	गोरुसि□ सन्धिखर्क	२५००	५५७२	५५७२	१००	
५१	८-४-५८२	चकचके लिवा□ सडक	१०२५०	९४१७	९२९७	८६	
५२	४८-४-५८४	चौथो सडक सूधार योजना (राड नेटवर्क डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट)	३५००००	९३१३५	९३१३५	१००	
५३	८-४-७१९	निकोशी पूल	९२५०	७४०९	७४०९	८१	
५४	८-४-७२२	राप्ती पूल दां□	३३५००	३३५००	३३५००	१००	चालु
५५	८-४-७५८	ल निर्माण कार्यक्रम	२४७३०४	१४६२३१	१४५७२८	८१	
५६	८-४-७६८	पूल पूलेसा संरक्षण	२७०००	१३२४१	१३२४१	१८	
५७	४८-४-८००	सडक र पूलहरुको सम्भव्यता अध्ययन तथा बिष्तृत सर्भेक्षण	६७५०	४५००	४५००	१००	
५८	८-४-८२८	मूआव्जा	१५०००	१९५८	१९५८	१००	
५९	८-४-८३८	काठमाण्डौ उपत्यका जक्शन सूधार	१०८५००	८३६८	८३६८	१००	
६०	४८-४-८५४	मेशीन मर्मत सम्भार	१५९००	७०८१	७००९	८९	
६१	८-४-८५५	यान्त्रिक उपकरण खरिद	२०२५०	७९५६	७४४९	३७	
६२	८-४-८५८	सडक अतिक्रमण नियन्त्रण तथा सिमा सूरक्षा	२७५०		०		
६३	८-४-८७२	ोजना तर्जूमा, कार्यक्रम, अनूगमन, ल्या□न,भुथ्बाताबरण अध्ययन तथा न्य कार्यक्रमहरु	८०००	१६९०	१६८९	१००	
		कूल जम्मा	६९६८५८	०६५७१	०२८६९	६८	

महिला, बालबालिका तथा सामाज कल्याण मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएका छन् :-

आ.व. २०६०।०६१ को दोश्रो चौमासिक सम्मको भौतिक प्रगति

वजेट उपसिर्षक नं. ५६–४–४०१
कार्यक्रमको नाम: वाल कल्याण कार्यक्रम

क.सं.	क्रियाकलाप (Activity) विवरण	वजेट रु. हजारमा	लक्षित परिमाण	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	वालवालिकाको लागि आपत्कालिन उद्धार राहत प्रदान गर्ने(आपत विपतमा परेका र तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने अवस्था जस्तै सिक्रीले वाँधिएका, घरेलु हिंसावाट पिडित आदि) वालवालिकालाई उद्धार गर्ने ।	१२०	६ जना	–	कार्यक्रम संशोधनको लागि पेश गरिएको
२	वालवालिकाको क्षेत्रमा सरकारी निकाय, अन्तराष्ट्रिय/ राष्ट्रिय गै.स.सं.ले हाल सम्म गरेको कार्यहरुको कार्यक्रम, योजना तथा वस्तुस्थिति अध्ययन गर्ने ।	१५०	–	–	कार्यक्रम संशोधनको लागि पेश गरिएको
३	अन्तर्राष्ट्रिय वाल अधिकार दिवस (Nov.20) मनाउने ।	७५	१ पटक	१००	
४	वाल कल्याण गृह वुटवलको जग्गा संरक्षण गर्न तारवार लगाउने ।	३१	१ पटक	१००	
५	वाल अधिकार महासन्धीको प्रतिवेदन अद्यावधिक गर्ने सम्वन्धमा कार्य गर्ने ।	२५	–	–	तथ्यांक संकलन आरम्भ गरिएको
६	स्थापित वाल गृहहरुको निरिक्षण, तथा सुपरिवेक्षण गरी वाल गृहहरुलाई व्यवस्थित गर्ने ।	१२	२ वाल गृह	१००	युसेप नेपालको र स्याङ्गजा स्थित सहारा वालगृहको निरिक्षण गरिएको
७	वाल सुधार गृह संचालन गर्न युसेप–नेपाललाई अनुदान दिने । (जेलका वन्दी माथि आश्रित तथा कैद सजाय तोकिएका वालवालिकाहरुलाई पुनःस्थापना तथा परामर्श कार्यक्रम संचालन गर्ने)	५३०	–	१००	अनुदान उपलव्ध गराइएको ।
८	नेपाल वाल संगठनलाई वाल दिवस मनाउन अनुदान दिने ।	१७५	–	१००	

क.सं.	क्रियाकलाप (Activity) विवरण	वजेट रु. हजारमा	लक्षित परिमाण	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
९	वालवालिकाको निमित्त गै.स.स.हरुको महासंघ नेपाललाई कार्यक्रमको आधारमा अनुदान दिने । (वाल अधिकार पैरवी, तथ्यांक संकलन, प्रकाशन, समन्वय, तालीम, सूचना प्रकाशन, वाल कानून संशोधन आदि)	१००	१ संस्था	५० प्रतिशत	वाँकीको निकास माग नआएको ।
१०	सहारा समूह स्याङ्जालाई कार्यक्रम संचालन अनुदान दिने । (वाल गृह तथा वाल अधिकार सचेतना कार्यक्रम संचालन)	१००	–	१००	निकासा माग भई नआएको
११	हरित शान्ति र सुशासन प्रतिष्ठान, कालिकास्थानलाई कार्यक्रम संचालन अनुदान (वाल अधिकारवाट वञ्चित वालवालिकाहरुको लागि विभिन्न कार्यक्रम संचालन)	२४०	–	५०	
१२	जिल्ला वाल कल्याण समितिको कार्यकम र सचिवालय संचालन ।	६००	–	१००	के.वा.क.स.मा अख्तियारी दिईएको
१३	केन्द्रिय वाल कल्याण समितिको कार्यकम र सचिवालय संचालन ।	२९२	–	१००	,, ,,
१४	द्वन्दपिडित वालवालिकाहरु (CIC) को लागि कार्य गर्ने ।	२५	–	१००	,, ,,
१५	श्री ५ को सरकारको तर्फवाट वालवालिकाको लागि १० वर्षे राष्ट्रिय कार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	२५	–	१००	,, ,,

आ.व. २०६०।०६१ को दोश्रो चौमासिक सम्मको भौतिक प्रगति

वजेट उपसिर्षक नं. ५६–४–२०१

कार्यक्रमको नाम: महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम

क्र. सं.	क्रियाकलाप (Activity) विवरण	वजेट रु. हजारमा	लक्षित परिमाण	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	विभिन्न मन्त्रालयका जेण्डर फोकल प्वाइन्टहरुका बीच समन्वय गर्न लैङ्गिक समानता सम्बन्धी समन्वयात्मक गोष्ठि गर्ने ।	५५	१ पटक	१००	UNFPA को सहयोगमा संचालन गरिएको
२	घरेलु हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धमा जनजागरण गोष्ठी गर्ने ।	१५०	३ जिल्ला	१००	
३	चेलीबेटी बेचबिखन विरुद्ध गठीत जिल्ला कार्य समितिलाई अनुदान दिने ।	४४०	२० जिल्ला	१००	
४	अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस मनाउने ।	१७५	१ पटक	१००	
५	Women Studies का गरीब र पिछडिएका छात्राहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने ।	१००	१० जना	१००	
६	मानव संशाधन विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम ।	५०	३ जना	१००	IELTS, TOEFL र कम्प्युटर तालिम दिइएको
७	लोक सेवा आयोगको परीक्षामा सम्मिलित हुने महिला उम्मेदवारको लागि विशेष तयारी कक्षा संचालन गर्ने ।	३२३	२ तयारी कक्षा	१००	
८	एकल महिला समूह काठमाण्डौ (सीपमूलक तालीम - साइकल मर्मत, मोटर ड्राइभिङ्ग, मैथिली आर्ट, मैनवत्ती, अगरवत्ती, अचार बनाउने इत्यादि) २५-३० जनाको लागि १-१४ हप्ता	७०	एक पटक	१००	कार्यक्रम संचालनको लागि उक्त संस्थासँग सम्झौता गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको
९	**अनुगमन तथा मूल्याङ्कन**				
१०	विभिन्न मन्त्रालयहरुबाट गत आ.ब.मा संचालित महिला बालबालिकासँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन	७०	१ पटक	१००	
११	सशक्तिकरण जर्नल प्रकाशन	५०	१ पटक	१००	
१२	अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थावाट संचालन भएका कार्यक्रमहरुको अनुगमन प्रणाली अवलोकन/अध्ययन र सो को प्रतिवेदन तयारी	५०	२ संस्था	१००	
१३	मन्त्रालयवाट संचालित महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण कार्यक्रमको अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारी	५०	१ पटक	१००	

आ.व. २०६०।०६१ को दोश्रो चौमासिक सम्मको भौतिक प्रगति

वजेट उपसिर्षक नं. ५६–४–३०१
कार्यक्रमको नामः समाज कल्याण कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिक उपचार कार्यक्रम समेत)

क. सं.	क्रियाकलाप (Activity) विवरण	वजेट रु. हजारमा	लक्षित परिमाण	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	अपाङ्गहरुको लागि रोजगारीमूलक तालीम व्यवस्थापन ६५ जना (१-४ महिनासम्म)	६३०	अनुदान निकासा	१००	
२	जिल्लामा (CBR) संचालन संस्थागत अनुदान आवश्यक्ता पहिचान, तथांक (शिक्षा, उपचार नेतृत्व विकास तथा तालीम)	३००	अनुदान निकासा	१००	
३	अपाङ्ग दिवस (३ डिसेम्बर) मनाउने	५०	१ पटक	१००	
४	अपाङ्ग सेवा राष्ट्रिय समन्वय समितिको सचिवालय सञ्चालन व्यवस्थापन (क) बैठक सञ्चालन	५०	३ वैठक	१००	
	(ख) अपाङ्ग/जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी कार्य गर्ने संस्थाहरुसंगको समन्वय वैठक/गोष्ठी संचालन (ग) राष्ट्रिय अपाङ्ग कोष स्थापनाको लागि निर्देशिका तयार गर्ने व्यवस्थापन खर्च ।	१५ २०	१ वैठक १ पटक	१०० १०० –	
५	जेष्ठ नागरिक उपचार सेवा क) ज्येष्ठ नागरिक उपचार सेवा व्यवस्थापन खर्च ख) प्रचार प्रसार	८०० ३३	२८ जिल्ला २ पटक	१०० १००	
६	तनहूँ सेवा केन्द्रलाई अनुदान (बृद्ध दिवा सेवा केन्द्र स्थापना/संचालन)	७५	२ पटक	१००	
७	सगरमाथा सेवा केन्द्र, सप्तरी (राजविराजमा बृद्ध दिवा सेवा केन्द्र संचालन)	२००	२ पटक	५०	निकासा हुन वाँकी

आ.ब. ०६०/०६१ फाल्गूनसम्मको वित्तिय प्रगति

सि.नं.	ब.शि.नं.	कार्यक्रम/ कार्यालय /संस्थाहरुको नाम तथा बिबरण	भौतिक प्रगति प्रतिशत	बार्षिक बजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
	बिकास						
१	५६।४।२००	महिला बिकास कार्यक्रम (केन्द्रीय स्तर)	९८.७०	७,३२१,०००	४,३६०,०००	४,३६०,०००	
२	५६।४।२०१	महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम	७१.३८	२,४५८,०००	१,१२२,७६५	७०४,३५२	
३	५६।४।२०२	महिला सीप बिकास कार्यक्रम	४३.८७	२,००६,०००	१,६५८,२४६	१,६५८,२४६	
४	५६।४।२०३	महिला स्वाबलम्बन तथा राष्ट्रिय क्षमता सूढृडीकरण स्निप कार्यक्रम राष्ट्रिय क्षमता सूढृडीकरण	९०.४५	७,७३८,०००	६,६४३,०००	६,६००,०००	
५	५६।४।२०५	महिला जागृति तथा आय आर्जन कार्यक्रम (के.स्तर	८७.२२	५०,०००,०००	४९,२००,०००	(	
६	५६।४।३०१	समाज कल्याण कार्यक्रमं (जेष्ट नागरिक उपचार)	१००.	३,८८३,०००	२,३१४,९५८	८,७२१,८९८	
७	५६।४।३०२	राष्ट्रिय अपागं महा संघ,नेपाल अपागं संघ	९९.७०	२,८७७,०००	९५९,०००	९५९,०००	
८	५६।४।४०१	बाल कल्याण कार्यक्रमं	८३.८४	३,९२८,०००	२,०४०,०००	१,२९३,०००	
९	५६।५।२००	महिला बिकास कार्यक्रम (जिल्ला स्तर)	८०.२४	१६४२२०००	(	(	सबै जिल्ला बाट नआइपूगेको

आ.ब. २०५९/६० को भौतिक प्रगति

बजेट शिर्षक नं. :- **५६-४-४०१**
आयोजनाको नाम :- **बाल कल्याण कार्यक्रम**
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय**

क. सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.	जिल्ला बाल कल्याण समितिलाई कार्यक्रमका आधारमा अनुदान दिने	११५२	१००	
२.	केन्द्रीय बाल कल्याण समितिको सचिवालय संचालन	४४०	१००	
३.	बाल सुधार गृह संचालन गर्न यूसेप नेपाललाई अनुदान दिने	८००	१००	
४.	बाल संगठनलाई कार्यक्रम अनुदान	१७५	१००	
५.	मानव संसाधन विकास	४३	८०	
६.	GMC सम्बन्धी समन्वयात्मक कार्य गर्ने	१०	१००	
७.	बालबालिकाको निमित्त गै.स.स. हरुको महासंघ नेपाललाई कार्यक्रमका आधारमा अनुदान दिने	१५०	१००	
८.	बाल सुधार गृह ठिमीको वांकी निर्माण कार्य गर्ने (बाटो निर्माण)	११३	१००	
९.	बाल कल्याण गृह विराटनगरको भवन निर्माण कार्य गर्ने	४००	-	रा.यो.आ.बाट कार्यक्रम कटौति भएको ।
१०.	बाल कल्याण गृह बुटवलको भवन निर्माण कार्य गर्ने	४००	-	रा.यो.आ.बाट कार्यक्रम कटौति भएको ।
११.	बाल कल्याण गृह वीरगञ्जको किचेन ब्लक निर्माण गर्ने	१७५	१००	
१२.	अन्तर्राष्ट्रिय बाल अधिकार दिवस (२० नोभेम्बर) मनाउने	५०	१००	
१३.	सहारा समूह, स्याङ्जालाई कार्यक्रम संचालन तथा पूर्वाधार निर्माण अनुदान	९२०	१००	

बजेट शिर्षक नं. :- **५६-४-३०१**
आयोजनाको नाम :- **समाजकल्याण कार्यक्रम**
(जेष्ठ नागरिक उपचार कार्यक्रम समेत)
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय**

क.सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.	अपाङ्ग सेवा राष्ट्रिय समन्वय समितिको सचिवालय सञ्चालन व्यवस्थापन			
	(क) बैठक सञ्चालन	१००	१००	
	(ख) अवलोकन तथा अनुगमन भ्रमण	५०	१००	

क.सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
२.	अपाङ्गहरुको लागि रोजगारीमूलक तालीम व्यवस्थापन १०० जना	९००	८५	८५ जना मात्र सहभागी भएको ।
३.	५ जिल्ला (धनकुटा, काभ्रे, कपिलवस्तु, सुर्खेत र कैलाली) मा संचालित समुदायमा आधारित पुनर्स्थापन (ऋदच) कार्यक्रम अनुदान र व्यवस्थापन	६००	८०	एक जिल्लामा काम पूरा नभएको ।
४.	अपाङ्गहरुका लागि सहायक सामाग्री (Assistive Devices) उत्पादन संस्थागत सुदृढीकरण अनुदान	६००	१००	
५.	अपाङ्ग दिवस (३ डिसेम्बर) मनाउने	१५०	१००	
६.	समाजकल्याण विकास कार्यक्रम अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयरी तथा छपाई	४९	-	आ.ब.०६०।६१ मा गर्ने तय भएको ।
७.	जेष्ठ नागरिक कल्याण कोष स्थापना, सञ्चालन	२००	१००	
८.	जेष्ठ नागरिक उपचार सेवा व्यवस्थापन खर्च तथा कार्यक्रम मूल्याङ्कन	१७००	१००	
९.	तनहूँ सेवा केन्द्रलाई अनुदान	३००	१००	
१०.	अपाङ्ग/जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी कार्य गर्ने INGOs/NGOs समन्वय बैठक संचालन	१००	१००	

बजेट शीर्षक नं. :- **५६-४-२०१**
आयोजनाको नाम :- **महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम**
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय**

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.क	**CEDAW र बेजिङ्ग कार्ययोजनाको कार्यान्वयन**			
क.१	विभिन्न मन्त्रालयका जेण्डर फोकल प्वाइन्टहरुका बीच समन्वय गर्न लैङ्गिक समानता सम्बन्धी अभिमुखिकरण गोष्ठि गर्ने ।	६०	१००	
क.२	घरेलु हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धमा जनचेतना जगाउन गोष्ठी गर्ने ।	२४०	१००	
क.३	लोक सेवा आयोगको परीक्षामा सम्मिलित हुने महिला उम्मेदवारको लागि २ वटा विशेष तयारी कक्षा संचालन गर्ने । ५०/५० जना	४०	५०	MGEP को सहयोगमा एक तयारी कक्षा सम्पन्न भएको।
१.ख	**चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।**			
ख.१.१	चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रणको लागि थप Episode निर्माण गर्ने । आधा आधा घण्टा	२७१	१००	
ख.१.२	तयार भएको Episode टेलिभिजनबाट प्रसारण गर्ने ।	९९	१००	
ख.२	चेलीबेटी बेचबिखन गर्ने जिल्ला कार्य समितिलाई अनुदान दिने	४४०	१००	

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
	।			
ख.३.१ ख.३.२	चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रणको लागि तयार गरिएको जिङ्गल रेडियोबाट प्रसारण गराउने । चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रणको लागि जिङ्गल निर्माण गर्ने	१५० ४०	१०० १००	
ख.४	चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रणको लागि तयार भएको राष्ट्रिय कार्ययोजनालाई अंग्रेजी र नेपालीमा छपाई गर्ने ।	५०	१००	
ख.५	चेलीबेटी तथा बालबालिका बेचबिखन सम्बन्धमा भएका कानून, नीति तथा कार्ययोजना समेतका विषयमा जानकारी गराउन जनचेतना जगाउन गोष्ठि गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	५०	१००	
ख.६	वेश्यावृत्तिको लागि महिला तथा बालबालिका बेचबिखन विरुद्धको सार्क क्षेत्रीय महासन्धि नेपालीमा अनुवाद गरी छपाई कार्य गरी मन्त्रालय एवं गै.स.स.हरुका प्रतिनिधिहरुलाई वितरण गर्ने ।	५०	१००	
ख.७	वेश्यावृत्तिको लागि महिला तथा बालबालिका बेचबिखन विरुद्धको सार्क क्षेत्रीय महासन्धि तथा बाल कल्याण अभिवृद्धि सम्बन्धी क्षेत्रीय महासन्धि कार्यान्वयन सम्बन्धमा नेपालको दायित्व विषयक कार्यशाला गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	५०	१००	
१.ग	**अन्तरसम्बन्ध विकास, संस्थागत सुदृढिकरण, समन्वय र अर्न्तकृया**			
ग.१	महिला विरुद्ध भेदभावपूर्ण कानुनहरु संशोधनका लागि मस्यौदा विधेयक परिमार्जन गर्ने ।	५०	१००	
ग.२	म.वि. कार्यक्रम सम्बन्धी Line Ministries र NGOs संग समन्वय लयाउन अर्न्तकृया गर्ने	१००	१००	
ग.३	विभिन्न क्षेत्रका संचारकर्मिहरु बीच लैङ्गिक समानता सम्बन्धी अर्न्तकृया गर्ने ।	८६	१००	
ग.४	जिल्लास्तरमा संचारकर्मिहरु बीच लैङ्गिक समानता सम्बन्धमा एक जिल्लामा अर्न्तकृया गर्ने ।	४०	१००	
ग.५	सूचना तथा संचार केन्द्र सुदृढिकरण	५०	१००	
१.घ	**विविध**			
घ.१	अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस मनाउने ।	१५०	१००	
घ.२	Women Studies का छात्राहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने ।	१००	१००	
घ.३	सार्वजनिक विधाका पहिलो महिला व्यक्तित्वलाई सम्मान गर्ने ।	१००	-	सूचना गर्दा निवेदन नपरेको ।
घ.४	चेलीबेटी बेचबिखन नियन्त्रण एवं घरेलु हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी चेतनामूलक सन्देश पत्रपत्रिका मार्फत प्रचार प्रसार गर्ने ।	५०	१००	
घ.५	मानव संशाधन	५०	१००	
२.	**अनुगमन तथा मूल्याङ्कन**			
२.१	मन्त्रालय र अर्न्तगतका निकायहरुबाट संचालित कार्यक्रमहरुको परिसूचक निर्धारण र विकास ।	८०	१००	
२.२	मन्त्रालय र अर्न्तगतका अधिकृतहरुका लागि अ.मू. परिसूचक	३०	१००	

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
	सम्बन्धी कार्यशाला			
२.३	सशक्तिकरण जर्नल प्रकाशन गर्ने ।	१००	१००	
२.४	जिल्ला(नमूना छनौट गरी) भ्रमण गर्ने ।	२०	१००	
२.५	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी विभिन्न मन्त्रालयका सम्बन्धित अधिकृतहरुको गोष्ठि	१३०	१००	
२.६	विभिन्न कार्यक्रमहरुको अनुगमन सम्बन्धी प्रतिवेदन प्रकाशन	५०	१००	
२.७	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सुदृढिकरण तथा नेटवर्किङ्ग (कम्प्यूटर खरिद)	१२०	१००	

बजेट शिर्षक नं. :- **५६-४-२००**
आयोजनाको नाम :- **महिला विकास कार्यक्रम केन्द्रस्तर**
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला विकास विभाग**

क. सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.	कार्यक्रमको समीक्षा गोष्ठी	५९०	१००	
२.	विभिन्न तहमा सहकारी लेखा तथा अभिलेख व्यवथापन सम्बन्धी तालीम	४६०	१००	
३.	संस्थागत विकास तालीम	३००	१००	
४.	मानव संसाधन विकास	९३	१००	
५.	बार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन	७५	१००	
६.	क्यालेण्डर प्रकाशन	२००	१००	
७.	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	१८८	१००	

बजेट शिर्षक नं. :- **५६-४-२०३**
आयोजनाको नाम :- **महिला स्वाबलम्बन तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम**
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला विकास विभाग**

क. सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.	प्रजनन स्वास्थ्य तथा महिला कानूनी अधिकार तालीम	९१५	१००	

बजेट शिर्षक नं. :- **५६-४-२०५**
आयोजनाको नाम :- **महिला जागृति तथा आय आर्जन कार्यक्रम** (केन्द्रस्तर)
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय :- **महिला विकास विभाग**

क. सं.	आयोजनाको प्रमुख कार्यहरु	वार्षिक बजेट	कार्य प्रगति (%)	कैफियत
१.	सूचना प्रवाह	४०	५०	

आ.व. ०५९/०६० को वित्तिय प्रगति
बजेट उप शिर्षक नं. :- विकास

बजेट रकम नं.	बजेट रकम	जम्मा बजेट	निकासा	खर्च
१	५६-४-२००	८५८३७११.००	६९२८९००.६३	६९२८९००.१३
२	५६-४-२०१	२८८६०००.००	२६८१९७४.००	२६८१९७४.००
३	५६-४-२०२	३४३२०००.००	३४३२०००.००	३४३२०००.००
४	५६-४-२०३	१७०१०००.००	१२९९९२८.५९	१२९९९२८.५९
५	५६-४-२०५	५०००००००.००	४६९४२०२५.२१	४६९४२०२५.२१
६	५६-४-३०१	४७४९०००.००	४१४०८८५.५०	४१०९०९९.५०
७	५६-४-३०२	२६१००००.००	२६१००००.००	२६१००००.००
८	५६-४-४०१	४८२८०००.००	३९८८९६९.७४	३९८८९६९.७४
९	५६-५-२००	१११३६१०००.००	८५८६४९६७.५४	८५८६४९६७.५४
	जम्मा	**१९०१५०७११.००**	**१५७८८९६५१.२१**	**१५७८५७८६४.७१**

आ.व. ०५९/०६० को वित्तिय प्रगति
बजेट उप शिर्षक नं. :- साधारण तर्फको

बजेट रकम नं.	बजेट रकम	जम्मा बजेट	निकासा	खर्च
१	५६-३-११०	१७३७४०००.०००	१६९४३५९८.२३	१६९२५०१८.२३
२	५६-३-१२०	१४४०००००.००	११८९१७८१.००	११८९१७८१.००
३	५६-३-१३०	१६६५००००.००	१६४५००००.००	१६४५००००.००
४	५६-३-१४०	१००८१०००.००	९४४४९४४.५९	९४४४९४४.५९
५	५६-३-१५०	३१०५०००.००	३१०५०००.००	३१०५०००.००
	जम्मा	**६१६१००००.००**	**५७८३५३२३.८२**	**५७८१६७४३.८२**
	अर्थ बजेट			
१	९५-३-१२०		१०४३३३.७५	१०४३३३.७५
२	९५-३-१२०		६६६६६.००	६६६६६.००
३	९५-३-१२०		७६०३३८.००	७६०३३८.००
४	९५-३-१२०		१५६६०९८.९२	१५६६०९८.९२
५	९५-३-१२०		६७८५६५.३०	६७८५६५.३०
६	९५-३-१२०		६०५०९५.००	६२३६७५.००
	जम्मा		**३७८११४४.९७**	**३७९९७२४.९७**

रक्षा मन्त्रालय

क) श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार रक्षा नीति, शाही नेपाली सेनाको गठन, नियन्त्रण, तालिम, सुविधा तथा सेवा शर्त कार्यको लागि आवश्यक पर्ने, प्रशासकीय खर्च, पेशागत तालिम, अन्य तालिम, छात्रछात्राको तालिम, कार्य संचालन गर्न आवश्यक पर्ने न्यूनतम मात्रामा मेशिनरी औजार, गोलीगट्ठा, मेडिकल औजार, औषधी, ईक्वीपमेन्ट, सञ्चार साधन, लत्ताकपडा, सवारी साधन र अन्य सामग्रीहरु प्राप्ती, व्यारेक भवन, सामग्री मर्मत तथा व्यारेक भवन निर्माण सुधार गर्ने लक्ष्य राखी सोही अनुसार आ.व. २०६०।६१ मा कार्य सम्पादन भएका छन् ।

ख) शान्ति सुरक्षा कायम गर्न फौज परिचालनको लागि थप आवश्यक पर्ने हवाई साधन, संचार साधन, हतियार, सवारी साधन, सुरक्षा उपकरण लगायत सो कार्यको लागि थप दरवन्दीमा खर्च गर्ने समेत लक्ष्य राखी सोही अनुसार कार्य सम्पादन गर्दै आएको पनि छ ।

आ.ब. २०६०।६१ को फाल्गुन मसान्तसम्मको वित्तिय प्रगति रु. हजारमा

क्र.स.	ब.उ.शि.नं.	कार्यालयको नाम	वार्षिक वजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१	५८-३-११०	रक्षा मन्त्रालय	४८१२	३५६०	३०७२	
२	५८-३-१२०	राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सचिवालय	१६६०९	१२३३७	१०५३५	
३	५८-३-२१०	शाही नेपाली जंगी अड्डा	७१३४४४३	६८८५१८०	४७६२४७३	
४	५८-३-२२०	शा.ने.सै. विमान सेवा (भि.भि.आई.पी. फ्लाईट समेत)	३११०४५	२२६८२२	२१९०३२	
५	५८-३-२३०	वीरेन्द्र अस्पताल (पोष्ट एक्सीडेन्ट सेन्टर समेत)	११२०७९	८८८५८	८८८३५	
६	५८-३-२४०	शा.ने.सै. कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज	१२९९२	८२०७	७७२१	
७	५८-३-३१०	रक्षा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय	४८६७	३८३८	३४३८	
८	५८-३-३२०	राष्ट्रिय सेवा दल	९१३७	६२२८	५८४८	
			७६०५९८४	७२३५०३०	५१००९५४	

आ.व.०५९।६० को वित्तिय प्रगति

क. सं.	ब.उ.शि.नं.	कार्यालयको नाम	वार्षिक वजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
१.	५८।३।११०	रक्षा मन्त्रालय	५,४३,१४,०००।-	३,८८,६६,०१०।०१	३,८८,६६,०१०।०१	
२.	५८।३।१२०	रा.सु.प.को सचिवालय	१,२७,७५,०००।-	१,२२,७२,९३३।८१	१,२२,७२,९३३।८०	
३.	५८।३।२१०	शा.ने.जं.अ.	७,००,३०,०८,५३५।८६	६,८३,७६,९१,५८८।८६	६,८३,७६,९१,४५५।२१	
४.	५८।३।२२०	शा.ने.सै.विमानसेवा भी.भी.आई.पी.फलाइट	३१,९१,०५,०००।-	३१,५०,५७,२००।७५	३१,५०,५७,२००।७५	
५.	५८।३।२३०	वीरेन्द्र अस्पताल (पोष्ट एक्सीडेंट सेन्टर)	११,६३,२२,०००।-	११,६२,७९,६३७।०६	११,६२,७९,६३७।०६	
६.	५८।३।२४०	शा.ने.सै.कमाण्ड तथा स्टाफ कलेज	१,२७,८५,०००।-	१,२७,६०,०९४।२६	१,२७,६०,०९४।२६	
७.	५८।३।३१०	रक्षा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय	७,९६,१५,०००।-	७,९४,६५,०७७।१५	७,९४,६५,०७७।१५	
८.	५८।३।३२०	राष्ट्रिय सेवा दल	९२,३०,०००।-	७९,४७,०७०।४५	७९,४७,०७०।४५	
		जम्मा	८,३२,३६,८९,५३५।८६	७,४२,०३,३९,६१२।३५	७,४२,०३,३९,४७८।६९	

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

आ.ब. २०६०।६१ को द्वितीय चौमासिक प्रगति स्थिति

श्री ५ को सरकार ृकायं बिभाजर्न नियमावली २०५७ बमोजिम वन तथा भूथ्स)रक्षण मन्त्रालयले निम्न कार्यहरु सम्पादन गरि आएको छ ।

१) भौतिक प्रगति
:

निकाय	कायंक्रम संख्या	८०५ भन्दा माथी	५०५ देखि ८०५	५०५ भन्दा कम	कैफियत
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय (जैविक विविधता, तालिम कार्यक्रम)	१०	८		२	
वन विभाग	१५	९	४	२	
भू-संरक्षण विभाग	११	१०	१		
रा.नि. तथा ब.ज.सं. विभाग	१८	१५	१	२	वातावरण तथा वन उद्यम कार्यक्रम (श-फोक्सुण्डो र शाही वर्दिया रा.नि. को बजेट निकासा नभएकोले प्रगति हुन नसकेको ।
वनस्पति विभाग	४	३	१		
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभाग	१	१			
संस्थान र समिति	५	३	२		
जम्मा आयोजना	६४	४९	९	६	

२ आथिंक श्रोत परिचालनको स्थिति : ६९५ रहेको छ ।

ृरु(हजारर्मा

निकाय	बाषिंक बजेट	दोस्रो चौमासिक बजेट	चौमासिक खचं	प्रतिशत	कैफियत
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	६८२९६	२७४५५	१०७७२	४०%	
वन बिभाग	२४९७४२	९९३२०	५८४१५	५९%	
रा.नि. तथा व.ज.सं. बिभाग	९१३११	३३१७१	१९३५८	५०.१६%	रारा रा.नि. र खप्तड रा.नि.को खर्च प्राप्त नभएको तथा शे-फोक्सुण्डो रा.नि. र कोशी टप्पु ब.ज.आ.को विकास खर्च मात्र समावेश ।
भू तथा जलाधार संरक्षण बिभाग	१७९८०२	६९५३३	४४९९०	६५%	

वनस्पति बिभाग	२४६२७	७५६०	६३५६	८४%	
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण बिभाग	१९०१५	६७८४	६७८४	७३%	
जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कं.	५१४३२	१३१०७	१३१०९	१००%	
टि.सि.एन.	२२९४५९	८५११८	५४७१०	६४%	
वन पैदावार विकास समिति	५६१५७	१४५४९	१२६८७	८७.२०%	
जम्मा	९६९८४१	३५६५९४	२२०८२५	६९%	

३. <u>वन तथा भू–संरक्षण मन्त्रालय अन्तगंत एज्ञ कायंक्रमर आयोजनाहरुको आ(ब(२०६०।६१ को दोस्रो चौमासिक प्रगति स्थिति</u>

P1 कायंक्रम अन्तगंत १३ वटा आयोजनारकायंक्रमहरु छन् ।

(क) <u>८०% भन्दा माथि प्रगति हासिल गरेका कायंक्रम र आयोजनाहरु</u> <u>प्रगति %</u>

१(सिन्धु काभ्रे भूथ्स)रक्षण कायंक्रम ९८५
२(राष्ट्रिय निकुन्ज आयोजना ९६५
३(राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन विकास कायंकम ृर्क राष्ट्रिय वन कायंक्रम ९४५
४(जैविक विविधता कायंकम ृकेन्द्रं ९२५
(सबंमान्य गणेशमान सि)ह वन स)रक्षण पुरस्कार, अनुगमन तथा मूल्या)कन कायंक्रम, तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधताः केन्द्रीय सहयोग इकाइं र क्षेत्रीय सहयोग इकाईं)
५(जैविक विविधता कायंक्रम
(क) तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको जैविक विविधता कायंकम ृ६ जिर्ल्ला भू–संरक्षण तर्फ ९४५
(ख) तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रका लागि जैविक विविधता कायंकम(८ जिल्ला) वन तर्फ ८३५
६(सिन्धुर काभ्रे वन विकास आयोजना ९३५
७(दिगो भूथ्व्यवस्थापन कायंक्रम ८९५
८(दोलखार रामेछाप सामुदायिक वन विकास आयोजना ृओखलढु)गा समेर्त ८६५
९(पहाडी कवुलियती वन तथा चरण विकास आयोजना ८६५
१०(प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन सेक्टर कायंकम ८४५
११(वनस्पति विकास कायंक्रम ८०५

(ख) <u>५०५ देखि ७९(९५ सम्म प्रगति हासिल गरेका कायंक्रम र आयोजनाहरु</u>

१२(सामुदायिक वन विकास कायंक्रम ृजिल्लास्तर्र ७५५
१३(राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन विकास कायंकम ृर्ख कवुलियती वन कायंक्रम ६५५
१४(जिविकोपाजंनका लागि वन कायंकम ६२५

P1 कायंक्रमहरु

१(जैविक विविधता कायंक्रम
२(राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन विकास कायंक्रम
३(पहाडी कवुलियती वन तथा चरण विकास आयोजना
४(तराइं तथा शिवालिग क्षेत्रका लागि जैविक विविधता कायंक्रम
५(वनस्पति विकास कायंक्रम
६(दिगो भूव्यवस्थापन
७(राष्ट्रिय निकुन्ज आयोजना
८(सामुदायिक वन विकास कायंक्रम
९(जिविकोपाजंनका लागि वन कायंक्रम
१०(दोलखार रामेछाप सामुदायिक वन विकास आ(ृओखलढु)गा समेर्त
११(सिन्धुर काभ्रे वन विकास आयोजना
१२(सिन्धुर काभ्रे भूत्स)रक्षण आयोजना
१३(प्राक.तिक श्रोत व्यवस्थापन सेक्टर कायंक्रम

२०६०।६१ मा संचालित कायक्रमहरु	भौतिक प्रगति
१(सामुदायिक र कबुलियती वन जस्ता गाउ)घरका जनतासम्म पुग्ने सवै कायंक्रमहरुमा वृहत आथिंक विकासका आधारहरु बढाउने, सामाजिक सशक्तिकरण, लैंगि)क समानता, सामाजिक न्याय र समता एव) सुशासन कायम गरी गरिव, महिला र विपन्न वगंका जनताको जिविकोपाजंनका अवसरहरु बढाउन एकिक.त रुपमा कायंकम स)चालन गनें कामको शरुवात गरिने छ । सामुदायिक वन कायंकम अन्तगंत वन उपभोक्ता समुहहरुलाइं वनमा आधारित व्यवसाय र उध्योग संचालन गनं संस्थागत रुपमा ऋण उपलव्ध गराउने कानूनी व्यवस्था गरिने छ ।	वन विभाग – ● सामुदायिक र कबुलियती वन जस्ता स्थानिय जनताको जीविकोपार्जन संग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने कार्यहरुलाई समन्वय गरी गरिव, महिला तथा विपन्न वर्ग सम्म पुर्‍याउने हेतुले एकिकृत रुपमा कार्यक्रम सन्चालन गर्ने गरिएको छ । ● सामुदायिक वन कार्यक्रम अन्तरगत वन उपभोक्ताहरुलाई वनमा आधारित व्यवसाय र उद्योग सन्चालन गर्न संस्थागत रुपमा ऋण उपलब्ध गराउने कानुनी व्यवस्था गर्न सो को मस्यौदा तयार भएको र सरोकारवालाहरु बीच छलफल गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । ● गरिवी रेखा मुनिका जनताहरुको जीवनस्तर अभिबृध्दि गर्ने र वातावरणीय सुधार ल्याउने उरेश्यले हाल २६ जिल्लामा कबुलियती वन विकास कार्यक्रम सन्चालन भैरहेको छ । ● आधारभुत सेवा प्रवाह गर्ने अधिकार स्थानिय स्तरमा निक्षेपण गर्ने उद्देश्यले निम्न आय भएका गरिवी रेखा मुनिका जनताको जीवनस्तर उकास्न ज्ञद्धड वटा कबुलियती वन समुह गठन गरिएको । कबुलियती वन समुहका सदस्यहरुलाई जग्गा विकास, माहुरी पालन, नर्सरी व्यवस्थापन जस्ता तालीम सन्चालन गरिएको ।

२(सावंजनिक राजस्व बढाउन एवं राष्ट्रिय उत्पादन अभिव.द्धि गनं वन श्रोतहरुको	वन विभाग – ● राष्ट्रिय वनवाट उत्पादन अभिवृध्दि गर्ने उद्देश्यले

अधिकनम उपयोग गरिनेछ तथा राष्ट्रिय वनको वैज्ञानिक व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।	तराई तथा भित्रीमधेशका विभिन्न १९ जिल्लाहरुका लागि वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन हुँदै गरेको छ। गत आ. व. मा जस्तै यस आ.व.मा पनि तराई तथा भित्रीमधेश क्षेत्रबाट ढलापडा सुखडखडा काठदाउरा बिक्री वितरण गर्ने तर्फ कार्य भैरहेको छ । • वन विभागको दोस्रो चौमासिक अवधिसम्ममा वन पैदावार रोयल्टी वापत रु ११,६९०२७२९।२८ प्राप्त भएको । वन पैदावार विकास समिति – • आ(ब(२०६०।६१ को अष्टमासिक अवधिसम्म वन पैदावार विक्रीबाट कूल आम्दानी – समितिको रु(४,१५,१८,०००।– राजश्व रु(२,५८,१८,०००।– मु(अ(कर रु(३१,००,०००।–

३ हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा सामुदायिक वन कबुलियती वन तथा चरन विकास कायंक्रम, स)रक्षित मध्यवतिं क्षेत्रमा सहभागितात्मक वन व्यवस्थापन र पर्यापर्यटन अभअय. तयगचष्क जस्ता कायंक्रमहरुमा जोड दिइनेछ । भित्री मधेशमा स्थानीय जनसमूहलाइं सरिक गराउदै सहभागितात्मक वन व्यवस्थापनको परिक्षण गरिनेछ ।	वन विभाग– • हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा सामुदायिक वन, कबुलियती वन तथा चरन विकास कार्यक्रम मार्फत कार्यक्रम सन्चालन भै रहेको छ । भित्री मधेशमा स्थानिय जन समुहलाई सरिक गराउदै सहभागितात्मक वन व्यवस्थापन अनुरुप साझ्दारी वन व्यवस्थापन नमुना कार्यक्रम संचालनको लागि मार्गदर्शन तयार भै बारा, पर्सा र रोतहटमा कार्यक्रम सन्चालन हुन गै रहेको ।

५(झाडि बुट्यान भएका वन क्षेत्रलाइं दिगो वन विकासको द.ष्टिकोणले उपयुक्त वन पैदावार उत्पादन तथा पयंटनको निमित्त लामो अवधिको कबुलियती वन दिने व्यवस्था गनुंका साथै जडिवूटि, हरिण,बादर, बंदेल, सुगा, जस्ता वन्यजन्तु एवं पशुपंक्षी पालन कायंमा आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरी निजी क्षेत्रको सहभागितलाइं प्रोत्साहन गरिनेछ ।	वन विभाग • झाडी बुट्यान भएका वन क्षेत्रहरुलाई दिगो वन विकासको दृष्टिकोणले उपयुक्त वन पैदावार उत्पादन तथा पर्यटनको निमित्त लामो अवधिको कवुलियती वन दिने व्यवस्था गर्नुका साथै जडिवुटी, हरिण, बंदेल, वा□दर, सुगा जस्ता वन्यजन्तु एवं पशुपंक्षी पालन कार्यमा आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरी निजी क्षेत्रको सहभागीतालाई प्रोत्साहन गरिने नीति भए अनुरुप यस विभागबाट विभिन्न ईच्छुक संघ संस्थालाई प्रतिस्पर्धाको आधारमा कवुलियती वन उपलव्ध गराउने निर्णय गरेको छ । श्री ५ को सरकारले पुर्वाञ्चलका झापा, ईलाम, र ताप्लेजुको ५७५ हे., मध्यमाञ्चलको काठमाण्डौको ७० हे. र पश्चिमाञ्चलको नवलपरासीको ३०६.५ हे. वन क्षेत्रहरु निजी क्षेत्रलाई उपलव्ध गराउन आवश्यक कारवाही भैरहेको छ । पुर्वाञ्चल र पश्चिमाञ्चलमा क्षेत्र छनौट गरी प्रस्ताव आव्हान भैसकेको र परेका प्रस्तावहरुको मूल्याकंन गर्ने कार्य भैरहेको छ भने मध्यमाञ्चलको ७० हे. वन क्षेत्र कवुलियती वनको रुपमा प्रदान गर्न क्षेत्र छनौट कार्य भई प्रस्ताव आव्हान भैरहेको छ। हालसम्म ३००.२९ हे. वन

	क्षेत्र कवुलियती वनको रुपमा विभिन्न संघ संस्थालाई उपलब्ध गराउने निर्णय भै कार्यान्वयन भएको छ भने १०२.६ हे. वन क्षेत्र कवुलियती वनको रुपमा उपलब्ध गराउन श्री ५ को सरकारबाट निर्णय भएको र सो क्षेत्रको प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन (IEE) स्वीकृत हुन वाकी रहेको छ ।

६(वनस्पति अनुसन्धान तथा विकासमा जोड दिइनेछ । अति महत्वपुणं तर लोप हुदै जान लागेका जडिबूटिहरुको उपयुक्त प्रविधि सम्वन्धी अनुसन्धान र तथ्यांक संकलन गरी त्यस्ता प्रजातीहरुको स)रक्षण र दीगो व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ । हिमाली एवं पहाडी क्षेत्रहरुमा रोजगारी अभिब.द्धि , निकासी प्रबद्धंन, एवं आय आजंनको प्रमुख श्रोतको रुपमा जडिबुटी उत्पादन, प्रशोधन एवं वजार व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइं सम्बन्धित निकायहरु र निजी क्षेत्र समेतका सहभागितामा राष्ट्रिय कायंक्रमको रुपमा अघि बढाइनेछ ।	<u>वनस्पति बिभागथ</u> ● आ.ब. २०६०।६१ को वाषिंक विकास कायंक्रममा उल्लेखित वनस्पति अनुसन्धान तथा विकासमा जोड दिइने छ । अति महत्वपूणं तर लोप हुदै जाने लागेका जडीवुटीहरुको उपयुक्त प्रविधि सम्बन्धी, अनुसन्धान तथा तथ्या)क स)कलन गरी त्यस्ता प्रजातीहरुको स)रक्षण र दिगो व्यवस्थापन जोड दिइने छ भन्ने उल्लेख भए अनुसार यस बिभागबरा आ(ब(२०६०।६१ मा उपरोक्त उद्देश्य परिपूतिं गनं वनस्पति विकास कायंक्रम माफंत वनस्पतिहरुको स)रक्षण, सम्बधंन, जैविक प्रविधि विकासका लागि बिभिन्न क्षेत्रहरुबाट तिनीहरुको अध्ययन तथा तथ्या)क स)कलन गरी त्यस्ता प्रजातिहरुको स)रक्षणको लागि हाल वायोटेक्नोलोजी प्रबिधिबाट उन्नत र गुणस्तरीय जडीवुटीका बिरुवाहरु उत्पादन गरी क.षक समुदायलाइं खेती बिस्तार गनें उद्देश्य अनुरुप वायोटेक्नोलोजी प्रयोगशालामा लोप हुन लागेका जडीवुटीहरुमा चिराइतो, सपंगन्धा र सुगन्धवालाको साथै रुद्राक्षको अनुसन्धानात्मक कायं गरी तिनीहरुको शिशी भित्र स)रक्षण गरी राखिएका छन् । फिल्ड परिक्षणको क्रममा सुगन्धवालाका बिरुवाहरु जिल्ला वनस्पति कायांलय मकवानपुर टिस्टुं र गोदावरीमा लगाइएको छ । वनस्पतिहरुको रसायनिक तत्वहरुको अनुसन्धान, जैविक परिक्षण, प्रमाणिकरण र गुणस्तर निधांरण गनें जस्ता सेवाहरु समेत प्रदान गदैं आएको छ । भौगोलिक क्षेत्रको आधारमा वनस्पतिहरुको ब)शानुगत श्रोतको स)रक्षण गनं देशका बिभिन्न १३ स्थानहरुमा उद्यानहरुको व्यवस्था भएका छन् । उपरोक्त उद्यानहरुमा महत्वपूणं तथा दूलभं लोप हुन लागेका साथै स)कटापन्न वनस्पतिहरु ९भ्हष्त(कष्तगरक्ष्ल(कष्तग० राखिएका छन् । उपरोक्त उद्यानहरुबाट जनचेतना अभिब.बि, शैक्षिक स्थलको रुपमा विकास र ब)शानुगत श्रोतको दिगो स)रक्षण हुन गएको छ । जडीवुटी पहिचान स)रक्षण गनं विभागले जडीवुटी प्रवधंन आयोजना माफंत यस आ(ब(मा तालिमको कायंक्रम माफंत बिभिन्न स्थानहरुमा तिनीहरुको प्राविधिक तथा खेती प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान दिन बिभिन्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं तालिम दिने उद्देश्यले पाठ्यक्रम विकास गरेको छ ।

	साथै स्वदेशमा पाइने जडीवुटीहरुको सबेंक्षण अन्वेषण तथा तथ्या)क स)कलन र यथास्थिति अध्ययन गनं बिभिन्न कायंक्रमहरु स)चालनमा रहेका छन् । नेपालमा पाइने उच्च व्यापारिक प्रयोजनमा रहेका र लोप हुन लागेका जडीवुटीहरुको तथ्या)क स)कलन गरी त्यस्ता प्रजातिहरुको स)रक्षण र दिगो व्यवस्थापनमा जोड दिन र सदुपयोग गनं यस कायंक्रममा स)लग्न बिभिन्न निकायहरु बीच आवश्यक समन्वय गरी प्रभावकारी कायं स)चालन गनं वन तथा भूथ्स)रक्षण मन्त्रालयका माननीय मन्त्रीज्यूको स)योजकत्वमा जडीवुटी एव) गैरकाष्ठ वन पैदावार समन्वय समिति गठन भएको छ । उक्त समितिको बैठकबाट ३० वटा महत्वपूणं जडीवुटीहरु पहिचान गरी लिष्ट तयार पानें निणंयानुसार वनस्पति विभागको स)योजकत्वमा बसेको उपथ्समितिले उक्त ३० प्रकारका जडीवुटीहरुको पहिचान गरिसकेको छ । उपरोक्त ३० प्रकारका मध्येबाट १२ वटा खेती प्रविधि विकास तथा अनुसन्धानका लागि छनौट गरी समन्वय समितिमा पेश गरेको छ । देशमा भएका सयौ) महत्वपूणं जडीवुटीहरु यसरी पहिचान गरिएका महत्वपूणं लोपन्मूख तथा व्यापारिक महत्व भएका जडीवुटीले यथोचित विकास र प्रवधंनका निम्ति स)रक्षण तथा दिगो उपयोग तथा व्यवस्थापन भएमा रोजगारीको स.जना एव) ग्रामिण भेगमा आथिंक विकास गनं सहयोग पुग्न जानेछ । तसथं उक्त समितिले जडीवुटी एव) गैरकाष्ठ वन पैदावारको दिगो विकास तथा अधिकतम सदुपयोगको लागि राष्ट्रिय नीति अनुरुप ऐन नियम निर्देशिका आदि तजुंमा गरी यथासक्य चा)डो लागू गनं सकेको खण्डमा लोप हुन लागेका र स)कटापन्न जडीवुटीहरुको उचित स)रक्षण र दिगो व्यवस्थापन हुनेछ ।

७(जैविक विविधता स)रक्षण , भू बनोट योजना पद्धति अनुसरण, सहभागितात्मक वन तथा भू स)रक्षण व्यवस्थापन गरी दिगो विकासको आधार खडा गदैं लान जैविक विविधताको दतां गनं आवश्यक कायंक्रमहरु तय गरी अगाडि लगिनेछ ।	

८(पयंटन विकास र गरिबी निवारणका लागि आरक्षहरुको प्रभावकारी उपयोग गनं आथिंक वषं २०६०।६१ देखी वातावरण र	रा(नि(तथा ब(ज(स)(बिभाग ध • क)चनज)घा स)रक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन गनं क)चनज)घाको व्यवस्थापन समितिले प्रस्ताव सहित

जैविक विविधता स)रक्षणमा कुनै कमी नल्याउने शतंमा इच्छुक गैर सरकारी वा अन्य स)स्थालाइं शाही चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, शाही वर्दिया राट्रिय निकुञ्ज सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज, लाङ्टाङ् राष्ट्रिय निकुञ्ज र शाही शुक्लाफाटा वन्यजन्तु आरक्ष बाहेक अन्य स)रक्षण क्षेत्रहरुको व्यवस्थापन गनं दिइनेछ ।	क)चनज)घाको व्यवस्थापन समितिले प्रस्ताव सहित माग गरिएकोमा श्री ५ को सरकारको निणंयानुसार व्यवस्थापन कायं योजना तयार गनं आसय पत्र प्रदान गरिएको । श्री ५ महेन्द्र प्रक.ति स)रक्षण कोषलाइं शिवपुरी रा(नि(शेय्फोक्सुणडो रा(नि(र रारा रा(नि(व्यवस्थापनको लागि कायं योजना तयार गनं श्री ५ को सरकारको निणंयानुसार आसयपत्र प्रदान गरिएको ।

९(वन , वन्यजन्तु , वनस्पति एव) जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रमा नया) प्रविधी र उपायहरुलाइ प्रवद्धंन गनं अनुसन्धान तथा सवेंक्षणका कायंकमहरु पनि अगाडि बढाइनेछ र वन ,भू सरक्षण र वन्यजन्तु सरक्षण क्षेत्रमा चेतना अभिव.द्धि गनें खालका कायंकमहरुलाइं प्राथमिकताकासाथ लागु गरिनेछ ।	रा(नि(तथा ब(ज(स)(बिभाग ध ● नेपाल जैविक विविधता अनुसन्धान समाजले नेपाललाइं रातो बा)दर ९च्जभकगक :यलपभथ० पालन, प्रजनन गनं, अनुसन्धान सम्बन्धमा आसय पत्र दिइएको । ● नेपाल पक्षी स)रक्षण स)घ ९द्यऋल० लाइं) गिब अनुसन्धान सम्बन्धी आसयपत्र प्रदान गरिएको छ । ● सपं सम्बन्धी अनुसन्धानको लागि आसय पत्र प्रदान गरिएको छ । ● भैरहवा क्षेत्रमा ब)देल पालन, प्रजनन् तथा अनुसन्धानका लागि सिबथंनगर नगरपालिका वडा न)(५ का श्री पवन कुमार हलवाइंलाइं आसय पत्र दिइएको । भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ ● जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रमा नयां प्रविधि र उपायहरुलाई प्रवर्धन गर्न भू संरक्ष० प्रविधि संबन्धी ऋबकभ कतगमथ अध्ययन एवं विश्लेष० शुरु गरिएको। भू तथा जलाधार व्यवस्थापन संबन्धी जनचेतना अभिबृ४ि गर्ने खालका कार्यक्रमहरु (जस्तै विद्यालयमा संरक्ष० शिक्षा, सामुदायिक क्षमता विकास तालिम, उपभोक्ता समूह अध्ययन भ्रम० तथा संरक्ष० दिवस समारोह) संचालन भईरहेको।

१०) प्राकृतिक वातावरण र विकासबीच सन्तुलन राख्न वनक्षेत्रले ढाकेको क्षत्रफलमा व.द्धि गरी राष्ट्रिय औसत ४० प्रतिशतमा कायम राख्न जिल्लास्तरमावन स)रक्षण र व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी पारी वनले ढाकेको क्षेत्रफल अभिब.द्धि गनं वन अतिकमणमा जोड दिदै आवश्यक कायंकमहरु ल्याइनेछ । वन क्षेत्रको विकास तथा विस्तार गनं र भू स)रक्षणलाइं प्रभावकारी बनाउन स)रक्षण ब.क्षारोपणमा जोड दिइनेछ । नदी तथा भूक्षय	वन विभागथ ● प्राकृतिक वातावर० र विकास विच सन्तुलन कायम राख्न वन क्षेत्रले ९ाकेको क्षेत्रफल वृ४ि गरी राष्ड्रिज्य औसत द्धण प्रतिशतमा कायम राख्न जिल्लास्तरमा वन संरक्ष० र व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी पारी वनले ९ाकेको क्षेत्रफल अभिवृ४ि गर्न वन अतिक्रम० नियन्त्र०मा जो८ दि□दै आवश्यक कार्यक्रमहरु ल्याईने नीति अनुरुप गत आ. व. ट्ण्छढाटण मा विभिन्न जिल्लाहरुमा गरी जम्मा ढठट्घ.घद्ध हे. वन क्षेत्रबा६ अतिक्रम० ह६ाईको ५ । अतिक्रम० ह६ाइएको वन क्षेत्रको पुर्नस्थापनाको लागि वृक्षारोप० तथा

नियन्त्रणलाइ स्थानीय सहभागिता र श्रममा बढी जोड दिइं व्यवस्थित ढ)गबाट कायांन्वयन गरिनेछ ।	संरक्षꣳ गर्ने कार्यलाई जोꣳ दिइएको ꣳ । यस आ. व. मा जम्मा ꣳ लाख विरुवा उत्पादन तथा .ꣳ हे. वृक्षारोपꣳ गर्ने कार्यक्रम रहेको ꣳ र उक्त वृक्षारोपꣳ कार्यक्रम संचालन गर्दा अतिक्रमꣳ भएको क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिई कार्यक्रम संचालन गरिने ꣳ । भू तथा जलाधार संरक्षꣳ बिभाग ● भू तथा जलाधार संरक्षꣳ कार्यक्रम जस्तै गल्ꣳ नियंत्रꣳ, पहिरो नियंत्रꣳ, संरक्षꣳ खेतीपाती तथा क्षतिग्रस्त भूमि पुनरुत्थान जस्ता कार्यक्रमहरुमा संरक्षꣳ वृक्षारोपꣳलाई एकिकृत गरिएको ꣳ भने जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रमहरुमा स्थानिय सहभागितामा जोꣳ दिइनुको साथै स्थानिय श्रोत बꣳ से बꣳ परिचालन गरिएको ꣳ।

११(भूमिगत जल तथा भूमिको स)रक्षणको लागि चुरे भावर र तराइं क्षेत्रमा भू तथा नदी किनारा स)रक्षण गनें गरी एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंकम र भू तथा जलाधार स)रक्षण कायंकम लागू भएका जिल्लाहरुमा उप जलाधार पहिचान गरी एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंकम सञ्चालन गरिनेछ ।	भूꣳतथा जलाधार स)रक्षण विभागꣳ ● चुरे भावर क्षेत्रको ꣳ वꣳ जिल्लामा एकिकृत जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रमहरु उपलब्ध सिमित श्रोत र साधनबाꣳ संचालन भईरहेको ꣳ।

१२(तराइ तथा भित्री मधेश क्षेत्रमा बर्षेनी हुने बाढीको प्रकोप , नदी कटान, जमिनको उत्पादकत्वमा ह्रास आदि न्यून गनं चुरे पहाडी क्षेत्रमा व्यापक रुपमा वन स)रक्षण तथा सिमित उपयोग कायंकमलाइ अगाडी बढाइनेछ । त्यस्तै सामुदायिक वन विकास कायंकमलाइ निरन्तरता दिइ यसस)ग सम्वन्धित समस्याहरुलाइं पहिचान गरी निराकरण गदैं लगिनेछ ।	

आ.ब. २०५९।६० मा संचालित कार्यक्रमहरु

कायंक्रमहरु	प्रगति
१(सामुदायिक र कवुलियती वन जस्ता गाउ)घरका जनतासम्म पुग्ने सबै कायंक्रमहरुमा ब.हत आथिंक विकासका आधारहरु बढाउने, सामाजिक सशक्तिकरण, लैगिक समानता, सामाजिक न्याय र समता एव) सुशासन कायम गरी गरीव महिला र विपन्न वगंका जनताको जीविकोपाजंनका अवसरहरु बढाउन एकिक.त रुपमा कायंक्रम स)चालन गनें कामको शुरुवात गरिने छ ।	**वन बिभाग ः** सामुदायिक वनमा गरीव महिलाहरु लाइं सशक्तिकरण गनं का साथै सुशासन कायंको लागि वन उपभोक्ता समूहरुलाइं बिभिन्न बिषयहरुमा तालिम दिइएको छ । स)स्थागत विकासको लागि वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं तालिम दिइएको छ । यस आ(ब(मा महिलाहरुलाइं सामुदायिक वनमा जनचेतना अभिब.बि गनें कायंको लागि ४७ पटक रेकडं किपिँ तालिम ५४ पटक दिइएको छ । कवुलियती वन विकास कायंक्रममा गरिव जनजाती महिलाहरुलाइं प्राथमिकता दिइं कायंक्रम स)चालन भैरहेको छ। **जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनी ः** यस सम्बन्धमा आथिंक श्रोत जुटाइं दुगंम क्षेत्रका बिभिन्न जिल्लाहरुमा जडीवुटी विकास कायंक्रम स)चालन गराउने कायंक्रम रहेकोमा राष्ट्रिय योजना आयोग अन्तगंत एकिक.त सुरक्षा विकास कायंक्रममा सहयोग गरेको छ ।
२(वन तथा चरनमा आधारित व्यवसायहरुको विकासबाट ग्रामीणस्तरमा वातावरणको सुधार तथा विपन्न वगंको रोजगारीको अवसर सिजंना गनं सामुदायिक वन र कवुलियती वनको विकासमा जोड दिइने छ ।	**वन बिभाग ः** स्थानीय स्तरबाट नै सामुदायिक वनको विकास गरी व्यवस्थापन तथा सदुपयोग गनं यस आ(ब(मा हाल सम्म १३७ वन उपभोक्ता समूह गठन भै १३८ गोटा वन कायं योजना तयारी तथा वन हस्तान्तरण भएको छ । कवुलियती वनमा घा)सको विकास गरी पशुपालनमा टेवा पुगी रहेको छ भने ना)गो पाखामा हरियाली भइं वातावरणमा सुधार भएको छ । **जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनी ः** यस सम्बन्धमा क)पनीले बिभिन्न जिल्लाहरुको सामुदायिक वनमा वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं सहभागी गराइं खोटो स)कलन कायं गरेको छ।
३(सावंजनिक राजस्व बढाउन विकास निमांणमा स्रोत जुटाउन एव) राष्ट्रिय उत्पादन अभिब.बि गनं वन	**वन बिभाग ः** वन उपभोक्ता समूहबाट आफ्नो छुटै. कोष खडा

स्रोतको महत्तम उपयोग गरिनेछ ।	गरी उक्त कोषमा भएको आम्दानीबाट वन विकासमा खर्च गनंका साथै सामुदायिक विकास कार्यमा समेत खर्च गर्ने गरेको पाइएको छ । **जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनी ः** यस सम्बन्धमा क)पनीले स)कलित जडीवुटीहरुको नियम अनुसार राजश्व बुझाउनका साथै निर्यात गरिदा भ)सार दस्तुर बुझाइएको छ।

४(हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा सामुदायिक वन, कवुलियती वन तथा चरन विकास कार्यक्रम, स)रक्षित मध्यवर्ती क्षेत्रमा सहभागितात्मक वन व्यवस्थापन र पर्यापर्यटन ९भ्अय(तयगचष्क० जस्ता कार्यक्रमहरु जोड दिइने छ । भित्री मधेशमा स्थानीय जनसमूहलाइं सरिक गराउदै सहभागितात्मक वन व्यवस्थापनको थालनी गरिने छ ।	**वन बिभाग ः** भित्री मधेशमा स्थानीय समुदायको सहभागितामा सामुदायिक वनको व्यवस्थापन गर्न बिभिन्न १८ जिल्लामा गरी कूल ६५ वन उपभोक्ता समूह गठन गरी ५६ गोटा वन कार्य योजना तयारी गरी वन हस्तान्तरण गरिएको छ ।

५(सामुदायिक तथा निजी वन कार्यक्रमलाइं तीव्ररुपमा अगाडी बढाउनुको साथै बिभिन्न क्षेत्रहरुमा व्यावसायिक रुपमा वन व्यवस्थापन गराउन नीजि क्षेत्रलाइं प्रोत्साहित गरिने छ । सामुदायिक समूह बीच वनको उत्पादनको विवरणमा देखिएका समस्यालाइं निराकरण गर्न वन उपभोक्ता समूह निर्माण प्रक्रियामा सुधार तथा अनुगमनलाइं प्रभावकारी गराइनेछ ।	**वन बिभाग ः** सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमलाइं अगाडी बढाउन बिभिन्न क्षेत्रहरुमा व्यावसायिक रुपमा वन व्यवस्थापन गराउन नीजि क्षेत्रलाइं समेत समावेश गर्ने अभिप्रायले वन उपभोक्ता समूहहरु को कार्य योजना पुनरावलोकन गर्न निजी क्षेत्रलाइं समावेश गरी उक्त कार्य गर्ने कार्यक्रम रहे अनुसार हाल निजी स)घ स)स्थाबाट एचयउयकबा माग गरेको छ । यस कार्यक्रम म्च्भअत ाुलमष्लन बाट गरिनेछ ।

६(झाडी बुट्यान भएका वन क्षेत्रलाइं दिगो वन विकासको द.ष्टिकोणले उपयुक्त वन पैदावार उत्पादन तथा पर्यटनको निमित्त लामो अवधिको कवुलियती वन दिने व्यवस्था गर्नुका साथै जडीवुटी, उच्च मूल्यका हरिण, कस्तुरी, जरायो, बदेल जस्ता बन्यजन्तु एव) पशुप)क्षी पालन कार्यमा आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरी नीजि क्षेत्रको सहभागितालाइं प्रोत्साहन गरिने छ ।	

७(वनस्पति अनुसन्धान तथा विकासमा जोड दिइनेछ । हिमाली एव) पहाडी क्षेत्रहरुमा रोजगारी अभिब.द्वि, निकासी पबर्र्धन एव) आय आर्जनको	**जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनी ः** हिमाली एव) पहाडी क्षेत्रहरुमा रोजगारी अभिब.द्वि, निकासी प्रबर्धन एवं आय आर्जनको प्रमुख

प्रमुख स्रोतको रुपमा जडीवुटी उत्पादन, प्रशोधन एव) बजार व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइं उद्योग, बाणिज्य, क.षि, वन तथा स्वास्थ्य क्षेत्रस)ग सम्बन्धित निकायहरु र निजी क्षेत्र समेतको सहभागितामा राष्ट्रिय कायंक्रमको रुपमा अघि बढाइने छ ।	स्रोतको रुपमा जडीवुटी उत्पादन, प्रशोधन एव) बजार व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइं उद्योग, बाणिज्य क.षि, वन तथा स्वास्थ्य क्षेत्र स)ग सम्बन्धित निकायहरु र नीजि क्षेत्र समेतको सहभागिता दोलखा, रामेछाप, ललितपुर, डोल्पा, हुम्ला र जुम्ला जस्ता जिल्लाहरुमा कायंक्रम स)चालन गरिएको छ ।
८(जैविक विविधता स)रक्षण, भूथ्बनोट योजना पबति अनुसरण, सहभागितात्मक वन तथा भूथ्स)रक्षण व्यवस्थापन गरी दिगो विकासको आधार खडा गदैं लानुका साथै विश्व व्यापार स)गठनको निधांरित प्रावधान अनुरुप जैविक विविधतको दतां गदैं लगिने छ ।	भू तथा जाधार स)रक्षण बिभागथ विभाग अन्तगंतका आयोजनाहरुमा कायंमुलक अनुसन्धान गरी प्राप्त नतिजाको आधारमा कायंक्रम कायान्वयनमा सुधार गनें परिपाटी रहेको छ। जस्तै चुरे क्षेत्रमा खोला किनारा स)रक्षण कायंमा जैविक प्रविधि परिमाजंन गदैं आइएको छ ।
९(वन, वन्यजन्तु, वनस्पति एव) जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रमा नया) प्रविधि र उपायहरुलाइं प्रवधंन गनं अनुसन्धान तथा सवेंक्षणका कायंक्रमहरु पनि अगाडी बढाइने छ र वन, भूथ्स)रक्षण र बनयजन्तु स)रक्षण क्षेत्रमा चेतना अभिब.बि गनें खालका कायंक्रमहरु लाइं प्राथमिकताका साथ लागु गरिने छ ।	**भू तथा जाधार स)रक्षण बिभागथ** प्रत्येक जिल्लाबाट स)चालन गरिने कायंक्रममा जनचेतना अभिव.बि गनें हेतुले प्रचार प्रसार तथा तालिमका कायंक्रमहरु अनिवायं रुपमा समावेश गनें गरिएको छ ।

१०(प्राक.तिक वातावरण र विकासबीच सन्तुलन कायम राख्न वन क्षेत्रले ढाकेको क्षेत्रफलमा ब.बि गरी ४० प्रतिशतमा कायम राख्न जिल्लास्तरमा वन स)रक्षण र व्यवस्थापन कायंलाइं प्रभावकारी पारी बनले ढाकेको क्षेत्रफल अभिब.बि गनं वन अतिक्रमण नियन्त्रणमा जोड दिदै आवश्यक नीति ल्याइने छ ।	

११(वन क्षेत्रको विकास तथा विस्तार गन) र भूथ्स)रक्षणलाइं प्रभावकारी बनाउन ब.क्षारोपणमा जोड दिइने छ । नदी तथा भूथ्क्षय नियन्त्रणलाइं स्थानीय सहभागिता र श्रममा बढी जोड दिइं व्यवस्थित ढ)गबाट कायान्वयन गरिने छ ।	**भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ** भू क्षय नियन्त्रण कायंक्रममा जनसहभागिता तथा श्रमदान अनिवायं गरिएको र स)रक्षण कायंमा जैविक प्रविधिलाइं एकिक.त रुपमा समावेश गरिएको ।

१२(भूमिगत जल तथा भूमिको स)रक्षणको लागि चुरे भावर र तराइं क्षेत्रमा भू तथा नदी किनारा स)रक्षण गनें गरी एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम र भूथ्तथा जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम र भू तथा जलाधार कायंक्रम लागु भएका जिल्लाहरुमा उपजलाधार पहिचान गरी	**भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ** क्षेत्रमा सधनरुपमा ९क्ष्लतभलकष्खभ० एकिक.त जलाधार व्यवस्था कायंक्रम स)चालन गनें एउटा योजना प्रस्ताव तयार गरि रा(यो(आ(मा पेश गरिएको। हाल चुरे क्षेत्रका १३ जिल्लामा प्राप्त श्रोतको आधारमा केही कायंक्रमहरु स)चालन

एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम स)चालन गरिने छ ।	भइरहेका छन् । अन्य मध्य पहाडी जिल्लाहरुमा प्राथमिकता प्राप्त उपजलधारहरुमा कायंक्रमहरु स)चालन गरिएको छन् ।

१३(तराइं तथा भित्री मधेश क्षेत्रमा बर्षेनी हुने बाढीको प्रकोप, नदी कटान, जमिनको उत्पादकत्वमा ह्रास आदि न्यून गनं चुरे पहाडी क्षेत्रमा व्यापक रुपमा वन स)रक्षण तथा क.षि वन कायंक्रमलाइं अगाडी बढाइने छ ।	**भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ्** चुरे क्षेत्रका १३ जिल्लामा क.षि वन कायंक्रम समेत समावेश गरिएको छ ।

आ(ब(२०५८।०५९ को आयोजनागत कायंक्रमबाट निरन्तरता पाएका आ(ब(२०५९।०६० का कायंक्रमहरु

ृर्ख आयोजनागत

१(<u>तालिम कायंक्रम</u> **आ(ब(२०५८।०५९** वन सेवामा कायंरत प्राविधिक जनशक्तिलाइं प्रभावकारी ढ)गले परिचालन गनं निजहरुको कायं दक्षता अभिब.बि गनें उदेश्य अनुरुप तालिम कायंक्रम स)चालन गरिनेछ । केन्द्रमा रहेको तालिम केन्द्रले क्षेत्रीय वन तालिम केन्द्रमा स)चालन हुने प्राविधिक तालिमहरुमा सहयोग पु:याउने कायंक्रम पनि रहेको छ । **आ(ब(२०५९।०६०** वन सेवामा कायंरत प्राविधिक जनशक्तिलाइं प्रभावकारी ढ)गले परिचालन गनं निजहरुको कायं दक्षता अभिब.बि गनें उदेश्य अनुरुप आ(व(०५९।०६० मा बिभिन्न तालीम कायंक्रमहरु स)चालन गरिनेछ । तालीम स)चालन गनंको निम्ति केन्द्रमा एक केन्द्रीय स्तरको तालीम शाखा रहेको छ । उक्त शाखाबाट वन क्षेत्रको लागि तालीम स)चालन गनंका लागि उपयुक्त तालीमहरुको आवश्यकता पहिचान गरिनेछ । तालीम कायंक्रम कायांर्नवियनको लागि पहिचान गरिएका तालीमको पाठ्यक्रम विकास गनें र ब्रोसर, पम्पलेट, एव) पुस्तक र पुस्तिकाहरु उत्पादन गरी तालीम सम्पन्न गरिनेछ ।	**वनस्पति बिभाग** थ् सम्पन्न भएको । **वनस्पति बिभाग** थ् कायंक्रम अनुसार जडीवुटी सम्बन्धित तथा अन्य तालीमहरु स)चालन भैरहेको ।

२(<u>अनुगमन तथा मूल्या)कन कायंक्रम</u> वन तथा भूथ्स)रक्षण मन्त्रालय अन्तगंतका बिभिन्न बिभाग, समिति र क)पनी आदि बरा स)चालित बाषिंक कायंक्रमहरुमा प्रभावकारीता ल्याउन कायंक्रमहरुको अनुगमन, मूल्या)कन गनें उद्देश्य अनुरुप आ(ब(०५९।६० मा पनि समीक्षा, अनुगमन र मूल्या)कन कायंक्रम जारी रहनेछ । यस्तो अनुगमन समीक्षाहरुमा कायंक्रमहरुको नतिजामूलक प्रमुख सूचकहरु निधांरण गरी भौतिक प्रगतिका साथ साथै विगतका कायंक्रमहरु समेतका आधारमा भएका उपलव्धी सूचकहरु समेतको समीक्षा गनें परिपाटी वसालिने छ । मन्त्रालय र अन्तगंत निकायको	**वन तथा भूथ्स)रक्षण मन्त्रालयथ्** मातहतका सबै बिभाग र स)स्थानहरु स)ग समन्वय गरी वन क्षेत्रको अनुगमन तथा मूल्या)कनको अवधारणा र रणनीति स्वीक.ति भै लागु भएको । बैज्ञानिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास कायं दलको गठन भै प्रारम्भिक कायं शुरु गरी त्ड्च तयार भै सकेको । **वनस्पति बिभागथ्** अनुगमन कायंको लागि अधं बाषिंक समिक्षा

समसामयिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली :बलबनभ्रूभलत क्ष्लायक्कबतष्यल क्थकतभ् ृःर्क्ष्व विकासको कायं आरम्भ गरिनेछ ।	गोष्ठी गत माघ २४ गते सम्पन्न गरी आइंपरेका समस्याहरुको समाधानको निमित्त मागं दशंन गरेको छ । साथै अभ्र प्रभावकारी कायांन्वयनको निमित्त कायंक्रमहरु तय गदैं जाने छ । साथै स्थलगत अनुगमन कायंको लागि एक टोली पश्चिम नेपाल गएको छ । **टि(सि(एन(थ** कपोंरेशनले पुर्याउनु पनें सेवा सुविधा तथा काम कारवाही छिटो छरितो र गुणस्तरका साथै निधांरित कायंक्रम लक्ष्य अनुसार भए नभएको अनुगमन गनं केन्द्रीय कायांलयमा रहेको अनुगमन विभाग क्रियाशिल राखिएको । साथै बस्तुस्थिति आइं पदां विशेष अनुगमनको लागि कपोंरेशन बाट विशेष अनुगमन टोली गठन भइं सो टोलीबाट अनुगमन तथा मूल्या)कन गराइं राखिएको ।

३(<u>**जैविक विविधता स)रक्षण कायंक्रम**</u> **आ(ब(२०५८।०५९** जैविक विविधता स)रक्षणको परिप्रेक्ष्यमा गणेशमान सि)ह वन स)रक्षण पुरस्कार २०५४ स्थापना गरिएको छ । साथै जैविक विविधता स)रक्षण कायंक्रमहरुलाइं समन्वय तथा रेखदेख गनं ल्बतष्यलबा द्यष्यमष्खभचकष्तथ क्भततभचष्लन ऋयफष्ततभभ को बैठक स)चालन गरी कायंक्रम तजुंमा गरिने छ । मस्यौदाको रुपमा रहेको राष्ट्रिय जैविक विविधता कायं योजनालाइं स्वीक.त गर प्रभावकारी रुपमा कायांन्वयन शुरु गरिने छ । यस अन्तगंत आनुबा)शिक श्रोतमा पहुच र जैविक विविधता स)रक्षण सम्बन्धी नियमावली तजुंमा गनें, ज्रैविक विविधता प)जिकरण प्रक्रिया शुरु गनें र बिभिन्न आयोजनाहरुको हरित क्षेत्र ृन्चभभल क्भअतयच० को वातावरणीय प्रभाव मूल्या)कन सम्बन्धी कायंहरु अघि बढाइने छ । **आ(ब(२०५९।०६०** नेपाल अन्तरांष्ट्रिय जैविक विविधता महासन्धि ९ऋयलखभलतष्यल यल द्यष्ययिनष्अबा म्ष्खभचकष्तथ० अनुमोदन गरेको राष्ट भएकोले सो महासन्धिको उद्देश्य हासिल गनं बिभिन्न निकायस)ग समन्वय राखेर तजुंमा गरेको राष्ट्रिय जैविक विविधता रणनीति ९ल्बतष्यलबा द्यष्यमष्खभचकष्तथ क्तचबतभनतथ० स्वीक.त गरी यस अनुसार जैविक विविधता स)रक्षण कायंक्रमहरु	

प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः लागु गरिदै लगिने छ । आ(ब(०५८।०५९ मा शुरु भएको जैविक विविधता प)जिकरण कायं आ(ब(०५९।०६० मा अरु थप क्षेत्रका गा(वि(स(हरुमा पनि विस्तार गरिनेछ । यस अन्तगंत बिभिन्न निकायका कमंचारीहरुलाइं जैविक विविधता स)रक्षणमा बढी सहभागी गनंको लागि आनुवा)शिक श्रोत र लाभा)स बा)डफा)ड सम्बन्धी चेतना मूलक कायंक्रम पनि स)चालन गरिने छ । वनको स)रक्षण, सम्बंधन, व्यवस्थापन र विकास कायंमा सक्रिय योगदान दिने स)स्थाहरुलाइं पुरस्क.त गनें उद्देश्यले २०५४ सालमा स्थापित सवंमान्य गणेशमान सि)ह वन स)रक्षण पुरस्कारको माध्यमबाट वन स)रक्षण, सम्बब्नं, व्यवस्थापन कायंबाट जैविक विविधता स)रक्षण टेवा पुग्ने काम गनें स)स्थाहरुलाइं सो पुरस्कार वितरण कायं आगामी आथिंक बषंमा पनि गरिनेछ । अन्तराष्ट्रिय पवंतीय वषं सन् २००२ को उपलक्ष्यमा पवंतीय पयांवरण स)रक्षण र पवंतीय श्रोतको उपयोग सम्बन्धी प्रदशंनी, गोष्ठी, तालीम र अरु बिभिन्न जनचेतना मूलक कायंक्रमहरु पनि सम्पन्न गरिनेछ ।	

४(<u>वन पैदावार बिकास कायंक्रम</u> **आ(ब(२०५८।०५९** ब.क्षारोपण गनें, रुखहरु काट्ने, छा)ट्ने, काठ दाउरा उत्पादन गरी बिक्री बितरण गनें र वन पैदावारको विकास गनें कायंक्रम स)चालन भइरहेको छ । ृरोजिन, जडीवुटी जस्ता अन्य वन पैदावार समेर्त **आ(ब(२०५९।०६०** सागरनाथ र नेपालगन्ज वन विकास परियोजनामा छिटो बढ्ने खालका विरुवा ब.क्षारोपण गनें, रुखहरु काट्ने, छा)ट्ने, काठ दाउरा उत्पादन गरी बिक्री वितरण गनें र वन पैदावारको विकास गनें कायंक्रम स)चालन भइरहेको छ । यस कायंक्रम अन्तगंत आ(ब(०५९।०६० को मुख्य कायंक्रम अन्तगंत पोल उत्पादन ृ२७००० गोर्टा, दाउरा उत्पादन ृ४५०० चट्र्ा र गोलिया काठ ृ२५००० क्यू(फि(आदि कायंक्रमहरु रहेका छन् ।	**टि(सि(एन(थ** श्री ५ को सरकार ृम)(पर्(को मिति २०५८।१२।२६ को निणंय अनुरुप जि(व(का(हरुबाट हस्तान्तरित प्लटमा वन कायांलयको प्रत्यक्ष रेखदेख तथा नियन्त्रणमा व्यवस्थित तरिकाले कटानी स)लग्न गरी कपोंरेशनको कायंक्रम अनुसार सवंसाधारण एव) काष्ठ व्यवसायीहरु लाइं प्रक.यागत रुपबाट आपूतिं गरी राखिएको छ । साथै कपोंरेशनले काठ दाउरा को दीधंकालिन श्रोत व्यवस्थाको लागि विगत आ(ब(हरुमा गरेको ४०९४ हेक्टर ब.क्षारोपण क्षेत्र वन बिभागबाट हस्तान्तरण भइं नसकेको । **वन पैदावार विकास समितिथ** यस समिति अन्तगंत ३ वटा आयोजनाबाट अष्टमासिक अवधिभर निम्न बमोजिम उत्पादन र बिक्री भएको छ । **बिवरण उत्पादन बिक्री** १(पोल १०६४६ थान ११३७ थान २(गोलिया ६९५३४ क्यू(फि(

	६९१८९ क्यू(फि(३(दाउरा २६१० चट.। २५०१ चट.।

५(<u>जडीवुटी बिकास कायंक्रम</u> आ(ब(२०५८।०५९ मध्यमान्चल बिकास क्षेत्रको काठमाडौ)मा एउटा प्रशोधन स)यन्त्र स्थापना गनें लक्ष्य राखीएको छ । आ(ब(२०५९।०६० बिभिन्न जिल्लाहरुमा रहेका फामंहरुलाइं सशक्त र उत्पादनशिल बनाउन फामंहरुमा जडान भएका प्रशोधन यन्त्रहरुमा सुधार र थप नया) प्रशोधन यन्त्रहरु जडान गरी प्रशोधन कायंमा जोड दिने लक्ष्य लिएको छ साथै नीजि क्षेत्रका किसानहरुलाइं जडीवुटी व्यवसायमा प्रोत्साहन, आयश्रोत ब.ब्कि साथै क)पनीलाइं उत्पादन क्षमतामा ब.बि गनं मद्दत पुग्ने लक्ष्य राखिएको छ । यसरी पश्चिमान्चल क्षेत्रमा एउटा प्रशोधन स)यन्त्र स्थापना गनें लक्ष्य राखिएको छ । आ(ब(०५९।०६० मा जडीवुटी स)कलन, व्यवस्थापन, खेती तथा प्रशोधन सम्बन्धी उपभोक्ता समूह तथा क.षक तालिम, प्राक.तिक स्रोत तथा नसंरीबाट बिरुवा उत्पादन, प्रचार प्रसार तथा तालीम सामग्री उत्पादन कायंक्रमहरु स)चालन गरिनेछ । प्रशोधन गरिने जडीवुटीहरुमा लोठसल्ला, अमला, घिउकुमारी, घोडताप्रे, बज्रदन्ति, भ.गराज, पदमचाल, सुगन्धवाल आदि पदंछन् ।	**जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनीथ** सत प्रतिशत कायं सम्पन्न भै सकेको छ ।

६(<u>सामुदायिक वन बिकास कायंक्रम</u> आ(ब(२०५८।०५९ ३५ जिल्लाका ४७८ वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं अनुदान रकमको व्यवस्था गरिएको छ । ३८ जिल्लामा विशेष कायंक्रमको रुपमा जडीवुटी सम्बन्धी बिभिन्न कायंक्रमहरु स)चालन गरिने छन् । आ(ब(२०५९।०६० पहाडी सामुदायिक वन विकास कायंक्रम तफं ३८ जिल्लाहरुमा वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं गठन पश्चात व्यवस्थापन सहयोग दिने । व्यवस्थापन सहयोगको आवश्यकता पनें वन उपभोक्ता समूहलाइं सामुदायिक रेन्जरको सेवा उपलव्ध गराइं व्यवस्थापन कायं गनं वन उपभोक्ता समूहलाइं अनुदान, महिला सहभागिता अभिब.बि गनें । जिल्लामा महिला उत्प्रेरक नियुक्त गरी महिलाहरुलाइं सशक्त बनाउन तालिम गोष्ठी स)चालन गनें व्यवस्था रहेको छ ।	**वन बिभागथ** आ(ब(२०५८।५९ मा ३८ जिल्लाहरुका ५०० वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं प्राविधिक सेवा उपलव्ध गनं अनुदान रकमको व्यवस्था भएको । ३२ जिल्लाहरुका १९९ वन उपभोक्ता समूहहरुलाइं आयमूलक कायंक्रम स)चालनाथं विशेषज्ञको सेवा उपलव्ध गनं अनुदान रकमको व्यवस्था भएको । आ(ब(२०५९।६० को दोश्रो चौमासिक अवधिसम्म निम्नानुसारको मुख्य मुख्य कायंक्रमहरुमा निम्नानुसार प्रगति भएको छ । जिल्लास्तर १(वन उपभोक्ता समूह गठन १३७ गोटा

आ(ब(२०५९।०६० मा गरिने मुख्य मुख्य कायंक्रमहरुध उपभोक्ता समूह गठन ३७७ गोटा, सामुदायिक वनमा ब.क्षारोपण ५३० हेक्टर, वन कायं योजना तयारी ३९८ गोटा, बिरुवा उत्पादन ृउपभोक्ता समूहबार्ट १०२८००० गोटा, बिरुवा उत्पादन ृजि(व(का(बार्ट ५७५००० गोटा, वन कायं योजना पुनरावलोकन ११९८ गोटा, सा(व(निरिक्षण तथा अनुगमन ७१९८ गोटा, वन सिमा)कन निमांण १९३ कि(मी(, तालिम सामुदायिक वनका विविध पक्षमा ९११ पटक , नसंरी निमांण १७३ गोटा, बिरुवा उत्पादन तथा वितरण ६००००० गोटा ृकेन्द्रीयस्तरं ।	२(वन कायं योजना तयारी १३८ गोटा ३(वन कायं योजना पुनरावलोकन २६३ गोटा ४(तालिम ृविविध पक्षर्मा ५५९ पटक ५(नसंरी निमांण ृउपभोक्ता समूर्ह ९१ गोटा केन्द्र १(३,००,००० गोटा बिरुवाहरु उत्पादन गरी बितरण गनें लक्ष्य अनुरुप बिरुवा उत्पादन कायं भैरहेको ।
७(<u>राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन बिकास कायंक्रम</u> **र्क राष्ट्रिय वन बिकास कायंक्रम** **आ(ब(२०५८।०५९** बैज्ञानिक रुपले वनको दिगो व्यवस्थापन गरी बिक्री गरि आएको आम्दानीको २५ प्रतिशतसम्मको रकम स्थानीय विकास निमांण कायंमा खचं गनं सम्बन्धित गा(वि(स(र जि(वि(स(लाइं उपलब्ध गराइने छ । **आ(ब(२०५९।०६०** राष्ट्रिय वनलाइं व्यवस्थापन गरी काठ, दाउरा तथा घा)सपातको आपूतिं व्यवस्था सुद.ढीकरण गनें मुख्य उद्देश्य रहेको यस कायंक्रमलाइं बिगत आ(ब(देखि श्री ५ को सरकारको तफंबाट नै निरन्तरता प्रदान गरिएको छ । ● तराइं क्षेत्रमा भित्री मधेशको राष्ट्रिय वन १० र वन व्यवस्थापन ११ गरी २१ जिल्लाहरुमा कायंक्रमहरु स)चालन जारी राखिने छ । ● बैज्ञानिक रुपले वनको दिगो व्यवस्थापन गरी वन पैदावारको सतत् उत्पादनको लागि तराइंका केही जिल्लाहरुमा वन व्यवस्थापन कायंयोजना कायांन्वयन भैरहेको छ । ● वन ज)गलको व्यवस्थापनमा ऋर्याबिदयचबतष्खभ ँयचभकत :बलबनझभलत ब्उउचयबअज जन सहभागिता जुटाइं यस्तो व्यवस्थापनबाट प्राप्त वन पैदावार बिक्री गरी आएको आम्दानीको २५ प्रतिशत सम्मको रकम स्थानीय विकास निमांण कायंमा खचं गनं सम्बन्धित गा(वि(स(र जि(वि(स(लाइं उपलव्ध गराइनेछ । ● अलग अलग छरिएर रहेको कम हैसियतको राष्ट्रिय वनमा समेत जनसहभागितामूलक कायंक्रम स)चालन गरी राजश्वको केही अ)श स्थानीय स्तरमा छट्याइं बा)की रकम राजश्वको रुपमा दाखिला गनें	**वन बिभाग ध** आ(ब(२०५९।०६० को दोश्रो चौमासिक सम्म कवुलियती वन पहिचान तथा प्रारम्भिक सवें, कवुलियती वन कायं योजना तयारी र बिरुवा खरिद तथा बितरण कायंक्रम रहेको । थप जिल्लामा यो कायंक्रम नया) भएको र देशमा विषम परिस्थिति भएको भए पनि यस अवधिमा १०१ गोटा कवुलियती वन पहिचान तथा प्रारम्भिक सभें ८६ वटा कवुलियती वन कायं योजना तयारी भएको साथै बिरुवा खरिद तथा बितरण कायंक्रमको लक्ष्य तेश्रो चौमासिकमा हुने। **टि(सि(एन(ध** श्री ५ को सरकार ृम)(पर्(को मिति २०५८।१२।२६ को निणंय अनुसार कपोंरेशनले स्तरीय वा व्यवस्थापन कायं बाट उत्पादन हुने काठ दाउरा मध्ये आ(ब(२०५९।६० को फागुण मसान्तसम्म गोलिया काठ स)कलन ८८७३७ क्यू(फि(र दाउरा स)कलन ११६(२५ चट.ा गरी सकेको छ ।

कानुनी प्रावधान गरिनेछ । राष्ट्िय वन कायंक्रमतफं गरिने मुख्य मुख्य कायंहरुथ बिरुवा उत्पादन २५००००० गोटा, सरकारी वनमा ब.क्षारोपण १२५ हेक्टर, वन सिमाना निमांण ८ कि(मी(,थ वन सदुपयोग कायं योजना ६ गोटा, अग्नी स)रक्षण थ १७ जिल्ला, सामुदायिक वन हस्तान्तरण १८ गोटा, तारवार निमांण ११ कि(मी(, अतिक्रमण तथा चोरी निकासी नियन्त्रण १७ जिल्ला ।	

ृर्ख कवुलियती वन बिकास कायंक्रम **आ(ब(२०५८।०५९** यो कायंक्रम २६ जिल्लामा स)चालित छन् । **आ(ब(२०५९।०६०** क्ष्ँ्ब् को सहयोगमा आ(ब(०४९।५० देखि मध्यमान्चल ८ जिल्ला र पश्चिमान्चल २ जिल्ला गरी जम्मा १० जिल्लाहरुमा पहाडी कवुलियती वन तथा चरन विकास आयोजना स)चालन हुदै आएको छ । यस कायंक्रमको उद्देश्य ग्रामीण गरिब जनसमुदायलाइं वन पैदावारको लागि आत्म निभंर बनाइं उनीहरुको जीवन स्तरमा सुधार ल्याइं गरीवी निवारणमा थप सहयोग पु:याउने र वातावरणमा सुधार ल्याउने रहेको छ । कवुलियती वन विकास तफं गरिने मुख्य मुख्य कायंक्रमहरुथ कवुलियती वन पहिचान तथा प्रारम्भिक सभेंथ ११४ गोटा, कवुलियती वन कायं योजना तयारी थ ११४ गोटा, बिरुवा खरिद तथा वितरण ८००००० गोटा ।	

८(प्रचार प्रसार कायंक्रम आ(ब(२०५८।०५९ बिभिन्न माध्यमबरा प्रचार प्रसार सम्बन्धी कायंक्रमहरु स)चालन गरिने छ । समीक्षा, अनुगमन र मूल्या)कन कायंक्रम जारी रहने छ । उपलव्धी सूचकहरु समेतको समिक्षा गनें परिपाटी बसालिने छ । आ(ब(२०५९।०६० वन व्यवस्थापनमा जन चेतना अभिब.बि गनंको लागि आ(ब(२०५९।०६०मा बिभिन्न माध्यमबरा प्रचार प्रसार सम्बन्धी कायंक्रमहरु स)चालन गरिनेछ । स)चालन हुने प्रमुख कायंक्रमहरुमा श्रव्य द.ष्य कायंक्रम लगायत ब्रोसर, पम्पलेट, एव) पुस्तक र पुस्तिकाहरु उत्पादन गनें	**वनस्पति बिभाग थ** आ(ब(०५८।०५९ मा प्रचार प्रसार कायंको लागि ब्रोसर, न्यूजलेटर, क्यालेण्डर, पुस्तिकाहरु प्रकाशन र वनस्पति दिवस जस्ता कायंक्रमहरु स)चालन भएको । कायंक्रम अनुसार प्रचार प्रसार कायंको शिलशिलामा विभागीय ब्रोसर, न्यूजलेटर, वार्षिक प्रतिवेदन (२०५८।०५९) प्रकाशन कायं भै रहेको छ । साथै बैज्ञानिक क.ति प्रकाशनको कायं थालनी भएको छ ।

आदि रहेको छ ।	

९(<u>भू स)रक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन कायंक्रम</u> **आ(ब(२०५८।०५९** नदी नियन्त्रण लगायत जलाधार स)रक्षण र विकास कायंक्रमलाइं मन्त्रालय बीच कायंक्रमहरुमा कायंगत समन्वय ल्याइं कायंक्रम कायांन्वयन गरिने छ । चुरिया क्षेत्रको सम्वेदनशील भौगभिंक बनौट र यसमा परेको चापको कारण भावर तथा तराइं क्षेत्रको जटिल अन्तर सम्बन्धमा देखा परेको नकारात्मक असरलाइं द.ष्टिगत गरी चुरे क्षेत्रमा भूथ्स)रक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम स)चालन गनं उच्च प्राथमिकता दिइने छ । **आ(ब(२०५९।०६०** वन विकास गुरु योजना ९:बकतभच एबिल ायच ँयचभकतचथ क्वभअतयच० ले निधांरित गरेको एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन ९क्ष्लतभचनचबतभम ध्बतभचकजभम :बलबनभ्रूभलत० को अवधारणालाइं मुतंरुप दिने प्रयासको निरन्तरता स्वरुप भू उपयोग विकास, सामुदायिक जलाधार स)रक्षण व्यवस्थापन, ग्रामीण विकास पूवांधार स)रक्षण, समूह परिचालन तथा सशक्तिकरण लगायतका भूमिको सदुपयोग र उत्पादनमा टेवा पुर्याउने कायंक्रमहरु स)चालन गरिनेछ । भूथ्तथा जलाधार स)रक्षण कायंक्रममा स्थानीय जनसमुदायको पहु)च ब.बि गनं कायंक्रमलाइं जनचेतना ब.बि, सधन र सहयोगात्मक गरी तीन श्रेणीमा बिभाजन गरिएको छ । कायंक्रम लागु भएका जिल्लाहरुमा जनचेतनाको स्तर ब.बि गनें खालका प्रचार प्रसार कायंक्रम जिल्ला व्यापी गरिनेछ । जलश्रोत स)रक्षण र विकासको दीधंकालिन सोच अनुरुप जलाधार व्यवस्थापन क.याकलाप समन्वयात्मक ढ)गले अघि बढाउन वन तथा भूथ्स)रक्षण क्षेत्र, जलश्रोत क्षेत्र , भौतिक योजना तथा निमांण क्षेत्र बीच अन्तर सम्बन्धलाइं	**भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ्** मन्त्रालयबाट पहल हुनु पर्ने **भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभागथ्** चुरे क्षेत्रको सम्वेदनसिलता लाइं द.ष्टिगत गरि त्यस क्षेत्रमा भू तथा जलाधार स)रक्षणका कायंकमहरु शिवालिक भावर जलाधार स)रक्षण कायंकम अन्तगंत धनुषा, महोत्तरी, सलांही, रौतहट, वारा, नवलपरासी, रुपन्देही, अधांखा)ची, दाँ तथा चुरे भू स)रक्षण तथा जलाधार स)रक्षण कायंकम अन्तगंत उदयपुर, सिरहा र सप्तरी गरि १२ जिल्ला स्थित भू स)रक्षण कायांलय माफंत स)चालन भै रहेको छ । यस शिलसिलामा भू तथा जलाधार स)रक्षण विभागले चुरे क्षेत्रको स)रक्षण तथा स)म्वधंन गनंको लागी एउटा भिन्नै आयोजना तयार गरि राष्ट्यि योजना आयोगको सचिवालयमा निणयाथं पेश गरिएको छ ।

उपलव्धीमूलक बनाउने तर्फ प्रयास जारी राखिनेछ । आ(ब(२०५३।०५४ देखि स)चालनमा रहेको प्राक.तिक स्रोत व्यवस्थापन कार्यक्रमले स्थानीय समुदायलाइं स)गठीत तुल्याइं सशक्तिकरण गर्न सक्षम रहनुको साथै जलाधार स्रोत व्यवस्थापनमा उल्लेखनिय उपलव्धी हासिल भइं रहेको परिप्रेक्ष्यमा यसलाइं अभ्र उपभोक्तामुखी बनाइं पा)च विकास क्षेत्रका बीस जिल्लामा स)चालन गरिनेछ । यसै अनुरुप सिन्धुथ काभ्रे भूथ्तथा जलाधार स)रक्षण कार्यक्रमलाइं आ(ब(२०५९।०६०मा निरन्तरता दिइने छ । चुरे क्षेत्रको स)वेदनशील भौगभिंक बनौट र यसमा परेको चापको कारण भावर तथा तराइं क्षेत्रको जटिल अन्तर सम्बन्धमा देखा परेको नकारात्मक असरलाइं न्यून गर्न चुरे जलाधार व्यवस्थापन आयोजना, चुरे भूथ तथा जलाधार स)रक्षण कार्यक्रम र शिवालिक भावर जलाधार स)रक्षण कार्यक्रम समेतले गरी एघार जिल्ला समेटने गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।	

१०(<u>राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु स)रक्षण बिकास कार्यक्रम</u> **आ(ब(२०५८।०५९** स)रक्षित क्षेत्रहरुले प्राक.तिक वातावरण र जैविक विविधताको स)रक्षण लगायत पर्यटन उद्योगबाट विदेशी मुद्रा आर्जन र स्थानीय रोजगारी तथा आय आर्जनमा समेत ठूलो टेवा दिदै आएको छ ।	 **रा(नि(तथा व(ज(स)(बिभागथ्** जैविक विविधता स)रक्षण भइं रहेको यस बिभागले यस आ(व(को ब्तिीय चौमासिक सम्म रु(२,००९०९६२(२५ राजश्व आम्दानी गरेको र स्थानीय वासिन्दाको आय आर्जनमा पनि थप टेवा पुगेको छ ।
मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत स)रक्षित क्षेत्रले आर्जन गरेको आम्दानीको ५० प्रतिशतसम्म खर्च गरी मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानीय समुदायहरुको स)लग्नतामा सामुदायिक विकास तथा प्राक.तिक श्रोत स)रक्षण कार्यक्रमहरु चालु रहने छन् ।	मध्यवर्ति क्षेत्र घोषणा भएका ६ वटा स)रक्षण क्षेत्रहरु मध्ये म्याद पुरा भएमा २ वटा चितवन र वर्दियामा नया) समिति गठन भइं ५०५ राजश्व परिचालन भएको र आ(ब(२०५८।०५९ को कूल राजश्व ७१३३९०००(६५ स)कलन भएको ।
आ(ब(२०५९।०६० बिभिन्न पारिस्थितिक प्रणालीको प्रतिनिधित्व गर्ने, वनस्पति तथा वन्यजन्तु र यसको वासस्थान, जैविक विविधता र प्राक.तिक वातावरणको द.ष्टिकोणबाट विशेष महत्व राख्ने क्षेत्रहरुको दीर्धकालिन स)रक्षण, सम्बर्धन तथा समुचित व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु स)रक्षण कार्यक्रम स)चालन गरिएको छ ।	 मध्यवर्ति क्षेत्रको कार्यक्रम स)चालनबाट त्यहा)का वासिन्दाको स)रक्षण प्रति सकारात्मक भावना अभिब.बि भएको । कोशी टप्पु तथा पर्सा बन्यजन्तु आरक्षको मध्यवर्ति क्षेत्र घोषणा प्रस्ताव पेश गरेको ।

हाल देशमा १६ वटा स)रक्षित क्षेत्रहरु ९ वटा रा(नि(हरु, ३ वटा बन्यजन्तु आरक्षहरु, एउटा शिकार आरक्ष र ३ वटा स)रक्षण क्षेत्रहर्रु स्थापना भै स)रक्षण तथा व्यवस्थापन हुदै आएको छ । यी स)रक्षित क्षेत्रहरुले प्राक.तिक वातावरण र जैविक विविधताको स)रक्षण गनुं लगायत पयंटनबाट विदेशी मुद्रा आजंन र स्थानीय रोजगारी तथा आय आजंनमा समेत ठूलो टेवा दिदै आएको छ। राष्ट्रिय निकुन्ज र वन्यजन्तु आरक्षहरुको स)रक्षणलाइं सघाउ पुर्‍याउन तथा स्थानीय सामुदायिक विकासको लागि मध्यवतिं क्षेत्रहरु घोषणा गरी विकास गदैं लैजाने उद्देश्य अनुरुप हालसम्म ६ वटा रा(नि(हरुको मध्यवतिं क्षेत्र घोषणा भैसकेको छ । रा(नि(, आरक्ष र मध्यवतिं क्षेत्रका ५ बषें व्यवस्थापन योजनाहरु तयार पारिएका छन् । आ(ब(२०५९।०६० मा स)रक्षण शिक्षा अन्तगंत प्रचार प्रसार, धामिंक स्थल स)रक्षण सुधारमा मन्दिर, गुम्बा तथा देवालयहरुको उचित स)रक्षण, वासस्थान स)रक्षण सुधार तफं दुलभं प्रजाति स)रक्षण गनं त्यसको वासस्थानमा सुधार र पयंटन विकास कायंक्रमहरु स)चालन गरिने छ । यसका अतिरिक्त आ(ब(०५६।०५७ देखि स्थानीय वासिन्दा र निकुन्ज, आरक्ष व्यवस्थापन बीच सुमधुर सम्बन्ध कायम गनं मध्यवतिं क्षेत्र व्यवस्थापन कायंक्रम अन्तगंत स)रक्षित क्षेत्रले आजंन गरेको आम्दानीको ५० प्रतिशत रकमसम्म सामुदायिक विकास तथा प्राक.तिक श्रोत स)रक्षण कायंक्रमहरुमा खचं गरिने गरी मध्यवतिं क्षेत्रका स्थानीय समुदायहरुको स)लग्नतामा उक्त कायंक्रमहरु स)चालन भैरकेको छ ।	

११(<u>वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण कायंक्रम</u> **आ(ब(२०५८।०५९** अनुसन्धानबाट प्राप्त नतिजालाइं क्रमबब रुपमा प्रकाशन गरी सम्बन्धित निकाय, व्यक्ति तथा जनसमूहहरुमा उपलव्ध गराइने छ । **आ(ब(२०५९।०६०** राष्ट्रिय स्तरको वन श्रोत सर्वेक्षण कायं सम्पन्न भइं चालु आ(ब(२०५८।०५९ देखि जिल्ला स्तरको वन स्रोत सर्वेक्षण एव) अद्यावधिक कायं स)चालनमा रहेको छ । यस कायंका लागि अद्यावधिक नक्सा, हवाइं फोटो र सेटलाइंट डाटा स्थलगत जानकारी एव) सूचना स)कलन प्रविधि अपनाइं आएको छ । साथै यस कायंलाइं आगामी आ(ब(हरुमा समेत निरन्तरता दिइं क्रमशः कायांन्वयन गरिदै लगिने छ । देशको तराइं तथा मध्य पहाडी भेगको पतिनिधित्व हुने ठाउ)हरुमा स)चालनमा रहेको वन	**वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण कायंक्रम** वजको जानकारी तथा अन्य पुस्तिका एव) लिफ्लेटहरु प्रकाशन गरी सम्बन्धीत निकाय, व्यक्ति तथा जनसमुदायहरुलाइं प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान उपलव्ध गराएको । • झापाको वन श्रोत स)कलनरविश्लेषण । • मोरँको श्रोत सर्वेक्षण पूवांधार तयार । • वा)के र बदिंया जिल्लामा विकास निमांणबाट वन क्षेत्रमा परेको असर अध्ययन जारी । • तराइं, भित्री मधेश तथा मध्य पहाडी क्षेत्रमा प्राक.तिक वन व्यवस्थापन, ब.क्षारोपण व्यवस्थापन, क.षि वन तथा डा)लेघा)स, नसंरी तथा बीउ स)कलन एव) भण्डारण

अनुसन्धानको कायंलाइं निरन्तरता दिइनेछ । अनुसन्धानबाट प्राप्त नतिजालाइं क्रमबब रुपमा प्रकाशन गरी सम्बन्धित निकाय, व्यक्ति तथा जनसमुदायहरुमा उपलव्ध गराइने छ।	प्रविधिको लागि, माटो सर्वेक्षण तथा विश्लेषण सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान कायं जारी रहेको । ● वनको जानकारी पत्रिका अ)क १२२ प्रकाशन भएको ।

१२(<u>वनस्पति बिकास</u> **आ(ब(२०५८।०५९** उद्यानहरुमा आकर्षण बढाउने कायंक्रम र पुष्प विकास कायंक्रमलाइं सम्भावनाका आधारमा अगाडी बढाइने । अनुसन्धान कायंमा रैथाने बोट बिरुवाहरुलाइं प्राथमिकता दिइने । जैविक विविधता र जैविक प्रविधि कायंक्रमबाट प्राप्त उपलव्धीहरुलाइं ग्रामीण स्तरसम्म पुःयाउन जैविक ग्राम समूह ९द्यष्य खर्षीबिनभ० गठन गर्ने अवधारणालाइं अगाडी बढाइने छ । **आ(ब(२०५९।०६० वनस्पति कायंक्रम** आ(ब(२०५८।५९ मा चालु रहेको वनस्पति विकास कायंक्रम, वनस्पति उद्यान विकास, नेपाल फ्लोरा, जडीबुटी प्रवधंन, बायोटेक्नोलोजिलाइं निरन्तरता दिइने छ । अन्तराष्ट्रिय पवंतीय वषं २००२ र स)युक्त राष्ट् सघ)को आव्हानलाइं निरन्तरता दिइं पवंतीय वनस्पति उद्यानको स)चालन दामनमा गरी कायंक्रम थालनी गरिने छ । पुष्प विकास कायंक्रमलाइं स)भावनाका आधारमा अगाडी बढाइने छ । अनुसन्धान तफं रैथाने ९भ्लमभ्रुअ० बोट बिरुवाहरुलाइं प्राथमिकता दिइनेछ । जैविक विविधता र जैविक प्रविधि कायंक्रमबाट प्राप्त उपलव्धीहरुलाइं ग्रामिण स्तर सम्म पुर्याउन जैविक ग्राम समूह ९द्यष्य खर्षीबिनभ० गठन गर्ने अवधारणालाइं अगाडी बढाइनेछ ।	**वनस्पति बिभाग ह** यस सम्बन्धमा निरन्तरता दिइरहेको र स्थानिय बोट विरुवाहरुलाइं प्राथमिकता दिन उच्च हिमाली भेग ृलाँटाँ मा विरुवा स)कलन भएको छ ।

ृर्क वनस्पति बिकास कायंक्रम **आ(ब(२०५८।०५९** वनस्पति बिकास कायंक्रम अन्तगंत सूचना केन्द्र व्यवस्थापन, कायं योजना तयारी, म्यूजियम तथा हर्वेरियम व्यवस्थापन, एकिक.त अनुसन्धान, प्रविधि विस्तार तथा सामुदायिक कायंक्रम, फ्लोरीकल्चर आयोजना तथा वाटर गार्डेन स्थापना र अनुगमन तथा मूल्या)कन जस्ता कायंक्रमहरु स)चालनमा छन् । आ(ब(२०५९।०६० वनस्पति विकासको सम्भाव्यता पहिचान र स)स्थागत विकास कायंको लागि कायंक्रमहरु रहेका छन् । यो कायंक्रमबाट राष्ट्रिय हर्वेरियम तथा वनस्पति प्रयोगशाला व्यवस्थापन तथा सुद.ढिकरणका साथै रैथाने।स्थानीय बोट	**वनस्पति बिभाग ह** वनस्पति विकास कायंक्रम अन्तगंत आ(ब(२०५८।०५९ मा सम्पन्न कायंक्रमहरुः सूचना केन्द्र ः ९ **म्यूजियम तथा हर्वेरियम व्यवस्थापनः ९** कायं योजनाः १ प्रविधि विस्तार तथा सामुदायिक कायंक्रमः ३ वाटर गार्डेन स्थापना ः १ आ(ब(२०५९।६०मा पनि उल्लेखित कायंक्रमहरु प्राक.तिक सम्पदा अनुसन्धानशाला, थापाथली र राष्ट्रि हर्वेरयम प्रयोगशाला, गोदावरीमा स)चालन भै रहेका छन् ।

बिरुवाहरुलाइं प्राथमिकता दिने क्रममा विरुवाहरु स)कलन गरी रसायनिक तथा जैविक अनुसन्धान गर्नें लक्ष्य रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत आ(ब(२०५९।६० मा हर्वेरियम, म्यूजियम, व्यवस्थापन तथा सुद.ढीकरण, बैज्ञानिक प्रकाशन, अनुसन्धान कार्यक्रम , तालिम, गोष्ठी, समिक्षा, दिवस, सामुदायिक कार्यक्रम, निर्माण तथा आधारशिला कार्यहरु रहेका छन् ।	
ृखं वनस्पति उद्यान बिकास आयोजना आ(ब(२०५८।०५९ उद्यानहरुको विकासबाट रमणीय स्थलहरुको बिकास हुने, आर्थिक महत्वका बोट बिरुवाहरुको उत्पादन हुने, शैक्षिक कार्यक्रममा सहयोग पु:याउने र पर्याथ्पर्यटनको बिकास गर्नें लक्ष्य राखिएको छ । आ(ब(२०५९।०६० देशमा विद्यमान वानस्पतिक जैविक विविधता ९द्यष्य मष्खभचकष्तथ० को स)रक्षण गरी वातावरणीय सुधार र पर्यापर्यटन ९भ्अय(तयगचष्क्ष० को विकास गर्न देशका विभिन्न भागमा स)रक्षण मूलक ११ वटा वनस्पति उद्यानहरु इलामको माइंपोखरी, धनुषाको धनुषाधाम, ललितपुरको गोदावरी, मकवानपुरको टिष्टुँ, दामन, हैटौडा ृब.न्दावर्न, बा)केको ढकेरी, सल्यानको कपूरकोट, जुम्लाको धिताचौर र कैलालीको देवरीया र गोदावरीमा वनस्पति उद्यानहरुको स)चालनमा निरन्तरता दिइं कार्यक्रमहरु स)चालन गरिनेछ । यी उद्यानहरुको विकासबाट रमणीय स्थलहरुको विकास हुने, आर्थिक महत्वका बोट विरुवाहरुको उत्पादन विक्री बितरण हुने, शैक्षिक कार्यक्रममा सहयोग पुर्याउने र पर्यापर्यटन ९भ्अय(तयगचष्क्ष० विकास हुने लक्ष्य राखिएको छ । यी उद्यानहरुलाइं क्रमशः राजश्व स)कलन तर्फ पनि उन्मुख गराइनेछ । यसैगरी रुपन्देही जिल्लामा अवस्थित लुम्बिनी विकास क्षेत्रमा वनस्पति उद्यान स्थापना गरिएको छ । यस उद्यानको स्थापनाबाट नेपालको जैविक विविधताको प्रचार प्रसार गर्नें उद्देश्य राखिएको छ । साथै यस कार्यक्रमबाट बोट बिरुवा उत्पादन पर्यापर्यटन ९भ्अय(तयगचष्क्ष० विकास तथा शैक्षिक कार्यक्रममा सहयोग पुर्याउने लक्ष्य राखिएको छ ।	वनस्पति बिभागथ यस आयोजना अन्तरगत विभिन्न स्थानमा १२ उद्यान स्थापना भै हाल सम्म पनि स)चालनमा छन् । शाही वनस्पति उद्यान गोदावरी, ब.न्दावन, दामन टिष्टुँ, मकवानपुर, माइपोखरी इलाम, धनुषाधाम धनुषा, मूलपानी सल्यान, ढकेरी बाँके, देवरीया गोदावरी, कैलाली, धिताचौर जुम्ला, केन्द्रिय उद्यान सेवा शाखा, सिहदरवार । उपरोक्त स्थानहरुमा रहेका वनस्पति जैविक विविधताहरुको स)रक्षण गरी शैक्षिक तथा पर्यापर्यटनमा सहयोग पुर्याउदैं आइरहेको छ ।
ृग नेपाल फ्लोरा आयोजना आ(ब(२०५८।०५९ वानस्पतिक जैविक विविधताको पूर्ण अभिलेख तयार गर्न फ्लोरा कार्य योजना अनुसार दश बर्षिय नेपाल फ्लोरा आयोजना शुरु गरिएको छ । यस आयोजनाले राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय समन्वय र सहयोग लिइं वानस्पतिक	**वनस्पति बिभाग ध** लक्ष्य अनुसार कार्य सम्पन्न ।

जैविक विविधताको पूर्ण अभिलेख तयार गर्ने लक्ष्य राखेको छ । यस आयोजनाबाट नेपाल वानस्पतिक सम्पदाको अधिकार कायम गर्न अन्तरराष्ट्रिय क्षेत्रमा सघाउ पु:याउने छ । आ(ब(२०५९।०६० वानस्पतिक जैविक विविधताको पूर्ण अभिलेख तयार गर्न फ्लोरा कार्य योजना अनुसार दश बर्षिय नेपाल फ्लोरा आयोजना शुरु गरिएको छ । यस आयोजनाले राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय समन्वय र सहयोग लिई वानस्पतिक जैविक विविधताको पूर्ण अभिलेख तयार गर्ने लक्ष्य राखेको छ । यस आयोजनाबाट नेपालको वनस्पति सम्पदाको अधिकार कायम गर्न सघाउ पुग्नेछ । आन्तरिक तथा वैदेशिक सहयोगको लागि बिभिन्न निकायहरु स)ग समझदारी गरिएकोछ र थप व्यवस्था गरिनेछ । यस आयोजना अन्तर्गत व्यवस्थापन तथा सुद.ढीकरण, प्रकाशन, सर्वेक्षण तथा तथ्या)क स)कलन, एकिक.त अनुसन्धान मुख्य मुख्य कार्यहरु हुन ।	विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स)स्थाहरुस)ग समन्वय गरी नेपाल फ्लोरा प्रकाशनको लागि क्रमशः फ्यासिकल प्रकाशन कार्य गर्दै आएको ।
र्घ जडीवुटी प्रवर्द्धन आयोजना आ(ब(२०५८।०५९ वन बिकास गुरु योजनाले लक्षित गरेको जडीवुटी केन्द्र ९ज्भचदबा ऋभलतचभ० को अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न प्रत्येक अ)चलमा जडीवुटी प्रवर्धन केन्द्रहरु ९ज्भचदबा एचयकष्यल ऋभलतचभ० को स्थापना गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यस आयोजनाबाट १४ जडीवुटी प्रवर्धन केन्द्रहरु स्थापना हुने, १०० जडीवुटी बिकास समूहहरु गठन हुने, नीजि क्षेत्रमा ३० जडीवुटी प्रशोधन केन्द्रहरु स्थापना हुने , १०० स्थानीय बिकास स्वय)सेवक प्राविधिकहरु तैयार हुने, १५०० जडीवुटी समूह सदस्यहरु तयार हुने छन् । राष्ट्रिय स्तरमा एक जडीवुटी तालिम केन्द्र स्थापना गरिने लक्ष्य राखिएको छ। यस आयोजनाबाट बजार अन्वेषण र प्रवर्धन गरी जडीवुटी व्यापारमा सहयोग पु:याई प्रत्यक्ष रोजगारीको अवसर अभिव.द्धि गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । राजस्व स)कलनलाई निरन्तरता दिई बिकास कार्यमा निरन्तरता दिइने छ । आ(ब(२०५९।०६० जडीवुटीहरुले दुर्गम क्षेत्रको स्थानीय समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था सुधार गर्ने हु)दा जडीवुटीको अधिकतम सदुपयोग कार्यमा विपन्न वर्गका समुदायलाई सहभागी बनाई, गरीवी उन्मुलन एव) स्वरोजगारको वातावरण सिर्जना गर्नका लागि वन विकास गुरु योजनाले लक्षित गरेको जडीवुटी केन्द्रको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न प्रत्येक विकास क्षेत्रमा जडीवुटी प्रवर्न्न केन्द्र ९ज्भचदबा एचयफयतष्यल ऋभलतचभ० को स्थापना गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यी केन्द्रहरुबाट जडीवुटी खेती र प्रशोधन प्रविधि सम्बन्धी तालिम तथा विस्तार कार्यक्रम स्थानीय स्तरमा	**वनस्पति बिभागथ** जडीबुटी प्रवर्द्धन आयोजनाको कार्य ७ जिल्लामा स)चालनमा रहेको र अन्य कार्यक्रमहरु संशोधन भएको । कार्यक्रम स)शोधन भएको र यस आयोजना अन्तरगत ७ जिल्ला स्थित कार्यालयहरुमा जडीबुटी सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमहरु स)चालनमा रहेका।

स)चालन गरी क.षक र जनसाधारणको सीप अभिब.ब्धिबाट जनसमुदायलाइं जडीवुटी व्यवसाय तफं अभिप्रेरित गरिनेछ । यस आयोजनाबाट ६ जडीवुटी प्रवधंन केन्द्रहरु स्थापना हुने, १०० जडीवुटी विकास समूहहरु गठन हुने, निजी क्षेत्रमा ३० जडीवुटी प्रशोधन केन्द्रहरु स्थापना हुने, १०० स्थानीय सहजकतां प्राविधिकहरु तैयार हुने, १५०० जडीवुटी समूह सदस्यहरु तयार हुनेछन् । राष्ट्रिय स्तरमा एक जडीवुटी तालिम केन्द्र स्थापना गरिने लक्ष्य राखिएको छ । यस आयोजनाबाट बजार अन्वेषण र प्रवधंन गरी जडीवुटी व्यापारमा सहयोग पुर्याइं प्रत्यक्ष रोजगारको अवसर अभिब.ब्धि गनें लक्ष्य लिइएको छ । राजश्व स)कलनलाइं निरन्तरता दिइं विकास कायंमा निरन्तरता दिइनेछ । यस आयोजना अन्तगंत व्यवस्थापन तथा सुद.ढीकरण, प्रकाशन, एकिक.त सर्वेक्षण तथा तथ्या)क स)कलन, एकिक.त अनुसन्धान, प्रविधि विस्तार तथासामुदायिक कायंक्रम, पाइलट कायंक्रम, निमांण तथा आधारसिला मुख्य मुख्य कायंहरु छन् ।	
ृ बाायोटेक्नोलोजी आयोजना आ(ब(२०५८।०५९ यस आयोजनाबाट मालभोग केराको स)रक्षणको लागि ८० हजार र सुन्तला जात २० हजार समेत जम्मा १ लाख बिरुवा तयार गनें कायं भैरहेको छ । यी बोट काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, धादिँ, सिन्धुली र दोलखा जिल्लामा क.षि कायंक्रम स)ग समन्वय गरी लगाउने कायंक्रम रहेको छ । श्रीखण्ड, अलैची, पाइरेथ्रम, जरवेरा जस्ता बिरुवाहरुको कायं योजना अनुसारका कायंहरु क्रमशः लागु गरिने छ । आ(ब(२०५९।०६० वनस्पतिको स)रक्षण र सम्बधंनमा टिस्यूकल्चर प्रविधिको महत्वपूणं योगदान रहने तथ्य अन्तराष्ट्रिय स्तरमा नै स्थापित भैसकेको छ । वनस्पति विभागमा हालसम्म १०० किसिमका वनस्पतिहरुमा टिस्यूकल्चर प्रविधि विकासका लागि प्रोटोकल तयार भैसकेको छ । टिस्यूकल्चर आयोजनाबाट टिस्यूकल्चर प्रविधिको प्रयोगबाट आथिंक महत्वका उन्नत जातका बोट बिरुवाहरु ब.हत, मात्रामा उत्पादन गनं अनुसन्धानात्मक कायंक्रम गरिएको छ । साथै तालिम स)चालन गरी प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रोजगारमा टेवा पुर्याइएको छ । नेपाल अधिराज्यको बिभिन्न ६ स्थानबाट केरा जातीका बिरुवाहरु स)कलन गरी टिस्यूकल्चरको माध्यमबाट स)रक्षण र उत्पादन गनें कायंक्रम रहेको छ । यस आयोजनाबाट मालभोग	**वनस्पति बिभाग** आ(व(२०५८।०५९ मा स)शोधित कायंक्रम अनुसार केरा २४ हजार र सुन्तला जाती छ हजार समेत जम्मा ३० हजार वेनां उत्पादन भएको र कायंक्रम अनुसार विभिन्न स्थानहरुमा लगाइं अनुसन्धान कायं भएको । यस आयोजना अन्तरगत स्वीक.त कायंक्रम बमोजिम कायंहरु तदारुकता साथ सम्पन्न भै रहेका छन् ।

केराको उन्नत जातको पहिचान गरी ब.हत उत्पादनमा सघाउ पुर्‍याउने प्रविधि विकास परीक्षणबाट विकसित बोटहरुको फिल्ड परिक्षणको व्यवस्था गरिएको छ । वनस्पति स)रक्षण तथा विकासका लागि टिस्यूकल्चर प्रविधिबाट बिभिन्न प्रजातिका वनस्पतिहरु परिक्षण भैरहेको छ । यस आयोजना तर्फ बिरुवा उत्पादन, सामुदायिक कार्यक्रम, जमंप्लाजम स)कलन।स)रक्षण, तालिम, प्रचार प्रसार दिवस आयोजना, निर्माण तथा आधारशिला, ग्रीन हाउस, पोली हाउस, प्रयोगशाला सुधार, मेशिनरी औजार मुख्य मुख्य कार्यहरु छन् ।	

ृर्च लुम्विनी उद्यान आयोजना **आ(ब(२०५८।०५९** यस उद्यानको स्थापनाबाट नेपाल जैविक विविधता र सा)स्क.तिक सम्पदाको प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्य राखिएको छ। साथै यस कार्यक्रमबाट बोट बिरुवा उत्पादन, पर्यांथ्पर्यटनको बिकास, शैक्षिक कार्यक्रममा सहयोग पु:याउने लक्ष्य राखिएको छ ।	

१३(<u>शिवपुरी जलाधार तथा वन्यजन्तु आरक्ष परियोजना</u> **आ(ब(२०५८।०५९** शिवपुरी क्षेत्रमा पैह्रो नियन्त्रण, बा)ध निर्माण, जैविक बिविधता स)रक्षण, पर्यांथ्पर्यटन बिकास, सामुदायिक बिकास, स)रक्षण शिक्षा कार्यहरु गर्ने ।	ध

आ(ब(२०६०।६१ को अष्टमासिक भौतिक प्रगति

(क) वन तथा भू–संरक्षण मन्त्रालय रु हजारमा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
ृक	**जैविक विविधता कायंक्रम** **P1**						
१	जैविक विविधता सवंमान्य गणेशमान सि)ह वन स)रक्षण पुरस्कार, जैविक विविधता दिवस, वन स)रक्षण प्रभाव, आयोजना को वातावरणीय प्रभाव मूल्या)कन सम्बन्धी अनुगमन, राष्ट्रिय जैविक सुरक्षा।	7741	5101			**85%**	
२	**अनुगमन तथा मूल्या)कन** कायंक्रम खचं अनुगमन सम्बन्धी गोष्ठी स)चालर्न	498	299	299	100 %	100 %	
३	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम ृकेन्द्रीय सहयोग इकाईं** वन क्षेत्र सम्बन्धी नियम तथा निर्देशिका तयारी, मन्त्रालय अन्तगंत महाशाखा एव) विभागलाइं सहयोग,नीति विकास प्रक्रिया, भवन विस्तार, स)चार सामाग्री प्रकाशन, अध्ययनभ्रमण तथा तालिम।	11548	7128			81%	
४	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधताकायंक्रम ृक्षेत्रीय सहयोग इकाईं** क्षेत्रीय योजना तजुंमा तथा समन्वय गोष्ठी, साझेदारी तथा वन क्षेत्र योजना, भूथ्परिधि सम्बन्धी, स)चार तथा :क्ष्व, तालिम तथा अध्ययन भ्रमण, भवन ममंत तथा विस्तार अनुसन्धान कायं, भवन निमांण।	23026	1607			74%	

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
ृख	**तालिम कायंक्रम**						
१	**वन तालिम कायंक्रम ृकेन्द्र** अनुगमन तथा मूल्या)कन, न्याय तथा आथिंक	3831	3381	2462	73%	86%	
	प्रशासन वन प्रशासन, जेण्डर एण्ड इक्वीटी, सहभागिता मूलक जलाधार व्यवस्थापन, वन						

	व्यवस्थापन ृतराइं चुरे तथा भित्री मधेर्श, जडीवुटी पहिचान स)कलन तथा हर्वेरियम व्यवस्थापन, जंविक विविधता स)रक्षण ।					_	

५ क्षेत्रीय तालिम कायंक्रम

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
२	**पूर्वांन्चल क्षेत्रीय तालिम केन्द, बिराटनगर** तालिम कायंक्रम	3415	2640	1356	51%	62%	
३	**मध्यमान्चल क्षेत्रीय तालिम केन्द्र,हेटौडा**						
	तालिम तथा प्रचार प्रसार कायंक्रम	4078	3555	1250	35%	29%	Norms ढिला स्विक.ति भएको । प्रथम चौमाकिसमा कायं स)चालन नभएको।
	तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रका लागि जैविक विविधता कायंक्रम गैर काष्ठ वन पैदावार परिचयात्मक तथा व्यवस्थापन तालिम, अध्ययन भ्रैमण, इन्भेन्टरी, प्रशिक्षण, आधारभूत, इन्जिनियरिँ तालिम ।	3494	3260	1011	31%	40%	
४	**पश्चिमान्चल क्षेत्रीय तालिम केन्द्र, पोखरा** तालिम कायंक्रम	3801	3014	1904	63%	56%	
५	**मध्यपश्चिमान्चल क्षेत्रीय तालिम केन्द्र, सुखेंत** तालिम तथा प्रचार प्रसार कायंक्रम	3405	2587			72%	
६	**सुदूरपश्चिमान्चल क्षेत्रीय तालिम केन्द्र, धनगढी** तालिम कायंक्रम	3380	2705			46%	

कूल

र्ख वन बिभाग

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**प्रचार प्रसार कायंक्रम ९म्ब्ल्क्ष्म्ब०** वन वाटिका रेडियो कायंक्रम उत्पादन,प्रशारण, रेडियो स्पट प्रसारण, टेलि स्पटप्रसारण, भिडियो	4597	2815	1768	63%	97%	

	फिल्म, कल्पब.क्ष पत्रिकाप्रकाशन, प्रचार प्रसार						
	सामाग्री उत्पादन रबितरण,प्रतियोगिता, प्रचार प्रसार सामाग्री,उपयोगिता अध्ययन ।						
२	**सामुदायिक वन बिकास कायंक्रम** **केन्द्रीय स्तर्र ९म्ब्लक्ष्म्ब०** बिरुवा उत्पादन तथा बितरण, समारोह ब.क्षारोपण, प्रचार प्रसार कायंक्रम , श्रव्यद.श्य कायंक्रम,प्रशारण ।	5719	3310	2325	70%	78%	
३	**सामुदायिक वन बिकास कायंक्रम एज्ञ जिल्लास्तर्र म्ब्लक्ष्म्ब्‌‍ृ३८ जिल्र्ला** वन उपभोक्ता समूह कायंक्रम , वन सिमाना, तालिम, गोष्ठी , उपभोक्ता समूहमूल्या)कन तथा पुरस्कार , प्रचार प्रसारसामाग्री तयारी तथा बितरण, भवन निमांण सुधार, वन महोत्सब, नसंरी स)चालन ।	46732	33626	16625	49%	78%	
४	**चुरिया वन विकास कायंक्रम ृ३ जिल्र्ला सिराहा, सप्तरी, उदयपुर्र ९न्त्श०** थ उपभोक्ता समूह कायंक्रम, तालिम, गोष्ठी,अध्ययन भ्रमण, उपभोक्ता समुह माफंत गरिने कायंक्रम, भवन निमांण,प्रचार प्रसार ।	3730	2057			60%	
५	**वन व्यवस्थापन कायं योजना ृ१२ जिल्र्ला** सवेंक्षण,चार किल्ला निधांरण, उत्पादनवनको ब्लक र कम्पारमेन्ट को स्थलगतरेखा)कन , सिल्भीकल्चर अपरेशन ,ब.क्षारोपण व्यवस्थापन, स)रक्षण, अग्नी स)रक्षण, अग्नी नियन्त्रण तथा कायंयोजना कायांन्वयन सामुदायिक वन हस्तान्तरण, हात्ति आत)क नियन्त्रण अतिक्रमण तथा चोरी निकासी ।	4056	2453	1807	74%	94%	
सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
६	**वन सम्बधंन तथा ब.क्ष सुधार केन्द्र ९म्ब्लक्ष्म्ब०** थ सिड स्ट्याण्ड पहिचान, दतां र व्यवस्थापन , स्पेसिज परिक्षण, ब्रिडिँ, सिड अचांड, अध्ययन, अनुसन्धान, प्रचार प्रसार सामाग्री तयारी, तालिम ।	20964	4257	1262	30%	87%	
७	**पहाडी कवुलियती वन तथाचरण बिकास**						

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
	आयोजना ‚क्ष्ब्म केन्द र जिल्लास्तर्र एज्ञ **१० जिल्ला र केन्द्र** प्रशानिक खचं) क्षेत्र पहिचान, कायं योजना तयारी, अन्तरसमूह गठन, कवुलियती वन सिमा)कन,समन्वय, योजना तजुंमा, गोष्ठी, तालिमभ्रमण, नसंरी व्यवस्थापना सहयोग, बीउ खरिदतथा वितरण, आयमूलक तथा लघु वनपैदावार कायंक्रम, ग्रामिण पूवांधार विकासकायंक्रम ।	13575	8527	7565	89%	85%	
८	**राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन बिकास का(एज्ञ** **कं राष्ट्रिय वन कायंक्रम** **केन्द्र र १२ जिल्र्ला** नसंरी तथा विरुवा उत्पादन , ब.क्षारोपण व्यवस्थापन, स))रक्षण, वन सिमा)कन, अग्नी स)रक्षण, वन सदुपयोग नागांजुन शाही वन विकास, काके विहार विकास मिल्के डा)डा स)रक्षण, हलेसी महादेब स)रक्षण आदि ।	5802	3462	2544	73%	97%	
	खं कवुलियती वन बिकास कायंक्रम **१६ जिल्ला र केन्द्र** थ कवुलियती वनको क्षेत्र पहिचान, कायंयोजना तयारी, समूह गठन, कवुलियती वनसिमा)कन, योजना तजुंमा, तालिम, गोष्ठी,आय मूलक तथा लघु वन पैदावारकायंक्रम, ग्रामीण पूवांधार बिकासकायंक्रम, केन्द्रीय स्तर कायंक्रम, समन्वय भ्रमण, नसंरी व्यवथ स्थापन सहयोग, बिउाबिरुवा खरिद ।	10628	7080	1932	27%	66%	भोजपुर, खोटाँ, लमजुँ, सल्यान रोल्पा र जाजरकोट बाहेक।
(	**जिविकोपाजंनाको लागि वन कायंक्रम एज्ञ** **९मँक्ष्म्ं० ‚१२ जिल्र्ला** उपभोक्ता समूह कायंक्रम, तालिम, गोष्ठी अध्ययन अनुसन्धान, प्रचार प्रसार, आयमुलक कायंक्रम,नसंरी, उपभोक्ता समूह सहयोग कायंक्रम, भवन, राष्ट्रिय नीति वन कायंक्रम, अध्ययन भ्रमण, राष्ट्रिय नीजि वन कायंक्रम, उपभोक्ता समूहबाट गरिने	55391	38466	24808	64%	69%	

	कार्यक्रम।						
१०	दोलखा रामेछाप सामुदायिक वन विकास एज्ञ आयोजना ृक्म्र्र् दोलखा, रामेछाप, ओखलढु)र्गा उपभोक्ता समूह कार्यक्रम थ्तालिम, गोष्ठी,प्रचार प्रसार, आयमुलक कार्यक्रम, अध्ययनभ्रमण, नर्सरी, भवन ।	25821	18772	10674	57%	61%	
११	सिन्धु काभ्रे वन विकास आयोजना एज्ञ सिन्धु, काभ्रे९ब्क्ब्क्ष्म्० ृ२ जिल्र्ला नेपाल अष्ट्रेलिया सामुदायिक स्रोत व्यवस्थापन आयोजर्ना उपभोक्ता समूह कार्यक्रम, तालीम, गोष्ठीप्रचार प्रसार, आयमुलक कार्यक्रम, अध्ययनभ्रमण, नर्सरी स)चालन ।	18308	12402	10421	84%	86%	
१२	रेशु)गा तथा टिकौली, तालिम केन्द्र गुल्मी, चितवर्न	742	615	234	38%	89%	
	टिकौली : सुरक्षा तथा तालिम आदि ।	587					
	रेशु)गा: थ्वन व्यवस्थापन गोष्ठी, बिरुवा उत्पादन, ब.क्षारोपण,पाकं निमांण सुधार,प्रचारप्रसार	155					

सि(न)(	कार्यक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	aflif+s ah]6	ci6dfl;s ah]6	ci6dfl;s vr+	vr+ k|ltzt	efl/t k|ult	s}lkm ot
१३	वातावरण तथा वन उद्यमकार्यक्रम ृवर्न ९ग्क्ब्क्ष्म्० बा)के, बदिंया, कैलाली, धादिँ ४ जिल्लाहर्रु उपभोक्ता समूह कार्यक्रम, तालिम, गोष्ठी प्रचार प्रसार, अध्ययन भ्रमण, नर्सरी ममंत तथा विरुवा उत्पादन, भवन निमांण तथा ममंत ।	3772	2545			59%	ah]6 lgsf;f gePsf] . k|f/IDe s sfo+ z'? .
१४	तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधताकार्यक्रम ृ८ जिल्र्ला एज्ञ						

	सरकारबरा व्यवस्थित वन, वन सम्बधंन, विरुवा उत्पादन तथा ब.क्षारोपण, वन पैदावार सदुपयोग, मानव स)सोधन विकास, गोष्ठी तथा बैठक, प्रचार प्रसार सामुदायिक तथा नीजि तथा कवुलियती वन, जैविक विविधता तथा चुरे वन, विशेष कायंक्रम भवन निमा)ण तथा सुधार ।	29923	19342	7248	37%	83%	
!%	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम** टिकौली तालिम केन्द्र	550	350	285	81%	83%	

कुल

ऽग राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु स)रक्षण बिभाग रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
ृक	**रा(नि(तथा व(ज(स)(बिभाग** थ्स)रक्षण शिक्षा, स)रक्षण शिक्षा पुस्तिका प्रकाशन , भौतिक पूवांधार, सूचना प्रविधिकेन्द्र विकास, म.ग अनुसन्धान केन्द बिकास ।	4780	3140	1531	49%	100 %	
ृख	<u>**राष्ट्रिय निकुन्ज आयोजना**</u> **एज्ञ** थ्स)रक्षण शिक्षा, वासस्थान स)रक्षण तथासुधार, धामिंक स्थल स)रक्षण तथा सुधार,प्रजाती स)रक्षण, भौतिक पूवांधार निमांणसुधार, पशु सेवा कायंक्रम, मध्यवतिं क्षेत्रव्यवस्थापन कायंक्रम, पाकस पिपुल कायंक्रम, उत्तरी हिमाली क्षेत्र स)रक्षणआयोजना, वातावरण तथा वन उद्यम कायंक्रम ।	63075	38634	24276	63%	98%	
१	शाही चितवन रा(नि	13395					
२	शाही वदिंया रा(नि	8360					
३	लाँटाँ रा(नि	7285					
४	सगरमाथा रा(नि(	5385					
५	शेथ्फोक्सुण्डो रा(नि(ृडोर्ल्पा	5655					
६	रारा रा(नि(ृहुर्म्ला	3560					
७	खप्तड रा(नि(	3305					
८	मकालु बरुण रा(नि(	5920					
ढ	शिवपुरी रा(नि(	5430					
ृग	<u>**बन्यजन्तु आरक्ष आयोजनाः**</u>		11480	9199	80%	<u>95%</u>	
१०	शाही शुक्ला फा)टा आरक्ष	5945					

११	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	3120					
१२	पसां बन्यजन्तु आरक्ष	3920					
१३	ढोरपाटन शिकारी आरक्ष	4035					

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
ृर्घ	वातावरण तथा वन उद्यम कायंक्रम ृरा(नि(२ वर्टा ९ग्क्ब्क्ष्म्0					-	
१४	**वातावरण तथा वन उद्यम कायंक्रम, शेफोक्सुण्डो रा(नि(कायांलय** सामुदायिक वन व्यवस्थापन, धामिंक स्थल स)रक्षण सुधार, सामुदायिक विकास कायंक्रम ।	765					बजेट निकास न भइं कुनै कायंक्रम स)चालन हुन नसकेकोले प्रगति नभएको ।
१५	**वातावरण तथा वन उद्यम कायंक्रम, शाही बदिंया रा(नि(कायांलय** सामुदायिक वन व्यवस्थापन, आय आजंन कायंक्रम, सामुदायिक वन विकास कायंक्रम ।	951					,, ,, ,, ,, ,,
१६	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम ृशाही चितवन रा(निर्(** हात्ती प्रजनन केन्द्र सुधार, गोही स)रक्षण कायंक्रम	3500	2550	466	18%	55%	
१७	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम ृपसां बन्यजन्तु आरक्षर्** वासस्थान स)रक्षण तथा सुधार, पयंटन पूवांधार निमाणं, सुधार ।	6000	3885			85%	

कुल

ृर्घ भू तथा जलाधार स)रक्षण बिभाग [?- xhf/df{

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**जलाधार व्यवस्थापन आयोजना अधिराज्य व्यापीर्** प्रदंशन स्थल व्यवस्थापन, भू क्षय अध्ययन	3312	2,146	896	42%	96%	

	प्रतिवेदन, भूथ्स)रक्षण प्रविधि, प्रचारप्रसारसामाग्री उत्पादन, माटोपानी विश्लेषण, भूथ्क्षय अवस्था नक्शा तयारी, ल्याण्डस्लाइड हेजाडं म्यापिँ, ध्क्ष्क को लागि डाटा स)कलन, भू स)रक्षण बाषिंक प्रतिवेदन ।						
२	**बागमती एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन आयोजना काठमाडौ), ललितपुर, काभ्रे, मकवानपुर, सिन्धुली तथा एःर्ग ९भ्र०** भु उपयोग बिकास, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह पहिचान तथा सशक्तिकरण, ममंत सुधार,भा)स उत्पादन तथाचरण व्यवस्थापन ।	15982	10033	6833	68%	90%	
३	**चुरे भू तथा जलाधारस)रक्षण कायंक्रम सिराहा,सप्तरी, उदयपुर्र ९न्त्श०** भूथ्उपयोग बिकास, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह परिचालन तथा सशक्तिकरण, ममंत स)भार ।	3636	2413	1287	53%	96%	
४	**सिन्धु काभ्रे भूथ्स)रक्षण कायंक्रम एज्ञ ९ब्क्क्ष्म०** भूथ्उपयोग बिकास, प्राक..तिक प्रकोप रोकथाम, विकासका पूवांधार स)रक्षण, भूमी उत्पादकत्व स)रक्षण, समूह परिचालन तथा शसक्तिकरण, सामुदायिक भू स)रक्षण, बिरुवा उत्पादन, क्षतिग्रस्त भूमी पुनरुत्थान, कायांलयको बाषिंक प्रतिवेदन ।	5628	3731	2690	72%	97%	
सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
५	**सामुदायिक बिकास तथा वनरजलाधार स)रक्षण कायंक्रम्‌ कास्की, पवंत, स्याँर्जा ३ जिल्लाहरु ९क्ष्क्ष्ञ्ब०** थ्भूथ्उपयोग बिकास, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह परिचालन तथा सशक्तिकरण, ममंत स)भार।	2208	14084	7596	54%	88%	
^	**शिवालिक भावर जलाधार स)रक्षण कायंक्रम**						

	६ जिर्ल्ला ृनवलपरासी, रुपन्देही, धनुषा, बारा, रौतहट, दाँ) भू उपयोग विकास तथा सामुदायिक विकास योजना, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह परिचालन तथा सशक्तिकरण, सामुदायिक उत्पेरिका, गोष्ठी तथा अध्ययन भ्रमण ममंत स)भार ।	11285	7351	5938	81%	94%	
७	**प्राक.तिक श्रोत व्यवस्थापन क्षेत्र सहयोग एज्ञ कायंक्रम ृ१९ जिल्लाहरुं ९म्ब्लक्ष्म्ब०** भू उपयोग विकास तथा सामुदायिक विकास योजना, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह परिचालन तथा सशक्तिकरण, सामुदायिक उत्पेरिका, गोष्ठी तथा अध्ययन भ्रमण ममंत स)भार, बाषिंक प्रतिवेद ।	59873	38354	27227	71%	82%	
८	**जिल्ला भूथ्स)रक्षण कायंक्रम** **१९ जिर्ल्ला** थ्भूथ्उपयोग बिकास, प्रक.तिक प्रकोप रोकथाम विकासका पूवांधार स)रक्षण, भूमी उत्पादन स)रक्षण, सामुदायिक भूथ्संरक्षण, प्रचार प्रसार सामाग्री बितरण ममंत सुधार, च्ऋक्ष्ध्रक्ऋध कायंक्रम ।	35689	23399	14240	61%	78%	

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
९	**दिगो भूथ् व्यवस्थापन एज्ञ** **५ जिल्लाहरुं दोलखा,काभे, सिन्धुपाल्चोक, सुखेंत, डोर्टी** अगुवा क.षक तालिम, समूह क..षक तालीम, कम्पोष्ट तथा कोशेवाली परिक्षण, प्रचारप्रसार सामाग्री वितरण, कायंमूलक अनुथ्सन्धान समन्वयात्मक	708	646	498	77%	71%	
१०	**चुरे जलाधार व्यवस्थापन आयोजना** **सलांही, महोत्तरी ऋब्म्रल्भउर्बा** भू तथा जलाधार कायंक्रम, सामुदायिक वन व्यवस्थाथ	13796	8905	4076	46%	91%	

	पन कायंक्रम, स)स्थागत सशक्तिकरण कायंक्रम, कायंमूलक अनुसन्धान कायंक्रम, कायांलयको बाषिंक प्रतिवेदन, कायंक्रम तथा कायांलय स)चालन सहयोग।						
११	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम ृ६ जिर्ल्ला** भूथ्उपयोग विकास, सामुदायिक एकिक.त जलाधार व्यवस्थापन कायंक्रम, समूह परिचालन। सशक्तिकरण नसंरी निमांण, ममंत सुधार, स)रक्षण व्यवस्थापन एव) रेखदेख ।	7885	5023	3242	65%	91%	

कूल

वनस्पति बिभाग रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**वनस्पति विकास कायंक्रम एज्ञ** वनस्पति बिभागका शाखाहरु,प्राक..तिक **सम्पदा तथा अनुसन्धानशाला,रा(ह(तथा** **व(प्र(, वायोटेक्नोलोजी, नेपालफ्लोर्रा** वनस्पति हवेंरियम व्यवस्थापन, टिस्यूकल्चरबाट बिरुवा उत्पादन,प्रकाशन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण कायंक्रम, तालिम, योजनातजुंमा तथा कायंक्रम तयारी, अनुगमन तथा मूल्यां))कन प्रविधिव्यवस्था विविध सेवा व्यवस्थापन,निमांण तथा आधारशिला ।	6460	4100			87%	
ृर्क	**वनस्पति विकास कायंक्रम ृकेन्द्रथ् बिभार्ग** वानस्पतिक हवेंरियम व्यवस्थापन तथा सेवा,						

	प्रकाशन,अनुसन्धान तथा विश्लेषण, योजना तजंमा तथाकायंक्रम तयारीअनुगमन तथा मूल्या)कन, प्रविधितथाविविध सेवा व्यवस्थापन ।						
ृख	**वनस्पति विकास कायंक्रम** **प्राक.तिक सम्पदा तथा अनुसन्धानशार्ला** अनुसन्धान तथा विश्लेषण, निमांण तथा आधारशिला						
ृग	**वनस्पति विकास कायंक्रम ृराष्टिय हर्वेरियम तथा वनस्पति प्रयोगशार्ला** वानस्पति हर्वेरियम व्यवस्थापन तथा सेवा, निमांण तथा आधारशिला ।						
ृघ	**वनस्पति बिकास कायंक्रम ृबायोटेक्नोलोर्जी** टिस्यूकल्चर प्रविधिबाट बिरुवा उत्पादन, पाइलट स्तरमा बिरुवा उत्पादन प्रविधि विकास, इन मिट्रो जमंप्लाज्म स)रक्षण, टिस्यूकल्चर प्रविधि विस्तार, टिस्यूकल्चर प्रविधि सम्बन्धी अन्तरक्रिया ।						
ॆ ॄ	**वनस्पति बिकास कायंक्रम ृनेपाल फ्लोर्रा** हर्वेरियम व्यवस्थापन तथा वनस्पति पहिचान तथा कायंशाला गोष्ठी , प्रकाशन ।						

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
२	**तराइं तथा शिवालिक क्षेत्रको लागि जैविक विविधता कायंक्रम ृधनुषा, मकवानपुर्र** वनस्पति सबेंक्षण तथा तथ्या)क स)कलन, जैविक विविधता क्षेत्र पहिचान तथा स)रक्षण जडीवटी तालिम, अध्ययन भ्रमण, नसंरी ममंत तथा बिरुवा उत्पादन, समूह खेती, फ्लोरीकल्चर खेती प्रविधि विकास, सेड हाउस निमांण, फेन्सीँ ममंत, सिचाइं व्यवस्थापन, डकुमेन्टेशन तथा प्रकाशन ।	1625	1000			85%	
३	**जडीवुटी प्रवधंन आयोजना ृकेन्द्र, गोदावरी, इलाम,धनुषा, मकवानपुर,**						

	ब.न्दावन, दामन, टिष्टुँ, बा)के,सल्यान, जुम्ला, र कैलार्ली व्यवस्थापन तथा सुद.ढीकरण,प्रकाशन, जडीवुटी सवेंक्षणतथा तथ्या)क स)कलन,अनुसन्धान, प्रविधिविस्तार तथा सामुदायिक कायंक्रमनिमांणतथा आधारशिला ।	4852	3560			81%	
४	उद्यान बिकास आयोजना ृके(उ(से(सि)हदरवार शा(व(उ(, माइपोखरी, धनुषाधाम,ब..न्दावन, दामन, टिष्टुँ, ढकेरी, मुलपानी, धिताचौर, कैलाली, रुपन्देर्ही जम्ला, कैलाली र रुपन्देर्ही उद्यान स)रचना सम्बधंन, सुद.ढीकरण तथा व्यवस्थाद पन, फूल बिरुवा उत्पादन, प्रकाशन, वनस्पति दिवस पुष्प प्रदंशनी, निमांण तथा आधारशिला ।	5230	3550			79%	

कूल

ृर्च वन अनुसन्धान तथा सबेंक्षण बिभाग — ृ रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	वन अनुसन्धान तथा सवेंक्षण आयोजना अधिराज्यभर्र केन्द्रीय कायंक्रम योजना अनुगमन तथा मुल्या)कन कायंक्रम, सूचना शाखा, पुस्तकालय, स)रचना स्याहार स)भार वन अनुसन्धान कायंक्रम प्राक.तिक वन व्यवस्थापन अनुसन्धान,ब.क्षारोपण अनुसन्धान, वन, क.षि तथा डालेघा)स अनुसन्धान, माटोसवेंक्षण तथा विश्लेषण, ब.क्ष सुधार, आथिंक सामाजिक । वन सवेंक्षण कायंक्रम	ज्ञढण्ज्ञछ				94%	

	थ्वन सर्वेक्षण, मान चित्रण, हवाइं चित्रण,दूर स)वेदन, वन सदुपयोग, वायोमेट्री ।						

कूल

ृछ जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन क)पनी ृ रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन** थ्कोरा जडीवुटी खरिद तथा प्रशोधन, हवंल उत्पादन, हवंल सेन्टर स्थापना, नीजि क्षेत्रमा खेती विस्तार, ब.क्षारोपण ।	51432	30884	25849	84%	83%	

कूल

ृज द टिम्बर कपोंशन अफ नेपाल ृ रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**टि(सि(एन(** थ् काठ उत्पादन, खरिद तथा बिक्री बितरण कायंक्रम थ्ब.क्षारोपण तथा व्यवस्थापन कायंक्रम	229459	127047	81494	64%	48%	

कूल

ृझ वन पैदावार बिकास समिति

ृ रु(हजारर्मा

सि(न)(	कायंक्रमरआयोजना र मुख्य मुख्य कामहरु	बाषिंक बजेट	अष्टमासिक बजेट	अष्टमासिक खचं	खचं प्रतिशत	भारित प्रगति	कैफियत
१	**नेपालगन्ज वन विकास परियोजना** थ्नसंरीमा बिरुवा उत्पादन, तारवार गरी ब.क्षारोपण गनें, ब.क्षारोपण स)रक्षण, व्यवस्थापन, थिनिँ कायं, भवन निमांण तथा स)रक्षण, सुधार, वन पैदावार सदुपयोग र व्यवस्थापन ।	4323	1916	1947	100%	79%	
२	**सागरनाथ वन बिकास परियोजना** थ्नसंरी स)चालन तथा बिरुवा उत्पादन, तारवार गरी ब.क्षारोपण स)रक्षण, व्यवस्थापन, अग्नीबाट स)रक्षण गनें, हाभेंष्टिँ गनें, भवन निमां)ण तथा स)रक्षण, वन पैदावार बिक्री ।	44812	20698	17677	85%	88%	

३	**रतुवामाइं ब.क्षारोपण आयोजना ृभ्कार्पा** थ्नसंरी स)चालन तथा बिरुवा उत्पादन, तारवार गरी ब.क्षारोपण स)रक्षण, व्यवस्थापन, सि)गलि)ग, थिनिँ, हाभेंष्टिँ गनें, रोग लागेका सिसौका रुखहरु क्टान गनें, भवन निमां)ण तथा स)रक्षण सुधार ।	7,021	2,839	1,604	57%	77%	

कूल

विकास तर्फ आर्थिक वर्ष ०५९।६० को वित्तिय प्रगति
(निकासा र खर्चको हिसाव नगद, सिधा भुक्तानी तथा बस्तुगत सहायता समेतको)

अनुदान स)ख्या	आयोजनाको नाम	वार्षिक वजेट	निकासा	खर्च
५९७४७२००	वन अनुसन्धान तथा सर्भेक्षण आयोजना	15023000.00	12646288.94	12646288.94
५९७४७२६०	जैविक विविधता कार्यक्रम	29086000.00	22214875.00	22214875.00
५९७४७२८०	वन तालिम केन्द्र	21389670.00	14840129.77	14840129.77
५९७४७२९०	नागंजुन शाही वन	20844000.00	2494287.79	2494287.79
५९७४७३०१	वन व्यवस्थापन कार्य योजना	5378000.00	4981521.05	4981521.05
५९७४७३१०	राष्ट्रिय तथा कवुलियती वन विकास कार्यक्रम	14193000.00	11240015.01	11240015.01
५९७४७३११	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम	5719000.00	4466814.03	4466814.03
५९७४७३१३	पहाडी कवुलियती वन तथा चरण विकास आयोजना	22889000.00	19847053.11	19847053.11
५९७४७३३०	वन सम्वर्धन तथा व.क्ष सुधार केन्द्र	28430000.00	20847680.25	20847680.25
५९७४७३४०	चुरिया वन विकास कार्यक्रम	4235000.00	3427466.92	3427466.92
५९७४७३५०	तालिम तथा प्रचार प्रसार कार्यक्रम	4974000.00	3619153.75	3619153.75
५९७४७३५१	रेसु)गा तथा टिकौली तालिम केन्द्र	1494000.00	1405784.00	1405784.00
५९७४७५००	वनस्पति विकास कार्यक्रम	4897000.00	4089649.30	4089649.30
५९७४७५०१	नेपाल फलोरा आयोजना	458000.00	288032.01	287927.01
५९७४७५०३	वायो टेक्नोलोजि ृटिस्टर कल्चर	1022000.00	907068.52	907068.52
५९७४७६१०	जलाधार व्यवस्थापन आयोजना	1650000.00	1591954.77	1591954.77
५९७४७६२०	वागमती जलाधार आयोजना	32055000.00	107066907.59	107066907.59
५९७४७६५०	दिगो भू व्यवस्थापन	382000.00	300536.00	300536.00
५९७४७७१०	वन्यजन्तु आरक्ष आयोजना	17520000.00	15382589.75	15382589.75
५९७४७७२०	राष्ट्रिय निकुन्ज आयोजना	66375000.00	57728340.97	57587528.82
५९७५७३११	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम	53724000.00	43310071.18	43310071.18
५९७५७४०१	जिविकोपार्जनको लागि वन कार्यक्रम	52192500.00	49111018.75	49111018.75
५९७५७४०२	दोलखा रामेछाप सामुदायिक वन विकास आयोजना	26677255.60	22746391.46	22746391.46
५९७५७४०३	सिन्धु काभ्रे वन विकास आयोजना	19496000.00	16381837.63	16381837.63
५९७५७४१०	वातावरण तथा वन उद्यम कार्यक्रम ृवर्न	4559000.00	3501678.41	3501678.41
५९७५७६५०	जिल्ला भूथ्स)रक्षण कार्यक्रम	42564500.00	39257311.84	39257311.84
५९७५७६६१	चुरे भू तथा जलाधार स)रक्षण कार्यक्रम	3545000.00	3244957.05	3244957.05
५९७५७६६२	सिन्धु काभ्रे भू स)रक्षण आयोजना	5749500.00	4525070.33	4525070.33
५९७५७६६६	प्राकतिक श्रोत व्यवस्था सेक्टर कार्यक्रम	81517000.00	91043312.52	91043312.52
५९७५७६६७	शिवालिक भावर जलाधार स)रक्षण कार्यक्रम	12385000.00	11695712.94	11695712.94
५९७५७६८०	सामुदायिक विकास तथा वन । जलाधार स)रक्षण आयोजना	23539000.00	22226461.70	22226461.70

५९७५७६८१	चुरे जलाधार व्यवस्थापन आयोजना	11606000.00	15049157.48	15049157.48
५९७५७७५०	वातावरण तथा वन उद्यम कार्यक्रम राष्ट्रिय निकुन्ज	1716000.00	1440768.00	1440768.00
५९७५७८००	उद्यान विकास आयोजना	5430000.00	4773631.87	4773631.87
५९७५७८०२	जडिवुटी प्रवर्द्धन आयोजना	4852000.00	3760919.50	3760919.50
	जम्मा	647566425.60	641454449.19	641313532.04

विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयलाई तोकिएका कार्यहरु नियमित रुपमा सम्पादन गर्दै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०६०।६१ मा यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुद्वारा संचालित विकास आयोजना / कार्यक्रमहरुको प्रगति निम्नानुसार छ ।

१) नीति निर्माण तथा संस्थागत सुदृढीकरण

१.१ जैविक प्रविधि, वैकल्पिक उर्जा र सूचना प्रविधिका क्षेत्रमा सहकार्य गर्नका लागि श्री ५ को सरकार, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र सूचना प्रविधि उच्चस्तरीय आयोग एवं Asian Institute of Technology, थाइलैण्ड का बीच समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको छ ।

१.२ श्री ५ को सरकार र मित्रराष्ट्र भारत सरकारका बीचमा विज्ञान तथाा प्रविधिका विभिन्न १० बटा क्षेत्रमा सहकार्य गर्न सम्पन्न संझौता Programme of Cooperation (POC) बमोजिम संयुक्त समितिको बैठक र विज्ञान प्रविधि दिवस (अप्रिल ७-८ , २००४) भारतको नयाँ दिल्लीमा सम्पन्न भयो ।

१.३ मित्र राष्ट्र भारत सरकारको सहयोगमा सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको धनगढीमा स्थापना हुने प्रविधि अध्ययन संस्थानको लागि स्थान छनौट गर्ने सन्दर्भमा मन्त्रालयका तर्फबाट संभाव्य स्थलहरुको स्थलगत निरीक्षण गर्नुका साथै भारतीय पक्षसंग छलफल भैरहेको छ ।

१.४ राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशालाको सुदृढीकरण गर्ने सन्दर्भमा DNA एनालाइजर र एसेसोरिज उपकरण खरीदका लागि निर्णय भै प्रतित पत्र खोलिएको छ । साथै DNA परीक्षण सम्बन्धी तालिम सम्पन्न भएको छ ।

१.५ विज्ञान तथा प्रविधि नीतिलाई परिमार्जन गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ भने विद्युतीय कारोवार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्ने कानून (Cyber Law) तर्जुमा भै स्वीकृतिको क्रममा रहेको छ ।

१.६ काठमाडौं उपत्यकाको उत्तरी र मध्य भागको Radiation Mapping तयार गर्नका लागि त्रि. वि. वि. रसायन शास्त्र केन्द्रीय विभागसँग सम्झौता भै कार्य भैरहेको छ ।

१.७ मन्त्रालय, विभाग, सचिवालयहरुमा उपलब्ध गराई आएको Internet, E–mail सुविधामा निरन्तरता दिइएको छ । साथै युनिकोड फन्टलाई अन्तिम रुप दिने कार्य भैरहेको छ ।

१.८ आ. व. २०५८।५९ को अन्तमा मानव संसाधन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन भै सम्पन्न हुन बाँकी एक वर्षे उच्चस्तरीय कम्प्यूटर तालीम कार्यक्रम (४०० युवाहरुका लागि) सम्पन्न भएको छ ।

१.९ राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रले पर्वत जिल्लाको मिलनचोक, चितवन जिल्लाको जगतपुर (कृष्णचोक), सुनसरी जिल्लाको मधेशा, काठमाडौं जिल्लाको साँखू र नुवाकोट जिल्लाको विदुर नगरपालिकामा गरी ५ ठाउँमा ग्रामीण सामुदायिक सूचना केन्द्रहरु स्थापना गरेको छ र मुस्ताङको कोवाङमा टेलिसेन्टर स्थापना गर्ने प्रारम्भिक कार्य भैसकेको छ ।

२) सूचना प्रविधि पार्क आयोजना

२.१ प्रशासनिक भवन (दुई तल्ला)को : -इट्टा गारो प्लाष्टर गर्ने र झ्याल ढोकाको कार्य सम्पन्न भएको छ ।

२.२ व्यापारिक भवन (पाँच तल्ला) को इट्टा गारो प्लाष्टर AC duct को कार्य पूरै सम्पन्न भएको छ भने -झ्याल ढोकाको कार्य ९० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ ।

२.३ आवास भवन तर्फ इट्टा गारो प्लाष्टर गर्ने कार्य पूरै सम्पन्न भएको छ भने रंग रोगन र अन्य फिनिसिङ्ग कार्य ९० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ ।

२.४ सार्वजनिक निर्माण तर्फ कम्पाउण्ड वाल को कार्य सम्पन्न भएको छ ।

३) **वी. पी. कोइराला मेमोरियल, प्लानेटोरियम तथा अब्जरभेटरी र विज्ञान संग्राहलय**

३.१ बेधशालाको स्थापनार्थ आवश्यक पूर्वाधार तथा उपकरण व्यवस्था तर्फ टेलिस्कोप खरिदका निमित्त टेण्डर आव्हान गरी सम्झौता गर्ने स्थितिमा पुगेको छ ।

३.२ विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धि पत्रिका प्रकाशन गर्ने सम्बन्धमा जर्नल एवं पत्रिकाका लागि अनुसन्धानात्मक कृतिहरु प्राप्त भई editing समेत भैसकेको र Type-setting को कार्य भैरहेको ।

३.४ काठमाडौं उपत्यकाका उच्च माध्यमिक विद्यालय, काठमाण्डौ उपत्यकाका क्याम्पसहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु र विश्वविद्यालयका प्राध्यापकहरुका लागि एक हप्ते Astrology र Astrophysics सम्बन्धी स्कूल संचालन भएको र "खगोलीय तथा ज्योतिर्विज्ञान सम्बन्धी नेपाली नामाकरण" विषयक गोष्ठी आयोजना सम्पन्न भएको ।

४) **जल तथा मौसम विज्ञान विभाग**

४.१ जल बिज्ञान

- आ.व. ०६०।६१ मा १५४ वटा जलस्थिति तथा थिग्रेनी केन्द्र संचालन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्य अनूसार केन्द्र संचालन भैरहेका छन् ।
- दैनिक जल प्रवाह निकाल्न आवश्यक पर्ने १०० नदी स्थानमा ३०० वटा जल प्रवाह मापन गर्ने कार्य मध्ये २०० वटा जल प्रवाह मापन जल प्रवाह मापन सम्पन्न भएको छ । वांकी कार्य यस आ.व. को अन्त्यसम्म गरिने छ ।
- काठमाण्डौ एरियामा ३२ नदीस्थान र पोखरा एरियामा २२ नदी तथा ताल स्थानमा जलगूण अनुगमन गर्ने कार्य लक्ष्य अनुसार संपन्न भएको छ ।
- ८० गोटा थिग्रेनी प्रवाह मापन गर्ने लक्ष्य अनुसार ६० गोटा थिग्रेनी प्रवाह संपन्न कार्य संपन्न भएका छन् । वांकी आ.व. को अन्त्यसम्म संपन्न गर्ने लक्ष्य छ ।
- ताल अध्ययन अन्तर्गत से फोक्सुन्डो तालको व्याथिमेट्रीक सर्भेको कार्य शुरु भएको छ । अषाड मसान्तसम्म सवै कार्य पुरा हूने छ ।
- तारमार्ग गेजहाउस, स्टाफ गेज निर्माण सुधारको कार्य ९० प्रतिशत पुरा भएको छ र वांकी कार्य आ.व. को अन्त्यसम्म पुरा हूने छ ।
- ११ जना सेडिमेन्ट अव्जरभरहरुलाई तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- तराईका ९० नदी स्थानको न्यून जल प्रवाह मापन कार्य ७० प्रतिशत पुरा भएको छ । वांकी ३० प्रतिशतको कार्य चालु रहेको छ । आ.व. को अन्त्यसम्म पुरा हूने छ
- सन् २००३ को डा०टा प्रोसेसिङ्ग कार्य ४० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ । आ.व. को अन्त्यसम्म कार्य पुरा गरिने छ ।

४.२ हावापानी विज्ञान

कृषि जन्य उत्पादनको बृद्धि, सौर्य शक्ति एवं वायू उर्जाको सम्भाब्यता तथा हावापानी सम्वन्धी विभिन्न अध्ययन अनुसन्धान तथा तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशन गर्ने कार्य भै आएका छन् । गत: आ.ब. सम्म अधिराज्यभरमा २८२ वटा विभिन्न हावापानी केन्द्र संचालन हुदै आएकोमा आ.व. २०६०।६१ देखि NISP अन्तरगतका थप १६० वटा बर्षा मापक केन्द्र समेत गरी जम्मा ४४२ वटा केन्द्र संचालनमा रहेको छन् । सन् २००१ सम्मको अधिराज्यभरिको सम्पूर्ण मौसमी तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशन भएको छ । सन् १९९४ देखि संचालनमा रहेको वायू प्रदूषण सम्बन्धी तथ्यांक संकलन तथा अनुगमन कार्य निरन्तर रुपमा संचालन गरिएको छ । मनसुन अवधिभर दैनिक बर्षाको

बिबरण प्रकाशन तथा अन्य अवधिको साप्ताहिक, मासिक एवं वार्षिक मौसमी विवरण पुस्तिका प्रकाशन एवं वितरण गरिँदै आएको छ ।

आ.ब. २०६०।६१ मा एउटा वायू प्रदूषण केन्द्र, २१ वटा स्वचालित केन्द्र तथा ४४२ वटा मौसमी केन्द्रको संचालन हुनुका साथै सन् २००१ को तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशन समेत भएको छ । नौ वटा Synoptic केन्द्रमा १० मिटरमा Wind राख्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । स्वचालित मौसमी केन्द्रहरुबाट तथ्यांक संकलन भैरहेको छ । साथै आ. ब. २०६०।६१मा मनसुन तथा अन्य समयको मौसमी विवरण संकलन तथा वितरण कार्य सम्पन्न भएको छ भने एउटा नया हावापानी केन्द्रको स्थापना भएको छ । Synoptic केन्द्र काठमाण्डौंको २० बर्षको तथ्यांकको Digitization कार्य सम्पन्न भएको छ ।

४.३ मौसम विज्ञान तथा पुर्वानूमान महाशाखा

जनसाधारण, पर्यटन, पर्वतारोहण तथा हवाई यातायातको लागि मौसमी सेवा उपलब्ध गराउन त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल स्थित जल तथा मौसम विज्ञान विभाग अर्न्तगतको मौसम विज्ञान तथा पुर्वानूमान महाशाखाले विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ । आ. ब. २०६०।६१ मा दैनिक २ पटक सर्वसाधारणको लागि मौसम पुर्वानूमान गर्नुका साथै समय समयमा मौसम बारे विशेष सूचनाहरु संचार माध्यमबाट दिइएको छ । हवाई उडानका लागि दैनिक सरदर १६ पटक भन्दा बढी मौसमी सूचना उपलब्ध गराइएको छ भने हिमाली पदयात्री तथा पर्वतारोहीहरुको लागि समेत बिशेष मौसम पुर्वानूमान सेवा उपलब्ध गराइएको छ ।

४.४ हिमनदी तथा हिमजल विज्ञान

नेपालका उच्च हिमाली क्षेत्रमा रहेका ६ वटा हिमजल बिज्ञान केन्द्रहरुको संचालन, मर्मत, तथ्यांक प्रशोधन तथा प्रकाशन गर्ने कार्यहरु यस अन्तर्गत पर्दछन् । यसको अलावा खतराजन्य हिमतालहरुको पहिचान तथा अनूगमन गर्ने तथा Tracer Technique को मदतले जल प्रवाह पत्ता लगाउने जस्ता मौलिक अनूसन्धानमूलक कार्यहरु पनि यसै अन्तर्गत पर्दछन् । आ. ब. २०६०।६१ मा खुम्बू, लाम्टांग, अन्नपुर्ण, मकालू, कान्जीरोवा (डोल्पा) तथा हुम्लामा स्थापना भएका केन्द्रहरुबाट तथ्यांक संकलन तथा प्रशोधन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा प्रथम ८ महिनामा लक्ष्य अनूसार नै काम भएको छ । साथै सन् २००२ सम्मको तथ्यांक पुस्तिका प्रकाशित गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । उक्त अवधिमा लक्ष्य अनूसार नै मर्मत संभार तथा आवश्यक उपकरण खरिद गर्ने कार्य पनि सम्पन्न भएको छ ।

४.५ च्छो रोल्पा ग्लफ न्यूनीकरण तथा पूर्व संकेत प्रणाली

विश्व हावापानी परिवर्तनका कारण नेपालका हिमक्षेत्र पग्लिन गई उच्च हिमाली भू-भागमा बिद्यमान हिमतालहरुको आकारमा बृद्धि भई कुनैपनि बेला बिष्फोट हुने खतरालाई कम गर्ने सिलसिलामा नेपालको सबैभन्दा ठुलो हिमतालको रुपमा रहेको च्छो रोल्पा हिमतालको जल सतहलाई विभिन्न दातृ राष्ट्रहरुको सहयोगमा ३ मिटर तल झार्ने कार्य सम्पन्न भईसकेको छ । आ. ब. २०६०।६१ मा १५ कि. वा. क्षमताको लघु जल बिद्युतको निर्माण सम्पन्न भईसकेको छ । उक्त तालको निरन्तर अनुगमन तथा बिष्फोट भईहालेको खण्डमा तल्लो तटिय क्षेत्रमा रहेका २७ वटा पुर्व संकेत प्रणालीको अनुगमन भईआएकोछ ।

४.६ बाढी भविष्यवाणी

नेपालमा हुने प्राकृतिक प्रकोप मध्ये बाढी प्रमुख रही आएको छ । यस बाट हुने धनजनको क्षति कम गर्न गत दशक भित्र आ. वा. बाट हरेक दिन जलवायु तथा नदी सम्वन्धी तथ्यांक लिन ३६ वटा केन्द्रको नेटवर्क तयार भएको छ । मुख्य नदीहरुको बाढी भविष्यवाणी गर्नका लागि Hydrological Model हरु तयार गर्ने काम सम्पन्न भइसकेको छ भने GIS मा आधारित बाढी प्रकोप क्षेत्र (Flood Zone) निकाल्न सक्ने प्रणाली समेत तयार भइसकेको छ ।

आ. व. ०६०।०६१ मा ३६ वटा जलस्थिति तथा वर्षा मापन केन्द्र तथा २९ वटा संचार केन्द्रहरुको संचालन तथा नविकरण सुधार तथा जलस्थिति तथा बर्षा मापन सम्वन्धी तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएका छन् । Station Inventory तयार गर्ने, तथ्यांक प्रशोधन गरी प्रकाशन गर्ने तथा Regional Hydrology को Upgrade गरी पुस्तिका प्रकाशनको लागि कार्यहरु भइरहेका छन् ।

५. वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र

नेपालमा वैकल्पिक ऊर्जा प्रविधिको प्रवर्द्धन, विकास तथा विस्तार गरी वातवरणीय दिगोपन कायम गर्ने, सर्वसाधरण जनताहरुको आर्थिक तथा सामाजिक स्तरमा सुधार गर्ने, वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग गरी स-साना उद्योग तथा व्यवसायको माध्यमवाट रोजगारीको अवसरमा वृद्धि गर्ने, ग्रामीण क्षेत्रको ऊर्जा आवश्यकतालाई पूर्ति गर्ने उद्देश्य अनुरुप आ.व. २०६०।६१ मा वैकल्पिक ऊर्जा प्रविधि सम्वन्धि विविध कार्यक्रमहरु संचालन गरी निम्न अनुसारको मुख्य मुख्य प्रगति हासिल भएको छ ।

५.१ आ.व. २०६०।६१ मा बायोग्याँस अध्ययन तथा अनुसन्धान ३ वटा गर्ने लक्ष्य रहेकोमा बायोग्याँस कार्यक्रमवाट उपभोक्तामा परेको आर्थिक तथा सामाजिक प्रभाव लगायत वातवरणीय प्रभाव सम्वन्धि १० जिल्लाका १०० वायोग्यास उपभोक्ताहरु तथा १०० जना वायोग्यास नराखेका गरी जम्मा २०० घरहरुमा सर्वेक्षणको साथै बायोग्याँस प्लान्ट निर्माणको लागि ऋण प्रवाहमा हालका बर्षहरुमा तुलानात्मक रुपमा कमी आएको महसुस गरी यसका कारणहरु पत्ता लगाउन तथा संस्थागत ऋण प्रवाहमा देखा परेका समस्याहरु पहिल्याई तिनको समाधान र ऋण प्रवाहको उचित व्यवस्था गर्नको लागि ५ जिल्लाका ऋण लिएर तथा ऋण नलिइकनै प्लान्ट निमाण गरेका र नगरेका गरी जम्मा १०० घरहरुमा अध्ययन गरी जम्मा २ वटा अध्ययन भइरहेको छ ।

५.२ लघु जलविद्युत सम्बन्धी ९ वटा तालिम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लघु जलविद्युत आयोजनाहरुको दिगो विकासको लागि यसमा संलग्न ४० जना अपरेटरहरुलाई तालिम दिनको लागि २ वटा अपरेटर तालिम, लघु जलविद्युत आयोजनाहरुको उचित व्यवस्था गर्नको लागि यसमा संलग्न ४० जना व्यवस्थापकलाई तालिम दिनको लागि २ वटा व्यवस्थापक तालिम, पेल्ट्रिक सेट संचालन, मर्मत संभार तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी तालिम दिनको लागि यसमा संलग्न ६० जना अपरेटरहरु लाई तालिम दिनको लागि ३ वटा तालिम गरी ७ वटा तालिम संचालन भइरहेको छ भने लघु जलविद्युतको विकासमा संलग्न विभिन्न संस्थाहरुका २२ जना व्यक्तिहरुलाई लघु जलविद्युत आयोजनाको संचालन सम्वन्धी १ वटा तालिम दिईएको छ ।

५.३ सोलार ड्रायर तथा कुकरको प्रवर्द्धन तथा विकास गरी खाद्य वस्तु सुकाएर आय आर्जन गर्ने तथा खाद्य वस्तु पकाउने उद्देश्य अनुरुप यस अवधिमा १०० वटा सोलार ड्रायर तथा कुकर वितरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ६४ वटा वितरण गरिएको छ । त्यसैगरी, २ वटा सौर्य ऊर्जा सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सोलार तातो पानी सिस्टमको तथ्यांकन संकलन, यसले ढाकेको जम्मा क्षेत्रफल तथा सोलार तातो पानी सिस्टम उत्पादनमा संलग्न उद्योगहरुको तथ्यांक

संकलन सम्वन्धी १ वटा अध्ययन तथा सौर्य ऊर्जा सम्बन्धी ३ वटा तालिम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सौर्य ऊर्जाको कर्जा (ऋण) परिचालनमा संलग्न वित्तिय संस्थाहरुको लागि सौर्य ऊर्जा प्रविधिको विविध पक्ष सम्वन्धि तालिम संचालनको लागि वित्तिय संस्थाहरु तथा सोलार कम्पनीहरुका ६० जना व्यक्तिहरुका लागि २ वटा तालिम संचालन भइरहेको छ ।

५.४ यस अवधिमा ४ जिल्लामा वायु ऊर्जा सम्बन्धी तथ्यांक संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा कार्य भइरहेको, व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा लघु जलविद्युत तथा सौर्य ऊर्जा सम्वन्धी तथ्यांकहरु कम्प्युटराईज गर्ने लक्ष्य रहेकोमा यस सम्वन्धि कार्य भइरहेको, १२ जिल्लामा वैकल्पिक ऊर्जा प्रविधि सम्वन्धी प्रचार प्रसार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ६ जिल्लाहरुमा प्रचार प्रसार सम्वन्धि कार्य गरिएको छ भने वैकल्पिक ऊर्जा सम्वन्धी ३ वटा तालिम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सुधारिएको चुलो जडान तथा भान्छा व्यवस्थापन वारे सुधारिएको चूलो सम्वन्धी कार्य गर्ने स्थानीय संस्थाहरुका २० जना व्यक्तिहरुलाई १ वटा प्रशिक्षक तालिम तथा सुधारिएको चुलो जडान तथा भान्छा सुधार वारे सुधारिएको चूलो सम्वन्धी कार्य गर्ने स्थानीय साझेदारी संस्थाहरुका ४० जना व्यक्तिहरुलाई प्रवर्द्धक सम्वन्धी २ वटा तालिम गरी जम्मा ३ वटा तालिम संचालन भइरहेको छ ।

५.५ यस अवधिमा ४ वटा वैकल्पिक ऊर्जाको अध्ययन तथा अनुसन्धान तथा विवरण तयार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २ वटा गरिएको, ५ वटा कार्यशाला गोष्ठि तथा सेमिनार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ३ वटा गरिएको छ । त्यसैगरी सुधारिएको चुलो कार्यक्रमको प्रवर्द्धन तथा विस्तार गर्ने उद्देश्य अनुरुप २९ वटा मध्य पहाडी जिल्लाहरुमा ४,७३६ वटा सुधारिएको चुलोहरु जडान गरिएका छन् भने उक्त जिल्लाहरुमा चुलो जडान गर्नको लागि स्थानिय प्रमोटरलाई तालिम दिइएको, सुधारिएको चुलो कार्यक्रम सम्वन्धि अभिमुखीकरण तथा प्रर्दशनी कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको र सुधारिएको चुलोको दक्षता परिक्षण गरिएको छ ।

५.६ गोवरग्याँस प्लान्ट निर्माण गरी घरायसी खाना पकाउने इन्धनको साथै कृषि उत्पादनमा प्रयोग गरिने मल (स्लरी–लेदो मल) उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरुप ६५ जिल्लाहरुमा २२,००० गोवरग्याँस प्लान्टहरु निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा श्री ५ को सरकार तथा नेदरल्याण्ड सरकार बीच भएको सम्झौता अनुसार यसको कार्यान्वयनको लागि कार्यान्वयन निकाय छनौट गर्न तथा अनुदान नीतिमा संशोधन गर्न ढिलाई भएको हुँदा हालसम्म ४० जिल्लाहरुमा ११४६ वटा गोवरग्याँस प्लान्टहरु निर्माण गरिएका छन् ।

५.७ नेपालका विभिन्न जिल्लाहरु जहाँ पानीको स्रोतहरु प्रशस्त मात्रामा भएको तर राष्ट्रिय ग्रीड लाइन पुग्न नसकेका ठाउँहरुमा लघु जलविद्युत तथा सौर्य विद्युत प्रणाली मार्फत विद्युत उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरुप लघु जलविद्युत आयोजनावाट १७५० कि.वा. उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा विश्व बैंकबाट हालसम्म पनि अनुदान प्राप्त नभएको हुँदा ४३२.८ कि.वा विद्युत मात्र उत्पादन गरिएको छ भने १०,००० वटा घरेलु सौर्य विद्युत प्रणाली जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा १०,६१६ वटा सौय प्रणालीहरु जडान गरिएका छन् । त्यसैगरी, नेपालमा पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रहरुमा कृषिजन्य खाद्यपदार्थ कुटानी तथा पिसानीको लागि परम्परागत पानी घट्टाहरुलाई सुधार गरी तिनिहरुको कार्य दक्षता तथा क्षमता वृद्धि गरी छिटो, सरल तथा सस्तो रुपमा कुटानी तथा पिसानीको लागि २०० वटा सुधारिएको पानी घट्ट जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा हालसम्म ११८ वटा सुधारिएको पानी घट्ट जडान गरिएका छन् ।

५.८ यस अवधिमा प्यूठानमा १८ कि.वा, वाजुरामा ३२ कि.वा, वैतडीमा २२ कि.वा, म्याग्दीमा ६० कि.वा, पर्वतमा ५५ कि.वा, काभ्रेमा २९ कि.वा, दोलखामा ४६ कि.वा, र ओखलढुङ्गामा १८ कि.वा वरावरका १० वटा लघु जलविद्युत आयोजनाहरुको स्थापनाको लागि विस्तृत संभाव्यता अध्ययन गरिएको छ । त्यस्तै ग्रामिण ऊर्जा विकास अन्तर्गत संचालित १५ जिल्लाका ऊर्जा विकास अधिकृत तथा २५ जिल्लाका जिल्ला विकास समितिका सभापतिहरुलाई कार्यक्रम सम्बन्धी

अभिमुखिकरण तालिम दिइएको, लघु जलविद्युत आयोजनाको स्थापना तथा दिगो संचालनको लागि वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन निर्देशिका तयार गरिएको, उक्त २५ जिल्ला अन्तर्गतका ११५ गा.वि.स.मा लघु जलविद्युत आयोजना स्थापनाको लागि समुदाय परिचालन गरिएको छ ।

६. नेपाल राजकीय विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (रोनाष्ट)

६.१ विज्ञान संकाय

(क) रोनाष्ट महेन्द्र संस्कृत विश्व विद्याल जडीबुटी प्रबर्द्धन परियोजना सम्बन्धी ३ वर्षे सम्झौता नविकरण गरी यस कार्यक्रम अन्तर्गत जर्म प्लाज्म संकलन गर्न ७ थरिका विरुवाहरु लगाई लोपोन्मुख केही जडीबुटी रोनाष्ट हर्वल गार्डेनमा प्रतिस्थापन गरी थप विभिन्न २१ जातका विरुवाहरु लगाईयो । Piper Longum (पिपला) को मस्यौदा मनोग्राफ तयार गरी Lantana र Agratum को फाईटोकेमिकल स्किनिङ्ग गरी डाटा विश्लेषण गरी हाल सम्मको परीक्षण कार्यको प्रतिवेदन तयार गरिएको छ । साथै Promotion of Medicinal Plants in Dang तथा Integrated Management of Citrus Orchard सम्बन्धी प्रस्ताव (PCN) तयार गरीएको छ । सर्पगंधाको Dry weight विश्लेषण गरिएको ।

(ख) Molecular Biotechnology अन्तर्गत फ्रान्सबाट रु १५ लाख मूल्यको PCR मेशिन तथा Chemicals प्राप्त गरी विभिन्न १० वैज्ञानिकहरुलाई HLB-PCR सम्बन्धी १० दिने तालिम दिइएको छ । कृषि विभागको वैज्ञानिकहरुकोलागि Huanglongbing (HLB) सम्बन्धी स्रोत व्यक्तिको रुपमा रोनास्टका बैज्ञानिकले तालिम दिनुको साथै धाधिङ जिल्लाबाट प्राप्त ७ बटा सुन्तलाका २८२ नमूनाहरुमा HLB पहिचान गर्नुका साथै धनकुटाबाट प्राप्त थप ३० ओटा सुन्तलाको नमूनामा PCR प्रविधिद्वारा HLB रोग पहिचान गरिएको छ ।

(ग) प्रदुषण तथा विकिरण अध्ययन अन्तर्गत विभिन्न अस्पताल तथा अनुसन्धान निकायहरुको भ्रमण गरी Radiation activities in Nepal सम्बन्धी Status paper को मस्यौदा तयार गरिएको छ । ३८६ बटा पानीका विभिन्न नमूनाहरु परीक्षण गर्नुका साथै पानीमा आर्सेनिक जाँच्ने प्रोटोकल तयार पारी National Steering Committee मा पेश गरेको र १० विभिन्न स्थानको दूधमा Microbial Analysis गरेको ।

(घ) Biodiversity अन्तर्गत Nepal Flora परियोजनामा आर्थिक सहयोग जुटाउन UK मा प्रस्ताव पठाएको Flora सम्बन्धी गरी क-कस्ले कुन-कुन Family बारे लेख्ने हो सो निर्धारण गरी विभिन्न निकायहरुमा पठाईएको साथै Taxonomy Capacity Building for Biodiversity Inventory and Nepal Flora सम्बन्धी परियोजना प्रस्ताव UK मा पठाउनुको साथै Flora लेखन सम्बन्धी आधारपत्र तथा प्रक्रिया तयार गरिएको छ ।

(ङ) Applied Bio-technology अन्तर्गत Organic Fertilizer को जीवाणू पहिचान गरी सोको प्रभावकारिता बारे चिया र राजमामा अध्ययन भईरहेको । West paper Recycle गर्न Eisemia Fretida प्रयोग गरी Vermicomposting बारे अध्ययन भईरहेको । Agro Forestry Side को माइकोराईजालाई Liquid Culture मा उमारी सो को Extraction गरी सोमा विभिन्न प्याथोजेनिक फन्जाई र व्याक्टेरियामा Antimicrobial Activity को अध्ययन भईरहेको । चोभारमा रहेको सल्लोको जंगलको माटोमा भएको Microbial Diversity हेरी सो सम्बन्धी "Microbioal Diverlity of Chovar Hill" नामक कार्यपत्र तयार गरी International Conference on Himalayan Biodiversity (ICHB) मा प्रस्तुत गरेको । त्यसतै Performance of Pinus Roxburghii in Oculated with three Ectomycorrahizal Fungi नामक कार्यपत्र तयार गरी Nagaland University मा पठाएको । Biopestisidal Plants मध्ये एउटा Plant कलेक्शन गरी Essential Oil Extration गरेको । Glass house मा सल्लाह र मसलाको माईकोराईजा परीक्षण हुनुको साथै Eupatorium विरुवा पाँच सय के. जी संकलन गरी Essential Oil Distillation गर्न SION (अस्ट्रेलिया) नामक संस्थामा पठाएको । काउलीको लागि चार पेस्टीसाईडल Plants बाट Essential Oil झिकी सोको Negative र Positive Control पत्ता लगाउन तथा सो

मा लाग्ने हानिकारक कीराहरुको नियन्त्रणको लागि Field Trail गरी तीन दिन सम्म हरेक २४ घण्टामा कीराहरुको गणना गरिएको ।

(च) औषधिजन्य विरुवाहरुको जीव प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन गर्ने सिलसिलामा आवश्यक उपकरण तथा Reagent खरिद गर्ने कार्य अघि बढ्नुका साथै २० ओटा चिराइतोको नमूनाहरुबाट DNA Extraction गरिएको छ ।

६.२ <u>प्रविधि संकाय</u>

(क) वैकल्पिक उर्जा बिकासमा संलग्न विभिन्न संघ संस्थाहरुको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार पारेको । डवल टायर मेटालिक कुकिङ्ग स्टोभको डिजाईन गरी चुल्होको निर्माण गरेको । Room Space Heating Device को डिजाईन तथा ड्रईङ्ग तयार गरेको । भूस तथा अन्य कच्चा पदार्थहरुबाट Briquetting को परीक्षण उत्पादन गरिएको । यस सम्बन्धी सुधारिएको चुल्हो, Briquetting मेशिन तथा Biomass Gasifier को डिजाईन तयार गरी सो को Performance Test गरेको । AIT/SIDA सँग यस सम्बन्धी थप अध्ययन अनुसन्धान गर्न तेश्रो फेजको लागि सम्झौता भएको । RONAST/ AEPC/ESAP (SETS) अन्तर्गत Solar Panel Testing सम्बन्धी कार्य नियमित रुपमा भईरहेको ।

६.३ <u>प्रवर्द्धन तथा प्रचार महाशाखा</u>

(क) अनुसन्धान अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत RGP तथा Ph.D. Fellowship प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्य पुरा भई ती व्यक्तिहरुबाट प्रवचन दिने कार्य हुने भएको र Master Course Dissertation कार्यक्रम अन्तर्गत त्रि. वि. का केन्द्रीय विभागका स्तनातकोत्तर क्याम्पसहरुलाई आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको छ ।

(ख) श्री ५ वीरेन्द्र, श्री ५ युवराजाधिराज, प्रज्ञा प्रतिष्ठान तथा तेश्रो विश्व विज्ञान प्रज्ञा प्रतिष्ठान पुरस्कार प्रदान गरी पाँच जना वैज्ञानिकहरु र प्राविधिकहरुलाई नगद पुरस्कार तथा कदरपत्र प्रदान गरिएको । यस अवधीमा ८ ओटा विभिन्न व्यवसायिक संघ संस्थाहरुलाई आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको छ । रेडियो नेपाल तथा रेडियो सगरमाथाबाट विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु नियमित रुपमा प्रसारण भईरहेको छ । विज्ञान लेखमाला, नेपाल जर्नल अफ साईन्स एण्ड टेक्नोलजी, रोनाष्ट कम्युनिकेटर तथा IYM २००२ को प्रोसिडिङ्ग प्रकाशन भएको । विभिन्न किसिमका पुस्तक, पत्र पत्रिका खरिद, संकलन, क्याटलिङ्ग, विब्लोग्राफिक डाटा इन्ट्री आदि गरी वैज्ञानिक समुहलाई इन्टरनेट सेवा प्रदान गरेको । युनेस्कोको सहयोगमा एक तालिम संचालन गरी रोनास्टको "Global Website" दर्ता गर्नुको साथै बज्रबाराही क्षेत्रको Ecology सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी भण्डारखाल स्थित वनको Ecological डाटा संकलन गरिएको छ । २०६० चैत्र १० देखि १३ , सम्म चौथो राष्ट्रिय विज्ञान सम्मेलनको आयोजना गरियो ।

६.४ <u>योजना तथा मूल्यांकन महाशाखा</u>

(क) RONAST-INSA तथा RONAST-CSIR कार्यक्रम अन्तर्गत सम्झौता नविकरण भई ७ वैज्ञानिक तथा प्रविधिकहरु अध्ययन अनुसन्धानको सिलसिलामा भारतमा जानु भएको साथै ५ ओटा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरु संग विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी सहयोगको आदान प्रदान गर्ने सम्झौता सम्पन्न गरेको । Science Learning Center स्थापना सम्बन्धी परियोजना प्रस्ताव श्री ५ को सरकारका विभिन्न मन्त्रालयहरु तथा राष्ट्रिय योजना आयोगको समेत सहमति लिई परराष्ट्र मन्त्रालय मार्फत भारतीय राजदुतावासमा औपचारिक रुपमा पठाएको ।

७. राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशाला

क) <u>अपराध अनुसन्धान तथा न्याय सम्पादनसंग सम्बन्धित विभिन्न केस परीक्षण</u> : यस प्रयोगशालामा २०६० श्रावण १ गते देखि फागुन मसान्त सम्ममा टक्सिकोलोजी, बायोलोजी, विवादित लिखत, लागू पदार्थ आदिसंग सम्बन्धित विभिन्न २४९ केसका ८९९ नमुनाहरु परीक्षण गरी प्रतिवेदन

पठाइयो । साथै चालु आ.ब. को अन्त्यसम्ममा प्रयोगशालाले करिव ४०० केसका १३०० नमुना परीक्षण गरी प्रतिवेदन पठाइने अनुमान रहेको छ ।

ख) **क्लिनिकल टक्सिकोलोजी सम्बन्धी केस परीक्षण** : विभिन्न लागू औषध तथा विषादी सेवन एवं विषालु ग्याँसबाट पिडीत बिरामीहरुको उपचारको क्रममा विभिन्न अस्पतालहरुबाट प्राप्त २६ केसका ४१ नमुनाहरु परीक्षण गरी नतिजा सम्बन्धित व्यक्तिलाई उपलब्ध गराईयो ।

ग) **विशेषज्ञको वकपत्र** : यस प्रयोगशालाका विशेषज्ञहरुबाट विगत आठ महिनामा आफूले परीक्षण गरी राय दिएका विभिन्न ३७ केसका मुद्दाहरुमा अदालतको आदेशानुसार अदालतमा उपस्थित भई वकपत्र गरियो ।

घ) **विशेषज्ञको बोर्ड गठन** : विशेषज्ञको बोर्डबाट परीक्षण गराई राय प्रतिवेदन उपलब्ध गराउन अदालतबाट अनुरोध गरिएका विभिन्न ५ (पाँच) केसमा माग अनुसार प्रयोगशालाका विशेषज्ञ र अन्य विशेषज्ञ समेत संलग्न रहेको बोर्ड गठन गरी त्यसबाट नमुना परीक्षण गराएर राय प्रतिवेदन पठाईयो ।

ङ) **प्रयोगशाला सुदृढिकरण आयोजना** : डि.एन.ए. परीक्षणको लागि आवश्यक मुख्य उपकरण (DNA Analyzer) खरिदको लागि एल.सी.(प्रतित पत्र) खोली सकिएको एवं प्राविधिकहरुलाई सम्बन्धित विषयमा एकहप्ते तालिम प्रदान गराईयो ।

आर्थिक वर्ष २०५९/६०

इन्टरनेट सूविधा विकास एवं विस्तार :

क) यस कार्यक्रम अन्तर्गत अन्य मन्त्रालय १७ वटा, विभाग ४ वटा, संवैधानिक निकाय ६ वटा मा वितरण गरिएका इन्टरनेट, इमेल सूविधा संचालन भएको, मूख्य वेवसाइटमा विषयवस्तू थप र अधावधिक गर्दै संचालन भईरहेको र यस आ.व. मा थप सूविधा विकास र विस्तारका लागि बााकी मन्त्रालय, आयोग र विभागहरुबाट मागहरु संकलन गरिएको साथै पुर्वाधार र नेटवर्क सूदृढिकरण सम्बन्धी कार्य लक्ष्य अनूसार भएको छ ।

नीति निर्माण:

ख) जैविक प्रविधि नीति स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद् मा पेश भएको र विज्ञान प्रविधि नीतिको मस्यौदा तयार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पूगेको छ ।

विज्ञान प्रविधि सम्बन्धी सन्धी/सम्झौता:

ग) विज्ञान तथा प्रविधिका विभिन्न १० वटा क्षेत्रमा अध्ययन अनूसन्धान तथा सहयोगको कार्य गर्नको लागि नेपाल र भारत बीच हस्ताक्षर सम्पन्न एचयनचक्कभ या ऋययउभचबतष्यल ढएइऋण अन्तर्गत व्यष्लत चभकभबचअज र भिर्ययिधकजष्ड एचयनचक्कभ अगाडि बढाउन विभिन्न संघसंस्था/व्यक्तिसंग आवेदन माग गरिएकोमा प्राप्त आवेदन संकलन गरी विभिन्न विषयमा अध्ययन गर्न ४ जना वैज्ञानिकहरु छनौट गरिएको छ । साथै भारत सरकारको सहयोगमा क्ष्लक्ब्ट स्थापनाको लागि पत्राचार र कूराकानी अगाडि बढेको छ ।

जैविक प्रविधि विकास:

घ) जैविक प्रविधि विकासको लागि संस्थागत पुर्वाधार तयार गर्न यस चौमासिक अवधिमा केन्द्रको स्थापनार्थ आवश्यक तयारी गर्ने लक्ष्य रहेकोमा छूट्टै केन्द्रको स्थापना नगरी मन्त्रालय अन्तर्गत एक महाशाखाको स्थापना गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कारवाही अगाडि बढाइएको छ ।

विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी सम्मेलन, गोष्ठी:

ञ) विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रको विकास र विस्तारका लागि २ वटा गोष्ठी (विज्ञान प्रविधि नीति, २०५९ को मस्यौदा, ब्कष्ब एवअषष्अ ल्भतधयचप ध्यचपकजयउ यल ख्गलिभचबदषष्तिथ या बलम Coping Mechanisam for South Asian Water Resources & Global Change Impact Assessment for Himalayan Mountain Regions_ सम्पन्न भएका छन् .

सार्वजनिक संस्थानलाई अनूदान(छात्रवृत्ति समेत)

च) सुचना प्रविधिको क्षेत्रमा उच्चस्तरीय (स्नातक, स्नातकोत्तर) जनशक्ति उत्पादनको लागि विश्व विद्यालयहरु (T.U., K.U., P.U., Pokhara U.) लाई उपलब्ध गराउदै आएको अनूदानलाई निरन्तरता दिनको लागि विश्वविद्यालयहरुबाट यस वर्षको लागि प्रस्ताव र गत वर्षको प्रगति विवरण माग गरिएकोमा पोखरा विश्वविद्यालय बाहेक अरु विश्वविद्यालयहरुबाट प्रगति प्राप्त भएको र त्रिभूवन विश्वविद्यालयबाट रु. ८०,००,०००। र काठमाडौं विश्वविद्यालयबाट रु. ७१,८२,४४५। बरावरको प्रस्ताव प्राप्त भएको छ । प्राप्त प्रस्ताव र प्रगतिको समीक्षा तथा अध्ययन गर्ने कार्य भईरहेको छ ।

ग्रामीण क्षेत्रमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोग (सा.सू. केन्द्र स्थापना) सम्बन्धी:

छ) ग्रामीण क्षेत्रमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोगको लागि सामूदायिक सुचना केन्द्रको स्थापनार्थ जिल्ला तथा गा.वि.स. छनौट भएका सूनसरी मधेशा, पर्वत मिलनचोक, नूवाकोट देवीघाट, काभ्रे साठीघर र चितवन जगतपूर गा.वि.स. मा अन्तरक्रिया सम्पन्न भई लक्ष्य बमोजिम सफ्टवेयर विकास तथा कम्प्यूटर उकरण खरिद गर्ने कार्य थालनी भएको छ .

DNA Typing Laboratory :थापना:

ज) म्ल्ब ढम्भ(इहथचष्दय ल्गअभिष्अ ब्अष्मण टाइपिङ्ग प्रयोगशाला स्थापना गर्नको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण खरिद सम्बन्धी प्रकृया अगाडि बढाइएको छ ।

सूदुर पश्चिमाञ्चल प्रविधि संस्थान स्थापना:

झ) मित्रराष्ट? भारत सरकारको सहयोगमा सूदुरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको धनगढीमा स्थापना हूने प्रविधि अध्ययन संस्थानको बारेमा Concept Paper तयार भईसकेको छ ।

दुरसंवेदन केन्द्र स्थापना:

ञ) दुरसंवेदन केन्द्रका स्थापना गर्ने लक्ष्य रहेकोमा नयाा स्थायी संरचना स्थापना नगर्ने सरकारी नीति अनूरुप केन्द्र स्थापना नगरी एक प्राविधिक समितिको निर्माण गरी सोको निर्देशन बमोजिम मन्त्रालयबाटै सो सम्बन्धी कार्य गर्ने व्यवस्थाका लागि यस अवधिमा मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरेकोमा मिति २०५९।१२।२७ को निर्णयानूसार समितिको गठन गरिएको छ ।

२.२. सुचना प्रविधि उपक्रम पुंजीकोष तथा मानव संसाधन विकास कार्यक्रम:

यो कार्यक्रम :त्भ को ए३ मा परेको छ ।

२.२.१ प्रगति:

सुचना प्रविधि नीति, २०५७ मा भएको सबैका लागि कम्प्युटर शिक्षा भन्ने नीतिगत व्यबस्था र आर्थिक बर्ष २०५८।५९ को बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित ३ बर्ष भित्र ५० हजार यूवायूवतीहरुलाई माग अनूसार प्रशिक्षण दिई सुचना प्रविधिको विविध विधामा निम्न, मध्यम तथा उच्चस्तरको जनशक्ति विकास गर्ने भनि उल्लेख भई आ.व. २०५८।०५९ मा २० करोड रकमको व्यबस्था भएको तर विभिन्न कारणले गर्दा उक्त आ.व.को बैशाख देखि आषाढ महिनाको अन्तसम्ममा मात्र तालीम कार्यक्रम प्रारम्भ हून सकेकोले चालू आ.व. २०५९।६० को कार्यक्रममा पनि परी संचालनमा रहेको निम्न तालीम कार्यक्रमको यस चौमासिक अबधिसम्मको प्रगति निम्नानूसार रहेको छ।

-क) उच्चस्तरीय (Highly-Skilled) कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम: ४०० यूवाहरुका लागि १ बर्षे रोजगारमुलक १० वटा बिषयमा कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम मन्त्रालयद्वारा छनौट भएका उपत्यकाका ४ वटा संस्थाबाट संचालन भई रहेकोमा हाल सम्म सबै बिषयहरुको मध्यावधि परीक्षा सम्पन्न भई सकेको र सो संस्थाहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्य काठमाडौं विश्वविद्यालय बाट भई रहेको छ।

-v_ मध्यमस्तरीय (Skilled) एवं निम्नस्तरीय (Semi-Skilled) कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम: मूलूकका प्रमूख १५ स्थानहरुमा २१ वटा संस्थाबाट संचालित ३ महिने निम्नस्तरीय ढक्भ्ष्क्पर्षीभिमण ६१७५ जना र मूलूकका प्रमूख ६ स्थानहरुमा ६ महिने मध्यमस्तरीय ढक्पर्षीभिमण २५७५ जना प्रशिक्षार्थीहरु गरी जम्मा ८७५० जना प्रशिक्षार्थीहरुको लागि संचालन भएका तालीम मध्ये यस अबधिको लक्ष्य २८०० जना मध्ये प्रथम चौमासिकमा सम्पन्न हून बााकी समेत गरी ३६०० जना प्रशिक्षार्थीको तालिम सम्पन्न भई जम्मा ८६२५ जना प्रशिक्षार्थीको तालीम सम्पन्न भईसकेको छ र विराटनगर तालीम केन्द्रमा मध्यमस्तरीय ढक्पर्षीभिमण १२५ जना प्रशिक्षार्थीहरुको तालीम चैत्र १५ मा सम्पन्न भएको छ । तालीम कार्यकमको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्य काठमाडौं उपत्यकालागि काठमाडौं बिश्वविद्यालय र त्रि.वि.वि.,इन्जिनियरीङ् अध्ययन संस्थान तथा उपत्यका बाहिरको लागि Computer Association of Nepal (CAN) बाट खटाइएका विज्ञ परामर्शदातृ बाट भईरहेको छ ।

(घ) सुचना प्रविधि सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम : सुचना प्रविधि सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि गराउने उद्देश्यका साथ ०५८।५९ को अन्तिम चौमासिक अवधिदेखि नेपाल टेलिभिजनबाट सुचना प्रविधि क्षेत्रमा कार्यरत प्राज्ञ एवं विज्ञहरुको प्राविधिक सहयोग लिई तैयार पारिएको सुचना प्रविधि सम्बन्धी कार्यक्रम नेपाल टेलिभिजनबाट २० मिनेटका दरले हप्ताको २ पटक सोमबार र बिहीबार ५.३० बजे प्रसारण भई रहेको छ । यस कार्यक्रमका सम्बन्धमा जनस्तरबाट राम्रो प्रतिक्रिया प्राप्त समेत भैरहेको छ ।

२.३ सुचना प्रविधि पार्क आयोजना:

यो कार्यक्रम :तभ को ए२ मा परेको छ ।

पृष्ठभुमी:

वि.स. २०५२ सालमा उद्योग मन्त्रालय अन्तर्गत प्रारम्भ भएको र २०५६ सालमा यस मन्त्रालय अन्तर्गत २५ करोडको लागत अनूमानमा प्रारम्भ भएको यस आयोजनाको प्रथम चरणको निर्माण कार्य आर्थिक वर्ष २०६०।६१ मा सम्पन्न हूने लक्ष्य छ ।

२.३.१ प्रगति:

क) यस चौमासिक अवधिमा भवन निर्माण तर्फ व्यापारिक भवन १ को पहिलो र दोश्रो तल्लाको र प्रशासनिक भवन १ को पहिलो तल्लाको ढलान सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेकोमा प्रशासनिक भवनको दोश्रो तल्लाको र व्यापारिक भवनको चौथो तल्लासम्मको ढलान कार्य सम्पन्न भएको छ ।

ख) आवास भवनको जगको कार्य लक्ष्य बमोजिम सम्पन्न भएको छ ।

ग) यस अवधिमा २०० मी. सडक निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सो को अर्थवर्कको काम (कटिंग र फिलिङ) सम्पन्न भएको छ ।

घ) परामर्शदाता वि.डि.ए. बाट निर्माण कार्यहरुको नियमितरुपमा सूपरिभिजन भई आवश्यक परामर्श भईरहेको छ ।

२.४ नेपाल राजकीय विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (रोनाष्ट):

रोनाष्ट अन्तर्गत संचालित कार्यक्रम :tभ को ए३ मा परेको छ ।

२.४.१ प्रगति, समस्या तथा समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयास:

प्रगति, समस्या तथा समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयास उल्लेख भएका कागजात संलग्न छ ।

२.५ वि.पी. कोइराला मेमोरियल प्लानेटोरियम तथा अब्जरभेटरी र विज्ञान संग्रहालय:

यो कार्यक्रम :tभ को ए३ मा परेको छ ।

२.५.१ प्रगति:

क) ब्कतचयलक्थ तथा ब्कतचयउजथकष्अक को पाठ्यक्रम तयार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पूगेको छ ।

ख) विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी पत्रिका प्रकाशन गर्न लेख रचनाहरु उल्लेख्य रुपमा प्राप्त भई सम्पादन कार्य अन्तिम चरणमा पूगेको छ ।

ग) ब्कतचयलक्थ, ब्कतचयउजथकष्अक तथा ऋयकक्ययिनथ विषयमा स्कुल आयोजना संचालन गर्ने सन्दर्भमा पाठ्यक्रम तयार भै सम्बन्धित १०□२ तहका शिक्षक तथा विधार्थी सहभागीको सुची तयार भैसकेको छ ।

घ) वेधशालाको स्थापनार्थ आवश्यक पुर्वाधार तथा उपकरण व्यवस्था र स्काई म्याप तथा क्यालेन्डर तयार गर्ने कार्य चालु राख्ने लक्ष्य रहेकोमा बजेट निकासा नभएबाट ती कार्यहरु हून सकेनन् ।

२.६ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग:

यस अन्तर्गत संचालित सबै आयोजना/कार्यक्रम :tभ को ए१ मा परेका छन् ।

यो विभाग अन्तर्गत संचालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरु स्थिति निम्नानूसार छन् ।

२.६.१ च्छो रोल्पा ग्लफ प्रकोप न्यूनीकरण आयोजना तथा पुर्व संकेत प्रणाली

२.६.१.१ प्रगति

क. १४ वटा पूर्व संकेत प्रणाली केन्द्रहरुको निरीक्षण तथा साधारण मर्मत सम्पन्न ।

ख. च्छो रोल्पा हिमताल, हिमनदी तथा निर्मित संरचनाहरुको कार्यक्रम अनुसार निरीक्षण तथा अनुगमन ।

ग. स्टाफ गेज १ तथा रेनगेज १ मर्मत तथा तथ्यांक संकलन भएको ।

घ. च्छो रोल्पा हिमताल साईटमा अवस्थित ६ वटा ज्भबखथ भ्त्रगष्ञभलत को ध्ष्लतभचष्शबतष्यल ढक्भचखष्अप्लन बलम एचयतभअतष्यलण गर्ने कार्य भईरहेको ।

ङ. ब्ममष्तष्यलबा क्भचखष्अभक अन्तर्गत च्छो रोल्पामा गर्नू पर्ने न्भयउजथकष्अबा क्गचखभथ, क्गचखभथ या क्गचचयगलमष्लन भ्लखष्चयलकभलत, म्भकष्नल बलम ऋयलकतचगअत ब १५ पध :ष्अचय(ज्थमचय एयधभच क्तबतष्यल बत त्कजय(च्यउिब नीड्ढा च्ष्कप च्भमगअतष्यल एचयवभअत क्ष्तभ जस्ता कार्यहरु समावेश गरी २०५९।६० को वार्षिक कार्यक्रममा संशोधन गर्नका लागि पहल गरिएको ।

२.६.२ बाढी भविष्यबाणी आयोजना

२.६.२.१ प्रगति

१. ९ वटा जलमापन केन्द्रहरुमा जलमापन कार्य सम्पन्न भएको ।

२. जलमापन तथा वर्षामापक केन्द्रहरु गरी जम्मा ३६ वटा संचालन भएको ।

३. २४ वटा केन्द्रहरुमा पारिश्रमिक वितरण भएको ।

४. ३० वटा केन्द्रहरुबाट आ.वा. मार्फत तथ्याङ्क संकलन कार्य भएको ।

५. सबै केन्द्रहरुबाट संकलित तथ्याङ्क अयकउगतभच मा भलतचथ गर्ने कार्य भएको ।

६. क्भमकभलत मबतब अर्याभिअतष्यल गर्ने काम भईरहेको ।

७. ाियम ायचभअबकतष्लन को लागि ३ नदीहरुमा :यमर्भा मूल्यांकन अध्ययनको कार्य भईरहेको ।

अबष्दिचबतष्यल को कार्य भएको ।

८. जलमापनमा प्रयोग हूने यन्त्र उपकरण तथा पुर्जाहरु खरीद गर्ने कार्यको लागि ित्रऋ खोलिएको ।

९. बिभागको भवनको झ्यालमा बगिफगलष्फ झ्याल राखिएको ।

२.६.३ सतह जल विज्ञान सम्वन्धी अध्ययन कार्यक्रम

२.६.३.१. प्रगति

क. यस अवधिमा आयोजना अन्तर्गत लक्ष्य बमोजिम दाङ्ग, धनगढी र सुर्खेतमा फिल्ड कार्यालय भवनहरुको निर्माण कार्य शत प्रतिशत सम्पन्न भएको ।

ख. यस आयोजना अन्तर्गतका १६० वटा वर्षा मापक केन्द्र तथा ९२ वटा जलमापन केन्द्रहरुमध्ये क्षतिग्रस्त केही स्थानहरुमा आवश्यक सानोतिनो मर्मत कार्य पश्चात उल्लेखित केन्द्रहरु संचालनमा रहेको ।

ग. ीयअबतष्यलरद्यः क्गचखभथ कार्य ७० केन्द्र मध्ये ३५ केन्द्रमा सम्पन्न भएको ।

घ. सतहजल विज्ञान सम्बन्धी अध्ययन कार्य (परामर्श सम्बन्धी) श्री ५ को सरकारको तर्फको श्रोत पर्याप्त नभएकोले हून नसकेको र पूरानो बांकी रकम मात्र यस वर्ष भूक्तानी हूने लक्ष्य राखिएको छ ।

२.६.४ नदी जल विज्ञान

२.६.४.१. प्रगति

क. ५८ जल स्थिति तथा ३ थिग्रेनी केन्द्र (च्खभच न्बगनष्लन क्तबतष्यलक) हरुबाट नियमितरुपले दैनिक तथ्यांक संकलन भैरहेका छन् । वर्षायाम (च्वष्लथ क्भबकयल) मा ८० वटा जल मापन कार्यहरु गरिएका छन् ।

ख. काठमाण्डौ उपत्यकाका ३० नदी स्थानमा, पोखरा उपत्यकाका ११ नदी स्थानमा र ११ तालहरुको जलगूण अनूगमन गर्ने कार्य दोस्रो चौमासिक अवधिमा भएको छ ।

ग. बाढीबाट क्षतिग्रस्त केन्द्रहरुको निमार्ण सुधार भएको छ ।

घ. तारमार्ग पूननिमार्णको कार्य लिखु खोलामा हुदैछ । राष्टि्रय दैनिक पत्रिकामा बोलपत्र आह्वान गर्ने कार्य हुदैछ ।

२.६.५. हिमनदी तथा हिमजल विज्ञान आयोजना

२.६.५.१. प्रगति

क. दुईवटा केन्द्रहरुको संचालन संभार गर्नुपर्नेमा एउटा केन्द्रको निरीक्षण मर्मत सूधार तथा ब्गतयकबतष्अ धभबतजभच कतबतष्यल स्थापना कार्यहरु भएको । प्रथम चौमासिकमा दुईवटा केन्द्रहरुको संचालन संभार गर्नुपर्नेमा तिन वटा केन्द्रहरुको संचालन संभार भएको जस्मा दोश्रो चौमासिकको एउटा काम थप हुन गएको थियो । पहिलो र दोश्रो चौमासिकको जम्मा ४ वटा केन्द्रहरुको संचालन संभार गर्नु पर्नेमा ४ वटै केन्द्रहरुको संचालन संभार भएका छन् ।

ख. स्वचालित उपकरणको कभलकयचक खरिद भएको ।

ग. त्चबअभच ीबद संचालनको लागि आबश्यक बउउबचबतगक व्यबस्था भएको ।

घ. धारापानी (थुलागि हिमताल) स्थित दोनाखोलाको नबगनष्लन कतबतष्यल को आबश्यक मर्मत सुधार तथा जलमापन कार्य भएको ।

२.६.६ **मौसम पुर्वानूमान:**

२.६.६.१ **प्रगति:**

क. जनसाधारणको लागि २४३ वटा दैनिक मौसम पुर्वानूमान गरेको ।

ख. मौसम बारे १० वटा विशेष सुचनाहरु संचार माध्यमबाट दिएको ।

ग. हिमाली पदयात्री तथा पर्वतारोहणको लागि १२२ वटा विशेष मौसम पुर्वानूमान सेवा उपलब्ध गराएको ।

घ. हवाई उडानको लागि २००० वटा मौसमी सुचना तथा मौसमी पुर्वानूमान उपलब्ध गराएको ।

ङ. क्बम्क्ष्ढक्बतर्भाष्तिभ म्ष्कतचष्दगतष्यल क्थकतभ्ण बाट मौसमी सुचनाहरु २००० पटक प्राप्त गरी वितरण गरेको ।

२.७ <u>वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र:</u>

यो कार्यक्रम :त्भ को ए१ मा परेको छ ।

२.७.१ **प्रगति:**

क) यस अवधिमा विभिन्न जिल्लाहरुमा ९१०० वटा गोबरग्यास प्लाण्ट जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २९९९ वटा गोबर ग्यास प्लाण्टहरु निर्माण गरिएको छ । लघू जलविद्यूत आयोजनाबाट २३० किलो वाट विद्यूत उत्पादन गर्ने लक्ष रहेकोमा १३३ किलोवाट विद्यूत उत्पादन गरी सेवा पूऱ्याइएको छ । साथै ४३०० घरेलू सौर्य विद्यूत प्रणाली जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २६०९ वटा जडान हून सकेको छ ।

ख) नवीकरणीय तथा वैकल्पिक उर्जा प्रविधिको प्रचार प्रसार गरी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य अनुरुप नुवाकोट, बारा, नेपालगंज र पाल्पा जिल्लामा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न प्रदर्शनी तथा अन्तरकृया कार्यक्रम संचालन गरियो ।

ग) यस अवधिमा संस्थागत सौर्यउर्जा विद्यूत प्रणालीको अनुदान परिचालन कार्यविधि तयार गर्नुका साथै ३ कि.वा. भन्दा कमका लघु जलविद्यूत आयोजना स्थापनाको लागि एष्अय ज्थमचय क्तबलमबचम तयार गरिएको छ ।

घ) यस अवधिमा लघु जल विद्यूत आयोजना स्थापनाको लागि ७ जिल्लामा पुर्व संभाव्यता अध्ययन गरिएको, १ जिल्ला (ताप्लेजुङ्ग) मा विस्तृत अध्ययन र काभ्रेपलाञ्चोकमा विस्तृत सर्भेक्षण डिजाइन तथा इष्टिमेट भएको छ ।

ञ) यस अवधिमा काभ्रेपलाञ्चोक, गुल्मी, धनकुटा तथा दैलेख जिल्लाहरुमा सुधारिएको चुल्हो सम्बन्धी तालीम सम्पन्न गरिएको छ ।

२.८ विकासका लागि सुचना तथा संचार प्रविधि ढक्ष्ऋत् ायच म्भखभयिऊभलतण को प्रयोग:

विकास आयोजना/कार्यक्रमहरुको वार्षिक प्रगति समीक्षा

आर्थिक वर्ष २०५९/६०

ब.उ.सि.नं. ६१□४□२००

१. कार्यक्रम तथा आयोजनागत वार्षिक प्रगति तथा समस्या:

१.१ नीति निर्माण तथा संस्थागत सुदृढिकरण:

यो कार्यक्रम :त्भ को ए१ मा परेको थियो ।

वार्षिक वजेट रु. २२१९९ हजार (संसोधित)
वार्षिक खर्च रु. १३६३१ हजार

१.१.१ प्रगति:

इन्टरनेट सूविधा विकास एवं विस्तार :

क) यस कार्यक्रम अन्तर्गत अन्य मन्त्रालय १७ वटा, विभाग ११ वटा, संवैधानिक निकाय ६ वटा मा वितरण गरिएका इन्टरनेट, इमेल सूविधा संचालन भएको, मुख्य वेवसाइटमा विषयवस्तु थप र अधावधिक गर्दै संचालन भईरहेको र यस आ.व. मा थप सूविधा विकास र विस्तारका लागि बााकी मन्त्रालय, आयोग र विभागहरुबाट मागहरु संकलन गरिएको साथै पुर्वाधार र नेटवर्क सूदृढिकरण सम्बन्धी कार्य भएको छ ।

नीति निर्माण:

ख) जैविक प्रविधि नीति स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद् मा पेश भएको र विज्ञान प्रविधि नीतिको मस्यौदा तयार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पूगेको, सुचना प्रविधि नीतिको परिमार्जन गर्ने कार्य शूरु

भएको, वैज्ञानीक तथा प्राविधिकको मनोवल उच्च कसरी राख्ने भन्ने सम्वन्धी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएको छ।

विज्ञान प्रविधि सम्बन्धी सन्धी/सम्झौता:

ग) विज्ञान तथा प्रविधिका विभिन्न १० वटा क्षेत्रमा अध्ययन अनुसन्धान तथा सहयोगको कार्य गर्नको लागि नेपाल र भारत बीच हस्ताक्षर सम्पन्न एचयनचक्कभ या ऋययउभचबतष्यल ढएइऋण अन्तर्गत व्यष्लत च्भकभबचअज र ाभ्यिधकजष्ड एचयनचक्कभ अगाडि बढाउन विभिन्न संघसंस्था/व्यक्तिसंग आवेदन माग गरिएकोमा प्राप्त आवेदन संकलन गरी विभिन्न विषयमा अध्ययन गर्न ४ जना वैज्ञानिकहरु छनौट गरिएको छ । साथै भारत सरकारको सहयोगमा क्ष्ल्क्ब्ट स्थापनाको लागि पत्राचार र कूराकानी अगाडि बढेको छ ।

जैविक प्रविधि विकास:

घ) जैविक प्रविधि विकासको लागि संस्थागत पुर्वाधार तयार गर्न यस चौमासिक अवधिमा केन्द्रको स्थापनार्थ आवश्यक तयारी गर्ने लक्ष्य रहेकोमा छुट्टै केन्द्रको स्थापना नगरी मन्त्रालय अन्तर्गत एक महाशाखाको स्थापना गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कारवाही अगाडि बढाइएको छ र यस आ.व. मा द्यष्य(खर्षीबिनभ स्थापना गर्ने सम्वन्धी सम्भाव्यता अध्ययन भएको छ ।

विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी सम्मेलन, गोष्ठी:

ञ) विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रको विकास र विस्तारका लागि २ वटा गोष्ठी (विज्ञान प्रविधि नीति, २०५९ को मस्यौदा, Asia Pacific Network Workshop on Vulnerability of and Coping Mechanisam for South Asian Water Resources & Global Change Impact Assessment for Himalayan Mountain Regions_ सम्पन्न भएका छन् । विज्ञान प्रविधि नीति, जैविक प्रविधि नीति तयार गर्ने सम्वन्धमा पनि छूट्टाछूट्टै गोष्ठिहरु भए ।

ग्रामीण क्षेत्रमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोग (सा.सू. केन्द्र स्थापना) सम्बन्धी:

च) ग्रामीण क्षेत्रमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोगको लागि सामूदायिक सुचना केन्द्रको स्थापनार्थ जिल्ला तथा गा.वि.स. छनौट भएका सूनसरी मधेशा, पर्वत मिलनचोक, नूवाकोट देवीघाट, काभ्रे साठीघर र चितवन जगतपूर गा.वि.स. मा त्भभिअभलतभचक स्थापना भएका छन ।

म्ल्ब त्थउष्लन ीबदयचबतयचथ स्थापना:

छ) म्ल्ब ढम्भ(इहथचष्दय ल्गअभिष्अ ब्अष्मण टाइपिङ्ग प्रयोगशाला स्थापना गर्नको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण खरिद गर्ने सम्वन्धमा यस आ.व. मा एऋच, धबतभच उगचषष्अबतष्यल कथकतभ , म्भभउ ाचभभशभ, ज्भयहष्भतभच, क्कउभि अयलअभलतचबतयच, को खरिद भई जडान भएको र अन्य आवश्यक ऋजभष्अबकि को समेत खरिद गरिएको ।

सूदर पश्चिमाञ्चल प्रविधि संस्थान स्थापना:

ज) मित्रराष्ट? भारत सरकारको सहयोगमा सूदरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको धनगढीमा स्थापना हूने प्रविधि अध्ययन संस्थानको बारेमा ऋयलअभउत एबउभच तयार र स्थल छनौट सम्वन्धी कार्य भएको छ ।

दुरसंवेदन केन्द्र स्थापना:

झ) दुरसंवेदन केन्द्रका स्थापना गर्ने लक्ष्य रहेकोमा नयाा स्थायी संरचना स्थापना नगर्ने सरकारी नीति अनूरुप केन्द्र स्थापना नगरी एक प्राविधिक समितिको निर्माण गरी सोको निर्देशन बमोजिम मन्त्रालयबाटै सो सम्बन्धी कार्य गर्ने व्यवस्थाका लागि यस अवधिमा मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरेकोमा मिति २०५९।१२।२७ को निर्णयानूसार समितिको गठन गरिएको छ ।

२.२. सुचना प्रविधि उपक्रम पुंजीकोष तथा मानव संसाधन विकास कार्यक्रम:

ब.उ.सि.नं. ६१□४□२५०

यो कार्यक्रम :त्भ को ए३ मा परेको थियो ।

२.२.१ प्रगति:

सुचना प्रविधि नीति, २०५७ मा भएको सबैका लागि कम्प्युटर शिक्षा भन्ने नीतिगत व्यबस्था र आर्थिक बर्ष २०५८।५९ को बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित ३ बर्ष भित्र ५० हजार यूवायूवतीहरुलाई माग अनूसार

प्रशिक्षण दिई सुचना प्रविधिको विविध विधामा निम्न, मध्यम तथा उच्चस्तरको जनशक्ति विकास गर्ने भनि उल्लेख भई आ.व. २०५८।०५९ मा २० करोड रकमको व्यबस्था भएको तर विभिन्न कारणले गर्दा उक्त आ.व.को बैशाख देखि आषाढ महिनाको अन्तसम्ममा मात्र तालीम कार्यक्रम प्रारम्भ हून सकेकोले आ.व. २०५९।६० को कार्यक्रममा पनि परी संचालनमा रहेको निम्न तालीम कार्यक्रमको यस चौमासिक अबधिसम्मको प्रगति निम्नानूसार रहेको छ।

(क) उच्चस्तरीय ढज्फ्नजथि(क्पर्षीभमण कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम: ४०० यूवाहरुका लागि १ बर्षे रोजगारमुलक १० वटा बिषयमा कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम मन्त्रालयद्वारा छनौट भएका उपत्यकाका ४ वटा संस्थाबाट संचालन भई रहेकोमा यस अवधिमा ९० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भई २०६० भाद्र सम्ममा परिक्षा समेत सकेको र सो संस्थाहरुको अनूगमन तथा मूल्याञ्कन कार्य काठमाडौं विश्वविद्यालय बाट भई रहेको छ। यस तालिम कार्यक्रमको अनूगमन तथा मूल्याञ्कन कार्य काठमाण्डौ विश्वविद्यालय वाट भई रहेको छ ।

(ख) मध्यमस्तरीय ढक्पर्षीभमण एवं निम्नस्तरीय ढक्भ्रूषक्पर्षीभमण कम्प्युटर तालीम कार्यक्रम: मूलूकका प्रमूख १५ स्थानहरुमा २१ वटा संस्थाबाट संचालित ३ महिने निम्नस्तरीय ढक्भ्रूषक्पर्षीभमण ६१७५ जना र मूलूकका प्रमूख ६ स्थानहरुमा ६ महिने मध्यमस्तरीय ढक्पर्षीभमण गरि जम्मा ८७५० जना प्रशिक्षार्थीहरुको लागि संचालन भएको तालीम सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रमको अनूगमन तथा मुल्याञ्कन कार्य काठमाडौं उपत्यकालागि काठमाडौं बिश्वविद्यालय र त्रि.वि.वि.,इन्जिनियरीञ् अध्ययन संस्थान तथा उपत्यका बाहिरको लागि ऋफउगतभच ब्ककयअष्वतष्यल या ल्भउबी ढऋब्ल्ण बाट खटाइएका विज्ञ परामर्शदातृ बाट भएको थियो ।

(घ) सुचना प्रविधि सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम : सुचना प्रविधि सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि गराउने उद्देश्यका साथ २०५८।५९ को अन्तिम चौमासिक अवधिदेखि नेपाल टेलिभिजनबाट सुचना प्रविधि क्षेत्रमा कार्यरत प्राज्ञ एवं विज्ञहरुको प्राविधिक सहयोग लिई तैयार पारिएको सुचना प्रविधि सम्बन्धी कार्यक्रम नेपाल टेलिभिजनबाट २० मिनेटका दरले हप्ताको २ पटक (सोमबार र बिहीबार) प्रशारण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

आ.व. २०६०/६१ को श्रावण देखि फाल्गूनसम्मको वित्तिय प्रगति

क्र. सं.	व.उ.शि.नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक वजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
1	६१-४-२००	**निति निर्माण तथा संस्थागत सूदृढिकरण**	३२२९९	१७१६६	१२९३९	
2		**वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र**				
	६१-४-२२०	वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र	१८९१००	१२०००	६७०९८	
	६१-४-२२१	जैविक ग्यास उप्दादन कार्यक्रम	१८८११०	५०००	८३७०	
	६१-४-२२२	लघू जलविधूत तथा वैकल्पिक उर्जा कार्यक्रम	१७१४००	१४०००	११३७१६	
	६१-४-२६०	नवीकरणीय उर्जा विकास कार्यक्रम	८८८८०	२९००	०	
		सामूदायिक लघू जलविधूत कार्यक्रम (ग्रामीण उर्जा विकास कार्यक्रम मार्फत)				
2		**जल तथा मौसम विज्ञान विभाग**				
	६१-४-२०१	जल विज्ञान कार्यक्रम	१६८५१	१४४९४	११५३५	
	६१-४-२०२	हावापानी विज्ञान कार्यक्रम	१५६०५	१३२७१	९७५१	
	६१-४-२०३	मौसम पुर्वानूमान	४६४०	४४४१	३१६३	
	६१-४-२०४	हिमनदी तथा हिमजल विज्ञान	२०००	१४६२	१२६९	
	६१-४-२०५	बाढी भविश्यवाणी	४०००	२२२९	२०८०	
	६१-४-२०६	च्छो रोल्पा ग्लफ न्युनिकरण तथा पुर्वसंकेत प्रणली	३८१३	२०७५	१२१५	
3	६१-४-२४०	**वी.पी. कोईराला प्लानेटोरीयम**	९०००	१११७	१०७५	
4	६१-४-२१०	**रोनास्ट**	२६५००	१६६००	१५१४८	
5	६१-४-२३०	**सुचना प्रविधि पार्क आयोजना**	६००००	११८१६	१०६७४	
6		**सुचना प्रविधि उच्चस्तरीय आयोग**				
			८१२१९८	११८५७१	२५८०३३	

<u>आर्थिक वर्ष २०५९/६०</u>

<u>ब.उ.सि.नं. ६१□४□२००</u>

विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत निम्न विभाग, कार्यालय/आयोजनाहरु कार्यरत छन्:

- सुचना प्रविधि पार्क आयोजना
- वि.पी. कोइराला मेमोरियल प्लानेटोरियम तथा अब्जरभेटरी र विज्ञान संग्रहालय
- जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
- वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र
- राष्टि?य विधि विज्ञान प्रयोगशाला
- राष्टि?य सुचना प्रविधि केन्द्र

cf=j= 2059÷60 sf] ljlQo k|ult

क्र. सं.	व.उ.शि. नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक वजेट	निकासा	खर्च	कैफियत
1	६१-४-२००	**निति निर्माण तथा संस्थागत सूदृढिकरण**	२४१९९०००	१४११६५९२	१४११६५९२	
2	६१-४-२०१	नदि जल विज्ञान कार्यक्रम	१४८५१०००	१४३८४९८६	१४३८४९६	
3	६१-४-२०२	हावापानी विज्ञान	१४६०५०००	१४४७७०९९	१४४७७०९९	
4	६१-४-२०३	मौसम पुर्वानूमान	४६४०००००	९५९३७८७	९५९३७८७	
5	६१-४-२०४	हिम जल विज्ञान	२४१६०००	२३२६४५१	२३२६४५१	
6	६१-४-२०५	बाढी भविष्यवाणी	४५५०००००	४३०९८६६	४३०९८६६	
7	६१-४-२०६	च्छो रोल्पा ग्लफ न्युनिकरण तथा पुर्वसंकेत प्रणली	२८७००००	२८५०९५०	२८५०९५०	
8	६१-४-२०७	सतह जल विज्ञान	८०६७३०००	१९२०५१९०	१९२०५१९०	
9	६१-४-२१०	रोनाष्ट	२००००००००	१४३०००००	१४३०००००	
10	६१-४-२२०	वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र	१७१५६४०००	१०९०२१५१६	१०९०२१५६	९४२५२०००० सिधै भूक्तानी (वैदेशिक)
11	६१-४-२३०	सुचना प्रविधि पार्क आयोजना	५४९६९०००	४९१८४८४६	४९१८४६६६	
12	६१-४-२४०	वी.पी. कोईराला प्लानेटोरीयम	९००००००	१३७५५२४	१३७५५२४	
	६१-४-२५०	ज्च्म	५२९३१४४०	४२९३१४३९	४२९३१४३९	
			४५७२६८४४०	२९८०७८२५२	१८७०१२२२२	
	६१-४-९५१	भैपरी आउने (रोनाष्ट)		३५०००००	३५०००००	

शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएका छन् ।

२०६०/०६१ फागुन मसान्तसम्मको भौतिक प्रगति

१. शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय

- शिक्षा (सातौं संशोधन) ऐन २०५८ ले परिकल्पना गरेको व्यवस्था तथा विकेन्द्रीकरणको मर्म अनुरुप सामुदायिक विद्यालयहरु समुदायलाई हस्तान्तरण गर्ने कार्य प्रारम्भ भएदेखि यता २०६०/६१ म ६०० विद्यालयहरु समुदायमा हस्तान्तरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा प्रथम आठ महिना फागुन मसान्त सम्ममा ७२४ विद्यालयहरुलाई समुदायमा हस्तान्तरण गरिसकिएको र अरु विद्यालयहरु हस्तान्तरण गर्ने कार्य भैरहेको छ ।
- २९ सौं शिक्षा दिवसको अवसरमा सामुदायिक विद्यालय ६ वटा र संस्थागत विद्यालय ६ वटा तथा दुर्गम क्षेत्रको विद्यालय १वटा गरी जम्मा १३ वटा विद्यालयहरु साथै उल्लेखनीय सेवा पुऱ्याउने ४९१ प्राध्यापक, शिक्षक तथा अन्य कर्मचारीहरु र ९३ जनालाई प्रशंसापत्र प्रदान गरिएको ।
- शंकास्पद प्रमाणपत्रको छानविन गरी शिक्षकहरुका प्रमाणपत्र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा पुन छानविनको लागि पठाएको । सार्वजनिक सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई बढी सरल,छिटो.छरितो, गुणस्तरीय एवं पारदर्शी बनाउन शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुले नागरिक वडापत्र तयार गरी सोहीअनुसार कार्यक्रम अगाडि वढाएको साथै सार्वजनिक गुनासा र उजुरीहरुको सुनुवाई गर्ने गराउने कार्यमा नोडल अधिकृत समेतको व्यवस्था भैसकेको ।
- सार्वजनिक निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित,मितव्ययी र पारदर्शी बनाउन सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका बमोजिम कार्य गर्न अन्तर्गतका निकायहरुलाई निर्देशनहरु पठाई सोही अनुसार कार्य भईरहेको ।
- कर्मचारी प्रशासनलाई जनमुखि,गुणस्तरिय,सक्षम,निष्पक्ष प्रभावकारी,पारदर्शी र उत्तरदायी वनाई प्रशासन यन्त्रको सरलीकरण गरी अनुगमन कार्य प्रणालीलाई सशक्त तुल्याईएको,उत्कृष्ट कार्यालय र कर्मचारीहरुको छनौट गरी पुरस्कृत गर्ने सुचांक अनुसार कार्य भैरहेको ।
- वैदेशिक सहायतालाई व्यवस्थित एवं पारदर्शी तुल्याउने कार्यमा नीति अनुरुप कार्य भैरहेको सो अनुरुप नगर्ने आयोजना प्रमुख र लेखा प्रमुखलाई विभागीय कारवाही गर्ने सम्बन्धमा निर्देशन दिने कार्य भएको
- शासकीय सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, भ्रष्टाचारलाई घटाउने, सुशासनलाई वढावा दिने निजामती सेवाको समग्र र उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्ने जस्ता उद्देश्य परिपूर्ति गर्नको लागि परिवर्तन व्यवस्थापन समिति, परिवर्तन व्यवस्थापन एकाई र परिवर्तन व्यवस्थापन समूहको गठन भै सोअनुसार कार्य भईरहेको ।
- छात्रवृत्ति कार्यक्रम अन्तर्गत शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयबाट छनौट भई उच्च शिक्षामा MBBS मा २२२ जना स्वदेशकै विभिन्न मेडिकल कलेजहरुमा अध्ययनार्थ गएका छन । यसैगरी मेडिसिनमा बंगलादेशमा ५ जना अध्ययनार्थ गएका छन ।

२. शिक्षा विभाग

- आ.व. २०६०।०६१ मा समुदायबाट सञ्चालित ३१५० सामुदायिक प्राथमिक विद्यालयलाई तोकिएको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको मापदण्डको आधारमा तलव खर्चको एक चौथाई वा अधिकतम एक शिक्षकको तलव वरावरको रकम सहयोग दिने लक्ष्य रहेकोमा हाल सम्म ६७ जिल्लाका १९११ विद्यालयहरुलाई १ शिक्षकको वार्षिक तलव वरावरको रकम रु. ५३३००/- का दरले निकासा उपलव्ध गर्ने काम भएको ।

- ग्रामीण क्षेत्रका सरकारी अनुदानमा सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरुलाई दिइने नियमित अनुदानका अतिरिक्त अनुगमनको उपयुक्त व्यवस्था मिलाई थप अनुदान दिने कार्यक्रम अनुसार यस आ.व.मा छात्राहरुको राष्ट्रिय भर्नादर ४४.८% भन्दा कम रहेका जिल्लाहरु मध्ये न्यून दर रहेका २० वटा जिल्लाहरुका विद्यालयहरुमा थप अनुदान दिने लक्ष्य अनुसार प्रगतिको रुपमा छात्राहरुको भर्नादर सम्बन्धी अभिलेख जिल्लाहरुले राखी त्यसको विवरण शिक्षा विभागमा वर्षको ३ पटक प्राप्त भई सकेपछि प्राप्त विवरणको आधारमा बैशाख १५ गतेपछि मात्र अनुदान निकासा गर्ने व्यवस्था भएको । यस प्रकार २ पटक विवरण प्राप्त भईसकेको र अन्तिम पटकको विवरण समेत प्राप्त भईरहेको ।
- सूदुर पश्चिम र मध्य पश्चिमाञ्चलका २४ जिल्लाहरुमा दलित र जनजाति विद्यार्थीहरुको भर्नादर कुल विद्यार्थी संख्याको ३०% भन्दा वढी पु¥याउने र शैक्षिक वर्ष भरिनै सो अनुपात कायम गर्ने विद्यालयहरुलाई नियमित अनुदानको २५% थप अनुदान दिने व्यवस्था भएकोमा उल्लेखित विवरण अनुसारको अभिलेख जिल्लाहरुले राखी शिक्षा विभागमा वर्षको ३ पटक विवरणहरु पठाई प्राप्त विवरणको आधारमा बैशाख १५ गते पछिमात्र अनुदान निकासा गर्ने व्यवस्था भएको ।
- प्रा.वि.मा अध्ययनार्थ भर्ना हुने दलित परिवारका बालवालिकालाई छात्रवृत्ति उपलव्ध गराउन २०६० माघ मसान्त सम्ममा ३८४४०८ जना छात्रछात्रालाई वितरण गर्ने लक्ष्य भएकोमा सबैलाई उपलव्ध गराउने कार्य सम्पन्न भएको र १४३०३२ जना दलित विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति उपलव्ध गराउन रकम नपुग भएकोले थप रु ३५७५८०००/- माग गरिएको ।
- ७३२ वटा नयाँ कक्षा कोठा निर्माण ,२३२ वटा शौचालय निर्माण,१३५ वटा खानेपानी र ८ वटा श्रोतकेन्द्र भवन तथा फर्निचर निर्माण गर्ने लक्ष्य अनुसार निर्माण सामग्रीहरु पहिलो पटक डिपोहरु सम्म ढुवानी गराउने कार्य भईरहेको ।
- शिक्षा विभाग अन्तर्गत आ.प्रा.शि.का. दोश्रो चरणका कार्यक्रमहरु मुख्य ३ वटा उद्देश्य लिई सञ्चालन हुदै आएका छन । जसअनुसार विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकाहरुलाई शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गराउने, विद्यार्थीहरुको सिकाई उपलव्धी अभिवृद्धि गर्ने तथा शैक्षिक व्यवस्थापनमा कुशलता अभिवृद्धि गर्ने दिशामा केन्द्रीत रहेको ।

३. प्राथमिक विद्यालय पौष्टिक आहार कार्यक्रम

- दिवाखाजा कार्यक्रम अन्तर्गत २६५७ विद्यालयका ३०४७१६८ विद्यार्थीहरुलाई पौष्टिक आहार वितरण गरिएको ।
- छात्राउत्प्रेरणा कार्यक्रम अन्तर्गत १६२६ विद्यालयका ७६२२० जना छात्राहरुलाई खानेतेल वितरण गरिएको ।
- जुका निवारण कार्यक्रम अन्तर्गत वितरणका लागि औषधि जिल्लाहरुमा पठाई सकिएको ।
- मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रम अन्तर्गत गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरु र ३ वर्ष मुनिका वच्चाहरु गरी ५२०९ सहायतार्थी संख्यालाई न्यूट्रिमिक्स प्रदान गरिएको ।

४. शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र

- रा.प. अनं. प्राविधिक सहायक २० जनाको एक महिने तालिम सञ्चालन भएको ।
- दूर शिक्षा मार्फत दोश्रो र तेश्रो प्याकेजको प्राथमिक शिक्षक तालिम प्रसारण र सो कार्यक्रमको अनुगमन तथा निरीक्षण भएको ।
- तालिम केन्द्रका वरिष्ठ प्रशिक्षकहरु र लेखापालहरु सहितको वार्षिक कार्यक्रम समीक्षा गोष्ठि सम्पन्न भएको ।
- दोश्रो चरणको रेडियो स्क्रिप्ट विकास र रेकर्डिंग कार्य सम्पन्न भएको ।
- पूर्व सेवाकालिन २ हप्ते प्रशिक्षण सम्पन्न ।
- २.५ महिने तेश्रो प्याकेज तालिम २५०० जनाको तालिम सञ्चालन भएको ।

- रा.प.तृ ३० दिने २० जनाको तालिम सम्पन्न भएको ।
- रा.प.द्वितीय श्रेणीका कर्मचारीका लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन तालिम सम्पन्न ।

५. दूर शिक्षा केन्द्र

- प्राथमिक शिक्षक तालिम दोश्रो चरणको रेडियो पाठ प्रसारण *फोन इन* कार्यक्रम तालिम सञ्चालन भएको ।
- प्राथमिक शिक्षक तालिम तेश्रो प्याकेजको रेडियो प्रसारण भएको ।
- रेडियो पाठ रेकर्डिङ सम्पादन तथा Validation गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- अन्तक्रियात्मक रेडियो शिक्षा कार्यक्रमको रेडियो पाठ प्रसारण भएको ।

६. अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र

- गा.वि.स.,न.पा. तथा अन्य संघसंस्थाको माग बमोजिम प्रौढ शिक्षा १०००० सेट पुस्तक, बालशिक्षा २१०० सेट पुस्तक वितरण गरिएको ।
- रेडियो र टेलिभिजनबाट कार्यक्रमको प्रचार प्रसार गरिएको ।
- आय आर्जन कार्यक्रमको बचत तथा ऋृण परिचालन तालिम चितवनमा सम्पन्न भएको ।
- नयाँ १० वटा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको स्थापना भएको ।
- अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रममा १८ जना सहभागीहरुको प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी मुख्य प्रशिक्षक तालिम पोखरामा सम्पन्न भएको ।
- पारिवारिक साक्षरता सर्वेक्षण सम्बन्धी परिचयात्मक गोष्ठि सर्लाहीमा सम्पन्न भएको ।
- रेडियो नेपालबाट माननीय शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रीज्यूद्वारा साक्षरता सन्देश प्रशारण भएको ।
- साक्षरता समाचार विशेषांक २०६० प्रकाशन भएको ।

७. शिक्षक सेवा आयोग

- २०६० माघ महिना सम्ममा स्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरुको व्यक्तिगत फाईल सम्बन्धित जि.शि.का.मा पठाई सकिएको ।
- सामुदायिक विद्यालयको रिक्त दरवन्दीमा अविछिन्न रुपमा कार्यरत ३ वर्ष सेवा अवधी पुरा गरेका तालिम अप्राप्त शिक्षकहरुका लागि स्थायी अध्यापन अनुमति पत्रको आवेदन फाराम भर्नको लागि २०६०।११।२९ मा १५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको ।
- ७५ जिल्लाको प्रा.शि तृतिय श्रेणीको नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्ने क्रममा २०६० साल माघमा नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्ने सूचना प्रकाशित गरिएको

८. पाठयक्रम विकास केन्द्र

- प्राथमिक तहको पाठयक्रम परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्ने कार्य ९५% पुरा भएको ।
- कक्षा २ को अंग्रेजी पाठयपुस्तक विकास गर्ने कार्यक्रमको प्रगति ९५% पुरा भएको
- मातृभाषाको पाठयक्रम निर्माण सम्बन्धी निर्देशिका विकास गर्ने कामको प्रगति शतप्रतिशत पुरा भएको ।
- माध्यमिक विद्यालय स्तरिय वर्तमान पाठयक्रम ६ विषयको अध्यावधिक गर्ने काम ७०% पुरा भएको ।
- बालसन्दर्भ सामग्री विकास प्रकाशन र वितरण गर्ने कार्यको प्रगति ८५% भएको ।

९. राष्ट्रिय खेलकुद परिषद

- थाईलैण्डको राजधानी बैंककमा आयोजना भएको ISSF World Cup सुटिङ प्रतियोगितामा Olympic Qulifying का लागि ८ जना सुटिङ टोलि पठाएकोमा १ जना खेलाडी Olympic Qualifying भएको ।
- बंगलादेशको राजधानी ढाकामा सम्पन्न भएको १९ औं विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगितामा भाग लिन क्रिकेट टोली पठाएको ।
- नवौं दक्षिण एशियाली खेलकुद तयारी प्रशिक्षणको क्रममा स्क्वासका ५ जनालाई पाकिस्तान, व्याडमेन्टनका १० ,वक्सिङका १०,कुस्तिका ८,भारतोलनका ८ र टेवुलटेनिसका १० खेलाडीहरुलाई भारतको पटियालामा पठाएको ।
- २०० जना सहभागी भएको ३२ औं राष्ट्रिय एथलेटिक्स प्रतियोगिता सम्पन्न भएको ।

१० माध्यमिक शिक्षा विकास केन्द्र

- माध्यमिक शिक्षा विकास केन्द्र अन्तर्गत रहेका २५ वटा सेडुहरुमा १ महिनाको मा.वि.स्तरका शिक्षकहरुको गणित विषयको तालिम सञ्चालन भएको ।
- २५ सेडुलाई शिक्षा विभाग मार्फत रकम बाँडफाँड अख्तियारी पठाएको ।
- ESAT का प्रतिनिधिहरुसंग कार्यक्रम तथा परामर्शदाताको TOR तयार गरी सम्बन्धीत कार्यालयमा पठाएको ।
- ASRH Education in School Curricula सम्बन्धी सन २००६ सम्मको कार्यक्रमहरु परिमार्जन गरेको ।

११ विश्व विद्यालय अनुदान आयोग

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको गुणस्तर सुधार कार्यक्रम Quality Improvement Programme अन्तर्गत विद्धत वृत्ति/एम.फिल/पिएचडी/स्नातकोत्तर कार्यक्रम ,पुनर्ताजगी तालिम कार्यशाला, लघु अनुसन्धान परियोजना,भौतिक सुविधा विकास अन्तर्गत कक्षा कोठा, पुस्तकालय कोठा निर्माण ,पुस्तक,फर्निचर उपकरण खरिद सम्बन्धी जनस्तरमा सञ्चालित क्याम्पसका लागि स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार प्रस्तावनाहरु माग गरी कार्यक्रम सञ्चालन कार्य सुरु भएको ।

आर्थिक वर्ष २०५९।०६० को भौतिक प्रगति

१. शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय

- Education in Nepal 2003 ब्रोसियर तयार भएको ।
- Education in Nepal 2003 पुस्तक तयार भएको ।
- मन्त्रालयको छुट्टै Web Site (www.moe.gov.np) तयार भएको ।
- सबैको लागि शिक्षा २००४/२००९ Core Document तयारीमा सहयोग गर्न दातृ संस्था,गैर सरकारी संस्था, सरकारी निकायमा प्रतिनिधिहरुको सहभागितामा गोष्ठि सम्पन्न भएको ।
- युवा पत्रिका प्रकाशन भएको ।
- कूल बेरुजु रकम रु. २,८१,९९,५००,००० मध्ये रु. ७०,५८,९३,००० फछर्यौट भएको ।
- पाकिस्तानको इस्लामाबादमा UNESCO को सहयोगमा दक्षिण एशियाली ”सबैका लागि शिक्षा” फोरमको मन्त्री स्तरिय बैठकमा नेपालको तर्फबाट ३ सदस्यीय प्रतिनिधि मण्डलले भाग लिएको ।

- सामुदायिक विद्यालयले विद्यार्थीबाट उठाउने शुल्क निर्धारण एवं व्यवस्थापन सुधारसम्बन्धी सुझाव सहित प्रतिवेदन पेश गर्न समिति गठन भई प्रतिवेदन मन्त्रालयमा प्राप्त भएको ।
- BPEP II सम्बन्धमा नवौं संयुक्त पुनरावलोकन मिसनको कार्य सम्पन्न भएको ।
- शिक्षा (सातौं संशोधन) ऐन २०५८ ले परिकल्पना गरेको व्यवस्था तथा विकेन्द्रकरणको मर्म अनुरुप सामुदायिक विद्यालयहरु समुदायलाई हस्तान्तरण गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ । आर्थिक वर्ष ०५९।०६० को प्रथम आठ महिनामा १०० वटा सामुदायिक विद्यालय हस्तान्तरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ९२ विद्यालयहरु समुदायलाई हस्तान्तरण गरिसकिएको र अरु विद्यालयहरु हस्तान्तरण गर्ने कार्य भैरहेको छ ।
- २८ शौं शिक्षा दिवसको अवसरमा सामुदायिक विद्यालय ६ वटा र संस्थागत विद्यालय ६ वटा तथा दुर्गभ क्षेत्रको विद्यालय १ वटा गरी जम्मा १३ वटा विद्यालयहरुलाई पुरस्कृत गरिएको । सोही अवसरमा शिक्षा क्षेत्रमा उल्लेखनिय सेवा पुऱ्याउने ५४७ जना प्राध्यापक शिक्षक तथा अन्य कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत गरिएको छ ।
- शंकास्पद प्रमाणपत्रको छानविन गरि १,११९ थान शिक्षकहरुका प्रमाणपत्र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धानमा पुन: छानविन गर्न पठाइएको छ ।
- जाँचबुझ आयोग ऐन २०२६ अन्तर्गत राष्ट्रिय खेलकुद परिषद र अन्तर्गत संगठनहरुको प्राविधिक आर्थिक र प्रशासनिक पक्षहरुको जाँचबुझ गर्न आयोग गठन गरि कार्य थालनी भएको छ । साथै उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद तथा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषदलाई अझ दरिलो र जिम्मेवार बनाउन उक्त परिषदहरुको आर्थिक प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय र प्रशासनिक पक्षको छानविन गरि प्रतिवेदन पेश गर्न समिति गठन गरी छानविन प्रारम्भ गरिएको छ ।
- छात्रवृत्ति कार्यक्रम अन्तर्गत शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयबाट छनोट भई उच्च शिक्षामा MBBS मा ९७ जना, BDS मा १२ जना स्वदेशकै विभिन्न मेडिकल कलेजहरुमा अध्ययनार्थ गएका छन् । यसैगरी मेडिसिनमा वंगलादेशमा ११,रुसमा ४,चीनमा १ जना तथा इन्जिनियरिङमा चीनमा ५ जना अध्ययनार्थ गएका छन् ।

२. शिक्षा विभाग

- शिक्षा विभागको भवन निर्माण कार्यको सिलसिलामा दोश्रो तल्लाको ढलान कार्य सम्पन्न भएको ।
- ५ वटा जिल्लाहरुमा नवसाक्षर महिलाहरुका लागि ४५ वटा समूहमा आय आर्जन कार्यक्रम सञ्चालनतार्थ लेखासम्बन्धी तालिम दिई Seed Money को समेत व्यवस्था गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- ४८ जना केन्द्रीय तहका सहभागीहरुका लागि विशेष आवश्यकता शिक्षा,लक्षित समूह र योजना निर्माण सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न भएको ।
- समुदाय परिचालन विषयक ४ वटा TELESPOT र एक वटा TELEFILM निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
- मातृभाषा ऐछिक पाठयक्रम / पा.पु. परिमार्जन गर्ने कार्य १००% सम्पन्न भएको ।
- शेर्पा भाषाको कक्षा १ को पा.पु. निर्माण कार्य १००% पुरा भएको ।
- गुरुङ भाषाको कक्षा २ को पा.पु. निर्माण कार्य १००% पुरा भएको ।
- राई वान्तवा र मगर भाषाको पा.पु निर्माण कार्य १००% पुरा भएको ।
- होल स्कूल एप्रोच प्रशिक्षकका लागि सीप विकास तालिम सम्पन्न भएको ।
- श्रोत केन्द्र विकास सम्बन्धि निर्देशिका छपाई कार्य सम्पन्न भएको ।
- श्रोत व्यक्ति १ महिने पूर्व सेवाकालिन तालिम सम्पन्न भएको ।
- २७ जिल्लाका ९२ श्रोत केन्द्रहरुमा म्याचिङ फण्ड वितरण कार्य सम्पन्न भएको ।
- दूर शिक्षा पत्रिका प्रकाशन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

- विद्यालय भौतिक सुधार सम्बन्धि विद्यालय मर्मत पुस्तिका ४००० थान छपाई गरी ३० जना इन्जिनियरहरुलाई सो सम्बन्धि तालिम दिने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- लैगिक सचेतना सम्बन्धि १२३ जना प्राथमिक महिला शिक्षकहरुको तालिम सम्पन्न भएको छ ।
- राष्ट्रिय छात्रा छात्रवृत्ति कार्यक्रम अन्तर्गत प्रा.वि. छात्रा १,४७,७०२ दलित १,०५,७७६, स्थानीय छात्रवृत्ति १५७३५, क्याम्पस छात्रवृत्ति ४०३ र अपग्रेडिंग ३६० जना छात्राहरुलाई छात्रवृत्ति दिने कार्य सम्पन्न भएको छ । अभिभावक सहुलियत कार्यक्रम र अभिमुखिकरण गोष्ठि २८६ जनालाई दिएको साथै Parental Education ३६० जनालाई दिएको छ ।
- विशेष शिक्षा अन्तर्गत ६५८ सेट ब्रेल किताव वितरण गरिएको र १०० वटा श्रवण यन्त्र खरिद गरी ३४ जना सहभागीलाई प्रशिक्षण तालिम दिएको छ । साथै ४९ जना शिक्षकलाई एक महिने एकिकृत शिक्षा सम्बन्धि तालिम दिएको छ ।
- साना बालबालिकाहरुको उचित हेरचाहवाट उनीहरुको शारिरीक,मानसिक एवं संवेगात्मक विकासमा पर्न सक्ने प्रभावलाई ध्यानमा राखि ५८ जिल्लाका ४२१५ केन्द्रमा बालविकास कार्यक्रमको थालनि गरिएको छ ।
- निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन अन्तर्गत पोर्टफोलियो प्रशिक्षक तालिम १४५ जनालाई , मास्टर प्रशिक्षक तालिम ३० जना १४४ जना श्रोत व्यक्तिलाई पुर्नताजगी तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएकोछ ।

३. अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र

- विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुका लागि बालशिक्षा प्रथम, बाल शिक्षा द्वितीय, वैकल्पिक शिक्षा, प्राथमिक शिक्षा विस्तार कार्यक्रम, तथा अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका छन । यस अन्तर्गत बाल शिक्षा प्रथमका पूर्व सेवाकालिन तालिम ११० जनालाई र बाल शिक्षा द्वितीयका ४० जनालाई तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको छ । त्यसै गरी प्राथमिक शिक्षा विस्ता कार्यक्रम अर्न्तात १०० कक्षा थप गरी १२७ जनालाई पुनर्ताजगी तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको छ । साथै अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रमका १७५ सहयोगी कार्यकर्ताहरुलाई पुनर्ताजगी तालिम, ५० जनालाई पूर्व सेवाकालिन तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- साक्षरता कार्यक्रम अन्तर्गत ८५०० सेट पुस्तक वितरण गरिएको छ । सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम ४१ जनालाई दिइएको छ । ११ वटा नयाँ सामुदायिक अभ्ययन केन्द्रहरु स्थापना भएका छन । अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र अन्तर्गत गा.वि.स तथा नयाँ अन्य संघ संस्थाहरुको माग बमोजिम ८८७५ सेट प्रोढ, १६३५ सेट बाल र १५० सेट साक्षरोत्तर पुस्तिका निशुल्क वितरणका कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- विभिन्न पत्रपत्रिका मार्पत अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रमहरुको प्रचार प्रसार भईरहेको छ ।

४. पाठयक्रम विकास केन्द्र

- विद्यार्थीहरुको सिकाइ उपलव्धि अभिवृद्धि गर्ने अभिप्रायले प्राथमिकस्तरका बालबालिकालाई मातृ भाषामा शिक्षा पाउने उनीहरुको मौलिक अधिकार भए अनुरुप सेर्पा, गुरुङ,मगर र राई भाषाका पाठयपुस्तक निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- नागरिक तथा नैतिक शिक्षाको पाठयक्रम तयार भै विद्यालयहरुमा पढाई सकिएको, पाठयपुस्तक लेखन कार्य सकी स्वीकृतिको लागि श्री ५ को सरकारमा पेस गरिएको ।

५. दूर शिक्षा केन्द्र

- दूर शिक्षा अन्तर्गत प्राथमिक शिक्षकका लागि ३३० घण्टे दोश्रो चरण १६५ वटा केन्द्रबाट ५८६५ शिक्षकहरुलाई तालिम दिने कार्य भएकोमा नतिजा प्रकाशन १००% भएको र ३३० घण्टे तेश्रो चरण २३५ श्रोतकेन्द्रवाट ५२२५ शिक्षकहरुलाई शिक्षक शिक्षण परियोजनामार्फत तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- प्राथमिक शिक्षक तालिम तेश्रो चरण सम्पन्न भएको ।
- शैक्षिक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने कार्य सम्पन्न ।

६. शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र

- सेवाकालिन र पूर्व सेवाकालिन तालिम ३२५ जनालाई दिएको ।
- रा.प.तृतियको ३० दिने तालिम सम्पन्न भएको ।
- रा.प. द्वितीय श्रेणी पुनर्ताजगी तालिम सम्पन्न भएको ।
- शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र अन्तर्गत २.५ महिने शिक्षक तालिम २६२५ जनालाई दिएको छ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिको लागि विद्यालय सुधार योजना तालिम २७५ जनालाई दिएको छ । विद्यालय तथ्यांक संकलन सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी १०५ जना कर्मचारीलाई दिएको छ । त्यस्तै शिक्षा परियोजना अन्तर्गत प्रमुख प्रशिक्षक प्रशिक्षण ५० जनालाई दिएको छ । तालिम प्याकेज विकास गर्न आठ विषयका निर्देशिका तयार गर्ने कार्य भैरहेको छ ।
- ९१ ज्ना श्रोत व्यक्तिलाई तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको ।
- NCED News Letter र जर्नल प्रकाशन कार्य १००% पुरा ।

७. प्राथमिक विद्यालय पौष्टिक आहार कार्यक्रम

- प्राथमिक विद्यालय पौष्टिक आहार कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम र दोश्रो चौमासिकमा ४७८४ विद्यालयका ५,३४,७१४ विद्यार्थीलई दिवा खाजा वितरण गरिएकॊ र यो कार्यक्रम लागु भएको २१ वटै जिल्लामा अनुगमन तथा निरीक्षणको कार्य सम्पन्न भएको छ । साथै २१ जिल्ला मध्ये ५ जिल्लामा एक देखि आठ कक्षा सम्मका २ लाख जना छात्रछात्राहरुलाई समेटिने गरी Global Food for Education Initiative लागु भएको छ ।

८. माध्यमिक शिक्षा विकास केन्द्र

- माध्यमिक शिक्षा विकास केन्द्र अन्तर्गत मा.वि. र नि.मा.वि.का शिक्षकहरुलाई अंग्रेजी, नेपाली,गणित,विज्ञान, सामाजिक, स्वास्थ्य, जनसंख्या र वातावरण शिक्षा सम्वन्धी १८३९ जनालाई तालिम दिने कार्य सम्पन्न भएको ।
- इलाम,सप्तरी,पर्सा, मकवानपुरमा माध्यमिक शिक्षामा लैगिक समानता सम्बन्धी स्थानिय स्तरको दोश्रो चरणको कार्य सम्पन्न भएको ।

९. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद

- Community Development (CD-1) विषयको ४ हप्ते तालिम १४ जना सहभागीहरुको पुरा भएको ।
- Training Course Design (ICD) विषयको २ हप्ते तालिम १३ जना सहभागीको पुरा भयो ।

- Training Design and Development Peace Building विषयको ३ दिने तालिम १५ जना सहभागीहरुको पुरा भयो ।
- Training of Trainers (TOT) विषयको २ हप्ते तालिम १५ जना सहभागीहरुको पूरा भएको ।
- Computer Hardware,UPS and Networking विषयको १२ हप्ते Occupational Skill upgrading (OSU) तालिम १ जनाको पुरा भएको ।

२०६०।६१ फागुन मसान्त सम्मको वित्तीय प्रगति

रु.हजारमा

क्र.सं.	ब.शि.नं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट	०६० फागुनसम्मको	कैफियत
१.	६५-५-७२१	राष्ट्रिय छात्रवृत्ति कार्यक्रम	८१७०३		
२.	६५-५-७१०	महिला शिक्षा कार्यक्रम	१५८०७८		
३	६५-५-७१२	शहिदका छोराछोरीका लागि छात्रवृत्ति	९००		
४	६५-४-४१५	सामुदायिक प्रा.वि. सहयोग कार्यक्रम	२७००००	९४६६१	
५	६५-४-४१५	भौतिक सुविधा विस्तार योजना	२७२१८९	५४४३८	
६	६५-४-६१०	निशुल्क पाठयपुस्तक	१५००००	१४ करोड २४ लाख	
७.	६५-४-४१२	विद्यालय हस्तान्तरण तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	१३२९००	३२३१९	
८	६५-४-४११	आ.तथा प्रा.शि.का.दोश्रो	१८९८८०	९३१४२	
९	६५-४-४३०	माध्यमिक शि.स.कार्यक्रम	१५००००	७६७१८	
१०	६५-४-४१०	शिशु विकास कार्यक्रम	१८५७५		
११	६५-४-४२१	शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र (शिक्षक शिक्षण आयोजना)	२६०५०९	११२१५९	
१२	६५-३-१६०	पाठयक्रम विकास केन्द्र	९१९२		
१३	६४-४-६९१	राष्ट्रिय खेलकुद परिषद	३००००		
१४	६५-४-४११	दूर शिक्षा केन्द्र (शिक्षा विभाग)		७१२०	
१५	६५-४-६००	अनौपचारिक शि.केन्द्र	७७३००	१२०९३	
१६	६५-४-४५०	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद	१६००००	४५३८३	
१७	६५-४-६२०	प्रा.वि. पौष्टिक आहार कार्यक्रम	५७५४०६		

आ.व. २०५९/०६० को वित्तीय प्रगति

रु.हजारमा

क्र. सं.	व.शि.नं.	आयोजनाको नाम	बार्षिक वजेट	२०६० आषाढ सम्मको खर्च	कैफियत
१.	६५-४-४११ ६५-४-६९०	(क) शिक्षा विभाग (आ.प्रा.शि.का)	२५०९७७/-	२२६०१५/-	
२.	६५-४-६००	(क) अनौपचारिक शिक्षा (ख) साक्षरता अभियान	१६४६४(के)	. १३१५९ /-	
३	६५-४-४३०	माध्यमिक शिक्षा विकास केन्द्र	२७५० /-	१४५०/-	
४	६५-३-२४०	शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र	१२८२५९ /-	८४७९४/-	
५	६५-४-४३० ६५-४-६१०	पाठयक्रम विकास केन्द्र निशुल्क पाठयपुस्तक	१५०००० /-	१५००००/-	
६	६५-३-१८०	दूरशिक्षा केन्द्र	२३६३५ /-	२६११५/-	
७	६५-४-४५०	प्राविधिक शिक्षा तथा व्या ता.प.	९२५४०/-	९२५४० /-	

सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार कार्य विभाजन नियमावलीमा तोकिए बमोजिम यस मन्त्रालयले गर्नु पर्ने कार्य सम्पादन गर्नुका साथै आ.व.को विकास कार्यक्रम अन्तर्गत दोश्रो चौमासिक (०६० साल फागुण सम्म) को देहाय बमोजिम कार्य प्रगति भएको छ ।

प्रशासन सुदृढिकरण (ब.शी.नं. ६६-४-२००)

सि. नं.	कार्यक्रम	प्रगति स्थिति	दोश्रोा चौमासिक सम्मको बजेट रु. हजारमा	हालसम्मको खर्च रकम
१.	मानव संसाधन विकास तालिम			
	क) अंग्रेजी भाषा तालिम	संभ्कौता सम्पन्न भैसकेको	५००००.००	
	ख) कम्प्युटर तालिम	सम्पन्न भएको ।	१५००००.००	१०६००.००
	ग) GRP सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	राष्ट्रिय योजना आयोग बाट स्विकृत भई अर्थ मन्त्रालयमा पत्राचार भएको ।	५०००००.००	
	घ) फाजिल कर्मचारी तालिम	विभिन्न निकायबाट फाजिलमा परेका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई प्रशासनिक तालिम दिई तालिम सम्पन्न भएको ।	४०००००.००	२५५०००.००
२.	वैदेशिक मुलुक अवलोकन भ्रमण कार्य सम्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धमा	सम्पन्न भईसकेको ।	८५००००.००	५४१०००.००
३	निजामती सेवा पुरस्कार	०५९।६० को निजामती सेवा पुरस्कार प्रदान गर्ने सम्बन्धी प्रयोजनको लागि पुरस्कार सिफारिश भई आएका मध्ये पुष्ट्याई प्रष्ट नभएका कर्मचारीहरुको हकमा कुन काम गरे वापत पुरस्कारको लागि सिफारिश गरिएको हो । सम्बन्धित निकायहरुबाट स्पष्ट पुष्ट्याई लिई अभिलेख तयार गर्ने कार्य भइरहेको ।	१४५००००.००	
४.	व्यवस्थापन परीक्षण (केन्द्रिय ं जिल्ला)	धनुषा र दार्चुला जिल्ला स्थित तोकिएको कार्यालयको व्यवस्थापन परीक्षण कार्य सम्पन्न भएको केन्दिंय स्तरमा श्रम तथा यातायात मन्त्रालय, भूमि तथा व्यवस्था मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरुको व्यवस्थापन परीक्षण गर्न टोली खटाई सकिएको ।	१०५०००.००	१०४०००.००

५.	अध्ययन एवं अन्तर्क्रिया			
	क) लैंगिक अध्ययन/अन्तरक्रिया	लैंगिक मूल प्रवाहीकरण सम्बन्धी अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।	१०००००.००	७९०००.००
	ख) तलव सम्बन्धी अध्ययन/अन्तरक्रिया	सम्पन्न भइसकेको ।	१०००००.००	९२०००.००
	ग) पद वर्गिकरण अध्ययन/अन्तरक्रिया घ) GRP अध्ययन/अन्तरक्रिया ङ) व्यवस्थापन परीक्षण गोष्ठी	सम्पन्न भइसकेको ।	१५००००.००	९७०००.००
६	MIS Support स्थापना	काम शुरु भएको	९४००००.००	
७	कम्प्युटर प्रिन्टर	संझौताको प्रकृयामा रहेको	७०००००.००	
८	हरिहरभवन मर्मत/निर्माण सुधार	मर्मत सुधारको कार्य भैरहेको	१२२५०००.००	
९	पुस्तक जर्नल	खरिद कार्य भइरहेको	६००००.००	१५०००.००
१०	कम्प्युटर संभार/सेवा करार	नियमित	२००००.००	
११	प्रशासन पत्रिका प्रकाशन	प्रकाशित भएको	२०००००.००	१८२०००
१२	प्रशासनिक खर्च		१६०००००.००	१०९४१११.००
			८६०००००.००	२४७००००.००

आ.व. ०६०।६१ को दोश्रो चौमासिक सम्मको वित्तिय प्रगति

सि. सं.	ब.उ.शी.नं.	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
१	६६-३-११०	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१३७०३०००.००	९६३६४८०.११	८५७७२६३.८०
२	६६-३-१२०	ने.प्र.प्र.प्रतिष्ठान	१८५००००० .००	१२१३३९८४.८५	१२४०१४३२.३५
३	६६-३-१३०	अतिरिक्त समूह	४००००००.००	२५३९७०९.९२	२२९६४२९.१६
४	६६-४-२००	प्रशासन सुदृढिकरण	९८०००००.००	३३१८६२३.०३	२४६९७११.१८

आ.व. ०५९/०६० को वित्तिय प्रगति

सि. नं.	ब.उ.शी.नं	कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
१	६६-३-११०	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१३०२५०००.००	१२९०४३२०.७७	१२९०३१९९.०१
२.	६६-३-१२०	ने.प्र.प्र.प्रतिष्ठान	१८०००००.००	१८०००००.००	१८०००००.००
३.	६६-३-१३०	अतिरिक्त समूह	५१२००००.००	५०९६०६३.५६	५०९६०६३.५६
४.	६६-४-२००	प्रशासन सुदृढिकरण	३७८५०००.००	२९९९९५१.२६	२९९९०८७.६१
५.	६६-४-२१०	निजामती सेवा सुधार	६००००००.००	२००११९६.७८	२००११९६.७८

सूचना तथा संचार मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाट निम्न कार्यहरु सम्पादन हुँदै आएका छन् । आर्थिक वर्ष २०६०।६१ को पहिलो आठ महिनामा सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायद्वारा सञ्चालित विकास आयोजना/कार्यक्रमहरूको लक्ष्य तथा प्रगति निम्नानुसार छ ।

१. सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयः

- सञ्चार सुदृढीकरण आयोजनाः- यस आयोजनाले मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने अनुगमन र व्यवस्थापन सुधारसम्बन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याएको छ । यस अनुसार लक्ष्यबमोजिमका कार्यहरू भएका छन् । यसै गरी सञ्चार मन्त्रालयको भवन निर्माणकार्य चालु छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ८९.८२% रहेको छ ।
- दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजनाः- यस आयोजना अन्तर्गत परामर्शसेवा (मन्त्रालय-५ र नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण-४) उपलब्ध गर्ने, जनशक्ति विकास गर्ने, उपकरण उपलब्धि र सवारीसाधन उपलब्धि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा जनशक्ति विकास गर्ने कार्यक्रमबाहेकका अन्य कार्यहरू लक्ष्यअनुसार सम्पन्न भएका छन् । यसै गरी दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजनाबाट अनुदान व्यहोरी पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रका टेलिफोन नपुगेका गा.वि.स.हरूमा टेलिफोन सेवा उपलब्ध गराउन निजी क्षेत्रको STM Telecom Sanchar Pvt. Ltd., USA ले इजाजत प्राप्त गरी कार्यारम्भ गरिसकेको छ । नयाँ विषयका परामर्शसेवाहरू उपलब्ध गर्ने सिलसिलामा प्रक्रिया शुरु भएको छ । जनशक्ति विकास कार्यक्रममा अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त नभएकोले कारवाही अगाडि बढेको छैन । उपकरण र सवारीसाधन उपलब्धितर्फ पाँच थान मोटरसाइकल उपलब्ध भई उपकरण र मोटर एक थान आयात गर्न LC खोलिएको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ८२.८२% रहेको छ । वित्तीय प्रगति अनुसूचीमा १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

  दूरसञ्चार क्षेत्रलाई उदार र प्रतिस्पर्धी बनाउन एवं निजी तथा विदेशी लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्न दूरसञ्चार नीति, २०६० श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत भई हाल कार्यान्वयनमा आइसकेको छ । यसै नीतिको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा नेपाल दूरसञ्चार संस्थानलाई नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडमा परिणत गरिसकिएको छ । नयाँ दूरसञ्चार नीति दूरसञ्चार क्षेत्रलाई पूर्ण प्रतिस्पर्धी बनाउन कोशे ढुङ्गा सावित हुने विश्वास लिइएको छ ।

२. हुलाक सेवा विभागः

- हुलाक सुदृढीकरण आयोजनाः- आ.व. २०६०।६१ मा ४० हुलाक कार्यालयहरूको सार्वजनिक सुधार, ३० हुलाक कार्यलयहरू मर्मत सुधार गर्ने, फर्निचर मेशिनरी औजार, कार्यालय सामान तथा साइकल खरीद गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा ४० कार्यालयहरूको निर्माण तथा मर्मत सुधार अन्तिम चरणमा पुगेको, सामानहरू खरीदकार्य अधिकांश ठाउँमा पूरा भै सकेको छ । कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन भै सकेको छ । परामर्श सेवा लिनेकार्य चालु रहेको छ । सचेतना कार्यक्रम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति शत प्रतिशत रहेको छ ।

- चक्रकोष बृद्धिः- यस आयोजना अन्तर्गत धनादेश भुक्तानीका लागि स्थापित चक्रकोषका लागि विनियोजन भएको रु. ५० लाख निकासा भई उक्त कोषमा दाखिला भै सकेको छ । चक्रकोषमा हालसम्ममा रु.१ करोड ८८ लाख ७५ हजार जम्मा भएको छ । भौतिक प्रगति शतप्रतिशत रहेको छ ।

३. मुद्रण विभागः

- सुरक्षण मुद्रण आयोजनाः- यस आयोजना अन्तर्गत सुरक्षण मुद्रण भवनको Civil Works को कार्य सम्पन्न भएकोछ । यस अवधिको भारित प्रगति ४८.०६ रहेको छ । सुरक्षण उपकरण खरीद गर्ने कार्यमा विलम्ब हुन गएकोले भौतिक प्रगति न्यून हुन गएको छ ।

४. सूचना विभागः

- प्रेस सूचना सुदृढीकरणः- यस आयोजनामा भवन निर्माण, फोटो शाखा सुदृढीकरण, वाचनालय सुदृढीकरण, पत्रकार अन्तर्क्रिया तथा स्वागत कार्यक्रम, सूचना सामग्री प्रकाशन र वितरण, पत्रकार प्रशिक्षण तथा तालिमका कार्यहरू लक्ष्यअनुरूप सम्पादन भै रहेकाछन् । यस अवधिको भारित प्रगति ७८.९८ प्रतिशत रहेकोछ ।

५. प्रेस काउन्सिलः

प्रेस काउन्सिल सुदृढीकरण आयोजनाः- यस अन्तर्गत भवन निर्माण, पत्रपत्रिका सुरक्षण, पत्रकारिता अध्ययन तथा अनुसन्धान, मिडिया विकास कोषमा रकम बृद्धि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा भवन निर्माणको कार्य २०६० कार्तिकमा सम्पन्न भइसकेको छ । पत्रपत्रिकाको सुरक्षणका लागि सिडि रोम प्रविधिबाट सुरक्षित गर्ने कार्य जारी छ । हालसम्म ५ लाख ६८ हजार पृष्ठ अखबारहरू सिडिमा सुरक्षित भइसकेको छ । मिडिया विकास कोषतर्फ मोफसलका पत्रपत्रिकाका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण खरीद गर्न लिएको बैंक ऋणमा व्याज अनुदानको सहुलियत प्रदान गरिदै आएको छ । उक्त कोषमा यस अवधिमा रु. ४ लाख दाखिला भएको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ७५ प्रतिशत रहेकोछ ।

६. रेडियो प्रसार सेवा विकास समितिः

मौजुदा प्रसारण प्रणालीको सुधार र विकासः- यस कार्यक्रम अन्तर्गत उपकरण तथा स्पेयर पार्टस खरीद र जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा VSAT प्रणालीको Power Supply System लगायत उपकरण, ट्रान्स्मिटरको ट्यूब तथा कम्प्युटरसम्बन्धी उपकरण खरीद भएको र Spare Parts को टेण्डर आह्वानसम्बन्धी कार्य पूरा भएको छ । जुम्ला, दाङ र इलाममा : रिले केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धमा दाङ र इलामका लागि उपकरण आपूर्ति गर्ने व्यवस्था भएको, हुम्लामा उपकरण उपलब्ध भै सकेको र जडानका लागि आवश्यक तयारी भै रहेको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ७०% भएको देखिन्छ ।

७. नेपाल टेलिभिजनः

- प्रसारण विस्तार आयोजनाः- यस आयोजनामा DSNG (Digital Satellite News Gathering) उपकरण खरीद गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा उक्त उपकरण खरीद गर्न LC खोल्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । आ.व.को अन्त्यसम्म उपकरण उपलब्ध भई नेपाल टेलिभिजनले अधिराज्यका जुनसुकै ठाउँबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गर्न सक्नेछ ।

८. राष्ट्रिय समाचार समितिः

- रासस सुदृढीकरण आयोजनाः- यस आयोजना अन्तर्गत कम्प्युटर माध्यमबाट समाचार आदान प्रदान गर्न स्थापना भएको कम्प्युटर नेटवर्क चालु अवस्थामा राख्न उपकरण खरदि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा Specification तयार गर्ने कार्य पूरा भई उपकरण खरीद गर्ने कार्य भएको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति लक्ष्यअनुरूप पूरा भएको देखिन्छ ।

९. नेपाल दूरसञ्चार संस्थानः

- ग्रामीण टेलिफोन एक्स्चेञ्जः- यस आयोजना अन्तर्गत पाँचै विकास क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूमा ११३०० लाइनको उपकरण उपलब्धि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा ५००० लाइनको खरीद आदेश भएको छ। ३३६० लाइन जडान गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा २१५० लाइन जडान काई पूरा भएको छ। यस अवधिको सरदर भौतिक प्रगति ७०.८२ % रहेको छ । वित्तीय खर्च स्थानीय टेलिफोन विस्तारमा समावेश गरिएको छ ।

- स्थानीय टेलिफोन एक्स्चेञ्ज स्थापना तथा विस्तारः- यस आयोजनामा पाँचै विकास क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूमा टेलिफोन जडान गर्ने लक्ष्यअनुरूप निम्नानुसार कार्य सम्पन्न भएकोछ । निर्माणतर्फ ५ स्थानमा भवन निर्माण पूरा भएको, ६ स्थानमा निर्माण कार्य जारी रहेको ६ । ५५००० लाइनको एक्स्चेञ्ज उपकरण उपलब्धितर्फ १७ हजार लाइनको उपकरण उपलब्धि भएको र ३५२२० लाइनको खरीद आदेश कार्य पूरा भएको छ । बेल्जियम सहयोग अन्तर्गत ३१०० लाइन एक्स्चेञ्ज उपकरण उपलब्धि पूरा भएको र ३० स्थानमा जग्गा उपलब्धिको प्रारम्भिक कार्य शुरु गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा २ स्थानमा जग्गा उपलब्धि कार्य पूरा भइसकेको छ । ८ स्थानमा जग्गा उपलब्धिको कार्यवाही भइरहेको छ । ६२००० लाइनमध्ये ३५३६० लाइन टेलिफोन जडानकार्य पूरा भएकोछ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ७४.६६% र वित्तीय प्रगति २८% रहेकोछ ।

- डिजिटल माइक्रोवेभ मेन ट्रान्स्मिसन स्थापना र विस्तारः- यस आयोजना अन्तर्गत अधिराज्यका विद्यमान नयाँ स्थापना र विस्तार हुने एक्स्चेञ्जहरूलाई डिजिटल माइक्रोवेभ मेन ट्रान्स्मिसन लिंकबाट एक आपसमा आबद्ध गर्ने कार्यक्रम रहेअनुरूप उपकरण उपलब्धि तथा जडानतर्फ ७४.१८ र वित्तीयतर्फ ६.६७ प्रतिशत प्रगति देखाइएको छ ।

- दोस्रो भूउपग्रह केन्द्र स्थापना तथा विस्तार योजनाः- यस भूउपग्रह केन्द्र स्थापना गर्नको लागि यस वर्ष २५% अर्थ स्टेशन भवन निर्माण गर्ने कार्यक्रम रहेअनुरूप प्रथम आठ महिनाको अवधिमा भौतिक प्रगति ४०% रहेकोछ ।

- नयाँ सेवाहरूको स्थापना तथा विस्तार योजनाः- प्रिपेड मोबाइलको नेटवर्क उपकरण उपलब्धि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा सोको खरीद आदेश भएको र प्रिपेड र पोष्टपेड मोबाइल स्वीचिङ नेटवर्कतर्फ ६३ हजार लाइन क्षमता बृद्धि भएको छ । इन्टर्नेट उपकरण उपलब्धि गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा उपलब्धि भई जडान भइसकेको छ । मोबाइल उपकरण स्थानान्तरण अन्तर्गत कपिलवस्तु र पाल्पामा स्थानान्तरण भई सेवासञ्चालन भई सकेकोछ । विभिन्न क्षेत्रमा इन्टर्नेट जडान चालु राख्ने कार्यक्रम रहेकोमा भरतपुर, पोखरा, भैरहवा, राजविराज, नेपालगञ्ज र धनगढीमा इन्टर्नेट जडान भई सेवा सञ्चालन भएको छ ।

- पूर्वपश्चिम राजमार्ग अप्टिकल फाइबर स्थापना तथा विस्तारः- भद्रपुरदेखि नेपलगञ्जसम्म करीब ८९१ कि.मी. भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा अप्टिकल फाइबर जडान गरी त्यस क्षेत्रको टेलिफोन विस्तार गर्ने सम्बन्धमा उपकरण उपलब्धितर्फ SDH, Testing, Spare तथा Network तर्फ OFC तथा एसेसरिज उपकरण लक्ष्यअनुरूप उपलब्धि पूरा भएको छ । जडानतर्फ ३४ स्थानमा जडान पूरा, २७० कि.मी. अप्टिकल केबुल नेटवर्क जडान पूरा भई भौतिक प्रगति ९०.६३% र १४.६२% वित्तीय प्रगति रहेको छ ।

- विशेष ग्रामीण दूरसञ्चार कार्यक्रमः यस कार्यक्रम अन्तर्गत विकट तथा अति विकट ग्रामीण क्षेत्रहरूका विभिन्न १८६ गा.वि.स.हरूमा (पूर्वाञ्चलबाहेक) VSAT २०० टर्मिनल उपकरण उपलब्धि शुरु गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा १८ गा.वि.स.मा VSAT जडान भएको र अन्य VSAT टर्मिनल उपकरणको लागि भुक्तानी गर्न कठिनाइ भएकोले LC संशोधनको लागि कारवाही भइरहेको । VSAT जडानतर्फ १२० गा.वि.स.मा जडान गर्ने कार्यक्रममा १५ गा.वि.स.का ४१ ग्राहकमा VSAT जडान पूरा भई अन्य २३ स्थानमा सर्भेक्षण पूरा भएको छ । यस अवधिमा भौतिक प्रगति ३८.६२% रहेको छ । Wireless in Local Loop (WLL) प्रविधिबाट पूर्वाञ्चलबाहेक ४ विकास क्षेत्रका विभिन्न २०३ गा.वि.स.हरूमा टेलिफोन सेवा पुऱ्याउने लक्ष्यअनुरूप यस अवधिमा उपकरण उपलब्धितर्फ ९५०० लाइनको लागि CDMA Project मा समावेश गर्न बोलपत्रको लागि स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने कार्य भई रहेको छ । यस अघिको बोलपत्र रद्द गरिएको छ । जग्गा उपलब्धि HFCL प्रोजेक्टद्वारा सुधारकार्य चालु नै रहेको हुँदा जग्गा प्राप्ति कार्य स्थगित राखिएको र सर्भेक्षणकार्य सब्स्क्राइबर टर्मिनलहरू उपलब्ध भइ नसकेकोले जडानको लीग सर्भेक्षण कार्य सम्पन्न हुन सकेको छैन । यस अवधिको भौतिक प्रगति ३४.३७% रहेको देखिन्छ ।

आ.व. २०५९।६० को भौतिक प्रगति

आर्थिक वर्ष २०५९।६० मा सूचना तथा तथा सञ्चार मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग, संस्थान, समिति, काउन्सिल, प्राधिकरण र बोर्डद्वारा जम्मा २२ वटा विकास आयोजना/कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका थिए । श्री ५ को सरकारबाट बजेट विनियोजन भई १३ आयोजना/कार्यक्रम र संस्थाको आन्तरिक स्रोत परिचालन गरी ९ आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका हुन् । श्री ५ को सरकारबाट बजेट विनियोजन भएका आयोजना /कार्यक्रममध्ये प्राथमिकताक्रम एक (P1) मा ६, प्राथमिकताक्रम दुई (P2) मा ६ र प्राथमिकताक्रम तीन (P3) मा १ आयोजना/कार्यक्रम रहेका छन् । संस्थाको आन्तरिक स्रोतबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छैन । यसरी सञ्चालित विकास आयोजना/कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रगति निम्न बमोजिम छ ।

(क) प्राथमिकताक्रम एक (P1) मा रहेका आयोजना/कार्यक्रम

१ **<u>दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजना</u>** : सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयबाट विश्व बैंकको ऋण सहयोगमा सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत आ.व. २०५९।६० मा परामर्श सेवा उपलब्धि (मन्त्रालय ६ र नेदूप्रा २) प्राप्त गर्ने लक्ष्य रहेकोमा मन्त्रालयतर्फ ६ विषयमा परामर्शदाताको छनौट भै एउटाले कार्य सम्पन्न गरेको र ५ वटाको सेवा जारी रहेको छ । यसै गरी प्राधिकरणतर्फ दुई विषयमा परामर्श सेवा लिने कार्यवाही भै छनौट कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । साथै थप दुई विषयमा पनि परामर्श सेवाका लागि कार्यवाही प्रारम्भ भएको छ । उपकरण उपलब्धितर्फ कम्प्युटर, फोटोकपि, मल्टिमिडिया र ओभरहेड खरीद गर्ने लक्ष्य भएकोमा सबै उपकरणहरू उपलब्ध भई सञ्चालन भएका छन् । सवारी साधनतर्फ ४ वटा गाडी र ५ वटा मोटरसाइकल खरीद गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा एउटा सवारी साधन खरीद गर्नमात्र अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति आए अनुसार एउटा गाडी खरीद भई प्रयोगमा आएको छ । विभिन्न ५ विषयमा वैदेशिक तालिममा सहभागी गराउने गरी तालिम योजना स्वीकृत भएकोमा उक्त ५ विषय अन्तर्गत मन्त्रालयका ८ जना अधिकृत तथा कर्मचारीले वैदेशिक तालिम प्राप्त गर्नुभएको छ । यसै गरी नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणतर्फ ३ जना अधिकृतहरूले वैदशिक तालिम हासिल गर्नु भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ । यस अवधिमा रु. ४ करोड १० लाख ७२ हजार खर्च भएको छ ।

२ **<u>हुलाक सुदृढीकरण आयोजना</u>** : हुलाक सेवा विभागबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत रूपन्देही जिल्ला हुलाक कार्यालय र क्षेत्रीय हुलाक निर्देशनालय सुर्खेतको भवन विस्तार कार्य र अर्घाखाँची जिल्ला हुलाक कार्यालयको नयाँ भवन निर्माणकार्य सम्पन्न भएको छ । १० कार्यालयहरूको मर्मत सुभार गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा विभिन्न ३० वटा कार्यालयहरूको मर्मत सुधार सम्पन्न भएको छ । सार्वजनिक निर्माण सुधारतर्फ २५ कार्यालयको लक्ष्य रहेकोमा विभिन्न २६ कार्यालयहरूको सार्वजनिक निर्माण सुधार कार्य सम्पन्न भएको छ । विभिन्न कार्यालयको प्रयोजनको लागि २५० थान साइकल

खरीद गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ र कुल खर्च ८५ लाख भएको छ ।

३ **<u>चक्रकोष वृद्धि</u>** : x'nfs सेवा विभागबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत धनादेश भुक्तानीका लागि स्थापित चक्र कोष (Revolving Fund) मा रु. ५ लाख जम्मा भई हालसम्म यस चक्रकोषमा कुल रु. १ करोड ३८ लाख ७५ हजार रकम जम्मा हुन गई अधिराज्यभर धनादेश सेवाको कारोबार गर्न सहज भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ ।

४ **<u>सुरक्षण मुद्रण आयोजना</u>** : मुद्रण विभागबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत सुरक्षण मुद्रण भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने लक्ष्य भएकोमा सो भवनको ऋष्खर्ष ध्यचपक तर्फको कार्य सम्पन्न भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९३.७७% र खर्च रु. २ करोड ५० लाख १२ हजार छ ।

५. **<u>प्रेस सूचना सुदृढीकरण आयोजना</u>** : सूचना विभागबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत भवन निर्माण, फोटो शाखा सुदृढीकरण, वाचनालय सुदृढीकरण, पत्रकार अन्तर्क्रिया र स्वागत कार्यक्रम, सूचना सामग्री प्रकाशन र वितरण, पत्रकार प्रशिक्षण तथा तालिम, प्रचार प्रसार तथा परामर्श र सञ्चारग्राम सुदृढीकरणको कार्य लक्ष्य अनुसार सम्पन्न भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९९.९६% र खर्च रु. ६९ लाख ९७ हजार भएको छ ।

६. **<u>स्थानीय टेलिफोन स्थापना तथा विस्तार आयोजना</u>** : नेपाल दूरसञ्चार संस्थानबाट बेल्जियम सरकारको ऋण सहयोग र संस्थानको आन्तरिक स्रोत समेतबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत २८ स्थानमा भवन निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ७ ठाउँमा निर्माण कार्य पूरा भै अन्य स्थानमा चालु रहेको छ । १० स्थानमा सेल्टर निर्माण गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा १६ स्थानमा निर्माण पूरा भएको छ । ३० हजार लाइनको एक्स्चेञ्ज उपकरण उपलब्ध गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सो उपलब्धि गर्ने कार्य चालु रहेको छ । २० हजार लाइनको WLL बोलपत्र आह्वान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने कार्य चालु रहेको छ । ३० हजार लाइनको नेटवर्क उपकरण उपलब्ध गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सो कार्य चालु रहेको छ । १० स्थानमा जग्गा प्राप्तिको लक्ष्य रहेकोमा ४ स्थानमा जग्गा प्राप्त भएको छ । ३० हजार लाइनको एक्स्चेञ्ज उपकरण समेत कुल ७५६०० लाइन उपकरण जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ५५१०८ लाइनको जडान कार्य सम्पन्न भएको छ । केवल नेटवर्क जडान गर्नेतर्फ ७० हजार पेयर प्राइमरी केबुल जडान गर्ने लक्ष्य भएकोमा ४७७८९ जडान कार्य सम्पन्न भएको छ । यसै गरी ८० हजार पेयर सेकेण्डरी केबुल जडान गर्ने लक्ष्य भएकोमा ८०१२३ जडान कार्य सम्पन्न भएको छ । यस्तै डक्टिङ र मेनहोल निर्माणतर्फ क्रमशः ४० कि.मी. र १७० गोटाको लक्ष्य रहेकोमा ४६.८४ कि.मी. र २४२ गोटाको प्रगति हासिल भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ६५.४०% रहेको छ । प्रगति कम हुनाको कारणमा उपकरण उपलब्धिमा धेरै समय लाग्न गई आ.व.भित्र आपूर्ति हुन नसकेको लाई मान्न सकिन्छ । यस आयोजनाको लागि श्री ५ को सरकारबाट नेपाल दूरसञ्चार संस्थानलाई रु. १६ करोड ऋण लगानी भएको छ ।

(ख) प्राथमिकताक्रम दुई (P2) मा रहेका आयोजना/कार्यक्रम

१ **<u>प्रेस काउन्सिल सुदृढीकरण आयोजना</u>** : प्रेस काउन्सिल नेपालबाट यस आयोजना अन्तर्गत भवन निर्माण, पत्रकारिता अनुसन्धान तथा अध्ययन, पत्रपत्रिका सुरक्षण तथा मिडिया विकास कोष वृद्धि गर्ने लक्ष्य रहेकोमा क्रमशः भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई प्रयोग भइरहेका छ, श्रमजीवी पत्रकारितासम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धानात्मक पुस्तक तयार भई गोष्ठी सम्पन्न भएको छ । ५ लाख १५ हजार पृष्ठ पत्रपत्रिका स्क्यानिंग गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ र मिडिया विकास कोषमा थप रकम दाखिला भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९७.७०% रहेको र खर्च रु. ६४ लाख ८५ हजार भएको छ ।

२ **<u>रासस सुदृढीकरण आयोजना</u>** : यस आयोजना अन्तर्गत कम्प्युटर नेटवर्क चालु अवस्थामा राख्न र धनगढीसँग आबद्ध गर्न नयाँ उपकरणहरू खरीद गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्य अनुसार उपकरण खरीद भएको छ । विजुलीको वैकल्पिक व्यवस्था गर्न जेनेरेटर खरीद गर्ने कार्य पूरा हुने अवस्थामा रहको छ ।

यस अवधिको भारित प्रगति ७५% रहेको छ । जेनेरेटर खरीदको भुक्तानी भै सकेको छैन । उपकरणतर्फ रु. ३ लाख ३३ हजार मात्र खर्च भएको छ ।

३ **मौजुदा प्रसारण प्रणालीको सुधार र विकास** : रेडियो प्रसार सेवा विकास समितिबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत मौजुदा प्रसारण प्रणालीको सुधार गर्ने र ३ स्थानमा ँ रिले केन्द्र स्थापना गर्ने वार्षिक लक्ष्य रहेकोमा मौजुदा प्रसारण प्रणालीको सुधारका लागि आवश्यक केही जगेडा पार्टपूर्जा र उपकरण उपलब्ध भएको छ । तीन स्थानमा ँ रिले केन्द्र स्थापना गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा झलारी (कञ्चनपुर) र आनन्दवन (रूपन्देही) मा स्थापना गरिएको छ । बिजौरी (दाङ) मा स्थापना हुन सकेको छैन । रेसुङ्गा(गुल्मी) मा ँ रिले केन्द्र स्थापनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन भएको छ । यस अवधिको वार्षिक प्रगति ६५% मात्र रहेको छ । यसरी कम प्रगति हुनुको कारणमा यस आ.व.मा श्री ५ को सरकारबाट जम्मा विनियोजित बजेट रु. दुई करोड आठ लाख चालीस हजारमध्ये वैदेशिक अनुदानतर्फको रु. १ करोड ४ लाख निकासा हुन सकेन । जसले गर्दा उपकरण तथा जगेडा पार्टपुर्जा खरीद गर्ने कार्य लक्ष्य अनुसार हुन सकेन ।

४ **प्रसारण विस्तार आयोजना** : नेपाल टेलिभिजनबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत बैतडी र स्यांजामा प्रसारण केन्द्र स्थापना गर्ने, इलाम प्रसारण केन्द्रको क्षमता वृद्धि गर्न जग्गा प्राप्त गरी टावर निर्माण गर्ने, हेटौंडा प्रसारण उपकेन्द्रको सुदृढीकरण गर्न भवन तथा टावर निर्माण गर्ने र रोल्पा, बझाङ, लमजुङ, सोलुखुम्बु र मुस्ताङमा प्रसारण केन्द्र स्थापनाको लागि सर्भेक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने लक्ष्य रहेको र यसको लागि श्री ५ को सरकारबाट वैदशिक अनुदानतर्फ रु. २ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा उक्त बजेट निकासा हुन नसकेको कारणबाट कुनै पनि कार्यहरू हुन नसकेको देखिन्छ । तथापि संस्थानको आन्तरिक स्रोत रु. ५० लाख परिचालन गरी इलाम प्रसारण केन्द्रको लागि केही स्पेयर पार्टस खरीद एवं जडान गरी उक्त केन्द्रको क्षमता बृद्धि गर्ने कार्य भएको छ । यसरी यस आयोजनाको वार्षिक प्रगति प्रतिशत करीब २०% मात्र हुन गएको छ ।

५ **मेट्रो च्यानल परियोजना** : नेपाल टेलिभिजनको लागि चीन सरकारको अनुदान सहयोगमा त्गचल प्भथ एचयवभअत को रूपमा सञ्चालित यस परियोजनाको भवन तथा टावर निर्माण एवं उपकरण जडान गर्ने लक्ष्य अनुरूपका सबै कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् । यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ ।

६. **पूर्वपश्चिम राजमार्ग अप्टिकल फाइवर स्थापना तथा विस्तार आयोजना** : भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा Turn Key एचयवभअत को रूपमा सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत उपकरण उपलब्धि र नेटवर्क सामान उपलब्धि चालु रहेको छ । यसै गरी केबुल नेटवर्क जडानतर्फ डक्ट बिछ्याउने कार्य चालु रहेको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९९.६२% रहेको छ ।

(ग) प्राथमिकताक्रम तीन (P3) मा रहेका आयोजना/कार्यक्रम

१ **सञ्चार सुदृढीकरण आयोजना** : सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयबाट सञ्चालित यस आयोजना अन्तर्गत मन्त्रालयबाट नीति तथा कार्यक्रम अनुगमन गर्ने कार्यका साथै नीतिगत सुधार सम्बन्धी कार्यहरू गरिएका छन् । यसैगरी प्रसारण प्राधिकरणको व्यवस्था गर्न कानूनको मस्यौदा गर्ने कार्य भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति १००% छ । यस अवधिमा रु. ७ लाख ७० हजार खर्च भएको छ ।

(घ) प्राथमिकताक्रम निर्धारण नभएका संस्थाको आन्तरिक स्रोतबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रम

नेपाल दूरसञ्चार संस्थान :-

१ ग्रामीण एक्सचेञ्ज आयोजना(सि-डट) : यस आयोजनाबाट १४ स्थानमा २८०० लाइनको एक्स्चेञ्ज, ट्रान्स्मिशन र नेटवर्क जडान गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा १४ स्थानमा २७५० लाइनको नयाँ एक्स्चेञ्ज जडानको साथै विभिन्न स्थानमा थप विस्तार भएको २०३८ लाइन समेत गरी जम्मा ४७८८ लाइन जडान भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ७३% रहेको छ ।

२ डिजिटल माइक्रोवेभ(स्पर लिंक) मेन ट्रान्समिसन आयोजना : यस आयोजना अन्तर्गत थप स्परलिंक ७५ हब र मेनलिंक ११ हब उपरकण उपलब्धिको लक्ष्य रहेकोमा सो अनुसार कार्य पूरा भएको छ । ४८ स्थानमा टावर जग निर्माण गर्ने कार्यक्रम भएकोमा २० स्थानमा सम्पन्न भएको छ र अन्य स्थानमा चालु रहेको छ । उपकरण जडानतर्फ स्परलिंक ४५ स्थानमा जडान भएको छ र मेनलिंक ३ स्थानमा जडान भएको छ । अन्य स्थानमा जडान कार्य चालु छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९७.९५% रहेको छ ।

३ दोस्रो भू-उपग्रह स्थापना र विस्तार आयोजना : यस आयोजना अन्तर्गत भवन निर्माणको डिजाइन तथा बोलपत्र आह्वान गर्ने लक्ष्य भएकोमा डिजाइन तयार गर्ने कार्य भैरहेको छ । यस प्रयोजनको लागि बजेट विनियोजन भएको छैन । यस अवधिको कार्य प्रगति करीब ५०% रहेको छ ।

४ नयाँ सेवाहरूको स्थापना तथा विस्तार आयोजना : यस आयोजना अन्तर्गत ५० हजार मोबाइल उपकरण उपलब्धिको लक्ष्य पूरा भएको छ । इन्टर्नेट उपकरण उपलब्ध गर्ने लक्ष्य रहेकोमा बोलपत्र रद्द भएकोले पुनः अर्को बोलपत्र आह्वान हुने भएको छ । मोबाइल उपकरण जडान कार्य पूरा भएको छ । मोबाइल उपकरण स्थानान्तरण (पश्चिम र मध्यपश्चिम) सम्बन्धमा स्थानान्तरणको कार्य पूरा भई सञ्चालन भएको छ । ४ क्षेत्रमा इण्टर्नेट उपकरण जडान गर्ने कार्यतर्फ २ क्षेत्रमा इन्टर्नेट जडान भई अन्य दुई क्षेत्रको लागि जडान कार्य चालु रहेको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ९६.५०% रहेको छ ।

५ विशेष ग्रामीण दूरसञ्चार कार्यक्रम : यस कार्यक्रम अन्तर्गत विकट तथा अतिविकट ग्रामीण क्षेत्रका विभिन्न २०१ गा.वि.स.हरूमा ख्क्ब्त् प्रविधिबाट टेलिफोन सेवा पुऱ्याउन उपकरण उपलब्ध गरी जडान गर्ने लक्ष्य रहेकोमा विभिन्न २५ जिल्लाका ८३ स्थानमा **VSAT** उपकरण जडान कार्य सम्पन्न भएको छ । अन्य स्थानमा सर्भेक्षण कार्य चालु रहेको छ ।

यसै गरी **WLL** प्रविधिबाट पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका विभिन्न ३४३ गा.वि.स.हरूमा टेलिफोन सेवा पुऱ्याउन उपकरण उपलब्धि, जग्गा उपलब्धि, सर्भेक्षण र जडान गर्ने वार्षिक लक्ष्य राखिएकोमा उपकरण तथा जग्गा उपलब्धि चालु रहेको छ । विभिन्न जिल्लाका १३६ स्थानमा **WLL** प्रविधि जडान भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति ६८.९४% रहेको छ ।

गोरखापत्र संस्थान :-

६ गोरखापत्र सुदृढीकरण आयोजना यस आयोजना अन्तर्गत कलर स्क्यानिंग खरीद गर्ने लक्ष्य रहेकोमा खरीद कार्य सम्पन्न भई उत्पादन कार्य चालु रहेको छ । भवन विस्तारतर्फ २ तला थप गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ३ तला भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ ।

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण :-

७ दूरसञ्चार प्राधिकरण सुदृढीकरणः यस आयोजना अन्तर्गत प्राधिकरणको भवन निर्माण गर्नको लागि टेण्डर गर्ने, मुल्याङ्कन गर्ने, ठेक्का पट्टा गरी आवश्यक निर्माण शुरु गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा परामर्शदाता नियुक्ति गर्न सूचना प्रकाशन गर्दा कोही पनि योग्य नभई पुनः सूचना गर्नु परेको कारणबाट परामर्शदाता नियुक्तिमा विलम्ब भई हाल परामर्शदाताले डिजाइन तथा लागत अनुमानसम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य गरेको छ । यस अवधिको भौतिक प्रगति ०.९४ रहेको छ ।

८ पूर्वाञ्चलमा टेलिफोन पुऱ्याउन प्रारम्भिक कार्य यस आयोजना अन्तर्गत पूर्वाञ्चलका टेलिफोन सेवा नपुगेका गा.वि.स.हरूमा निजी क्षेत्रको सहभागितामा टेलिफोन सेवा पुऱ्याउने सम्बन्धमा सेवा सञ्चालक छनौट गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सेवा सञ्चालकको छनौटसम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य भएको छ । दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजनातर्फको कार्यक्रमसँग आबद्ध यस कार्यको यस अवधिको भारित प्रगति १००% रहेको छ ।

चलचित्र विकास बोर्ड

९ चलचित्र विकास कार्यक्रम यस कार्यक्रम अन्तर्गत चलचित्र संग्रहालयको स्थापना तथा विकासतर्फ सम्पूर्ण कार्य भएको छ । चलचित्र विकास शुल्कको अनुगमन गर्ने कार्य नियमित रूपमा सम्पन्न भएको

छ । राष्ट्रिय चलचित्र उद्योगको इतिहास लेखन कार्यक्रम अन्तर्गत इतिहास लेखन मूल्याङ्कन समिति गठन भएको छ । चलचित्र कल्याण कोष सञ्चालन भएको छ, पटकथा लेखन प्रतियोगिताको लागि सूचना, पटकथाहरू सङ्कलन गर्ने कार्य भै रहेको छ । इमेल, इन्टर्नेट सेवा जडान गरी बोर्डको वेभ साइट सञ्चालन भएको छ । पानस प्रा.लि.सँग सम्झौता गरी बजार अध्ययन, अनुसन्धान र तथ्याङ्क सङ्कलन कार्य भएको छ । विकासका लागि चलचित्र नामक रेडियो कार्यक्रम महिनामा दुई पटक प्रसारण भै रहेको छ । सार्थक र सन्देशमूलक चलचित्र निर्माण गर्ने सम्बन्धमा लिम्बू भाषामा "नुमाफुङ" नामक चलचित्रको लागि आर्थिक सहयोग समेत अन्य कार्य गरेको । यस अवधिको भारित प्रगति करीब ५९.६६% रहेको छ ।

आ.व. २०६०।६१ को आठ महिनाको वित्तिय प्रगति

रु. हजारमा

निकाय	आयोजना	वार्षिक विनियोजन	प्रथम आठ महिनाको विनियोजन	प्रथम आठ महिनाको खर्च	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१. सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१. सञ्चार सुदृढीकरण	२,२२,००	१५९५०	८९९५	५६.३९	
	२. दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजना	१५,६४,००	११९२२७	३८२५४	३२.०८	
२. हुलाक सेवा विभाग	३. हुलाक सुदृढीकरण	९०,००	३८५०	३८५०	१००	
	४. धनादेश चक्रकोष वृद्धि	५०,००	५०००	५०००	१००	
३. मुद्रण विभाग	५.सुरक्षण मुद्रण	२,२५,००	२०६००	१००५७	४८.८२	
४. सूचना विभाग	६. प्रेस सूचना सुदृढीकरण	६५,००	५८००	४५७५	७८.८७	
५. प्रेस काउन्सिल	७. प्रेस काउन्सिल सुदृढीकरण (मिडिया विकास कोष समेत)	३०,००	३०००	२०००	६६.६६	
६. राष्ट्रिय समाचार समिति	८. रासस सुदृढीकरण	१३,५०	८००	९००	११२.५०	
७. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति	९. रेडियो प्रसारण प्रणालीको सुधार	३,२५,००	२१०००	५२००	२४.७६	
८. नेपाल टेलिभिजन संस्थान	१०. प्रसारण विस्तार	३,५०,००	३१५००	-	-	
९. नेपाल दूरसञ्चार संस्थान	११. स्थानीय टेलिफोन स्थापना र विस्तार	१,९३,३०,५८	१५०२५८४	४२०५०१	२७.९८	
	१२. पूर्वपश्चिम राजमार्ग अप्टिकल फाइबर स्थापना तथा विस्तार	४३,६९,००	२५४३००	५७४४७	२२.५९	
	१३. ग्रामीण टेलिफोन एक्स्चेञ्ज (सि डट)	७,९३,७४	३०६५	५९४१२	-	
	१४. डिजिटल माइक्रोवेभ मेन ट्रान्स्मिसन योजना	५४,८२,५०	२५१२६६	१६७४८	६.६६	
	१५. दोस्रो भू-उपग्रह स्थापना र विस्तार	१,००,००	५०००	-	-	
	१६. नयाँ सेवाहरूको स्थापना र विस्तार	५८,२५,००	४२४२५०	६२०२२	१४.६१	
	१७. विशेष ग्रामीण दूरसञ्चार कार्यक्रम	९१,३४,०२	५३३५९१	३८९	०.०७	
१०. नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	१८. दूरसञ्चार प्राधिकरण सुदृढीकरण	६१,५०	१७१७५	१६२०	९.४३	
१२. चलचित्र विकास बोर्ड	२२. चलचित्र क्षेत्र विकास कार्यक्रम	४,५०,००	३२०१७	२९२७	९.१४	
जम्मा		४,८४,८०,८४	३२४९९७५	६९९८९७		

आ.व. २०५९।६० मा सञ्चालित वार्षिक विकास आयोजना/कार्यक्रमहरूको वार्षिक प्रगति विवरणको सारांश

रु. हजारमा

		वार्षिक विनियोजन रु. ०००					वार्षिक	
निकाय	**आयोजना**	**श्री ५ को सरकार**	**वैदेशिक अनुदान**	**वैदेशिक ऋण**	**संस्थास्रोत**	**जम्मा**	**प्रगति प्रतिशत**	**कैफियत**
१. सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	१. सञ्चार सुदृढीकरण	९,००				९,००	१००	
	२. दूरसञ्चार क्षेत्र सुधार आयोजना	८१,१५		५,४२,१९ (विश्व बैंक)		६,२३,३४	१००	
२. हुलाक सेवा विभाग	३. हुलाक सुदृढीकरण	५५,००	३०,०० (DRF Japan)			८५,००	१००	
	४. धनादेश चक्रकोष वृद्धि	५,००				५,००	१००	
३. मुद्रण विभाग	५.सुरक्षण मुद्रण	५२,०८	२,३७,९२ (DRF Japan)			२,९०,००	९३.७७	
४. सूचना विभाग	६. प्रेस सूचना सुदृढीकरण	७०,००				७०,००	९९.९६	
५. प्रेस काउन्सिल	७. प्रेस काउन्सिल सुदृढीकरण (मिडिया विकास कोष समेत)	६७,५०				६७,५०	९७.७०	
६. राष्ट्रिय समाचार समिति	८. रासस सुदृढीकरण	१३,५०				१३,५०	७५	
७. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति	९. रेडियो प्रसारण प्रणालीको सुधार	१,०४,४०	१,०४,०० (DRF Japan)		५०,००	२,५८,४०	६५	DRF lgsf;f gePsf] .
८. नेपाल टेलिभिजन संस्थान	१०. प्रसारण विस्तार		२,५०,०० (DRF Japan)		५०,००	३,००,००	२०	DRF lgsf;f gePsf] .
	११. :भतचय ऋजबललर्भा परियोजना		२६,००,०० (China)			२६,००,००	१००	
९. नेपाल दूरसञ्चार संस्थान	१२. ग्रामीण टेलिफोन एक्स्चेञ्ज				८,२१,५५	८,२१,५५	७३	
	१३. स्थानीय टेलिफोन स्थापना र विस्तार			१६,००,०० (बेल्जियम)	९३,७३,१२	१,०९,७३,१२	६५.४०	
	१४. डिजिट माइक्रोवेभ मेन ट्रान्स्मिसन योजना				२०,९७,००	२०,९७,००	९७.९५	
	१५. दोस्रो भू-उपग्रह स्थापना र विस्तार				-	-	५०	
	१६. पूर्वपश्चिम राजमार्ग अप्टिकल फाइबर स्थापना तथा विस्तार		३०,००,०० (India)		११,८३,७५	४१,८३,७५	९९.६२	
	१७. नयाँ सेवाहरूको स्थापना र विस्तार				१,३१,७५,००	१,३१,७५,००	९६.५०	
	१८. विशेष ग्रामीण दूरसञ्चार कार्यक्रम				४७,६७,२०	४७,६७,२०	६८.९४	
१०. नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण	१९. दूरसञ्चार प्राधिकरण सुदृढीकरण				४४,००	४४,००	०.९४	
,,	२०. पूर्वाञ्चलमा टेलिफोन पुऱ्याउन प्रारम्भिक कार्य				१,७५	१,७५	१००	
११. गोरखापत्र संस्थान	२१. गोरखापत्र सुदृढीकरण				१,००,००	१,००,००	१००	
१२. चलचित्र विकास बोर्ड	२२. चलचित्र क्षेत्र विकास कार्यक्रम				३,८५,००	३,८५,००	५९.६६	
	जम्मा	४५७६३	६२२१९२	२१४२१९	३२०४८३७	४०८७०११		

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयलाई तोकिएको कार्यहरू सम्पन्न गर्नुको सार्थ मन्त्रालयको चालु आ.व. २०६०।६१ को लक्ष्य प्रगति विवरण देहाय बमोजिम छ ।

आ.व. ०६०।६१ मा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र यस अन्तर्गत पुरातत्व विभाग, नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान, पशुपति क्षेत्र विकास कोष, लुम्बिनी विकास कोष, सांस्कृतिक संस्थान, नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान, बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद् तथा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण अन्तर्गत संचालित त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सुधार आयोजना आदि समेत गरी कूल १९ वटा विकास आयोजनाहरू संचालन भएका छन् ।

आ.व. २०६०।६१ मा निम्न निकायहरुबाट कूल १९ वटा विकास आयोजनाहरु सञ्चालन भइरहेका छन् :-

▪ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयबाट	९ वटा
▪ पुरातत्व विभागबाट	३ वटा
▪ नेपाल राजकीय प्रज्ञाप्रतिष्ठान	१ वटा
▪ पशुपति क्षेत्र विकास कोष	१ वटा
▪ लुम्बिनी विकास कोष	१ वटा
▪ सांस्कृतिक संस्थान	१ वटा
▪ नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान	१ वटा
▪ बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद	१ वटा
▪ नेपाल पर्यटन बोर्ड	१ वटा

पहिलो प्राथमिकता (P1) मा परेका आयोजनाहरु

- क्षेत्रीय पर्यटन प्रबर्द्धन कार्यकम
- इको टुरिजम आयोजना
- विश्व सम्पदा क्षेत्र संरक्षण योजना
- पशुपति क्षेत्र विकास कोष
- लुम्बिनी विकास कोष
- पुरातात्विक स्थल सरंक्षण तथा सुधार आयोजना

दोश्रो प्राथमिकताका आयोजनाहरु

- नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
- पर्वतीय पर्यटन तथा पर्यटन उद्योग व्यवस्थापन आयोजना
- पर्यटकीय धार्मिक, सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण आयोजना
- बृहत्तर क्षेत्र जनकपुर विकास परिषद्
- गोरखा दरवार क्षेत्र संरक्षण आयोजना

तेश्रो प्राथमिकताका आयोजनाहरु

- डकुमेन्टेशन, अनुसन्धान तथा तालिम
- अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा पर्यटन बजार व्यवस्थापन
- संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- राष्ट्रिय प्रतिभा स्मारक कोष
- सांस्कृतिक संस्थान

- नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान

अन्य आयोजनाहरु
- शाही नेपाल वायुसेवा निगमको पुनर्गठन
- बैकल्पिक अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणस्थल छनौट

खर्च प्रगति (रू. हजारमा)
- वार्षिक विनियोजित रकम २४९८५५
- फाल्गुण मसान्तसम्मको
    - निकासा रकम १२६३७५
    - खर्च रकम ११७१५५
- फाल्गुण मसान्तसम्मको निकासा प्रतिशत ५०.५७
- फाल्गुण मसान्तसम्म निकासा भएको रकमको खर्च प्रतिशत ९२.७०

आ.व. २०६०।६१ को फाल्गुन मसान्तसम्मको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण

सि. नं.	आयोजनाको नाम/प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट उ.शि.नं.	बजेट	निकासा	खर्च	भारित प्रगति दोश्रो चौमासिक (%मा)	कैफियत/ समस्याहरू
१	क्षेत्रीय पर्यटन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४९-४-२८४	२६५००	१६९००	१५९७१		प्राप्त नभएको
२	इको टुरिजम आयोजना	४९-४-२८३	१०००				ADB संग यस वर्ष सम्झौता हुन नसकेकोले कार्यक्रम स्थगित
३	विश्व सम्पदा क्षेत्र संरक्षण योजना	४९-४-५६७	१२०००	२५३०	५२४	८९.७१	
४	पशुपति क्षेत्र विकास कोष	४९-४-६८५	६३८००	४२५२०	४२५२०	३२.४६	
५	लुम्बिनी विकास कोष	४९-४-५६६	३००००	२००००	२००००	१००	
६	पुरातात्विक स्थल सरंक्षण तथा सुधार आयोजना	४९-४-५६०	२२५००	६५०१	४१२९	७२.४०	
७	नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान	४९-४-२६०	३०००	२७००	२७००	४७.२१	
८	पर्वतीय पर्यटन तथा पर्यटन उद्योग व्यवस्थापन आयोजना	४९-४-२८१	५५००	११२१	५७९	५६.५२	
९	पर्यटकीय धार्मिक, सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण आयोजना	४९-४-२८०	११०००	१०४३	३७५		सुरक्षाको कारणले कतिपय कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन हुन नसकेको

सि. नं.	आयोजनाको नाम/प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट उ.शि.नं.	बजेट	निकासा	खर्च	भारित प्रगति दोश्रो चौमासिक (%मा)	कैफियत/ समस्याहरू
१०	बृहत्तर क्षेत्र जनकपुर विकास परिषद्	४९-४-६१०	४५०० थप ५६२	३०००	२९२९		प्राप्त नभएको
११	गोरखा दरवार क्षेत्र संरक्षण आयोजना	४९-४-५६६	७९००	३४५८	२२९०	८८.४४	
१२	डकुमेन्टेशन, अनुसन्धान तथा तालिम	४९-४-२५०	३५००	१२१०	१२२७	७६.७९	
१३	अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा पर्यटन बजार व्यवस्थापन	४९-४-२७०	२५००	१९३३	१७८४	६६.६६	
१४	संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४९-४-५९०	२७१५५	१५४५९	१४३४६		रक्षा मन्त्रालयमार्फत आर्षनल केन्द्रलाई विस्थापित गर्न रू. १ करोड ३३ लाख ८० हजार उपलब्ध गराईएको समेत जोडी खर्च देखाइएको
१५	राष्ट्रिय प्रतिभा स्मारक कोष	४९-४-६८१	७०००	१०००	७१७		प्राप्त नभएको
१६	सांस्कृतिक संस्थान	४९-४-६८७	१५०००	२४००	२४००	१००	
१७	नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठा	४९-४-६८८	७०००	४६००	४६००	५७.४०	
१८	शाही नेपाल वायुसेवा निगमको पुनर्गठन		१४८५०				यस आ.व.को वजेटबाट घोषणा भएबमोजिम दोश्रो चौमासिकबाट मात्र कार्य शुरु गरेको
१९	बैकल्पिक अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणस्थल छनौट		१३००				यस आ.व.को वजेटबाट घोषणा भएबमोजिम दोश्रो चौमासिकबाट मात्र कार्य शुरु गरेको
	जम्मा		२६६००५	१२६३७५	११७१५५		

आ.व. ०५९।६० मा सन्चालित विकास कार्यक्रमहरूको वित्तिय प्रगति

आ.व. ०५९।६० मा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय अन्तर्गत रू. ५३ करोड ३७ लाख २३ हजार वजेट विनियोजित भएकोमा रू. ३५ करोड ४५ लाख ४६ हजार निकासा भएको र रू.३५ करोड ३७ लाख ४० हजार खर्च भएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा यस आ.व.मा विनियोजित रकमको निकासा प्रतिशत ६४.४३, विनियोजित रकमको खर्च ६६.२७ प्रतिशत र निकासा रकमको खर्च ९९.७६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस आ.व.मा भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू यस प्रकार छन् :-

- अपि सैपाल हिमालको विस्तृत विवरण र नक्सा तैयार भएको ।
- उच्च उचाईमा अवस्थित उद्धार तथा क्लिनिक सञ्चालनमा सहयोग ।
- पर्यटन कार्यालयहरूबाट सम्भाव्य पर्यटकीय स्थानहरूको सर्भेक्षण भएको ।
- WTO को दक्षिण एशिया आयोगको ४३ औं बैठक नेपालमा आयोजना भएको ।
- द्विपक्षीय संस्कृति सम्झौता अनुरूप श्रीलङ्कामा सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रदर्शन भएको ।
- राष्ट्रिय प्रतिभा स्मारक कोषबाट भाषा, साहित्य, कला र संस्कृति सम्बन्धी काम गर्ने ५९ वटा निकायहरूलाई रू. १६,१६,००० अनुदान प्रदान गरिएको ।
- वि.पी. कोइराला संग्रहालय स्थापना गर्नका लागि आर्सनल केन्द्रलाई विस्थापित गर्न रक्षा मन्त्रालयलाई रकम उपलब्ध गराइएको ।
- मृत्युन्जयघाटको शिव मन्दिर पुनः निर्माण कार्य पूरा भएको ।
- चाँगुको सिंढीको मर्मत सम्भार गर्ने कार्य सम्पन्न ।
- महाविष्णु मन्दिर जिर्णोद्धार कार्य सम्पन्न ।
- पाटन दरबारको दक्षिण लङ्ग जिर्णोद्धार कार्य सम्पन्न ।
- त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनल भवन र अपरेशन भवन विस्तार कार्य, विमानस्थलको पूर्वी साईट विकास ह्याङ्गर क्षेत्र साईट विकास, विमानस्थल फायर स्टेशन भवन तथा एयर फिल्ड मेन्टिनेन्स निर्माण, एयर कार्गो कम्प्लेक्स तथा दोश्रो चरणको एप्रोन विस्तार, कार्गो सेवा भवन निर्माण कार्य सम्पन्न ।
- पुरातात्विक महत्वका विभिन्न देवी देवताको मठ मन्दिर एवं स्थलहरूको मर्मत, सुधार एवं संरक्षण कार्य सम्पन्न भएको ।
- गन्तव्य नेपाल अभियान २००२/२००३ सम्पन्न ।
- सगरमाथा आरोहण स्वर्ण महोत्सव भव्यतापूर्वक सम्पन्न ।
- एशियाली विकास बैंकको सहायतामा सञ्चालित दोश्रो पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना सम्पन्न ।
- पशुपति विकास कोष तर्फ मृगस्थली क्षेत्र संरक्षण कार्य, पन्चदेवल संरक्षण कार्य, गुह्यश्वरी मन्दिर संरक्षण कार्य, आर्यघाट भष्मेश्वर, भष्मेश्वर घाट संरक्षण कार्य सम्पन्न ।

लुम्बिनी विकास कोषतर्फ महादेवी मन्दिर पुनः निर्माण भई सर्वसाधारणका लागि खुला गरिएको । साथै पेरिफेरि पर्खाल वाउण्ड्री वाल लगाउने, रामग्राम देवदह संरक्षण, तिलौराकोट उत्खनन कार्य सम्पन्न भएको छ ।

आ.व. ०५९/६० को वित्तिय प्रगति

सि. नं.	वजेट उ.शि.नं.	आयोजनाको नाम	जम्मा बजेट	निकासा	खर्च
१	४९-४-२०२	दोश्रो पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना	२०१४२०	१४१८५५	१४१८५३
२	४९-४-२५०	डकुमेन्टशन अनुसन्धान तथा तालिम	१७६८	७५३	७५३
३	४९-४-२६०	नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान	३६००	३६००	३६००
४	४९-४-२७०	अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क तथा पर्यटन बजार व्यवस्था	२८१०	२६५२	२६५२
५	४९-४-२८०	पर्यटकीय, धार्मिक, सांस्कृ- तिक संरक्षण आयोजना	१०३७८	६३०५	६३०५
६	४९-४-२८१	पर्वतीय पर्यटन तथा पर्यटन उद्योग व्यवस्थापन आयोजना	४५२९	३७९५	३७९५
७	४९-४-२८२	डेष्टिनेशन नेपाल वर्ष २००२-२००३	२८०००	२८०००	२८०००
८	४९-४-२८३	इको टुरिजम आयोजना	६४०४३	२६९३	२६९३
९	४९-४-३०५	हवाई सेवा सुरक्षा तथा विमानस्थल सुदृढीकरण आयोजना	१५००	९८९	९६५
१०	४९-४-५६०	पुरातात्विक स्थल संरक्षण आयोजना	२०२९६	१४६२४	१४६२४
११	४९-४-५६६	गोरखा दरवार संरक्षण आयोजना	५१४८	५०५१	५०५१
१२	४९-४-५६७	विश्व सम्पदा संरक्षण आयोजना	७७६८	७५२८	७५२८
१३	४९-४-५९०	संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२९७१३	२३२०७	२३१९९
१४	४९-४-६१०	बृहत्तर जनकपुर क्षेत्र विकास परिषद्	६०००	४७६७	४७६७
१५	४९-४-६८१	राष्ट्रिय प्रतिभा स्मारक कोष	५०५०	१६१६	१६१६
१६	४९-४-६८५	पशुपति क्षेत्र विकास कोष	६३८००	६३८००	६३८००
१७	४९-४-६८६	लुम्बिनी विकास कोष	३००००	२९०००	२२८१८७
१८	४९-४-६८७	सांस्कृतिक संस्थान	१४८५०	९८५०	९८५०
१९	४९-४-६८८	नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान	५५५०	४५००	४५००
२०	४९-४-५६२	काभ्रे एकीकृत विकास आयोजना	२७५००	०	०
		जम्मा	५३३७२३	३५४५८६	३५३७४०

नं. १३ को १५००० रकम बि.पी.कोइराला संग्रहालयमा अख्तियारी गएको
नं. २० को सबै रकम कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय गएको ।

स्थानिय विकास मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष ०६०।६१ को प्रथम आठ महिनाको भौतिक प्रगति

क) वित्तिय स्थिति

चालु आ.व. का लागि मन्त्रालयको कूल विनीयोजित बजेट रु. ६ अर्व ५४ करोड मध्ये साधारण बजेट रु.६६ करोड २२ लाख (१०%) र विकास बजेट रु. ५ अर्व ८७ करोड ९७ लाख (९०%) रहेको छ । समिक्षाको आठ महिनाको अवधिमा साधारण तर्फ रु. ३७ करोड ६१ लाख (५६.८५) र विकास तर्फ रु. १ अर्व ३९ करोड ६३ लाख (२३.७%) खर्च भएको देखिन्छ । विकास खर्च गत आ.व.को यसै अवधिको तुलनामा ३ प्रतिशतले (१ अर्व ४४ करोड) वृद्धि भएको छ । कूल विकास बजेटको झण्डै ५०% अंश ओगटेको स्थानीय निकायहरुमा जाने अनुदान खर्च भने यस अवधिमा रु. १ अर्व २१ करोड भएको छ । जुन गत आ.व. को सोही अवधिको खर्चको (१ अर्व) तुलनामा २१% ले बढेको छ ।

ख) चालु आ.व. का उल्लेख्य उपलब्धीहरु

१. स्थानीय निकायहरुलाई जाने अनुदान गरिबीको सूचकको आधारमा बाँडफाँड हुने व्यवस्थाका लागि वैज्ञानिक पद्धति तयार गरी लागु गर्न जिल्लाहरुबाट आवश्यक तथ्यांक संकलन गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ । चालु आ.व. मै स्थानीय निकायको श्रोत परिचालन, राजस्व बाँडफाँड र अनुदान प्रणालीका सम्बन्धमा उपयुक्त वैज्ञानीक आधारहरु तयार गर्न तथा स्थानीय निकायको लेखा प्रणाली सुधार र Expenditure Assignment सम्बन्धी अध्ययन गरी श्री ५ को सरकारलाई सुझाव दिन स्थानिय निकाय वित्तिय आयोग गठन भई कार्य प्रारम्भ भएको छ ।

२. राजधानी शहरको विशिष्ठ प्रशासकिय महत्वलाई दृष्टिगत गर्दै नगर सरकारको रुपमा यसलाई संचालन हुने आधार सृजना गर्न महानगरपालिका सम्बन्धी कानून मस्यौदा तयार भई श्री ५ को सरकार समक्ष प्रस्तुत हुने काम भईरहेको छ ।

३. स्थानीय निकायको प्रशासनिक क्षमता वृद्धि गर्न स्थानीय स्तरको सेवा छनौट प्रक्रियालाई बढि स्वच्छ र प्रतिस्पर्धी बनाउन र कार्य निक्षेपणका अन्य आधारभूत शर्तहरु समेत पुरा गर्ने उद्देश्यले स्थानीय निकाय सेवा ऐन मस्यौदा तयार भएको छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावलीमा समसामयिक संशोधन एवं परिमार्जन गर्न श्री ५ को सरकारमा प्रस्ताव पेश भएको छ ।

४. जिल्ला प्राविधिक कार्यालयहरुलाई जिल्ला विकास समितिको मातहतमा राखी कार्यालय आन्तरिकीकरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । स्थानीय पूर्वाधारहरुको स्रंचालन व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण पक्ष, स्थानीय निकायहरुबाट यसको व्यवस्थापनमा निभाउनु पर्ने भूमिका, केन्द्रिय र स्थानीय तहको संगठन संरचना आदि पक्षहरु समेटी स्थानीय पूर्वाधार विकासको रणनीति २०५७ संशोधनको क्रममा रहेको छ । चालु वर्षमा सहभागितात्मक योजना पद्धति, सामाजिक परिचालन र वातावरण मैत्री निर्माण पद्धति जस्ता आधारभूत कुराहरुलाई प्रवर्द्धन गर्दै र हाल संचालित पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रमहरुबाट सिकिएका पाठ समेतका आधारमा विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंकको ऋण सहयोगमा विभिन्न पूर्वाधार सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन हुन गृहकार्य भएको छ ।

५. स्थानीय तहमा उपलब्ध श्रोतको आधिकाधिक सदुपयोग गर्न गराउन निजि तथा गैर सरकारकारी संस्थाको सहभागीतामा अभिवृद्धि गरी, निजि क्षेत्रलाई सार्वजानिक निजी साझेदारीमा प्रोत्साहन र प्रर्बधन गर्ने उद्देश्यले सार्वजनीक - निजी साझेदारी नीति सार्वजनिक भएको छ ।

६. स्थानीय निकायहरुमा मनोनीत जिल्ला र नगर तहका पदाधिकारीहरुको अभिमुखीकरण कार्यक्रम र राष्ट्रिय गोष्ठीहरु सम्पन्न भएका छन् । यसैगरी स्थानीय निकायहरुको योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई संस्थागत गर्दै लैजान अधिराज्यका चार (पश्चिमाञ्चल बाहेक) विकास क्षेत्रमा योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्याशाला सम्पन्न भएको छ ।

७. पूर्वाधार निर्माण तर्फ विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन भई, ग्रामीण सडकमा विभिन्न तहको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । ग्राभिटि खानेपानी योजना तर्फ कुल १३० वटा सम्पन्न भएका छन् । कामका लागि खाद्यान्न कार्यक्रम अर्न्तगत विभिन्न पूर्वाधार निर्माणका लागि करिब ७ हजार मे. टन. चामल परिचालन भई सरदरमा १० हजार श्रमिक उपभोक्तालाई ६० दिनको अस्थायी रोजगार प्राप्त भएको छ ।

८. यस मन्त्रालय र अर्न्तगतका कार्यक्रमहरुमा आ.व. ०६०।६१ को चैत्र मसान्त सम्म कायम भएको कूल बेरुजु २ अर्व ८८ करोड ३० लाख मध्ये ५३ करोड २७ लाख फट्र्यौट भएको छ । चालु आ.व. को ८ महिनामा कूल रु. ४० करोड २६ लाख फट्र्यौट भएको छ ।

ग) प्रथम आठ महिनामा भएको भौतिक एवं वित्तिय प्रगति

१. जनशक्ति विकास योजना अनुगमन कार्यक्रम

यस कार्यक्रमका लागि चालु आ.व. मा कुल रु. १ करोड ८९ लाख विनियोजन गरिएकोमा ८ महिनामा ४ लाख ७६ हजार मात्र खर्च भएको छ । यस अवधिमा अधिकृतहरुको योजना सम्बन्धी तालीम, गा.वि.स. सचिवहरुको तालिम जि.वि.स.,नगरपालिकाका पदाधिकारीहरुको सम्मेलन र ४ विकास क्षेत्रमा योजना तर्जुमा गोष्ठी सम्पन्न भएका छन् । स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानलाई आ.व. ०६०।०६१ मा रु.१ करोड २९ लाख संचालन अनुदान उपलब्ध भएकोमा यसबाट प्रशिक्षण तथा कर्मचारीको तलव भत्ता लगायत अन्य प्रशासनिक कार्यहरुमा प्रथम आठ महिनामा ८६ लाख खर्च भएको छ ।

स्थानीय निकायहरुको नियमित अनुगमनको हकमा यस अवधिमा २९ जि.वि.स. र २२ नगरपालिकाको अनुगमन गरिएको छ ।

२. **स्थानीय स्वायत्त शासन सुदृढिकरण कार्यक्रम**
आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.४ करोड ९० लाख विनियोजन भएकोमा दातृसंस्थावाट स्थानीय निकायहरुमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि नरहेको कारण जनाई लगानी प्रतिबद्धता पुरा हुन सकेन ।

३. **महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि विकेन्द्रीत कार्ययोजना (DACAW)**
बालबालिका तथा महिला अधिकारको सुरक्षा, उनीहरुको शैक्षिक एवं स्वास्थ्य स्थितिमा अभिवृद्धि, बालबालिका तथा महिलाहरुका लागि विकेन्द्रीत योजना प्रक्रिया सुदृढ गर्नका लागि स्थानीय स्तरमा विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्न यस कार्यक्रमका लागि रु.२१ करोड ५७ लाख विनियोजन भएको छ । अधिराज्यका १५ जिल्लामा संचालित यस कार्यक्रमका ३,३२३ समूहहरु परिचालन गरि बालबालिकामा हुने कुपोषण ३५५ बाट २०५ मा घटाउन मद्दत पुगेको छ ।

४. **स्थानीय निकाय वित्तीय आयोग**
स्थानीय निकायहरुको वित्तीय सुदृढीकरणमा सहयोग पुर्‍याउन यस आयोगको गठन भएको हो । आ.व. ०६०।०६१ मा अनुदान वितरण सुचकाङ्क तयारी, वित्तीय हस्तान्तरण अवस्था विश्लेषण र सुधारको लागि सुझाव, लेखा र लेखा परीक्षण प्रणाली सुधार, शुल्क विकल्प पहिचान (न.पा.) सम्बन्धी अध्ययन,

संस्थागत सुधार र क्षमता अभिवृद्धि लगायतका कार्यक्रम रहेकेमा प्रथम ८ महिनामा वित्तिय हस्तान्तरण अवस्था विश्णलेषण र सुधार, अधिकार निक्षेपण अनुगमन र सुधार, लेखा र लेखा प्रणाली र संस्थागत सुधार र दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धी सुझाव लिने कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् । सो को लागि रु.१ करोड ७० लाख ३८ हजार विनियोजन भएकोमा १ करोड ४२ लाख खर्च रहेको छ ।

५. **जनसंख्या तथा प्रजनन स्वास्थ्य एकीकृत कार्यक्रम (PARHI)**

संयुक्त राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोष (UNFPA) को सहयोगमा सप्तरी, महोत्तरी, रौतहट, कपिलबस्तु, दाङ र डडेल्धुरामा यो कार्यक्रम संचालित भएको छ । जनसंख्या प्रजनन स्वास्थ्य तथा लैंगिक सवालहरुमा नीतिगत एकीकरण गर्ने, जिल्लाको क्षमता बढाउने, लैंगिक समता, सशक्तिकरण सम्बन्धी नीति र कार्यनीतिहरु तर्जुमा गर्न यस कार्यक्रमबाट सहयोग पुगेको छ । आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.१२ करोड विनियोजन भएकोमा श्री ५ को सरकार तर्फ ९२ लाख ८३ हजार र १ लाख ५९ हजार US$ सोझै भुक्तानी भएको छ ।

६. **ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW)**

तुलनात्मक रुपमा खाद्यान्न असुरक्षित अधिराज्यका दुर्गम पहाडी जिल्लाहरुमा साना एवं मझौला पूर्वाधारहरु निर्माणका लागि खाद्यान्न परिचालन गरिने यो कार्यक्रम आन्तरिक द्वन्दका वावजुद पनि कार्यान्वयन गर्न सकिएको छ । श्री ५ को सरकार, विश्व खाद्य कार्यक्रम (WFP) र GTZ लगायतका दातृसंस्थाको संयुक्त सहयोगमा अधिराज्यका ३० जिल्लामा आ.व. ०५२।०५३ देखि संचालित यस कार्यक्रमवाट बर्षेनी ५० हजार घरधुरीको अल्पकालिन खाद्य सुरक्षाको लागि १५ हजार मे टन खाद्यान्न परिचालन हुने गर्दछ । ग्रामीण सडक, स-साना सिंचाइ योजना, माछा पोखरी, नदी किनार संरक्षण, सामुदायिक वन, मुक्त कमैयाहरुका लागि आवास निर्माण सहयोग, स-साना पहिरो नियन्त्रण जस्ता कार्यहरुका लागि चालु आ.व. मा १५हजार मे. टन चामल सहित रु.३८ करोड ८६ लाख विनियोजन भएकोमा प्रथम ८ महिनामा १४ करोड ४५ लाख खर्च भएको छ । यसै अवधिमा ग्रामीण सडक २७३ कि.मी.मा विभिन्न चरणको काम, मुक्त कमैया घर निर्माण २७० गोटा, साना सिँचाई १.६५ कि.मी., माछा पोखरी १२.६१ हेक्टर निर्माणका लागि ७४५० मे. टन चामल परिचालन भएको छ । यसका अतिरिक्त कार्यक्रमबाट सामाजिक परिचालनको माध्यमले अनौपचारिक शिक्षा, लघु बचत र विभिन्न तालिम कार्यक्रम संचालन भएका छन् ।

७. **ग्रामीण पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RIDP)**

एशीयाली विकास बैंक (ADB) को सहयोगमा बाग्लुङ, काभ्रे र तनहूँमा आ.व. ०५२।०५३ देखि संचालित यस कार्यक्रमका लागि आ.व. ०६०।०६१ मा २० कि.मि. ग्रामीण सडक निर्माण, गत आ.व. हरुमा निर्माण भएका सडक फिनिसिङ कार्य तथा एप्रोच सडक पुन निर्माण कार्य १४८ कि.मि., ३० बटा सडक उपभोक्ता समिति संचालन, ४ बटा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा ग्रामीण सडक फिनिसिङ् कार्य २२ कि.मि. सम्पन्न भएको छ । आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.१७ करोड ३७ लाख ५० हजार विनियोजन भएकोमा रु. १० लाख १३ हजार खर्च भएको छ ।

८. **जिल्ला सडक सहयोग कार्यक्रम (DRSP)**

स्वीस सरकार (SDC) को अनुदान सहयोगमा काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, रामेछाप, सिन्धुली र ओखलढुंगा जिल्लाहरुमा संचालित यो कार्यक्रममा चालु आ.व. मा २० कि.मी. ग्रामीण सडक निर्माण, ४१ .८ कि.मी. सडक पुनस्थार्पना, २५ कि.मी. सडक आवधिक मर्मत र ११७ कि.मी. सडकको नियमित मर्मत सुधार गर्ने लक्ष्य रहेको छ । रु.७ करोड ४७ लाख विनियोजन भएको यस कार्यक्रममा आठ महिनामा १ करोड १७ लाख खर्च भएको छ । भौतिक प्रगति तर्फ नियमित मर्मत संभार कार्य ११४.५ कि.मि., आवधिक मर्मत संभार कार्य ७ कि.मि. भएको छ ।

९. **स्थानीय विकास निर्माण एवं कृषि सडक आयोजना**

कृषि उत्पादनको दृष्टिले महत्वपूर्ण पकेट क्षेत्रहरुमा उत्पादन र बजार प्रकृयालाई सघाई निजी क्षेत्रको आर्थिक कृयाकलापमा अभिवृद्धि गराउने, कृषि उत्पादन हुने थलोलाई मोटर चल्ने मुल सडकमा जोड्ने उद्देश्यले ग्रामीण कृषि सडकको निर्माण तथा मर्मत सुधार गर्न यो कार्यक्रममा चालु आ.व. मा स्थानीय विकास निर्माण तर्फ २२५ कि.मी. कच्ची सडक निर्माण, ८० कि.मी. सडक ग्राभलिङ्ग, ४०० कि.मी. सडक मर्मत सुधार, र १५० बटा पुल कल्भर्ट निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेको छ । प्रगति तर्फ पहिलो ८ महिनामा ट्र्याक निर्माण ४०.५ कि.मी., ग्राभेल १० कि.मी. तथा मर्मत संभार ११० कि.मी. भौतिक प्रगति भएको छ ।

यसैगरी कृषि सडक तर्फ ६० कि.मी. कच्ची सडक निर्माण, ६० कि.मी. सडक विस्तार तथा मोड सुधार, ६० कि.मी. सडक ग्राभलिङ्ग, ह्युमपाइप र कर्ल्भट निर्माण १५८ बटा, सडक नियमित मर्मत सुधार ३०० कि.मी., लक्ष्य राखिएकोमा ट्र्याक निर्माण ११.५ कि.मी., सर्वेक्षण ९.७ कि.मी., ग्राभेल २.३ कि.मी. र मर्मत संभार तर्फ १२.५ कि.मी. प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रमका लागि रु.३१ करोड ८७ लाख विनियोजन भएकोमा आठ महिनामा ३३ करोड ९लाख खर्च भएको छ ।

१०. **ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम (RAP)**

संयुक्त अधिराज्य सरकार (DFID) को अनुदान सहयोगमा आ.व. ०५५।५६ देखि यो कार्यक्रम भोजपुर, संखुवासभा, खोटाङ, अछाम, डोटी र दैलेख गरी ६ जिल्लामा संचालित छ । अछाम, डोटी र दैलेखमा यो कार्यक्रम ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW) को खाद्यान्न स्रोत उपयोग समेत गरि संयुक्त रुपमा संचालित छ ।

चालु आ.व. मा ३४३ कि.मी. ग्रामीण सडक निर्माणको लागि सर्बेक्षण, डिजाइन, लागत अनुमान र प्रारम्भिक बाताबरणीय अध्ययन, जिल्लाहरुको एकीकृत पहुँच योजना तर्जूमा, २ जिल्लाको जिल्ला यातायात गुरुयोजना (DTMP) तयारी तथा ३ जिल्लाको गुरु योजना अध्यावधिक गर्ने, जिल्ला तथा ग्रामीण कच्ची सडकहरुको चरणबद्ध निर्माणको क्रममा ३४३ कि.मी.ट्र्याक खोल्ने र २१३ कि.मी. सडकको चौडाई विस्तार गर्ने, सामाजिक एवं आर्थिक अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने लक्ष्य रहेको छ । चालु प्रथम आठ महिना जिल्ला ग्रामीण सडकको विभिन्न चरणको निर्माण २०३.५ कि.मी. भौतिक प्रगति रहेको छ । सडकका साथै अन्य आय आर्जन गतिविधिको अवधारनामा पूर्वाधार निर्माण गरिने यस कार्यक्रमका लागि रु.३५ करोड ६५ लाख विनियोजन भएकोमा १ करोड ३५ लाख खर्च भएको देखिन्छ ।

११. **बृहत एवं स्थानीयस्तरका झोलुङ्गे पुलहरुको निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यक्रम**

मुख्य मार्गमा पर्ने झोलुङ्गे पुलहरुको निर्माण तथा मर्मत गरी ग्रामीण पहुँचमा सुधार ल्याउने उद्देश्यबाट यो कार्यक्रम लागू भएको हो । आ.व. ०६०।०६१ मा झोलुङ्गे पुल नयाँ निर्माण १४, चालु निर्माण १६ र बृहत मर्मत संभार अन्तरगत ३० बटा पुलहरुको निर्माण तथा मर्मत सुधार गरिने लक्ष्य रहेको छ । यस कार्यक्रमका लागि रु.३३ करोड ५६ लाख विनियोजन भएकोमा छ भने वित्तिय प्रगति ९३ लाख रहेको छ । दोधारा चांदनी र मझौला झो.पु. तर्फ फेब्रिकेशन एवं निर्माण समाग्री ढुवानी तर्फ ८.३५ र निर्माण कार्य तर्फ ६.५२५ कार्य भएको देखिन्छ ।

१२. **जिल्ला प्रँविधिक कार्यालय**

जिल्ला स्थित सिंचाई, खानेपानी, आवास तथा जिल्ला विकास समितिको प्राविधिक शाखालाई एकीकृत गरी जिल्ला विकास समिति अन्तरगत रहने गरी जिल्ला विकास समितिहरुमा जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको स्थापना भैसकेको सन्दर्भमा चालु आ.व.का लागि सो कार्यक्रममा रु.१२ करोड ४९ लाख विनियोजन भएको छ भने प्रथम ८ महिनामा ४ करोड ५७ लाख खर्च भएको छ । यस कार्यक्रम अर्न्तगत खर्च हुने रकम मूलत प्रशासनिक खर्च र कार्यालय भवन निर्माण लगायत उपकरणहरु खरिद भएका छन् ।

१३. **ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना**

यस कार्यक्रम अन्तरगत आ.व. ०६०।०६१ मा फिनिडा तर्फ २७ ग्राभिटी खानेपानी आयोजना, २९ आकाशे पानी संकलन आयोजना, २ स्यालो ट्यूववेल, ३७ घरेलु चर्पी सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ । श्री ५ को सरकार तर्फ १०३ ग्राभिटी खानेपानी आयोजना, डिपसेट स्यालो टयूववेल २१ बटा, ७५ बटा सरसफाइ तथा तालिम कार्यक्रम, ७५ बटा संयुक्त सहयोग कार्यक्रम र ७४ बटा सम्पन्न खानेपानी आयोजना मर्मत सुधारको कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य रहेको छ । आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.१५ करोड २० लाख ३० हजार विनियोजन भएकोमा प्रथम ८ महिनाको अवधिमा १ करोड ६३ लाख खर्च भएको छ ।

१४. **ग्रामीण सडक मर्मत संभार कोष**

चालु आ.व. मा कार्यक्रम अन्तरगत ३४० कि.मी. ग्रामीण सडकको नियमित मर्मत सम्भार, २० कि.मी. ग्रामीण सडक पुनर्स्थापना, ११० कि.मी. सडकको आवधिक मर्मत सम्भार, लक्ष्य रहेको यस कार्यक्रमका लागि रु.४ करोड विनियोजन भएको छ । जि.वि.स. हरुको आफ्नो श्रोत सहभागिता समेत हुने यो कार्यक्रमको लागि जि.वि.स. हरुबाट प्राप्त मागको आधारमा बजेट विनियोजन हुने हुँदा र यस्तो माग संकलन हुन समय लाग्ने गर्दछ । चालु आ.व. को ८ महिनामा ७ लाख ८६ हजार निकासा भएको छ ।

१५. **दुर्गम एवं विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम**

दुर्गम एवं पिछडिएको क्षेत्रमा विकासका पूर्वाधारहरु एकिकृत रुपमा संचालन गरि अधिराज्यका दुर्गम क्षेत्रहरुलाई तुलनात्मक रुपमा सुगम बनाउँदै लैजाने उद्देश्यले संचालित यस कार्यक्रम अर्न्तगत चालु आ.व.मा झोलुङ्गे पुल र लघु जलविद्युत, विद्युतीकरण, होटल व्यवस्थापन, सिकर्मी, आम्चीहरुको जडिबुटी सम्वन्धी सीप प्रवर्द्धन, डकर्मी, प्लम्वर, रेडियो/भी.सी. आर. मर्मत, लगायत का तालिम १७० जनालाई र ५६ वटा झोलुङ्गे पुल, ३० वटा खानेपानी, २० वटा सिंचाई, ५५ वटा विद्युतीकरण योजनाहरु, ५६ कि.मी. घोडेटो/मोटरवाटो तयार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा चालु ८ महिनाको अवधिमा तालिम ३८ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको छ । यसैगरी आयोजना सर्वेक्षण ३०, लठ्ठा तथा प्राविधिक सामान खरिद ५०५ सम्पन्न भएको छ । आ.व. ०६०।०६१ का लागि सो कार्यक्रममा रु.१६ करोड ७९ लाख विनियोजन भएकोमा यस अवधिमा ३ करोड २१ लाख खर्च भएको छ ।

१६. **आदिवासी तथा जनजाती उत्थानरगुम्वा विकास एवं व्यवस्थापन**

आ.व.०६०/६१ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत ३ वटा लोपवान भाषाहरुको संरक्षण र विकास, १० वटा साक्षरता कार्यक्रम, आदिवासी तथा जनजातिका ५०० जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा हायु, छन्त्याल, भुजेल भाषाको डकुमेण्टेसन, ६ वटा महिला उत्पेरक प्रशिक्षण, ब्रोसियर ४००० प्रति प्रकाशन भएका छन् । प्रजा जातिको विकासका लागि ४०० जनालाई छात्रवृत्ति, पाठ्यसामाग्री वितरण, २४०० जनालाई पोशाक वितरण लक्ष्य रहेकोमा ५० जनालाई आवाशिय छात्रावास संचालन, २ वटा सहकारी संस्था भवन निर्माण भएका छन् । यस आ.व.मा ७३ वटा गुम्वा मर्मत सुधार, लामा देशदर्शन, २ पटक धर्मदर्शन, सीपमूलक तालीम र पुस्तक प्रकाशन गर्ने कार्यक्रम रहेकामा गुम्बा मर्मत सुधार ४७ वटा, २ वटा गुम्बा तथा विहार सर्वेक्षण कार्य सम्पन्न भएका छन् । आ.व. ०६०।०६१ का लागि सो कार्यक्रममा रु.२ करोड ९७ लाख विनियोजन भएको र १ करोड ७२ लाख खर्च भएको छ ।

१७. **उपेक्षित, उत्पीडित र दलित वर्ग उत्थान विकास कार्यक्रम**

आर्थिक एवं सामाजिक रुपले अत्यन्तै पिछडिएको अवस्थामा रहेको दलित समुदायको समग्र विकास गरी मूल प्रवाहमा ल्याउने उद्देश्य अनुरुप संचालित यो कार्यक्रममा १५० जना विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा छात्रबृत्ति, रेडियो कार्यक्रम १२ जनालाई, जेहेन्दार विद्यार्थी पुरस्कार, २० बटा खानेपानी योजना, ८ बटा आयमूलक तथा शीपमूलक तालिम प्रदान गरिने लक्ष्य रहेको आ.व. ०६०।०६१ को लागि सो कार्यक्रममा रु.१ करोड १२ लाख विनियोजन भएकोमा प्रथम ८ महिनामा ९३ लाख खर्च भएको छ ।

१८. **पश्चिमी तराई गरीवी निवारण आयोजना**

पश्चिम तराईका ८ जिल्लाहरु IFAD को ऋण सहयोगमा संचालित कार्यक्रममा विभिन्न तालिम कार्यक्रमका अतिरिक्त सामुदायिक विकास कार्यक्रम अर्न्तगत ३२ बटा कल्भर्ट निर्माण ५० हेक्टर क्षेत्रफलमा बृक्षारोपण, १० बटा वन नर्सरी, १६० बटा सामुदायिक हेण्डपम्प निर्माण गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । त्यसैगरी मुक्त कमैया पुनर्स्थापनाका लागि ३३५ बटा समूह स्यालो टयूववेल, ३५ बटा हेण्डपम्प र सुधारिएको चर्पी निर्माण गर्ने कार्य कार्यक्रममा समावेश भएको छ । प्रगति तर्फ प्रथम ८ महिनामा १३ वटा कल्भर्ट निर्माण, २ वटा वन नर्सरी, ४८ जनालाई संस्थागत तालीम, ३५ वटा सामुदायिक हेण्डपम्प निर्माण, १४४३ वटा सुधारिएका चर्पी निर्माण तथा १७२ वटा समुहगत स्यालो ट्यूववेल निर्माण भएका छन् । पुँजी अनुदान ९५७ परिवारलाई उपलब्ध भएको छ । आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.९ करोड ८४ लाख विनियोजन भएकोमा प्रथम ८ महिनामा १ करोड ८० लाख खर्च भएको छ ।

१९. **पश्चिम उच्च पहाडी क्षैत्र गरिवी निवारण आयोजना**

IFAD को ऋण सहयोगमा मध्य पश्चिम तथा सुदुर पश्चिमका उच्च पहाडी जिल्लाहरुमा संचालित यो आयोजना हाल जुम्ला, हुम्ला, बझाङ र बाजुरा मा संचालन भैरहेको छ । चालु आ.व. मा ५० कि.मी. सडकको विस्तृत सर्भेक्षण, ३० कि.मी. सडकको विस्तृत सर्भे डिजाइन, ८५ बटा वन कार्य योजना तयारी र स्वीकृति, १०० बटा कवुलीयती वन समूह गठन र प्रर्बद्धन, २४ गाउँ विकास समितिको श्रोत सर्भेक्षणको आधारमा नक्सा तयारी, जडिबुटी उत्पादन र प्रशोधनमा प्राविधिक सहयोग, GIS लगायतका विषयहरुमा तालिम संचालन गर्न रु. ६ करोड विनियोजन भएको छ । आठ महिनामा १ करोड ९६ लाख २७ हजार निकासा भएको र ४० लाख १९ हजार खर्च भएको छ ।

२०. **ग्रामीण विकास कार्यक्रम**

आ.व. २०६०।०६१ मा नोराडको अनुदान सहयोगमा सामाजिक परिचालनद्धारा गाउं विकास कार्यक्रम संचालन गरी गरिवी निवारणमा सहयोग पुर्याउने रु. ५ करोड २० लाख खर्च हुने गरी कार्यक्रमको रुपमा संचालन गर्न प्रस्ताव भएको यो कार्यक्रमका लागि श्रोत प्रतिवद्धता प्राप्त हुन सकेन ।

२१. **फोहोर मैला व्यवस्थापन कार्यक्रम**

काठमाण्डौं उपत्यकाको फोहोर मैलाको दिगो व्यवस्थापन गर्नका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गरी बाताबरणीय प्रदुषण नियन्त्रण गर्ने, फोहोरलाई श्रोतको रुपमा परिचालन गर्ने लक्ष्य सहित आ.व. ०५४।०५५ देखि शुरुवात भएको यस कार्यक्रम अन्तरगत चालु आ.व.मा १८ रोपनी जग्गा अधिग्रहण तथा क्षतिपूर्ति, २६.४२२ कि.मि. प्रवेश मार्ग निर्माण, कोल्पुखोलामा पुल निर्माण, ४ हेक्टरमा ल्याण्डफिल साइट विकास (सिस्डोल), स्थानीय स्तरको विकास निर्माण, अल्पकालीन ल्याण्डफिल साइट विकास जस्ता कार्यक्रमहरु रहेका छन् भने प्रथम ८ महिनाको अवधिमा १८ रोपनी जग्गा अधिग्रहण १.७६० कि.मी. ग्राभेलिङ् कार्य एवं कालो पत्रे गर्ने कार्य तथा रोड फर्निचर कार्य ८ कि.मी. सम्पन्न भएको छ । आ.व. ०६०।०६१ का लागि सो कार्यक्रममा रु.४ करोड ९९ लाख विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ८५ लाख खर्च भएको छ ।

२२. **स्थानीयस्तरमा बाताबरणीय व्यवस्थापन कार्यक्रम**

फिनल्याण्ड सरकारको सहयोगमा मोरङ र सुनसरी जिल्लाका ३ नगरपालिका र ७ बटा गा.वि.स.मा आ.व. ०५८।०५९ देखि यो कार्यक्रम संचालित छ । कार्यक्रमले बाताबरणीय बस्तुस्थिति अध्ययन, पानीको प्रयोगशाला स्थापना बारे अध्ययन, कार्यक्रम टयूववेलहरुको नियमीत पानी नमूना संकलन र परीक्षण, शहरी बाताबरण योजना तर्जुमा समिति गठन, फोहोर मैला व्यवस्थापन र कम्पोष्ट मल बनाउने, बाताबरण संरक्षण र अनुगमन जस्ता गतिविधिहरु संचालन गरिआएको छ । आ.व. ०६०।०६१ मा यस कार्यक्रमका लागि रु.४ करोड ९८ लाख विनियोजन भएकोमा प्रथम ८ महिनामा श्री ५ को सरकार तर्फ ३ लाख ८७ हजार एवं अनुदान तर्फ ५ लाख युरो डलर खर्च भएको छ ।

२३. **जिल्ला विकास समिति अनुदान**

स्थानीय श्रम, साधन तथा सीपको अधिकतम उपयोग गरी जनसहभागिता जुटाई स्थानीय विकासको कार्यलाई संस्थागत रुपमा विकास गर्न आवश्यक थप श्रोत र साधन लगायत संचालन खर्चका लागि श्री ५ को सरकारले जि.वि.स.हरुलाईचालु आ व मा ८४ करोड २५ लाख अनुदान विनियोजन भएकोमा फाल्गुण मसान्त सम्ममा ३९ करोड ४४ लाख खर्च भएको छ ।

२४. **नगरपालिका अनुदान**

नगरपालिकाहरुले नगरक्षेत्र भित्र संचालन गर्ने विभिन्न किसिमका सार्वजनिक निर्माण सुधार तथा सामाजिक गतिविधिहरु संचालनका लागि श्री ५ को सरकारले अनुदानको रुपमा रकम उपलब्ध गराउँदै आएको छ । छनौटमा परेका १५ नगरपालिकाहरुलाई फोहोर संकलन गर्ने ट्रक र दमकल उपलब्ध गराउने कार्यक्रम समेत यस आ.व. मा रहेको छ । । आ.व. ०६०।०६१ मा १६ करोड विनियोजन भएकोमा ७ करोड ६ लाख २३ हजार खर्च देखिन्छ ।

२५. **गाउं विकास समिति अनुदान**

आ.व. ०६०।०६१ मा विनियोजित रकम १ अर्व ९५ करोड मध्ये हजार मध्ये गाउँ विकास समिति तर्फ ८६ करोड ४३ लाख निकाशा पठाइसकिएकोमा ७४ करोड ४८ लाख खर्च भएको छ ।

आ.व. २०५९।०६०को वित्तिय प्रगति

अनुदान संख्या	आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट	निकासा	खर्च
६९-४-२३०	जनसंख्या शिक्षा कार्यक्रम	३४२७000.00	४0५,000.00	४0५,000.00
६९-४.-४0	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	१४४00000.00	१४,४00,000.00	१४,४00,000.00
६९-४-२५0	जनशक्ति ,संचार,वातावरण व्यवस्थापन तथा योजना अनुगमन	३६६३000.00	२,६६0,१७0.३९	२,६६0,१७0.३९
६९-४-३२0	आदिवासी/जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान, गुम्बा र प्रजा समेत	२४७५0000.00	१२,८२२,0३३.१५	१२,८२२,0३३.१५
६९-४-३८0	उपेक्षित,उन्पिडित र दलित वर्ग उत्थान विकास समिति	११२५0000.00	११,२२९,७८0.0२	११,२२९,७८0.0२
६९-४-४00	फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम	२७८८४000.00	७७,६१८,0७३.७१	७७,६१८,0७३.७१
	जम्मा	८५३७४000.00	११९१३५0५७.२७	११९१३५0५७.२७

आ.व. ०५९/६० को भौतिक प्रगति

कूल बार्षिक विनियोजित वजेट रु. ५३४०४१५।-

कूल साधारण बजेटः रु. ६४१३५४।- निकासारखर्चः रु.६३०१८९ (९८.३%)

कूल विकास बजेट : रु. ४६९९०६१।- निकाशारखर्च रु.३८२४९३३ (८१.३९%) (स्थानीय निकाय अनुदान समेत)।

कूल विकास बजेट अनुदान बाहेक रु. २२२१२४७- निकासारखर्च रु.१३९८६०५ (६२.९६%)

-रु. हजारमा

-मुख्य कृयाकलापहरुमात्र दर्शाइएको

कार्यक्रम/स्तर	कुल बार्षिक बजेट	कृयाकलाप	इकाई	बार्षिक भौतिक पगति		प्रगति प्रतिशत	वार्षिक वित्तिय प्रगति	वित्तिय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
				वा. लक्ष्य	वा. प्रगति				
क) पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम									
P1 ग्रामीण सामुदायिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RCIW) / जिल्लाला स्तर - WFP	0	ग्रामीण सडक	कि.मि.	679.9	569.85	83.81			(४६८९ मे.टन खाद्यान्न अन्तिम बिन्दु सम्म ढुवानी हुन बाँकी)
		Track Opening 2.0 M	कि.मि.	132.3	96.54				
		Middle Widening 3.0 M	कि.मि.	50	39.58				
		Final Widening 4.5 M	कि.मि.	497.7	433.73				
		मुक्त कमैया बसोवास क्याम्प सडक	कि.मि.	135.1	146.06	108.12			
		साना सिचाई कुलो	कि.मि.	45.94	12.34	26.86			
		माछा पोखरी	हेक्टर	6.43	3.98	61.90			
		नदी नियन्त्रण	कि.मि.	9.512	4.92	51.72			
		सामुदायिक वन	हेक्टर	39	38.20	97.95			
		वृक्षारोपण	हेक्टर	67.94	67.94	100.00			
		घोडेटो बाटो	कि.मि.	19.97	15.30	76.61			
		मुक्त कमैयाहरुको घर निर्माण (२५० कि.ग्रा. चामल/घर)	गोटा	6761	5619.00	83.11			

	342762	खाद्यान्न भुक्तानी	मे.टन	15100	15311.00	101.40	292784	85.42	217784+75000
ग्रामिण पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (RIDP)/जिल्ला स्तर-ADB		परामर्श, दातृ संस्था संचालन एवं व्यवस्थापन कार्य	प्र.श	10	10.00	100.00			
		फिनिसिङ् तथा एप्रोच सडक पुनः निर्माण	कि.मि.	60	5.00	8.33			
		सामुदायिक भवन निर्माण	गोटा	2	2.00	100.00			
	271815	३ जिल्लाको DTMP & Project Account तयार गर्ने कार्य	प्याकेज	1	1.00	100.00	19707	7.25	
ग्रामीण पूर्वाधार (कार्यक्रम) परियोजना (RIP)/ जिल्ला स्तर-WB		ग्रामीण सडक निर्माण, नियमित मर्मत सुधार कार्य	कि.मि.	630	829.00	131.59			
		ग्रामीण सडक आवधिक मर्मत संभार र पुनस्थापना कार्य	कि.मि.	25	32.00	128.00			
	53720	गोरेटो स्तरोन्नती कार्य	कि.मि.		79.40		53202	99.04	
P1 जिल्ला सडक सहयोग कार्यक्रम**(DRSP)-SDC**		सडकको चौडाई विस्तार तथा मोड सुधार २-३-५ मि.	कि.मि.	30.85	18.09	58.62			
		सडकको ट्र्याक खोल्ने	कि मि	27.8	5.34	19.21			
		ग्राभेलिङ	कि.मि.	11.2	6.62	59.11			
		सडक पुन स्थापन कार्य	कि.मि.	41.9	22.66	54.08			
		पुल निर्माण	गोटा	2	2.00	100.00			
		नियमित मर्मत तथा संभार कार्य	कि.मि.	117.4	46.20	39.35			
	83429	आवधिक मर्मत तथा संभार कार्य	कि.मि.	60.8	11.40	18.75	45117	54.08	
स्थानीय विकास निर्माण एवं कृषि सडक आयोजना/जिल्ला स्तर १७७०९५		**क) ग्रामीण कृषि सडक कार्यक्रम**							५७ जिल्ला मध्ये ५१ जिल्लाको मात्र प्रगति प्राप्त
		निर्माण सर्भेक्षण	कि.मि.	4.7	3.53	75.00			
		सडकको ट्र्याक खोल्ने	कि.मि.	57.12	43.17	75.57			
		कलभर्ट निर्माण	गोटा	69	50.00	72.46			
		ग्राभेलिङको काम	कि.मि.	31.69	25.97	81.96			
		आवधिक मर्मत तथा संभार कार्य	कि.मि.	8.75	18.00	205.71			

		गत वर्ष सम्पन्न कार्यको भुक्तानी गर्ने	प्र.श	100	95.00	95.00			
	67650	कजवे निर्माण	गोटा	2	9.00	450.00	54275		
		ख) स्थानीय विकास निर्माण कार्यक्रम							
		ग्रा.स. निर्माण	कि.मि.	131.6	136.60	103.80			
		ग्रा.स. मर्मत सुधार	कि.मि.	360.4	318.60	88.40			
		पुल पुलेसा निर्माण	गोटा	100	84.00	84.00			
		सर्भेक्षण कार्य	कि.मि.	272.3	156.16	57.35			
	109445	ग्याबीयन पर्खाल	र.मि.	5084.5	2530.10	49.76	68594	69.38	
P1 ग्रामीण पहुँच कार्यक्रम **(RAP)**जिल्लास्तर-**DFID/RCIW**		प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन,विस्तृत सर्भेक्षण, डिजाईन	कि.मि.	453	196.00	43.27			** RCIW समेत
		निर्माण सामाग्री र औजार खरीद	प्र.श	63	55.33	87.83			
		ग्रामिण सडकहरुको निर्माण कार्य **	कि.मि.	347	274.00	78.96			
		परामर्श दातृ संस्था संचालन तथा निर्माण सुपरिवेक्षण	कि.मि.	269	162.00	60.22			
	203008	Accessibility planning	गोटा	6	3.92	65.33	62438	30.76	
P1 बृहत एवं स्थानीय स्तरका झोलुङ्गे पुलहरुको निर्माण एवं मर्मत संभार-जिल्ला स्तर	68000	**क) मुख्य मार्ग झो.पु हरुको बृहत मर्मत तथा निर्माण** **							**४८ जिल्लामध्ये ३६ जिल्लाबाट प्रगति प्राप्त
		फेब्रिकेशन तथा निर्माण	गोटा	29	13.00	44.83			
		विस्तृत सर्भेक्षण	गोटा	10	10.00	100.00			
		संभाब्यता अध्ययन	गोटा	10	11.00	110.00			
		बृहत मंर्मत तथा संभार	गोटा	4	5.00	125.00			
		आकस्मिक मर्मत	गोटा	3	3.00	100.00	47822		
149549	33313	**ख) दोधारा चाँदनी मल्टी स्पान झो.पु.**							
		Fabrication & Construction works	प्र.श	69	69	100.00	32880		

	48236	ग) स्थानीय मार्ग झो.पु. कार्यक्रम							
		Fabrication	गोटा		18.00				
		निर्माणाधिन	गोटा		9.00				
		सर्भे	गोटा		7.00				
		सम्पन्न	गोटा		8.00		41682	81.84	

ग्रामीण सडक मर्मत संभार कोष- जिल्ला स्तर

		निर्माण सर्भेक्षण	कि.मि.	9	9.00	100.00			eQmk'/ / k;f{ lhNnfjf^ k|ult ljj/)f k|fKt gePsf] gf]^M vr{ /sddf :yfgLo lgsfosf] of]]ubfg ;d]t ;+mUg % .
		कजवे	गोटा	3	3.00	100.00			
		डाईस्टोन टेवा पर्खाल निर्माण	मि.	191.5	171.15	89.40			
		पक्की नाली निर्माण	मि.	1887	606.00	32.11			
		नियमित मर्मत तथा संभार कार्य	कि.मि.	68.27	68.26	99.99			
		आवधिक मर्मत तथा संभार कार्य	कि.मि.	50.39	50.39	100.00			
	15000	ग्यावीयन तार खरीद	क्वि.	104	103.00	99.04	21316	142.11	
P1 फोहोर मैला व्यवस्थापन कार्यक्रम-केन्द्र स्तर		जग्गा अधिग्रहण क्षतिपूर्ति	रोपनी	290	95. 79 %	95. 79 %			
		सडक निर्माण प्याकेज ए१ ए२	कि.मि.	8.5	70.66 %	70.66%			
		ल्याण्डफिल्ड साइट विकास	हेक्टर	4	17 .64 %	17 .64 %			
		अल्पकालिन साइट व्यवस्था	कि.मि.	1	97 .97 %	97 .97 %			
		सिम्टार सिचाई कुलो	मि.	800	95 %	95 %			
	82884	विद्यालय भवन निर्माण	वटा	1	74 .85 %	74 .85%	78465	94.67	
जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	104671	कार्यालय स्थापना					103817	99.18	
s"n	**1483933**						**922099**	62.14	

ख) गरीवी निवारण एवं मानव स्रोत विकास सम्वन्धी कार्यक्रमहरु

दुर्गम एवं विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम-जिल्ला स्तर		ग्रामीण विधुतिकरण	वटा	47	6	12.8			
		झो पु, ट्रष्ट बृज	वटा	48	19	39.6			

		खानेपानी योजना	प्र.श.	17	14	82.4			
		घोडेटो/मोटरबाटो	कि.मि.	3	2	66.7			
		सिचाई	वटा	14	12	85.7			
		विभिन्न तालिम	जना	65	56	86.2			
		सोलुखुम्बुको सल्यान विद्युतिकरणको जडान भूक्तानी	प्र.श.	100	100	100.0			
	74763	सोलुखुम्बुको जुभिङ् विद्युतिकरणको जडान भूक्तानी	प्र.श.	100	100	100.0	68584	91.74	
जनसंख्या शिक्षा कार्यक्रम/UNFPA–केन्द्र स्तर	3427	PARIHI प्रोजेक्टका लागि ६ जिल्लामा वेसलाइन सर्भे सम्पन्न					500	14.59	
जनशक्ति, संचार, वातावरण व्यवस्थापन तथा योजना अनुगमन-केन्द्र स्तर ३६६३	1389	**क) जनशक्ति विकास**							
		क्षेत्रीय गोष्ठी ३ दिने(स्था.वि.अ, का.अ,जि.पु.वि.का.प्रमुख)	गोटा	4	4	100.0			
		कम्प्यूटर खरिद	थान	1	1	100.0			
		कम्प्यूटर तालिम	गोटा/जना	1/7	1/12	100.0			
		अंग्रेजी भाषा तथा प्रतिवेदन लेखन तालिम	जना	5	6	120.0			
		अभिमुखीकरण तालिम	वटा	2	1	50.0	1389		
	240	**ख) वातावरण व्यवस्थापन**							
		वातावरण व्यवस्थापनमा प्राविधिक एवं वित्तिय सहयोग	वटा	2	2	100.0	220		(मध्यपुर ठिमी र गुलसिया)
	643	**ग) योजना तर्जुमा**							
		नीति समन्वय बैठक	गोटा	12	5	41.7			
		कम्प्युटर खरिद	गोटा	2	2	100.0			
		भु.पु. सचिवहरुसंगको मिलन तथा गोलमेच छलफल			1				

		बैदेशिक निति तयार गर्ने			भएको				
		आयोजना प्रस्ताव तयार			भएको				
	650	**घ) अनुगमन एवं सुपरिवेक्षण**							
		वार्षिक समिक्षा	गोटा	1	1	100.0			
		चौमासिक समिक्षा	गोटा	3	3	100.0			
		अर्ध वार्षिक प्रगति समिक्षा	गोटा	1	1	100.0			
		विकेन्द्रीत अनुगमन पद्धति स्थापना	गोटा	1	1	100.0			
		अनुगमन निरिक्षण	जिल्ला,न.पा.		29/27				
		प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरुको समिक्षा	पटक	2	2	100.0			
	741	**ङ) सूचना एवं अभिलेख व्यवस्थापन**							
		स्वशासन पत्रिका प्रकाशन			k|sfzg ul/Psf]				
		मन्त्रालयमा GIS Unit को व्यवस्था गर्ने			Joj:yf ul/Psf]				
		मन्त्रालयको नेटवर्किङ्लाई सुदृढ गर्ने			eO/x]sf]				
		Web Page अध्यावधि गर्दै लाने			ub}{ nluPsf]		1054	73	
स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान/केन्द्र स्तर		कर्मचारीहरुका लागि लैङ्गिक प्रशिक्षण	जना	16	16	100.0			
		कार्यालय व्यवस्थापन	जना	20	18	90.0			
		सुशासन प्रशिक्षण	जना	25	25	100.0			
		जेन्डर मुलप्रवाहिकरण सम्वन्धी प्रशिक्षण/कार्यशाला	जना	60	55	91.7			
	14400	मुख्य निर्वाचन अधिकृत तथा नि. अ. को कार्याशाला गोष्ठि	जना		220				

P1 आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान गुम्बा र प्रजा समेत/केन्द्र स्तर २४७५०	16750	क) आदिवासी जनजाति उत्थान कार्याक्रम					5082	30.34	
		नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम	पटक	8/240	1/30				
		मानव संसाधन विकास कार्यक्रम (छात्रबृत्ती कार्यक्रम)	जना	418	418	100.0			
		कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्याकंन	पटक	40	21	52.5			
		अर्न्तक्रिया कार्यक्रम	पटक	2	1	50.0			
	3500	ख) प्रजा विकास कार्यक्रम					3261.303	93.18	
		विद्यालय छात्रबृत्ति	जना	180	216	120.0			
		पोशाक वितरण	जना	1330	2155	162.0			
		आय मुलक एवं सिप मुलक तालिम	समुह	4	4	100.0			
		सिलाई, कपाल काट्ने तालिम (तत्कालिक राहत)	जना	31	31	100.0			
		विद्युत जडान, बाखा पालन (तत्कालिक राहत)	जना	40	42	105.0			
	4500	ग) गुम्बा विकास तथा व्यवस्था कार्यक्रम					4493	99.84	
		पुस्तक प्रकाशन (हिमाली शिशु वर्णमाला)	प्रति	1000	1000	100.0			
		गुम्बा सर्वेक्षण	जिल्ला		6				
		गुम्बा मर्मत सुधार	वटा	50	50	100.0			
		लामा देशदर्शन कार्यक्रम	पटक	1	1	100.0			
उपेक्षित, उत्पीडित **/blnt au{ pTyfg ljsf; ;ldlt**/ केन्द्र स्तर		आयमूलक र सिपमूलक कार्यक्रम	गोटा	18	10	55.6			
		उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति	गोटा	150	155	103.3			
		रेडियो कार्यक्रम	गोटा	52	52	100.0			
		खानेपानी	गोटा	24	24	100.0			

		गोष्ठी तथा अर्न्तक्रिया	पटक	5	6	120.0			
	11250	जेहन्दार विद्यार्थी पुरस्कार	जना	12	9	75.0	11224	99.77	
		क) फिनिडा							
		ग्राभिटी खानेपानी	गोटा	44	17	38.6			
		तालिम कार्यक्रम	जना	268	213	79.5			
P1 ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना/ जिल्ला स्तर		आकाशे पानी संकलन	गोटा	39	3	7.7			
		घरेलु चर्पी निर्माण	गोटा	79	14	17.7	49262		
		ख) ७५ जिल्ला **							** ३८ जिल्लाबाट प्राप्त
		निर्माण चरण-इन्टेक निर्माण	गोटा	26	25	96.2			
		धारा निर्माण	गोटा	56	57	101.8			
175523	175523	SDPE पाइप खरीद ढुवानी तथा उपलब्धी	कि.मि.	53.7	51	95.0	22125	41	
		क) गुल्मी अ.खा .ग्रा .वि. प.-अर्घाखाँची							
		उन्नत बाखा,बंगुर,भैसी पालन	गा.वि.स		20				
		उप-स्वास्थ्य चौकी,खा.पा.या.,सौचालय निर्माण	संख्या		6				
		विधालय भवन निर्माण	संख्या	सम्पन्न	20				
ग्रामिण विकास कार्यक्रम/ जिल्ला स्तर **52025**	26015	हाउस वायरिङ्ग	जना	20	20	100.0	24836		
		ख) गुल्मी अ.खा .ग्रा .वि. प.-गुल्मी							
		अमिलो जातका फलफुलको सेलर स्टोर निर्माण	गोटा	3	3	100.0			
		ढाका बुनाई तालिम घर निर्माण	गोटा	1	1	100.0			
		विभिन्न १२ वटा खानेपानी योजना मर्मत	गोटा		12				
		विद्यालय छाना निर्माण	गोटा	26	26	100.0			

		सुधारिएको चूल्हो निर्माण	गोटा		1000				
		कभर्ड हल, आँखा अस्पताल, तालिम हल,कार्यालय भवन निर्माण क्रमागत	गोटा	4	4	100.0			
	26010	सडक निर्माण	कि.मि.		30		27189	100	क्रमागत भएको खर्च ६०६०६
P1 पदमपर स्थानान्तरण कार्यक्रम/जिल्ला स्तर		मुआब्जा बितरण	विगाहा	265.00	214.00	80.8			
		घरधुरी ढुवानी कोटा	धुरी	400	388	97.0			
		भवन निर्माण	वटा	1	1	100.0			
		कित्ताकाट झाडी फँडान	विगाहा	300	300	100.0			
		सडक कल्भर्ट निमांण	कि.मि.	30	10	33.3			
	124225	खानेपानी वितरण प्रणाली	कि.मि.	113	76	67.3	119235	95.98	
स्थानीय स्तरमा वातावरणीय व्यवस्थापन सुदृढिकरण कार्यक्रम SEAM-N/जिल्ला स्तर		वातावरणीय प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धि प्रतिवेदन	संख्या	1	1	100.0			Euro 619858.00
		कम्पोष्टमल प्रविधि सम्बन्धि श्रोतव्यक्ति तालिम	संख्या	2	2	100.0			
		विभिन्न समुहलाई वातावरणीय जनचेतना तालिम	संख्या	20	20	100.0			
	46198	Pilot project छनौट गरी स्वच्छ र उत्पादन प्रविधिको लागु	संख्या	1	1	100.0	35387	76.6	
P1 पश्चिम तराई गरिबी निवारण परियोजना/जिल्ला स्तर- **IFAD**		घर निर्माण अनुदान	परिवार	9000	7226	80.3			
		कलभर्ट निर्माण	वटा	16	18	112.5			
		सुधारिएको चर्पी निर्माण	वटा	5488	4270	77.8			
		सामुदायिक स्वास्थ्य, सरसफाई, शिक्षा र जनचेतना तालिम	जना	80	81	101.3			
		सामाजिक परिचालन	गा.वि.स	80	80	100.0			
		माछा पोखरी निर्माण	वटा	16	13	81.3			
		घाँसदाउरा वन वृक्षा रोपण	हेक्टर	55	83.8	152.4			

		पूंजी अनुदान	परिवार	7174	7174	100.0			
	121053	समूह स्यालो ट्यूववेल	गोटा	480	189	39.4	94237.69	77.85	
P1 पश्चिमी उच्च पहाडी क्षेत्र गरिवी निवारण आयोजन/जिल्ला स्तर- IFAD		जुम्ला, हुम्ला, मुगु सडक सर्वेक्षण	ल.स.	ल.स.	ल.स.				
		कार्य प्रारम्भ गोष्ठि			सम्पन्न				
		लघु वित्त निर्देशिका प्रकाशन	ल.स.	ल.स.	ल.स.				
	36037	अध्ययन परामर्श सेवा	ल.स.	ल.स.	ल.स.		8427	23.38	
स्थानीय स्वायत्त शासन सुदृढीकरण कार्यक्रम/जिल्ला स्तर	50000								कार्यक्रम संचालन नभएको
hDdf	**737314**						476506	64.63	
ljsf;sf] jh]^ hDdf	**2221247**						1398605	**62.96**	

u_ :yfgLo lgsfo cg'bfg

जि.वि.स. अनुदान	810000	एकमुष्ठ अनुदान	808953	99.9	
नगरपालिका अनुदान	200000	एकमुष्ठ अनुदान	150000	75.0	
गा.वि.स.अनुदान	1467814	एकमुष्ठ अनुदान	1467375	100.0	
hDdf	**2477814**		**2426328**	**97.9**	
ljsf; ah]^ hDdf	**4699061**		**3824933**	**81.4**	

#_ cGo sfo{qmdx?

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम,	580000		580000	100.0	
जिल्ला अतिथि गृह	4226		4363	103.2	
पंजिकरण कार्यकम	12017		12017	100.0	
अनुगमन समितिको सचिवालय	2038		1507	73.9	
राद्दिय दलित आयोग	10000		6877	68.8	

स्थानीय विकास मंत्रालय	24301		16653	68.5	
स्था पु वि विभाग	8772		8772	100.0	
कुल	**641354**		**630189**	**98.3**	
कूल जम्मा	**5340415**		**4455122**	**83.4**	

व्यक्तिगत घटेना दर्ता कार्यक्रम	hGd btf{ 560319,d[To' btf{ 66603, ljjfx btf{112998, j;fO ;/fO{ 46337, ;DjGw laR%]]b 104

स्वास्थ्य मन्त्रालय

आ.व. (०६०/६१)

श्री ५ को सरकारको (कार्य विभाजन) नियमावलीमा यस मन्त्रालयलाई तोकिएका कामहरु नियमित रुपमा सम्पादन हुँदै आएका छन् ।

आ.व. ०६०/६१ को अवधिमा यस मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीयस्तरमा ३२ वटा जिल्ला स्तरमा ६ वटा गरी जम्मा ३८ वटा विकास कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेको थियो । उक्त कार्यक्रमहरु आ.व. ०६०/६१ को दोश्रो चौमासिक अवधि सम्ममा निम्नानुसार सम्पन्न हुँदै आएका छन् भने २०६० चैत्र मसान्त सम्मको खर्चको विवरण समेत तल उल्लेख गरे अनुसार भएको छ ।

जम्मा ३८ वटा विकास कार्यक्रमहरु मध्ये (P1) अन्तर्गत १८ वटा (P2) अन्तर्गत १३ वटा र (P3) अन्तर्गत ७ वटा कार्यक्रमहरु रहेका छन् । P1 र P2 अन्तर्गत रहेका कार्यक्रमहरुलाई विशेष प्राथमिकताका साथ संचालन गरी जनतालाई सर्वसुलभ तरीकाले स्वास्थ्य सुविधा पुऱ्याउने कोशिस गरिएको छ ।

प्रतिवेदन अवधिमा संचालित कार्यक्रमहरुको भौतिक प्रगति स्थिति, वित्तीय प्रगति स्थिति एवं खर्चको विवरण यसै साथ छ ।

१) परिवार नियोजन मातृ शिशु एवं महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका:
यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रतिवेदन अवधिमा परिवार नियोजन प्रयोग कर्ता, वन्ध्याकरण, सुरक्षित मातृत्व कृयाकलाप संचालन साथै रिपोर्ट फारम र प्रमाण पत्र छपाई, झोला, औषधि कीट, स्वयं सेविका लगायत विभिन्न कृयाकलाप संचालन गरेकोमा यसको समष्टिगत भौतिक प्रगति ५१% वित्तीय ४४% भई रु. ८२ लाख ९८ हजार खर्च भएको छ ।

२) विस्तारित खोप एवं राष्ट्रिय पोलियो खोपः
यस कार्यक्रममा १ वर्ष मुनिका वालबालिकाहरुलाई वि.सी.जी., डि.पी.टी., दादुरा खोप, गर्भवती महिलाहरुलाई टी.टी. खोप, भ्याक्सीन खरीद र ५ वर्ष मुनीका वालबालिकाहरु लाई राष्ट्रिय रुपमा पोलियो खोप खुवाउने कार्यक्रम रहेकोमा यस अवधिमा भौतिक प्रगति ६९% वित्तीय प्रगति ८.५४% भई रु. २ करोड ३६ लाख ८० हजार खर्च भएको छ ।

३) झाडापखाला एवं श्वासप्रश्वास रोग नियन्त्रण:
यस कार्यक्रममा पुनर्जलीय झोल खरीद, इच्व ढुवानी तथा वितरण र ५ वर्ष मुनिका निमोजिया भएका वालबालिकाहरुको उपचार आदि कार्यक्रम राखिएकोमा भौतिक प्रगति ५२% र वित्तीय प्रगति ६.४१% भई रु. २२ लाख ९३ हजार खर्च भएको छ ।

४) इपिडिमियोलोजी, औला तथा कालाजार, प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापन:
समय समयमा देखा पर्ने सरुवा रोग निदान तथा नियन्त्रणका लागि औषधि व्यवस्था गर्ने, अनुसन्धान गर्ने सुपरिवेक्षण गर्ने, टिस्यू कल्चर ब्च्छ अधिराज्यभर आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउने, भुस्याहा कुकुर मार्ने औषधि उपलब्ध गराउने ब्क्ष भ्याक्सीन ९ब्लतष क्लबपभ ख्बअअष्लभ० आपूर्ति, औलो तथा कालाजार सर्भिलेन्स, इन्सेफलाईटीस नियन्त्रण, औलो कालाजार आकस्मिक स्प्रेईङ प्राकृतिक प्रकोप तथा दुर्घटना भएका स्थानमा जनताहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न औषधिको व्यवस्था गर्ने जस्ता कार्यक्रम रहेकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ७३% वित्तीय प्रगति २४.२०% भई रु. ३ करोड ५० लाख खर्च भएको छ ।

५) कुष्ठरोग नियन्त्रणः
कुष्ठरोग सम्बन्धी स्वास्थ्य शिक्षा, मनिटरिङ्ग, सुपरिवेक्षण, औषधि खरीद जस्ता ४ वटा कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ६८% वित्तीय प्रगति १०.१४% भई रु. ७ लाख ९१ हजार खर्च भएको छ ।

६) औषधि उपकरण आपूर्तिः
औषधि उपकरण, औजार खरिद, रिप्याकिङ्ग सप्लाई तथा ढुवानी, आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली, सुपरिवेक्षण जस्ता ७ वटा कार्यक्रम संचालनमा रहेकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ९४.९९% वित्तीय ७% भएको छ भने रु. २ करोड २ लाख खर्च भएको छ । भुक्तानी गर्न बाँकी रहेको हुँदा वित्तीय प्रगति कम देखिएको हो ।

७) अस्पताल निर्माण सुधार तथा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीः
व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको लागि अभिलेख तथा प्रतिवेदन, अनुगमन, सुपरिवेक्षण, वार्षिक प्रतिवेदन छपाई, केन्द्रीय समिक्षा, कार्य योजना गोष्ठी तथा विभिन्न अस्पताल निर्माण सुधार गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा प्रतिवेदन अवधिमा भौतिक प्रगति ४१% र वित्तीय प्रगति ३८.०२% भई रु. १ करोड २६ लाख खर्च भएको छ ।

८) राष्ट्रिय स्वस्थ्य शिक्षाः
शैक्षिक सामाग्री विकास, उत्पादन, वितरण, रेडियो विज्ञापन उत्पादन तथा प्रशारण लगायत १४ वटा कृयाकलापहरु संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ५९% तथा वित्तीय प्रगति २५.५९% भएको छ भने रु. ८४ लाख ९९ हजार खर्च भएको छ ।

९) राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालीम कार्यक्रमः
तालीम प्रविधि सुदृढिकरण, प्रजनन् स्वास्थ्य, परिवार नियोजन, स्तर वृद्धि, प्रशिक्षक प्रशिक्षण, पुनर्ताजगी ब्क्ष्म्क्रक्त्म् , आपूर्ति व्यवस्थापन तालीम लगायत विभिन्न तालीम संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको भौतिक ५७% र वित्तीय ५०.५४% प्रगति भएको छ । यस अवधिमा रु. १ करोड ४६ लाख ८८ हजार खर्च भएको छ ।

१०) कीटजन्य रोग नियन्त्रण अनुसन्धान तथा तालीम केन्द्रः
कालाजार, इन्सेफलाईटीस, जापानिज इन्सेफलाईटीसको अनुसन्धान , ल्याव सुधार, प्रभावकारिता अध्ययन, अनुगमन आदि कृयाकलापहरु संचालन गर्ने कार्यक्रम भएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ६५% र वित्तीय प्रगति ५.५२% भएको छ भने रु. १४ लाख १० हजार खर्च भएको छ ।

११) स्वास्थ्य प्रयोगशाला सेवाः
व्याक्टेरीयोलोजि सेवाको सुदृढिकरण, वायोकेमिष्ट सेवाको सुदृढीकरण, प्रयोगशाला सेवाको विस्तार, निरीक्षण, तालीम लगायतका कृयाकलापहरु संचालन गरिएकोमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ७३% वित्तीय प्रगति ५२% भएको छ भने रु. ६६ लाख १२ हजार खर्च भएको छ ।

१२) औषधि व्यवस्थाः
स्तरीय औषधिको उपलब्धता, औषधि गुणस्तर परीक्षण, विश्लेषण, औषधि उद्योगको गुणस्तर अध्ययन, औषधि उद्योगको गुणस्तर परीक्षण, प्रयोगशालाको स्तरीयता अध्ययन जस्ता ५ वटा कृयाकलापहरु संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ५२% र वित्तीय प्रगति ५५.१६% भएको छ भने खर्च रु. ६४ लाख ९१ हजार भएको छ ।

१३) स्वास्थ्य संस्था अनुदानः

विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई अनुदान स्वरुप केहि रकम दिन निर्णय गरिएकोमा विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई अनुदान दिने सम्वन्धमा कारवाही चलिरहेकोले प्रगति नभएको देखिन्छ ।

१४) आयुर्वेद चिकित्सालय (नरदेवी):
वैद्य, नर्स, कविराज, कटुवा आदिलाई तालीम, औषधि निर्माण आदि जस्ता ८ वटा कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ६५% र वित्तीय प्रगति ४६% छ भने रु. २४ लाख ५० हजार खर्च भएको छ ।

१५) आयुर्वेद विभाग (विविध कार्यक्रम):
६ वटा जिल्लामा जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र ५ विकास क्षेत्रमा १/१ वटा आयुर्वेद औषधालय स्थापना, संचालन, आयुर्वेद औषधि खरिद, घुम्ती शिविर जस्ता ११ वटा कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा भौतिक प्रगति ४७.५७% वित्तीय ५४.६१% भई रु. १ करोड ४३ लाख खर्च भएको छ ।

१६) स्वास्थ्यकर कोषबाट संचालित कार्यक्रमहरु:
धुम्रपान, मध्यपान बाट हुने क्यान्सर, मुटुका जस्ता रोगहरुको उपचार, जनचेतना, प्रचार प्रसार, रोगको निदान आदि कार्यक्रमको लागि सो कार्यमा संलग्न वि.पि. कोईराला क्यान्सर अस्पताल, भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल, शहीद गंगालाल हृदय केन्द्र, स्वास्थ्य शिक्षा तथा सूचना केन्द्र आदि निकायहरुलाई जम्मा रकम रु. १४ करोड उपलब्ध गराईएकोमा लक्ष्य अनुरुप भौतिक प्रगति ६५% र वित्तीय प्रगति ६२.९४% भई रु. १३ करोड ८४ लाख खर्च भएको छ ।

१७) सिंहदरबार वैद्यखाना:
गुरुयोजना अनुसार निर्माण भएका भवनहरुको खापा, झ्याल, ढोका, सेनिटरी फिटिङ्ग, औजार उपकरण खरिद गर्ने जस्ता कृयाकलापहरु संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको भौतिक प्रगति ७२.१३% वित्तीय प्रगति ६६.६८% भई रु. १ करोड ५३ लाख खर्च भएको छ ।

१८) प्रसूति गृह:
ओ.पि.डी. विस्तार, लिफ्ट निर्माण, मर्मत सम्भार, छात्रवृत्ति, अक्सिजन खरिद, कम्प्युटर, औषधि, फर्निचर खरिद जस्ता ७ वटा कृयाकलाप संचालन भएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको भौतिक प्रगति ६३% र वित्तीय प्रगति ६६.६७% भएको छ भने रु. ४ करोड २० लाख खर्च भएको छ ।

१९) चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान (वीर अस्पताल)
मेशिनरी उपकरण खरिद, मर्मत, ओ.टी. कम्प्लेक्स मर्मत, मेडिकल जर्नल प्रकाशन लगायत विभिन्न ९ वटा कृयाकलापहरु संचालन गरिने कार्य रहेकोमा यस अवधिमा कार्यक्रमको समष्टिगत भौतिक प्रगति ३१% र वित्तीय प्रगति २०% भएको छ भने रु. ९ करोड ६८ लाख ११ हजार खर्च भएको छ ।

२०) वि.पी. कोईराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल:
क्यान्सर रोग नियन्त्रण, भौतिक पूर्वाधार विकास, मेशिनरी औजारको व्यवस्था लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा प्रतिवेदन अवधि भित्र भौतिक प्रगति ४४% वित्तीय प्रगति ६६.६७% भई रु. ४ करोड २० लाख खर्च भएको छ ।

२१) वि.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानः
शैक्षिक कार्यक्रम, प्रशासनिक कार्य संचालन, :द्यद्यक कोर्ष, द्याक्अ। नर्सिङ्ग कोर्ष एन् कोर्ष संचालन, आवश्यक औषधि उपकरण खरिद, पूर्वाधार विकास, सामुदायिक स्वास्थ्य लगायतका कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा यस कार्यक्रमको भौतिक ४६.८६% तथा वित्तीय प्रगति ६१.५८ भएको छ भने रु. १६ करोड ३२ लाख खर्च भएको छ ।

२२) शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रः
मुटु रोगको परीक्षण सेवा, मुटुको सल्यक्रिया, एन्जोग्राफि, अनुसन्धान, गरिव विरामी राहत कार्यक्रम जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा भौतिक प्रगति ६६% तथा वित्तीय प्रगति ३७.०६% भई रु. १ करोड २६ लाख खर्च भएको छ ।

२३) आँखा अस्पतालः
पोष्टग्राजुएट कोर्ष संचालन, नेत्र साहयक तालीम, गरिव विरामीको उपचार, आँखा शिविर, तालीम कक्ष निर्माण गर्ने जस्ता कृयाकलाप संचालन गरेकोमा यस अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति २८% र वित्तीय प्रगति २६.९८% भई रु. ४५ लाख ३२ हजार खर्च भएको छ ।

२४) स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्:
स्वास्थ्य अनुसन्धान सम्वन्धी तालीम, परामर्श सेवा लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ७२% प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ६६% भई रु. १६ लाख ६६ हजार खर्च भएको छ ।

२५) राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रमः
रोग निदान तथा उपचार, तालीम, सामुदायिक परिचालन, मूल्यांकन जस्ता कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा प्रतिवेदन अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ६८% र वित्तीय प्रगति ४७% भई रु. २ करोड ४९ लाख ९४ हजार खर्च भएको छ ।

२६) एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रणः
औषधि वितरण, जनचेतना वढाउन एड्स सम्वन्धी प्रचार प्रसार, सुपरिवेक्षण/निरीक्षण, रक्त नमूना संकलन तथा परीक्षण, विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा यस अवधिमा रु. १० लाख १४ हजार मात्र खर्च भई नगन्य भौतिक तथा वित्तीय प्रगति भाएको छ । नेयिदर्बाँगलम को सम्झौता दोश्रो चौमासिकको अन्तिम अवधिमा मात्र भएको हुँदा उक्त फण्डबाट रकम प्राप्त हुन नसकेको हुँदा प्रगति हुन नसकेको देखिन्छ ।

२७) अनुगमन मूल्यांकन तथा योजना सुदृढिकरणः
अनुगमन, मूल्यांकन, सभा हल निर्माण, शैचालय निर्माण, ईन्टरनेटको विकास, पशुपति होमियो चिकित्सालय तथा युनानी औषधालयलाई औषधि खरिद जस्ता कृयाकलाप संचालन गरिएकोमा यस अवधिमा भौतिक प्रगति ७५% र वित्तीय प्रगति ३६% भई रु. ४६ लाख ६२ हजार खर्च भएको छ, DFID, WHO तर्फको सोझै भुक्तानीको रकम खर्चमा समावेस नभएको हुँदा वित्तीय प्रगति कम देखिएको हो ।

२८) कान्ति बाल अस्पतालः
२०० शैयाको भवन निर्माण, वाटर ट्रिटमेन्ट प्लाण्ट, औषधि खरिद लगायत ६ वटा कृयाकलापहरु संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा प्रतिवेदन अवधिमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ५१.८५% र वित्तीय प्रगति ६२.३५% भई रु. १ करोड ९९ लाख ५२ हजार खर्च भएको छ ।

२९) नेपाल नेत्र ज्योति संघः
यस कार्यक्रम अन्तर्गत चिकित्सा उपकरण खरिद गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सो काम पुरा भई लक्ष्य अनुसार भौतिक एवं वित्तीय प्रगति भएको छ ।

३०) वी.पी. कोईराला नेत्र (आँखा अस्पताल) अध्ययन केन्द्रः
चिकित्सा उपकरण खरिद गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा प्रतिवेदन अवधिभरमा लक्ष्य अनुसार काम भई सोहि अनुरुप भौतिक र वित्तीय प्रगति १००% भई ७० लाख खर्च भएको छ ।

३१) शुक्रराज ट्रविकल तथा सरुवारोग अस्पतालः
यस अस्पतालले औषधि खरिद, भवन निर्माण, फर्निचर खरिद, कार्यालय संचालन जस्ता विभिन्न ५ वटा कृयाकलाप संचालन गर्ने लक्ष्य भएकोमा समष्टिगत भौतिक प्रगति ७६% र वित्तीय प्रगति ७८% भई रु. ४६ लाख १६ हजार खर्च भएको छ ।

३२) स्वास्थ्य सामाजिक सुरक्षाः
सामुदायिक स्वास्थ्य विमाको कार्यसंचालन पुस्तिका छपाई, घुम्ति शिविर, स्वस्थ्य विमाको आवश्यकताको पहिचान, सुपरिवेक्षण, अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोमा प्रतिवेदन अवधि भित्र भौतिक प्रगति ३७% भएको र वित्तीय प्रगति ९.१२% भई रु. २१ लाख ३७ हजार खर्च भएको छ ।

३३) ग्रामिण स्वास्थ्य विकास परियोजना (रामेछाप, दोलखा):
स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना तालीम, ग्रामिण स्वास्थ्य विकास परियोजना कार्यक्रम, परियोजना समिक्षा, स्वास्थ्य प्रदर्शनीमा सहयोग, ३० मा.वि. मा प्रजनन् स्वास्थ्य शिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोमा प्रतिवेदन अवधिमा भौतिक प्रगति ५४% र वित्तीय प्रगति ५५% भई रु. १ करोड ९९ लाख ९० हजार खर्च भएको छ ।

३४) एकिकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रमः
बाल स्वास्थ्य, क्षयरोग, कुष्ठरोग कालाजार, औलो तथा परिवार स्वास्थ्य सम्वन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोमा प्रतिवेदन अवधिमा भौतिक प्रगति ४१% र वित्तीय प्रगति ३१% भई रु. ८ करोड ९५ लाख १६ हजार खर्च भएको छ ।

२०५९/६० को भौतिक प्रगति

(१) परिवार नियोजन तथा सुरक्षित मातृत्व एवं महिला स्वयं सेविका कार्यक्रमः

केन्द्रीयस्तर :
यस कार्यक्रम अन्तर्गत परिवार नियोजन साधन खरिद तथा वितरण, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, परिवार नियोजनको साधन प्रयोगकर्ता, महिला स्वयं सेविका, औषधि किट खरिद लगायत ९ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३ करोड २१ लाख ५२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा २ करोढ १० लाख ८९ हजार अर्थात लक्ष्यको ६५.५९ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तर :

यस कार्यक्रम अन्तर्गत परिवार नियोजन स्थायी वन्ध्याकरण, अस्थायी प्रयोगकर्ता, सुत्केरी सामाग्री खरिद तथा वितरण, गोष्ठी लगायतका ७ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९१ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ८ करोढ ४२ लाख ६७ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६ करोढ ३७ लाख ३२ हजार अर्थात लक्ष्यको ७५.६३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२) शहरी स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम

यो कार्यक्रम अन्तर्गत शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकलाई उपकरण खरिद, वोर्ड हेल्थ प्रमोटरको तालिम लगायत विभिन्न ७ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९५ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १४ लाख ३६ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६ करोड ३७ लाख ३२ हजार अर्थात लक्ष्यको ७५.६३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३) औषधि उपकरण तथा आपूर्ति कार्यक्रम

यो कार्यक्रम अन्तर्गत अधिराज्यका स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि स्वास्थ्य उपकरणखरिद गर्ने, मेशिन औजार तथा कम्प्यूटर खरिद गर्ने, परिवार नियोजनका साधनहरु तथा वार्षिक रुपमा औषधि खरिद गर्ने, सवारी साधनहरु तथा औजार उपकरणको मर्मत गर्ने जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. २२ करोड ५५ लाख ८० हजार रकम विनियोजिन भएकोमा १७ करोड ३५ लाख ५६ हजार लक्ष्यको ७६.५६ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

४) राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला

यो कार्यक्रम अन्तर्गत वायोकेमिष्ट सेवाको सुदृढिकरण, व्याक्टेरियोलजी सेवाको स्थापना तथा सुदृढिकरण, तालिम विभिन्न स्तरका प्रयोगशाला सेवाको विस्तार तथा निरीक्षण लगायत विभिन्न १० वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड २३ लाख ७६ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ८० लाख ३२ हजार अर्थात लक्ष्यको ६४.९० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

५) राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार केन्द्र

केन्द्रीयस्तरः

यस कार्यक्रम अन्तर्गत शैक्षिक समाग्री विकास तथा उत्पादन, शैक्षिक समाग्री वितरण, जनस्वास्थ्य रेडियो कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण, रेडियो विज्ञापन उत्पादन तथा प्रसारण, टेलिभिजन विज्ञापन उत्पादन तथा प्रसारण, सिनेमा विज्ञापन प्रसारण लगायत विभिन्न २४ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ४ करोड ३१ लाख २३ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २ करोड ७४ लाख १७ हजार अर्थात लक्ष्यको ६३.५८ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तर

यस कार्यक्रम अन्तर्गत समुदायलाई स्वास्थ्य शिक्षा, स्वास्थ्य संवन्धी शैक्षिक उत्पादन तथा वितरण विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम रेडियो तथा फ्याक्स वाट शिक्षा प्रसारण लगायत विभिन्न १४ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९९ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ ।

यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. २ करोड २३ लाख ३१ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ९३ लाख २३ हजार खर्च भएको छ ।

६) राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रम

केन्द्रीयस्तरः
यस कार्यक्रम अन्तर्गत रोग निदान तथा उपचार, तालिम,गुणस्तर नियन्त्रण, सुपरीवेक्ष्ँण लगायत कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १० करोड ३१ लाख १ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ५ करोड ९७ लाख ३६ हजार अर्थात लक्ष्यको ५७.९४ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तरः
यस कार्यक्रम अन्तर्गत शंकास्पद विरामीको उपचार, सुपरीवेक्षण, तालिम, लगायतका कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा हालसम्ममा ९९ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ७८ लाख ६४ हजार रकम विनियोजित भएकोमा रु. ७३ लाख ८० हजार खर्च भएको छ ।

७) व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तथा अस्पताल निर्माण सुधार

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जिल्ला स्तरीय समीक्षा, अनुगमन तथा योजना कार्यक्रम, MIS प्रतिवेदन फारामको छपाई तथा वितरण, निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा हालसम्म शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ९ करोड २९ लाख ४३ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ४ करोड ६६ लाख ८५ हजार अर्थात ५०.२३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

८) एकिकृत सुपरीभिजन, तथा अस्पताल निर्माण सुधार तथा औ.उपकरण र आपूर्ति कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत एकिकृत रुपमा कार्यक्रमहरुको सुपरीभिजन गर्ने, औषधि तथा उपकरण आपूर्ति गर्ने र स्वास्थ्य संस्थाहरुको मर्मत सुधार तथा निर्माण गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९७ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ११ करोड ६४ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. ११ करोड ११ लाख ४१ हजार खर्च भएको छ ।

९) झाडा पखाला श्वास प्रश्वास रोग नियन्त्रण तथा पोषण कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत पूनर्जलिय झोल खरिद तथा वितरण, ५ वर्ष मुनिका वालवालिकहरुलाई निमोनिया रोग विरुद्धको उपचार, लगायत विभिन्न १६ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ६२ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ६ करोड ९८ लाख २२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २ करोड २० लाख ८४ हजार खर्च अर्थात ३१.६३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१०) विस्तरित खोप तथा राष्ट्रिय पोलियो खोप कार्यक्रम

यस कार्यक्रम अन्तर्गत १ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरुलाई विभिन्न खोपहरु BCG, DPT, पोलियो दादुरा तथा गर्भवती महिलाहरुलाई टी..टी. खोप संघन राष्ट्रिय खोप दिवस (५ वर्ष सम्मका वालवालिकाहरुलाई थप पोलियो थोपा दुई चरण) लगायतका कार्यक्रम रहेकोमा वार्षिक लक्षको

आधारमा शततिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३६ करोड ७२ लाख १७ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २६ करोड ४० लाख ४७ हजार अर्थात लक्ष्यको ७१.९० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

११) झाडा पखाला श्वास प्रश्वास रोग नियन्त्रण तथा पोषण कार्यक्रम

जिल्लास्तर
यस कार्यक्रम अन्तर्गत ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरुलाई झाडापखाला तथा श्वास प्रश्वास रोग नियन्त्रण सम्वन्धी उपचार, रक्त अल्पताको रोकथाम भिटामीन ए उपचार तथा १ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरुलाई विभिन्न खोप तथा गर्भवती महिलाहरुलाई टी.टी. खोप लगायतका कार्यक्रम रहेकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८६ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३ करोड २७ लाख ८२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ३ करोड १५ लाख ६२ हजार अर्थात लक्ष्यको ९६.२८ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१२) कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

केन्द्रीयस्तर :
यस कार्यक्रम अन्तर्गत कुष्ठरोग नियन्त्रण संम्वन्धि स्वास्थ्य शिक्षण कार्यक्रम, औषधि खरिद, मर्मत सुधार लगायत विभिन्न ८ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९९ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ५६ लाख ३८ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ४४ लाख ९२ हजार अर्थात लक्ष्यको ७९.६७ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तर:
यस कार्यक्रम अन्तर्गत कन्ट्याक्ट सर्भे र्‍यापिड ईन्क्वारी सर्भे, विरामी फलोअप लगायतका विभिन्न ५ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९८ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३१ लाख ४४ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २८ लाख ४४ हजार अर्थात लक्ष्यको ९०.४६ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१३) राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम कार्यक्रम

केन्द्रीयस्तर:
यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रजनन स्वास्थ्य, परिवार नियोजन, स्तरवृद्धि, स्टाफनर्स वाल स्वास्थ्य लगायत १६ वटा तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८५ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३ करोड ३२ लाख १२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा २ करोड ४५ लाख ३९ हजार अर्थात लक्ष्यको ७३.८९ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तर:
जिल्लास्तरीय कार्यक्रम अन्तर्गत महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका तालिम कार्यक्रम, आधारभूत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली तालिम, सुडेनी तालिम लगायतका कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ६८ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ४ करोढ ९४ लाख ८६ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ३ करोढ ६९ लाख ४२ हजार अर्थात लक्ष्यको ७४.६५ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१४) नेपाल नेत्र ज्योति संघ :

यस कार्यक्रम अन्तर्गत नेत्रदान शिविर, Vitamin A, समूदाय आँखा जाच, आँखा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम, स्कूल आँखा जाँच तथा पाक्षिक रेडियो कार्यक्रम संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १८ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. १८ लाख अर्थात लक्ष्यको १०० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१५) सरुवा रोग अस्पताल :

यस कार्यक्रम अन्तर्गत औषधि खरिद, भवन तथा फर्निचर, निर्माण लगायतका कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९७ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ५७ लाख ६३ हजार रकम विनियोजन भएकोमा यस अवधिसम्मा रु. ५५ लाख ८२ हजार अर्थात लक्ष्यको ९६.८६ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१६) आयुर्वेद चिकित्सालय, नरदेवी

यस कार्यक्रम अन्तर्गत तालिम, औषधि तयार गर्ने, उपकरण खरिद लगायतका विभिन्न ९ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९८ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ५८ लाख ३७ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ५८ लाख २७ हजार अर्थात लक्ष्यको ९९.८३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१७) आयुर्वेद विभाग, टेकु

केन्द्रीयस्तर

यस कार्यक्रम अन्तर्गत औषधि खरिद, औषधालय स्थापना, उपचार उपकरण खरिद, औषधिालय सुदृढिकरण, घुम्ती शिविर लगायतका विभिन्न २१ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८६ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. २ करोड ५२ लाख ९२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २ करोड १५ लाख ९० हजार अर्थात लक्ष्यको ८५.३६ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

जिल्लास्तर

यस कार्यक्रम अन्तर्गत बिभिन्न जिल्लामा आयूर्बेद औषधालयको लागि भवन निर्माण, कम्पाउण्ड वाल निर्माण,तथा भौतिक सुधार लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८० प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ८७ लाख ५० हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ५६ लाख ५३ हजार खर्च अर्थात ८३.४८ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१८) नेपाल आँखा अस्पताल:

यस कार्यक्रम अन्तर्गत नेत्र संस्थापक कोर्ष संचालन, PG कोर्ष संचालन, आँखा शिविर संचालन लगायतका विभिन्न ७ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८४ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ६७ लाख ५० हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ५६ लाख ९० हजार अर्थात लक्ष्यको ८४.३० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

१९) <u>बी.पी. कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, धरान</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत अस्पताल सेवा, शैक्षिक कार्यक्रम, पूर्वाधार विकास लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा लक्षको शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. २५ करोड २४ लाख ५० हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २५ करोड २४ लाख ५० हजार अर्थात लक्ष्यको १०० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२०) <u>सामूदायीक औषधि तथा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत समूदायिक औषधि कार्यान्वयन, सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन र स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमको मार्ग निर्देशन, विकास गर्ने र नीति नियमको तर्जुमा गर्ने कार्य रहेकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ७४ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ६ लाख ९७ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ५ लाख ३५ हजार खर्च भएको छ ।

२१) <u>शहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत १७५३२ जना मुटुका विरामीहरुको स्वास्थ्इ परीक्षण, २३७ जनाको शल्यकीया, २४२ जना विरामीको मुटुको ईन्जीयोग्राफी कार्य सम्पन्न गरिएको छ । साथै जनशक्ति विवरण, पूर्वाभार विकास, राहत कार्यक्रम लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ८० लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ७० लाख अर्थात लक्ष्यको ९४.४४ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२२) <u>श्री ५ परोपकार ईन्द्रराज्यलक्ष्मी प्रसुति गृह, थापाथलीः</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण सुभार मेशिनरी औजार तथा अन्य उपकरण खरिद, अध्ययन अनुसन्धान तालिम, पोष्ट एवोर्सन केयर सेवा संचालन लगायतका विभिन्न ९ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ७५ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३ करोड २८ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. २ करोड १६ लाख २ हजार अर्थात लक्ष्यको ६५.८६ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२३) <u>सिंहदरवार वैद्यखाना विकास समितिः</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत औजार उपकरण तथा मेशिनरी खरिद तथा भवन निर्माण लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८८ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ६८ लाख ७५ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ६८ लाख ७५ हजार अर्थात लक्ष्यको १०० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२४) <u>नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य अनुसन्धानको कार्य योजना विकास गर्ने, संजालीकरण गर्ने, अनुगमन निरिक्षण गर्ने, जनशक्ति तयार गर्ने लगायतका विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ८२ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ७७ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ५० लाख ८ हजार अर्थात लक्ष्यको ८४.७९ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२५)　<u>कीटजन्य रोग अनुसनधान तथा तालिम केन्द्रः</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत Malaria, कालाज्वर, तथा जापानीज ईन्सेफलाईटिस रोगको रोकथामको लागि अनुसन्धान, तालिम, सुपरीवेक्षण जस्ता विभिन्न कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ७३ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. २ करोड ४५ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६३ लाख ६३ हजार अर्थात लक्ष्यको २५.९७ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२६)　<u>कान्ति वाल अस्पतालः</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत शैया विस्तार, अक्सिजन प्लान्ट स्थापनामा सहभागिता, मेशिनरी औजार खरिद लगायत विभिन्न ८ वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ५५ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ३ करोड ४२ लाख ८० हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २ करोड ९ लाख २६ हजार अर्थात लक्ष्यको ६१.०४ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२७)　<u>वी.पी.कोईराला क्यान्सर अस्पताल</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत अस्पताल संचालन औजार उपकरण खरिद, क्यान्सर रोगको रोकथाम सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ६३ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६३ लाख अर्थात लक्ष्यको १०० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२८)　<u>ईपिडिमियोलजी, औलो कालाज्वर नियन्त्रण तथा प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापन</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत समय समयमा आकस्मीक रुपमा देखा पर्ने सरुवा रोगहरुको निदान र नियन्त्रणको लागि आवश्यक औषीधको व्यवस्था, औलो तथा कालाज्वरको रोकथाम जस्ता विभिन्न कार्यक्रमहरु गर्ने, स्प्रेईङ्ग गर्ने कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ९९ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ९ करोड ८३ लाख ९० हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ८ करोड ६० लाख ४३ हजार अर्थात लक्ष्यको ८७.४५ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

२९)　<u>औलो तथा कालाज्वर नियन्त्रण</u>

<u>जिल्लास्तरः</u>
यस कार्यक्रम अन्तर्गत औलो सर्भेलेन्स, औलो स्प्रेईङ्ग तथा स्प्रेईङ्ग जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ४४ लाख ६९ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ३५ लाख ५४ हजार अर्थात लक्ष्यको ९३.६८ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३०) <u>वीर अस्पताल</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत मेशिनरी औजार खरिद, अक्सीजन प्लान्ट निर्माण नर्सिङ्ग क्याम्पस संचालन, अस्पताल सेवा, ईमर्जेन्सी तथा ट्रमा सेन्टर निर्माण लगायतका कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा ७७ प्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ४८ करोड २५ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६ करोड ७५ लाख अर्थात लक्ष्यको १३.९९ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३१) <u>मातृ शिशु कार्यक्रम (रामेछाप-दोलखा)</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत मा.वी. स्कुलहरुमा प्रजनन स्वास्थ्य सम्वन्धी शिक्षा कार्यक्रम विशेष स्वास्थ्य दिवस जस्तै कण्डम दिवस, खोप दिवस आदिमा सहयोग पुर्‍याउने, Data Processing संवन्धी तालिम दिने, सुपरीवेक्षण लगायत करिव २० वटा कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड ६८ लाख १५ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ९२ लाख ६५ हजार अर्थात ५५.१० प्रतिशत खर्च भएको छ

३२) <u>पोष्ट ग्रेजुएट मेडिकल एजुकेशन कोअर्डिनेशन कमिटी</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जम्मा १०७ जना विद्यार्थीहरु लाई MD तथा MS अध्यापन गर्न कार्यक्रम रहेकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ वार्षिक रु. ३० लाख ६२ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. २२ लाख ६९ हजार अर्थात लक्ष्यको ७४.१० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३३) <u>बी.पी. कोईराला नेत्र (आँखा उपचार) अध्ययन केन्द्र</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत शैक्षिक उपकरण खरिद, अनुसन्धान, भवन निर्माण तथा फर्निसिङ्ग जस्ता कृयापलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्षको आधारमा शतप्रतिशत, भौतिक प्रगति भएको छ । यस कार्यक्रम संचालनार्थ रु. ७४ लाख रकम विनियोजन भएकोमा रु.७० लाख रकम खर्च भएको छ ।

३४) <u>अनुगमन मूल्यांकन तथा योजना सुदृढिकरण</u>

यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण, कम्प्यूटर तथा प्रिन्टर खरिद, मेसिनरी औजार तथा भवन मर्मत सुधार, फर्निचरको व्यवस्था, आर्थिक प्रशासन तथा वित्तीय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास लगायतका क्रियाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा ९५% भौतिक प्रगति भएको छ । कार्यक्रम संचालनार्थ रु. १ करोड २६ लाख ४१ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. ६५ लाख २५ हजार अर्थात लक्ष्यको ५१.६२ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३५) <u>स्वास्थ्य संस्था अनुदान:</u>

विभिन्न १८ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई अनुदान दिएको बजेट रु. २२ लाख ५० हजार भएकोमा रु. १८ लाख ७५ हजार अर्थात लक्ष्यको ८३.३३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३६) राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग

यस कार्यक्रम अन्तर्गत औषधि वितरण HIV एड्स सम्वन्धी परमर्श सेवा प्रदान, एड्स समाचार पत्र प्रकाशन तथा वितरण, विद्यालय शिक्षा, HIV/AIDS नियन्त्रण सम्वन्धी कार्ययोजना तयार गर्ने जस्ता कृयाकलापहरु संचालन भएकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा शतप्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ । कार्यक्रम संचालन तर्फ रु. २७ करोड ५३ लाख २ हजार रकम विनियोजन भएकोमा रु. १ करोड ८० लाख ७५ हजार अर्थात लक्ष्यको ६.५७ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

३७) औषधि व्यवस्था विभाग

यस कार्यक्रम अन्तर्गत जनसुरक्षित, असरयुक्त तथा गुणयुक्त नहुने औषधिको उत्पादन, विक्रि वितरण, संचय र सेवनको नियन्त्रण गर्ने औषधि व्यवस्था विभागको उद्देश्य रहेको छ । औषधि व्यवस्था विभाग तथा अन्तर्गतको शाखा कार्यालय विरगञ्ज, विराटनगर तथा नेपालगञ्ज समेत गरी औषधिको उचित प्रयोग/स्तरियता वारे ५३ पटक प्रचार प्रसार भएको, तीन अंक ड्रग वुलेटिन अफ नेपाल प्रकाशन भएको, पुरानो औषधि व्यवसायीहरुलाई चार ठाउँमा रिफ्रेसर तालीम प्रदान गरिएको, ९४ उद्योग, १३२३ खुद्रा तथा थोक पसल र ३० वटा विभिन्न औषधिहरुको मूल्य अनुगमनका लागि निरिक्षण गरिएको छ । शाही औषधि अनुसन्धानशालाबाट विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त ३९८ वटा नमूनाहरुको विश्लेषण कार्य, १७ वटा स्वदेशी उद्योगको प्रयोगशालाको स्तरीयता अध्ययन गरिएको छ । समस्टिगत रुपमा कार्य प्रगति शतप्रतिशत रहेको छ ।

औषधि व्यवस्था विभाग र अन्तर्गतको कार्यालयको वार्षिक वजेट रु. १,७३,०१,०००/- भएकोमा रु. १,०७,१७,०००/- खर्च भएको छ ।

आ.व. ०६०/६१ को आठ महिनाको वित्तिय प्रगति

केन्द्रीय स्तर

ब.उ.शि.नं.	ब.उ.शि.नं. नाम	वार्षिक बजेट	खर्च
७०/४/३०१	वीर अस्पताल	४७६,८१२,०००.००	९६,८११,०००.००
७०/४/३०२	कान्ती बाल अस्पताल	३२,०००,०००.००	१९,९५२,०००.००
७०/४/३०३	सरुवा रोग अस्पताल	५,८७०,०००.००	४,६१६,५८१.००
७०/४/३०४	प्रसुती गृह	३३,०००,०००.००	४,२०८,०००.००
७०/४/३०५	नेपाल आँखा अस्पताल	१६,८००,०००.००	४,५३२,०००.००
७०/४/३०६	वि.पी कोईराला क्यान्सर अस्पताल	६,३००,०००.००	४,२००,०००.००
७०/४/३२१	शहिद गंगालाल हृदय रोग केन्द्र	३४,०००,०००.००	१२,६००,०००.००
७०/४/३३०	वि.पी कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	२६५,०००,०००.००	१६३,२००,०००.००

७०/४/४०१	राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्र	१११,८८०,०००.००	२४,९९४,०००.००
७०/४/४०२	एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र	१७०,६२७,०००.००	१,०१४,५१०.००
७०/४/४५१	परिवार नियोजन तथा मातृ शिशु कार्यकम	१८,८११,०००.००	८,२९८,८०३.००
७०/४/४७०	विस्तारीत तथा पोलियो रोग कार्यकम	२७९,६००,०००.००	२३,६८०,२०३.००
७०/४/४७२	झाडापखाला कार्यकम	३५,७६३,०००.००	२,२९३,२९०.००
७०/४/५१०	सरुवा रोग कार्यकम	१४४,९६७,०००.००	३५,०७६,०३१.००
७०/४/५१२	कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यकम	७,५६६,०००.००	७९१,२६२.००
७०/४/७१०	औषधि उपकरण आपूर्ति	२८३,३७५,०००.००	२०,२४६,५२१.००
७०/४/७२०	अस्पताल निर्माण सुधार	७६,१५०,०००.००	१२,६२७,१८१.००
७०/४/७५०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा सञ्चार केन्द्र	३३,२१६,०००.००	८,४९९,३७०.००
७०/४/७६०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	२९,०६५,०००.००	१४,६८८,२७५.००
७०/४/७६१	किटजन्य	२६,८५०,०००.००	१,४१०,६११.००
७०/४/७८०	केन्द्रीय स्वास्थ्य प्रयोगशाला	१२,६३६,०००.००	६,६१२,३३८.००
७०/४/७९०	औषधि व्यवस्था विभाग	११,७७०,०००.००	६,४९१,९३१.००
७०/४/८००	स्वास्थ्य संस्था अनुदान	२,२५०,०००.००	
७०/४/८१०	स्वास्थ्यकर कोषबाट संचालित कार्यक्रम	२२०,०००,०००.००	१३८,४७६,८००.००
७०/४/९१०	आयुर्वेद चिकित्सालय (नरदेवी)	५,३००,०००.००	२,४५०,४७६.००
७०/४/९२०	विविध कार्यकम (आयुर्वेद विभाग)	२६,३०८,०००.००	१४,३६७,०४४.००
७०/४/९२१	सिंहदरबार वैद्यखाना	२३,०००,०००.००	१५,३३७,०००.००
७०/४/९३३	वि.पी.कोईराला आखा अस्पताल	७,०००,०००.००	७,०००,०००.००
७०/४/९३४	नेपाल नेत्रज्योति संघ	१,८००,०००.००	१,२००,०००.००
७०/४/९३६	स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद	२,५००,०००.००	१,६६६,०००.००
७०/४/९३८	अनुगमन तथा मुल्यांकन	१२,७१४,०००.००	४,६६२,४७३.००
70÷4÷93९	स्वास्थ्य सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	२३,४३६,०००.००	२,१३७,४८९.००
	जम्मा	२,४३६,३६६,०००.००	६३०,९२८,९४९.६०

जिल्ला स्तर

ब.उ.शि.नं.	ब.उ.शि.नं. नाम	वार्षिक बजेट	खर्च
७०/५/४०१	क्षयरोग नियन्त्रण कार्यकम	७,८६४,०००.००	२,४४५,७८२.००
७०/५/४५५	मातृशिशु कार्यकम (दोलखा)	३६,२७५,०००.००	२१७,१८१.००
७०/५/७५०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सुचना तथा सञ्चार केन्द्र	२२,३५०,०००.००	३,०५२,२४१.००

७०/५/७६०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	५०,३९९,०००.००	११,९९२,९५९.००
७०/५/८५५	एकिकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	२८४,२९४,०००.००	८९,५१६,५७३.००
७०/५/९२०	विविध कार्यकम (आयुर्वेद विभाग)	१८,७५०,०००.००	१,५४३,९५९.००
	जम्मा:	**४१९,९३२,०००.००**	**१०८,७६८,६९५.००**
	जम्मा (केन्द्रीय र जिल्ला स्तर)	२,८५६,२९८,०००.००	७३९,६९७,६४४.६०

२०५९/६० को वित्तिय प्रगति

वजेट उपशीर्षक नं.	आयोजना कार्यालयको नाम	खुद वार्षिक बजेट	खर्च	कैफियत
१	२	८	१०	१४
७०-४-३०१	वीर अस्पताल	४८२५०००००.००	६७५०००००	
७०-४-३०२	कान्ती वाल अस्पताल	३४२८००००.००	२०९२६४८७.९	
७०-४-३०३	सरुवा रोग अस्पताल	५७६३०००.००	५,५८१,६४३.९२	
७०-४-३०४	प्रसुती गृह	३२८०००००.००	२१६०१९६७.३२	
७०-४-३०५	आंखा अस्पताल	६७५००००.००	५,६९०,०००.००	
७०-४-३०६	विपि कोइराला मे. क्यान्सर अस्पताल	६३०००००.००	६,३००,०००.००	
७०-४-३२१	शहिद गंगालाल	१८००००००.००	१७,०००,०००.००	
७०-४-३३०	विपि कोइराला स्वा वि प्रतिष्ठान	२५२४५००००.००	२५२४५००००.००	
७०-४-४०१	क्षयरोग नियन्त्रण	१०३१०१०००.००	५९,७३६,८९४.९१	
७०-४-४०२	एडस तथा यौनरोग	२७५३०२०००.००	१८०७५०८७.५०	
७०-४-४५१	परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण एवं महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम	३२१५२०००.००	२१,०८९,४९१.५९	
७०-४-४७०	बिस्तारित खोप एवं राष्ट्रिय पोलियो खोप कार्यक्रम	३६७२१७०००.००	२६४,०४७,४२७.८३	
७०-४-४७२	झाडा पखाला एवं स्वास प्रश्वास रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	६९८२२०००.००	२२,०८४,२०५.००	
७०-४-५१०	इपिडेमियोलोजी, औलो, कालाज्वर नियन्त्रण तथा प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापन	९८३९००००.००	८६,०४३,१४४.०७	
७०-४-५१२	कुष्ठरोग नियन्त्रण	५६३८०००.००	४,४९१,९०१.९३	
७०-४-७१०	औषधी र उपकरण आपूर्ति	२२६६८००००.००	१७३,५५६,२८०.६९	
७०-४-७२०	अस्पताल निर्माण सुधार तथा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना र संचालन	९२९४३०००.००	४६,६८४,९९३.३१	
७०-४-७५०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र	४३१२३०००.००	२७,४१७,७७७.२६	

७०-४-७६०	राष्ट्रिय तालिम कार्यक्रम	३३२१२०००.००	२४,५३८,६८१.१७	
७०-४-७६१	किटजन्य रोग नियन्त्रण	२४५०००००.००	६,३६२,६७०.९२	
७०-४-७७०	पोष्ट ग्रेजुएट	३०६२०००.००	२,२६८,९७४.०३	
७०-४-७८०	स्वास्थ्य प्रयोगशाला सेवा	१२३७६०००.००	८,०३२,५४८.०१	
७०-४-७९०	औषधी व्यवस्था	१७३०१०००.००	१०,७१७,२४७.२६	
७०-४-८००	स्वास्थ्य संस्था अनुदान	२२५००००.००	१,८७५,०००.००	
७०-४-९१०	आयुर्वेद चिकित्सालय नरदेवी	५८३७०००.००	५,८२७,१३३.७०	
७०-४-९२०	विविध कार्यक्रम आयुर्वेद विभाग	२५२९२०००.००	२१,५९०,१२२.७९	
७०-४-९२१	सिहदरवार वैध्यखाना	१६८७५०००.००	१६,८७५,०००.००	
७०-४-९३३	विपि कोइराला आखा उपचार	७४०००००.००	७,०००,०००.००	
७०-४-९३४	नेपाल नेत्र ज्योती संघ	१८०००००.००	१,८००,०००.००	
७०-४-९३५	सामुदायिक औषधि तथा स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम	६९७०००.००	५३४,७५१.००	
७०-४-९३६	स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद	१७७०००००.००	१५,००७,६६९.७३	
७०-४-९३७	शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम	१४३६०००.००	८४०,२२०.००	
७०-४-९३८	अनुगमन मुल्याकंन	१२६४१०००.००	६,५२५,३७१.८२	
७०-५-४०१	क्षयरोग नियन्त्रण	७८६४०००.००	७,३८०,२५७.८८	
७०-५-४५१	परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण एवं महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम	८४२६७०००.००	६३,७३२,९४५.१७	
७०-५-४५३	एकीकृत सुपरिवेक्षण	११६४०००००.००	१११,१४१,२४०.८२	
७०-५-४५५	मातृ शिशु कार्यक्रम (रामेछाप र दोलखा)	१६८१५०००.००	९,२६४,५७७.७४	
७०-५-४७२	झाडा पखाला एवं स्वास प्रश्वास रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	३२७८२०००.००	३१,५६१,६१२.७१	
७०-५-५११	औलो/कालाज्वर नियन्त्रण	१४४६९०००.००	१३,५५३,७१६.०९	
७०-५-५१२	कुष्ठरोग नियन्त्रण	३१४४०००.००	२,८४३,९४७.२९	
७०-५-७५०	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार सेवा	२२३३१०००.००	१९,३२३,९८६.५४	
७०-५-७६०	राष्ट्रिय तालिम कार्यक्रम	४९४८६०००.००	३६,९४२,३३७.८६	
७०-५-९२०	विविध कार्यक्रम आयुर्वेद	१८७५००००.००	१५,६५३,०५३.४२	
	जम्मा	१८७५००००.००	१५,६५३,०५३.४२	
	जम्मा	२,७०१,८९८,०००.००	१,५६१,४७०,३६९.१८	

श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार कार्य विभाजन नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयबाट तोकिएका निम्न कार्यहरु सम्पादन भएका छन् ।

आ.व. ०६०/६१ को भौतिक र वित्तिय प्रगति

क्र.सं.	ब.सि.नं.	आयोजनाको नाम	आ.व. ०६०।६१को बजेट	आ.व. ०६०।६१ को फागुन मसान्त सम्मको		आ.व. ०६०।६१ को फागुन मसान्त सम्मको	
				निकासा	खर्च	भौतिक लक्ष्य	भौतिक प्रगती
१.	७१-४-३२०	व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वस्थ्य सम्बन्धी आयेजना	३९,००,०००	२०५४३८८	१४७३०६४	स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बनधी तीनवटा प्रशिक्षण गोष्ठी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, पैंतीस वटा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको कार्यस्थलको अनुगमन, दश स्थानमा राष्ट्रिय सुरक्षा सप्ताह कार्यक्रम मनाउने	लक्ष्य अनुसार तीनवटा प्रशिक्षण गोष्ठी सञ्चालन भएको, एकतीस वटा औद्योगिक प्रतिष्ठान र कलकारखाना को कार्यस्थलको अनुगमन गएिको
२.	७१-४-४१०	वैदेशिक रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम	६,५०,०००	१२,,०१,४६२ (अर्थ बजेट समेत समावेश भएको)	८,१६,४९६	सूचना केन्द्रको स्थापना गर्ने, होडिङ्ग वोर्ड लेखन गर्ने, पुस्तिका छपाई गर्ने	सूचना केन्द्र स्थापना गरिएको, १३ वटा होडिङ्ग वोर्ड पुनर्लेखन गरेको, २ वटा नयाँ वोर्ड लेखिएको, १००० थान पुस्तिका छपाई गरेको

३.	७१-४-२२५	यातायात व्यवस्था सुदृढिकरण आयोजना	१,३३,१६,०००	८२,,३९,,०००	६४,२४,०००	पाँचवटा कार्यालयमा कम्प्यूटर नेटवर्किङ्ग गर्ने र डाटाइन्ट्रि एक लाख पचास हजार गर्ने, भवनको पिलर निर्माण र छत ढलान गर्ने, यातायात व्यवस्थापन निर्देशिका अद्यावधिक गर्ने, मातहतका कार्यालयको ६ पटक निरीक्षण र अनुगमन गर्ने, जग्गाको मुआव्जा वितरण गर्ने र सवारी चालक अनुमति पत्र वितरण गर्ने ।	२,,२०,००० डाटा इन्ट्रि भएको , भूइ तलामा ३७ वटा पिलर निर्माण सहित छत ढलान भइ माथिल्लो तलामा २७ वटा पिलर निर्माण भएको, एउटा यातायात व्यवस्थापन निर्देशिका अद्यावधिक गरिएको, निरीक्षण अनुगमन पाँच पटक भएको, मुआव्जा वितरणको कार्य सम्पन्न भएको र सवारी चालक अनुमति पत्र वितरण गर्ने कार्य भइ रहेको ।
४.	७१-४-३२०	व्यवसायिक प्रशिक्षण केन्द्र	१,३५,५८,०००	८१,४५,०००	७२,७६,०००	विभिन्न १८ विषयमा २८ जनालाई तीन महिने र ६२१ जनालाई छ महिने सीप मूलक तालीम प्रदान गर्ने ।	३२ जनालाई तीन महिने र ५७८ जनालाई १३ विषयमा छ महिने सीप मूलक तालीम प्रदान गरिएको ।

५.	७१-४-३१०	सीप विकास केन्द्र	३,२०,०२,,०००	२,१०,३४,०००	१,९३,६७,०००	विभिन्न विषयमा १४६३ जनालाई छ महिना अवधिको सीप मूलक तालीम प्रदान गर्ने ।	लक्ष्य अनुसारका विषयमा २११७ जनालाई छ महिना अवधिको सीप मूलक तालीम प्रदान गरिएको .
६.	७१-४-४००	रोजगार विनिमय सेवा आयोजना	२६,००,०००	२१,०७,०००	२०,३७,०००	श्रम बजार सूचना संकलन तीन जिल्लामा गर्ने, बेरोजगारको नाम दर्ता गर्ने, तीन विषयको पाठ्यक्रम निर्माण र परिमार्जन गर्ने, छ जना कर्मचारीलाई कम्प्यूटर तालीम प्रदान गर्ने ।	श्रम वजार सूचना संकलन बाँके, झापा र नवलपरासीमा गरिएको, ६६ जना वेरोजगारको नाम दर्ता गरिएकोमा १९ जनाले रोजगारी प्रप्त गरेको, छाला सिलाई, जनरल मेकानिक्स अपग्रेड र टायल फिक्चर विषयको पाठ्क्रम परमार्जन गरिएको र छ जना कर्मचारीलाई तीन महिने कम्प्यूटर तालीममा पठाएको ।

७	७१-४-२००	उनी गलैंचा वालश्रक निवारण तथा वाल सुधार आयोजना	२६,००,०००	१३,८५,५२१	१०,७२,,०८०	वालश्रम निरीक्षण तथा रोजगार सूचना प्रवाह गर्ने, दिवा शिशु स्याहार केन्द्रको अनुगमन गर्ने, वालश्रम निवारण सम्बन्धी कार्यक्रमवारे प्रचार प्रसार गर्ने र औद्योगिक सम्बन्ध गोष्ठी गर्ने ।	वालश्रम निवारणको लागि २१२ पटक नरीक्षण गरिएको, पाँच पटक दिवा शिशु स्याहार केन्द्रको अनुगमन गरिएको, एउटा औद्योगिक सम्बन्ध गोष्ठी गरिएको ।

आ.व. ०५९।०६० को भौतिक र वित्तिय प्रगति

क्र.सं.	ब.सि.नं.	आयोजनाको नाम	आ.व. ०५९।६० को			
			बजेट	खर्च	लक्ष्य	प्रगती
१.	७१-४-३२०	व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा स्वस्थ्य सम्बन्धी आयेजना	३८,६३,,०००	२१,९७,०००	सार्वजनिक निर्माण र पूँजिगत कार्य (पर्खाल र ढल), स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी चेतनामूलक पाँचवटा गोष्ठी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, पचास वटा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको कार्यस्थलमा हानीकारक पदार्थको नमूना संकलन र विश्लेषण गर्ने, दश स्थानमा राष्ट्रिय सुरक्षा सप्ताह कार्यक्रम मनाउने, स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण खरिद गर्ने, स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गर्ने ।	कार्यालयको पर्खाल र ढल निर्माण गरिएको, स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी चेतनामूलक पाँचवटा गोष्ठी कार्यक्रम सञ्चालन भएको, अड्चालिस वटा औद्योगिक प्रतिष्ठानहरुको कार्यस्थलमा हानीकारक पदार्थको नमूना संकलन र विश्लेषण गरिएको, दश स्थानमा राष्ट्रिय सुरक्षा सप्ताह कार्यक्रम मनाइएको, स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी उपकरण लक्ष्य अनुसार खरिद भएको, विभिन्न प्रकारका स्वस्थ्य सुरक्षा सम्बन्धी प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गरिएको ।

२.	७१-४-४१०	वैदेशिक रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम	१२,,३६,०००	८,५९,१६४	कामदारहरुको कार्य सन्तुष्टी सम्बन्धी मामला अध्ययन गर्ने, तालीम कार्यक्रमहरुको प्रभावकारीता अध्ययन, वैदेशिक रोजगारको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने, औद्योगिक सम्बन्ध गोष्ठी गर्ने, ऐन नियम नीति तर्जुमा गर्ने, वैदेशिक रोजगार व्यवस्थापन तथा सूचना डेस्क स्थापना गर्ने, वैदेशिक रोजगार चेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने र वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन भ्रमण गर्ने ।	कामदारहरुको कार्य सन्तुष्टी सम्बन्धी एउटा मामला अध्ययन भएको, एउटा तालीम कार्यक्रमहरुको प्रभावकारीता अध्ययन भएको, एउटा वैदेशिक रोजगारको लागि सम्भाव्यता अध्ययन भएको, एउटा, औद्योगिक सम्बन्ध गोष्ठी सञ्चालन भएको, वैदेशिक रोजगार चेतना पुस्तिका छपाइ र सूचना पचार प्रसार भएको, वैदेशिक रोजगार व्यस्थापन तथा सूचना डेस्क स्थापनाको अवधारणा तयार भएको र माननीय श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रीको नेतृत्वमा वैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धनका लागि श्रीलंका भ्रमण भएको ।
३.	७१-४-२२५	यातायात व्यवस्था सुदृढिकरण आयोजना	६४,३५,०००	५३,४१,०००	यातायात व्यवस्था विभाग र बाह्र वटा कार्यालयमा कम्प्यूटर नेटवर्किङ्ग गर्ने विभागको भवनको डि.पि.सी. सम्म गर्ने, फर्निचर (१२ न्याक) खरिद गर्ने ।	सफ्टवेयर तयार भइ नेटवर्किङ्गका लागि समान खरिद भएको र ८० हजार डाटा प्रोसेसिङ्ग गरेको, विभागको भवनको डि.पि.सी. भएको, फर्निचर खरिद लक्ष्य अनुसार भएको ।
४.	७१-४-३२०	व्यवसायिक प्रशिक्षण केन्द्र (२)	१,०७,२६,०००	८७,७०,९९०	विभिन्न विषयमा ११८५ जनालाई सीप मूलक तालीम प्रदान गर्ने ।	११४२ जनालाई सीपमूलक तालीम प्रदान गरिएको ।

५.	७१-४-३१०	सीप विकास तालीम केन्द (१४)	२,,९२,,८५,०००	२,,८८,२३,०००	विभिन्न ३० विषयमा २९२७ जनालाई सीप मूलक तालीम प्रदान गर्ने ।	लक्ष्य अनुसारका विषयमा ३३५४ जनालाई सीप मूलक तालीम प्रदान गरिएको ।
६.	७१-४-४००	रोजगार विनिमय सेवा आयोजना	२२,,९१,०००	२२,,३५,३७०	श्रम बजार सूचना संकलन पाँच जिल्लामा गर्ने, दुई वटा तालीम केन्द्रको प्रभावकारीता अध्ययन, एकसय जना बेरोजगारको नाम दर्ता गर्ने, छ विषयको पाठ्यक्रम निर्माण र परिमार्जन गर्ने, १६ जना प्रशिक्षकलाई तालीम प्रदान गर्ने, छ जना कर्मचारीलाई कम्प्यूटर तालीम प्रदान गर्ने ।	श्रम बजार सूचना संकलन पाँच जिल्ला (झापा, सुनसरी, मकवानपुर, नवलपरासी र चितवन) मा गरिएको, दुई वटा तालीम केन्द्र (सीप विकास तालीम केन्द्र, झापा र नेपालगंज) को प्रभावकारीता अध्ययन गरिएको, एकसय जना बेरोजगारको नाम दर्ता गरिएको, छ विषय (डकर्मी, वेल्डिङ्ग, वेतबाँस, गलैंचा बुनाई, ढाका बुनाई र मोटर साइकल मर्मत) को पाठ्यक्रम निर्माण र परिमार्जन गरिएको, १६ जना प्रशिक्षकलाई तालीम प्रदान गरिएको चार जना (अधिकृत २ र सहायक २)कर्मचारीलाई कम्प्यूटर तालीम प्रदान गरिएको

७	७१-४-२००	उनी गलैंचा वालश्रक निवारण तथा वाल सुधार आयोजना	१,०४,०३,०००	८६,२५,०००	४५० पटक वालश्रम निरीक्षण तथा अनुगमन कार्य गर्ने, एकवटा वालश्रम निवारण कार्यक्रमको प्रभावकारीता अध्ययन गर्ने, वालश्रम निवारणको लागि समयवद्ध कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, शिशु स्याहार एवं शिशु केन्द्र सञ्चालनार्थ ऋऋक्ष्ब लाइ अनुदान दिने, शिशु स्याहार एवं वाल विकास केन्द्रको भवन निर्माण गर्ने, सहरी घरेलु वाल कामदारलाई शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ऋम्क्रऋध्क्ष्क्ज लाई अनुदान दिने, डोटी र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको लागि वालश्रम निवारण सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय विविध कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, वालवालिका पुनर्स्थापना तथा विकास कोषमा अनुदान दिने ।	३७० पटक वालश्रम निरीक्षण तथा अनुगमन कार्य भएको, एउटा वालश्रम निवारण कार्यक्रमको प्रभावकारीता अध्ययन गरिएको, शिशु स्याहार एवं शिशु केन्द्र सञ्चालनार्थ रु. १४,१५,००० अनुदान दिइएको, दुईवटा शिशु स्याहार एवं वाल विकास केन्द्रको भवन निर्माण गरिएको, डोटी र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको लागि वालश्रम निवारण सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको, वालवालिका पुनर्स्थापना तथा विकास कोषमा रु. नौलाख अनुदान दिइएको ।